
Landsorganisasjonen i Norge

22.
ORDINÆRE KONGRESS

18.-23. mai 1969

**Dagsorden med forslag
og forretningsorden**

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

22. ORDINÆRE KONGRESS

18.-23. mai 1969

*Dagsorden med forslag
og
forretningsorden*

Aktietykkeriet - Oslo, 1969

Register.

	Side
Vedtektsendringer	7
a) Endringer av LO's vedtekter	7
b) Regler for valg av representanter til LO's kongress	34
c) Samorganisasjonenes vedtekter	38
a. Kontingenten	38
b. Opprettelse av Faglige Fylkesting	40
Tariffspørsmål og diverse avtaler	47
A. Den økonomiske og faglige situasjon	47
a. Skatter, subsidier, prisnivå osv.	47
b. Pensjonsalder	59
c. Arbeidstiden	83
d. Nasjonalisering	95
e. Rasjonalisering og strukturendring	96
B. Fagorganisasjonens tariffpolitikk	98
Organiserte — uorganiserte	200
C. Lovspørsmål	121
a. Arbeidstvistloven	121
b. Arbeidervernloven	132
c. Ferieloven	140
d. Lov om trygd mot Arbeidsløyse	143
e. Krav om sikring av arbeidernes lønn og feriepenger i konkursbo	144
f. Lov om syketrygd	148
g. Yrkesskadetrygd	150
D. Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening	151
Del A. Hovedavtalen	151
Del B. Samarbeidsavtalen	161
Retningslinjer for bruk av arbeidsstudier	163
E. Hovedavtalen med Den Kooperative Tarifforening	164
F. Industrielt demokrati	165
Fagorganisasjonens engasjement i forsikringsspørsmål	169
Kollektiv hjemforsikring	169
Grupplivsforsikring	172
Fagorganisasjonens handlingsprogram	173
Organisasjonsspørsmål	174
Opprettelse av distriktskontorer	180

	Side
Kjele- og maskinpassernes organisasjonsforhold	181
Lærernes tilslutning til LO	182
Internasjonale faglige spørsmål	183
Diverse forslag	185
Bedriftsleigeordning	185
Folk og Forsvar	187
Friarealer — fritid	187
Skole spørsmål	189
Boligbygging	192
Angående tillitsmenn	194
Fagbladene	195
Fagorganisasjonens Pensjonskasse	197
Fagorganisasjonens Stønadskasse	198
Representasjon i utvalg og råd	199
Organiserte — Uorganiserte	200
Fiskeripolitikken	205
Utenrikspolitikk	207
Samling av den politiske arbeiderbevegelse	208
Fagorganisasjonens politiske engasjement	209
Funksjonæroverenskomsten mellom LO-forbund og Norges Handels- og Kontorfunksjonærs Forbund	210
Vernespørsmål	211
Kursvirksomhet	212
Nordlandsbanen	214
Lønnsstatistikk	215
Streikefond og streikebidrag	216
Behandling av prinsipielle saker	216
Sammensetning av forhandlingsdelegasjoner	217
Tillitsmennenes lønninger	217
Retten til å bruke arbeidskamp	218
Medlemskapets egenverdi	218
Sommertid	219
Retten til arbeid	219
Forholdet mellom arbeidere og funksjonærer	219

RETTELSE

Forslag nr. 401 på side 133 er feilplassert. Skal inn på side 215 under rubrikken: **Lønnsstatistikk**.

Dagsorden for Kongressen 1969.

1. *Kongressens åpning.*
2. Konstituering.
 - a) Fullmaktens godkjenning.
 - b) Vedtakelse av dagsorden og forretningsorden.
 - c) Valg av 4 ordstyrere og 4 sekretærer.
 - d) Valg av redaksjonskomité og valgkomité.
3. Beretninger, regnskaper og revisjonsrapporter for årene 1965, 1966, 1967 og 1968.
4. Vedtektsendringer.
5. Tariffspørsmål og diverse avtaler:
 - A. Den økonomiske og faglige situasjon.
 - B. Fagorganisasjonens tariffpolitikk.
 - C. Lovspørsmål.
 - D. Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening.
 - E. Avtalen med Den Kooperative Tarifforening.
 - F. Industrielt demokrati.
6. Fagorganisasjonens engasjement i forsikringsspørsmål.
7. Fagorganisasjonens handlingsprogram.
8. Organisasjonsspørsmål.
9. Internasjonale faglige spørsmål.
10. Diverse forslag.
11. Valg.

Valg av representanter til Kongressen.

Landsorganisasjonens vedtekter § 5, Kongressen, har følgende bestemmelse når det gjelder valg av representanter:

«Valg av representanter kan ikke finne sted før dagsordenen er lagt fram for de som skal delta i valget av representanter.

Til drøfting av Kongressens dagsorden og valg av representanter skal det holdes særskilt møte blant de som har stemmerett.»

Forretningsorden.

1. Møtets forhandlinger er offentlige i den utstrekning Kongressen Ikke vedtar noe annet. Dagsordenens punkt 3, 4 og 5 B behandles for lukkede dører.
Adgangskort for representanter, innbudte, pressen og tilhørere utstedes av Sekretariatet.
2. Til å lede møtet velges 4 ordstyrere. Ordstyrerne ordner innbyrdes møtenes ledelse. Til å føre protokollen velges 4 sekretærer.
3. Møtene holdes fra kl. 9.30 til kl. 13.00 og fra kl. 15.00 til kl. 18.00.
4. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Med unntak for innledningsforedrag er taletiden 10 min. første og 5 minutter annen gang. Ordstyreren har for øvrig, når han finner det påkrevd, rett til å stille forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere. Til forretningsorden gis ingen ordet mer enn én gang og høyst 1 minutt til hver sak.
Talerne skal tale fra den bestemte plass i salen.
5. Forslag må leveres skriftlig til ordstyreren, undertegnet med vedkommendes navn og navnet på den organisasjon han representerer. *Innsendte forslag som ikke opptas av noen representant, bortfaller. Likeledes bortfaller forslag som opptas, men som på forespørsel fra ordstyreren ikke får noen støtte fra andre organisasjoners representanter.*
Intet nytt forslag kan opptas etter at det er besluttet satt strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsordenen oppførte saker, kan ikke behandles.
6. Alle saker avgjøres med alminnelig flertall. I tvilstilfelle, eller når 30 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneopprop.
7. I protokollen innføres forslag, talere, avstemninger og vedtak.
8. Protokollen leses opp ved hvert møtes begynnelse og for siste møte ved dets avslutning.

Dagsordenens punkt 4. Vedtektsendringer.

a) Endringer av LO's vedtekter.

§ 1.

Formål.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

*Avd. 9, Malersvennernes Forening, Oslo,
Avd. 23, Bærum Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,
Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

Nr. 1

Punkt 2 endres og skal lyde:

«A arbeide for å gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning i Norge.»

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 2

Punkt 3 utgår og erstattes med følgende:

«A arbeide for en økonomisk, politisk, sosialistisk samfunnsordning i Norge.»

Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 3

Punkt 1 tilføyes:

«A arbeide for gjennomføringen av en sosialistisk samfunnsordning.»

Punkt 2 utgår. Punkt 3 blir punkt 2 osv.

Motivering:

Vi er av den mening at formålsparagrafens mål kun skal gjennomføres under en sosialistisk samfunnsordning.

Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 4

«A organisere alle arbeidere til et bevisst solidarisk samvirke for å fremme deres faglige, sosiale og økonomiske interesser og arbeide for produksjonsmidlenes sosialisering på grunnlag av bedriftsorganer, og gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning.»

Motivering:

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund har den foreslåtte tekst i sine vedtekter, og LO's bør endres i samsvar med disse. Men vi vil også presisere at det er en hovedsak at LO arbeider aktivt for å gjennomføre forslagets intensjoner.

- Nr. 5 *Avd. 348, Rørleggernes Fagforening, Trondheim, foreslår:*
«§ 1 c punkt 3 b «å gjennomføre fullt bedriftsdemokrati.»

Forbundsstyrets innstilling:
Kan ikke tiltres.

- Nr. 6 *Avd. 354, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Trondheim:*
Punkt 1 skal lyde:

«Å arbeide for at de tilsluttede forbund blir ledet etter felles retningslinjer for på den måten ved gjensidig solidarisk samvirke mellom forbundene å skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme og samordne lønnsstakernes faglige, økonomiske, forsikringsmessige, sosiale og kulturelle interesser.»

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 7 *Avd. 68, Larvik, foreslår:*

Vedtektenes § 1, punkt 2, endres til:

«Arbeide for produksjonsmidlenes sosialisering og gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning.»

Motivering:

Henviser til NJMF's formålsparagraf, punkt 2, hvor det i siste avsnitt heter:

«å skape enhet og kraft i arbeidet for å samordne og fremme lønnsstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser, for gjennomførelse av sosialismen.»

- Nr. 8 *Avd. 75, Halden, foreslår:*

Vedtektenes § 1, punkt 4.

«Vi henviser til formålsparagraf 4 til LO og ber om at det for ettertiden blir ført en solidarisk lønnspolitikk fra LO's side — kfr. siste tariffoppgjør Jern og Metall kontra staten og kommunene.»

- Nr. 9 *Avd. 25, Stavanger, foreslår:*

LO's vedtekter § 1, punkt 2, endres til:

«Arbeide for produksjonsmidlenes sosialisering og gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning.»

Motivering:

NJMF har allerede denne tekst i sine vedtekter, og LO's vedtekter bør endres i samsvar med disse. Vi vil også presisere at det er en hovedsak at LO arbeider aktivt for å gjennomføre forslagetes intensjoner.

Avd. 38, Kristiansand, foreslår:

Nr. 10

LO's vedtekter § 1 (formålsparagrafen) — tilføyelse:

«Å arbeide for en sosialistisk samfunnsordning i Norge.»

Motivering:

Selv om vedtektene burde være klare nok, mener vi at paragrafen må styrkes ytterligere på dette felt. Vi viser for øvrig til NJMF's vedtekter.

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

Nr. 11

LO's vedtekter § 1, punkt 2, endres til:

«Arbeide for produksjonsmidlenes sosialisering og gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning.»

Motivering:

Norsk Murerforbund har den foreslåtte tekst i sine vedtekter, og LO's bør endres i samsvar med disse. Men vi vil også presisere at det er en hovedsak at LO arbeider aktivt for å gjennomføre forslagets intensjoner.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 12

Vedtektenes § 1 punkt 1 gis følgende formulering:

«Å arbeide for at de tilsluttede forbund blir ledet etter felles retningslinjer for på den måten ved gjensidig solidarisk samvirke mellom forbundene å skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme og samordne lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser for gjennomførelse av sosialismen.»

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Forslag fra avd. 5, Odda, avd. 44, Tyssedal, avd. 53, Ålvik, avd. 61, Odda.

Nr. 13

§ 1, punkt 2, endres til:

«Arbeide for produksjonsmidlenes sosialisering og gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning.»

Motivering:

Norsk Murerforbund har den foreslåtte tekst i sine vedtekter, og LO's bør endres i samsvar med disse. Men vi vil også presisere at det er en hovedsak at LO arbeider aktivt for å gjennomføre forslagets intensjoner.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 14

Avd. 198, Dale Personalforening, foreslår:

«LO's vedtekter, § 1, punkt 7 og 8, strykes og det settes inn et nytt punkt som sier at LO er uavhengig av alle partier (politiske).»

Motivering:

I punkt 5 i formålsparagrafen heter det at det skal arbeides for at fagorganisasjonen alltid er fri og uavhengig. Hvis dette skal være en realitet bør LO ikke være for sterkt tilknyttet til et bestemt parti. Dette går ut over medlemsvervingen og uavhengigheten. Selv om det ikke står direkte i formålsparagrafen hvilket parti som bør støttes, så vet alle hvordan det er i realiteten.

Med vårt forslag betyr det selvfølgelig ikke at fagbevegelsen ikke skal engasjere seg politisk, det ville jo være å drepe seg selv.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 15

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

LO's vedtekter § 1, pkt. 2, endres til:

«Arbeide for produksjonsmidlenes sosialisering og gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning.»

Motivering:

Norsk Murerforbund har den foreslåtte tekst i sine vedtekter, og LO's bør endres i samsvar med disse. Men vi vil også presisere at det er en hovedsak at LO arbeider aktivt for å gjennomføre forslagets intensjoner.

Forbundsstyret tiltre forslaget.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 16

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening,

Avd. 26, Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening, foreslår:

Landsorganisasjonens formålsparagraf 1, punkt 3, får et nytt tillegg c, som lyder:

«Skog- og fjellarealer føres tilbake til folkeei— slik at alle har adgang til å ferdes i disse områder og dyrke sine hobbyer.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene tiltres.

Avd. 49, Nygard, foreslår:

§ 1, punkt 3. Innledningen av dette punkt har følgende ordlyd:
 «A arbeide for gjennomføring av økonomisk demokrati ved bl. a.»

Dette foreslås forandret til:

«A arbeide for en sosialistisk målsetting ved bl. a.»

Motivering:

I vår tidsepoke befinner menneskene seg i en historisk utvikling som gjør at folk og nasjoner må slå inn på den sosialistiske utviklingsvei for å kunne løse sine egne og de felles problemer.

Landsorganisasjonen må klart og uten vakling slå fast at vi tilstreber og kjemper for en sosialistisk samfunnsutvikling i Norge.

Vår målsetting må være en norsk vei til sosialismen og på denne vei er det den norske arbeiderklasse som må gå i spissen. Vi ønsker ingen sosialisme fra andre land eller med lederskap fra andre land. Sosialismen i Norge må grunnes på norsk virkelighet — på våre nasjonale tradisjoner og parlamentariske organer og folkets masseorganisasjoner. Vår vei må være en fredelig demokratisk og humanistisk vei til sosialismen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Fra Sekretariatet:

Paragrafen opprettholdes i sin nåværende form.

§ 5.

Kongressen.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 147, Gjøvik og omegn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

2. 2. avsn., siste setning gis en tilføyelse slik at den blir sålydende:

«Distriktenes representanter fordeles av Sekretariatet fylkesvis med minst én representant fra hvert fylke som velges av de Faglige Fylkesting.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 147 kan ikke tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 118, Stord, foreslår:

«Valet foregår no slik at forbundsstyret plukkar ut dei 34 som skal møta på LO-kongressen, desse vert valde frå ei liste som avdelingane har foreslått kandidater til. Dette meiner ein er lite demokratisk.

Ein må komma fram til ei valordning der medlemmene har ei meir direkte innflydelse på valet.

Forslag til valordning: Ein brukar same valordning som til Avtaletinget, sjølvstilt tilpassa slik at det på ein praktisk måte kan gjennomførast.»

Nr. 21 *Avd. 68, Larvik, foreslår:*

LO's vedtekter § 5, punkt 2, første avsnitt endres til:

«Representantene til Kongressen med tilsvarende antall varamenn velges med 100 fra de tilsluttede forbund og 200 fra distriktene.»

Motivering:

For at LO skal være en levende bevegelse er det påkrevet at medlemmene ute i distriktene gis anledning til å øve innflytelse på organisasjonen. I dag føles det mer og mer som om en sterk sentral elite avgjør alt uten medlemmenes oppslutning.

Nr. 22 *Avd. 34, Sandefjord, foreslår:*

«Landet blir inndelt i så mange valgdistrikter som det er representanter. Fagforeningene innen hvert distrikt innstiller på 1 representant og 1 varamann. Samme framgangsmåte som samorganisasjonene bruker ved valg. Disse innstillinger blir så av forbundsstyret sendt ut til valg og avstemning i fagforeningene.»

Motivering:

Den nåværende valgordning er etter den overveiende del av medlemmenes mening udemokratisk, og gir ikke medlemmene anledning til å øve direkte innflytelse på valg av representanter til Fagkongressen. Ved ovenfor nevnte forslag vil medlemmenes rett til selv å bestemme hvem de vil velge til representanter få en klarere form for demokratisk valg.

Nr. 23 *Avd. 61, Elverum, foreslår:*

«I forbindelse med forslag om opprettelse av Faglige Fylkesting, foreslår avdelingen til LO's § 5, punkt 2, avsnittets siste setning, gis en tilføyelse slik at den blir sålydende: «Distriktenes representanter fordeles av Sekretariatet fylkesvis med minst 1 representant fra hvert fylke som velges av de Faglige Fylkesting.»

Motivering:

Avdelingens motivering er samlet under ett i avdelingens forslag om opprettelse av Faglige Fylkesting (se dette).

Nr. 24 *Avd. 25, Stavanger, foreslår:*

LO's vedtekter, § 5, 1. avsnitt, endres slik:

«Representantene til Kongressen med tilsvarende antall varamenn velges med 100 fra de tilsluttede forbund og 200 fra distriktene.»

Motivering:

For at LO skal være en levende bevegelse er det påkrevet at medlemmene ute i distriktene gis anledning til å øve innflytelse på organisasjonen. I dag føles det som om en sterk sentral elite avgjør alt uten medlemmenes oppslutning.

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

Nr. 25

«LO's vedtekter, § 5, 1. avsnitt, endres til: «Representantene til Kongressen med tilsvarende antall varamenn velges med 100 av de tilsluttede forbund og 200 fra distriktene.»»

Motivering:

For at LO skal være en levende bevegelse er det påkrevet at medlemmene ute i distriktene gis anledning til å øve innflytelse på organisasjonen. I dag føles det mer og mer som om en sterk sentral elite avgjør alt uten medlemmenes oppslutning.

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 26

«Landsorganisasjonens vedtekter endres slik at representantene blir valgt av medlemmene i hvert fylke eller forbundsdistrikt.»

Motivering:

Dette vil medføre at medlemmene i hvert område har innflytelse over valg på hvem de ønsker på Kongressen. Slik som det er nå, har medlemmene ingen særlig innflytelse på å få til sitt ønske på representanter hvis disse ikke er oppført i forbundsstyrenes forslag til kandidater.

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 27

«LO's kongress sammensettes med 500 valgte representanter.»

Motivering:

Vi mener at en kongress som skal dekke så mange vidtrekkende interesser og forskjellige forbundsområder tilsier denne økingen. Dette vil også medføre at det vil bli lettere å gjennomføre vår avdelings forslag.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 28

Det vises til de innsendte forslag om endring av kongressens sammensetning, representantantallet og valg av representanter som tyder på misnøye med nåværende regler. Ut fra dette foreslås at Kongressen gir Sekretariatet i oppdrag å utarbeide nye regler for

valg av representanter til Kongressen, og vurdere en hensiktsmessig utvidelse av antall kongressrepresentanter på grunnlag av Landsorganisasjonens vekst og utbredelse. Sekretariatets forslag forelleges Representantskapet i Landsorganisasjonen til godkjenning.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 29 Forslag fra *avd. 5, Odda, avd. 44, Tyssedal, og avd. 53, Ålvik:*
§ 5, pkt. 2, 1. avsnitt, endres til:

•Representantene til Kongressen med tilsvarende antall varamenn velges med 100 av de tilsluttede forbund og 200 fra distriktene.

Motivering:

For at LO skal være en levende bevegelse er det påkrevet at medlemmene ute i distriktene gis anledning til å øve innflytelse på organisasjonen. I dag føles det mer og mer som om en sterk sentral elite avgjør alt uten medlemmenes oppslutning.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK KJØTTINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 29 b *Fredrikstad Kjøttindustriarbeiderforening foreslår:*
•Kongressperiodene endres fra 3 til 4 år.

Motivering:

Da vi mener at utviklingen i dagens samfunn er så sterkt og at den stadig foregår i raskere tempo, vil vårt forslag om en kortere kongressperiode være nødvendig om fagbevegelsen skal kunne holde tritt og være ajour med utviklingen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget. Forbundsstyret anser at den nåværende periodes lengde er nødvendig for å kunne få planlagt og satt ut i livet de saker som Kongressen — både på kort og lang sikt — vedtar skal gjennomføres.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 30 *Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:*

LO's vedtekter, § 5, første avsnitt, endres til:

•Representantene til Kongressen, med tilsvarende antall varamenn, velges med 100 av de tilsluttede forbund og 200 fra distriktene.

Motivering:

For at LO skal være en levende bevegelse er det påkrevet at medlemmene ute i distriktene gis anledning til å øve innflytelse på organisasjonen. I dag føles det mer og mer som om en sterk sentral elite avgjør alt uten medlemmenes oppslutning.

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget.

SAMORGANISASJONENE

Elverum, Brumunddal, Hamar og Vang faglige Samorganisasjon, og Lillehammer og omland faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 31

§ 5, pkt. 2,

annet avsnitt, siste setning, gis en tilføyelse slik at den blir sålydende:

«Distriktenes representanter fordeles av Sekretariatet fylkesvis med minst 1 representant fra hvert fylke som velges av de Faglige Fylkesting.»

Drammen faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 32

Den gamle ordlyd i vedtektene går ut i sin helhet og erstattes med:

«Hvert enkelt forbund bestemmer på hvilken måte de skal velge sine representanter til fagkongressen.»

Fra Sekretariatet:

Nr. 33

§ 5, punkt 2, 3. linje.

Ordet «distriktene» utgår, og erstattes med «fylkene».

Paragrafen for øvrig opprettholdes i sin nåværende form (se nedenfor særskilt forslag vedrørende «Regler for valg av representanter til Kongressen»).

§ 6.

Kongressens myndighetsområde.

NORSK SKINN- OG LÆRARBEIDERFORBUND

Halden Reiseeffekt- og Porteføljeforening, foreslår:

Nr. 34

Vedtektenes § 6, punkt 3, Kongressens myndighetsområde: punkt 3, endres til:

«A foreta vedtak om at Sekretariatet skal bestå av forbundsformennene i de tilsluttede forbund i LO, varamann er de respektive forbunds nestformenn, kasserer eller sekretær.

Av Sekretariatet velges et arbeidsutvalg bestående av 15 medlemmer med 15 varamenn. Av de 15 medlemmer er formannen, nestformannen, hovedkasserer og førstesekretær faste medlemmer av arbeidsutvalget, de øvrige valgte sekretærer er varamenn for dem.

De øvrige varamenn velges av Sekretariatet.

Medlemmer av Sekretariatet og arbeidsutvalget skal være bosatt i Oslo eller nærmeste omegn.

Medlemmer av arbeidsutvalget og varamennene skal velges ved særskilt valg. Hvor valget foregår ved særskilt valg, blir det krevd kvalifisert flertall. Har en ikke oppnådd det ved første avstemning, foretas bundet valg mellom de to som har oppnådd det høyeste stemmetall. Får disse to samme stemmetall, skal det foretas loddrekning.»

Motivering:

I den demokratiserings-prosess som foregår i dagens samfunn på de forskjellige felter, og de krav som stadig stilles om demokrati, må det etter vår vurdering også være riktig at det blir foretatt en oppmyking av sammensetning av representasjonen i LO's sekretariat.

Vi er av den bestemte oppfatning at LO's sekretariat bør bestå av forbundsformennene i samtlige tilsluttede forbund i LO. Ved en slik sammensetning vil alle forbund i større grad være delaktig i behandlingen av de saker fagbevegelsen som helhet har til behandling og også en fordeling av ansvaret for de beslutninger som blir fattet. En annen sak er også at «Tariffrådet» da ikke vil være nødvendig lenger.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan tiltres.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 35

Rana faglige Samorganisasjon foreslår:

En tilføyelse til Landsorganisasjonens vedtekter § 6 — punktene 2, 3 og 4 sålydende:

«Valgene skal foregå ved skriftlig avstemning.»

Motivering:

Vi mener det må være en *selvfølge* at vår organisasjons høyeste besluttede organer, som kongresser og landsmøter, til den ytterste konsekvens gjennomfører de demokratiske spilleregler for saksbehandling som er grunnlaget for arbeiderbevegelsens styrke.

Dette vil også utelukke de tilfeller av mer eller mindre usaklig kritikk som fra tid til annen kommer fram fra enkelte etter at slike møter har vært holdt.

En anser at det er viktigere spørsmål som bør oppta medlemmenes oppmerksomhet og aktive interesse i tida framover, og ber derfor om at dette diskusjonstema elimineres som her foreslått.

Nr. 36

Fra Sekretariatet:

§ 6. I siste setning utgår ordene «De faglige samorganisasjoner», og erstattes med ordet «Fylkenes».

Sekretariatet består nå av 15 medlemmer og 9 varamenn. Dessuten er to av tillitsmennene som ikke er faste sekretariatsmedlemmer varamenn for de tillitsmenn som er medlemmer av Sekretariatet. Kongressen har tidligere godkjent at 6 varamenn for forbundsrepresentantene blir innkalt til hvert sekretariatsmøte. Hvis alle møter, vil det da være 23 medlemmer til stede.

Sekretariatets medlemmer blir valgt ut fra hensynet til at de ulike hovedområder av privat og offentlig virksomhet skal være representert, likeså at såvel arbeidere som funksjonærer skal være representert. LO har nå 38 forbund, og en må vel kunne regne med enkelte sammenslutninger i tida framover. Av hensyn til at Sekretariatet skal være et arbeidsdyktig kollegium bør det ikke være altfor stort, og Sekretariatet mener det må være tilstrekkelig med den utvidelse som er foretatt tidligere ved at så vidt mange varamenn blir innkalt til alle møter. Sekretariatet er av den mening at det ikke er nødvendig at alle forbund er representert i Sekretariatet for å kunne dekke de hensyn som en må ta til en rimelig representasjon fra de ulike områder. En skal heller ikke se bort fra at krav om utvidelse av Sekretariatet også vil kunne ha den konsekvens at ikke bare alle forbund skal være representert, men at enkelte større forbund vil kunne kreve flere representanter i Sekretariatet.

Paragrafen for øvrig opprettholdes i sin nåværende form.

Nr. 36 b

§ 8.

Representantskapets sammensetning.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 147, Gjøvik og omegn Byggningsarbeiderforening:

Nr. 37

1, første avsnitt, etter siste setning, settes inn en ny setning som blir sålydende:

«Valg av samorganisasjonens representanter skjer på de Faglige Fylkesting.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 147 kan ikke tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 68, Larvik, foreslår:

Nr. 38

LO's vedtekter, § 8, punkt 1, endres slik:

«Det består med det unntak som er nevnt nedenfor av 50 medlemmer valgt av forbundet og 50 medlemmer valgt av distriktene, 1 representant for de faglige samorganisasjoner for hvert fylke osv. (som før).»

Motivering:

LO bør trekke med seg hele den kontaktflaten som organisasjonen har. Sentrale organer trenger impulser fra de enkelte medlemmer.

Nr. 39

Avd. 23 og 61 henholdsvis Raufoss og Elverum, foreslår:

LO's vedtekter, § 8, punkt 1:

I første avsnitt etter siste setning settes inn en setning som er sålydende:
«Valg av samorganisasjonens representanter skjer på de Faglige Fylkesting.»

Motivering:

Se den felles motivering i forbindelse med avdelingenes innsendelse av forslag om Faglige Fylkesting.

Nr. 40

Avd. 25, Stavanger, foreslår:

LO's vedtekter, § 8, endres slik:

«Det består med det unntak som er nevnt nedenfor av 25 medlemmer valgt av forbundet, 75 medlemmer valgt av distriktene, 1 representant for de Faglige Samorganisasjoner for hvert fylke osv. (som før).

Motivering:

LO bør trekke med seg hele den kontaktflaten som organisasjonen har. Sentralorganene trenger impulser fra de enkelte medlemmer.

Nr. 41

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

LO's vedtekter, § 8, punkt 1, endres til:

«Det består med det unntak som er nevnt nedenfor, av 25 medlemmer valgt av forbundene, 75 medlemmer valgt av distriktene, 1 representant for de Faglige Samorganisasjoner for hvert fylke osv. (som før).

Motivering:

LO bør trekke med seg hele den kontaktflaten som organisasjonen har. Sentralorganene trenger impulser fra de enkelte medlemmer.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 42

Avd. 5, Odda, avd. 44, Tyssedal og avd. 53, Alvik, foreslår:

§ 8, pkt. 1, endres til:

«Det består med det unntak som er nevnt nedenfor av 25 medlemmer

valgt av forbundet, 75 medlemmer valgt av distriktene, 1 representant for den Faglige Samorganisasjon for hvert fylke osv. (som før).

Motivering:

LO bør trekke med seg hele den kontaktflaten som organisasjonen har. Sentralorganene trenger impulser fra de enkelte medlemmer.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

LO's vedtekter, § 8, pkt. 1, endres til:

«Det består, med det unntak som er nevnt nedenfor, av 25 medlemmer valgt av forbundene, 75 medlemmer valgt av distriktene, 1 representant fra de Faglige Samorganisasjoner for hvert fylke osv. (som før).

Nr. 43

Motivering:

LO bør trekke med seg hele den kontaktflaten som organisasjonen har. Sentralorganene trenger impulser fra de enkelte medlemmer.

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget.

SAMORGANISASJONENE

Elverum, Brumunddal, Hamar og Vang faglige Samorganisasjon og Lillehammer og omland faglige Samorganisasjon, foreslår:

§ 8, punkt 1:

første avsnitt, etter siste setning, settes inn en ny setning som blir sålydende:

«Valg av samorganisasjonens representanter skjer på de Faglige Fylkesting.»

Nr. 44

Fra Sekretariatet:

§ 8, punkt 1, i annen og tredje linje utgår ordene: «Fra de faglige samorganisasjoner for» og erstattes med: «Valgt fra».

Paragrafen for øvrig opprettholdes i sin nåværende form.

Nr. 45

§ 9.

Representantskapets myndighetsområde.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

*Avd. 23, Bærum Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,
Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

Punkt 4 går ut.

«Det fastsettes et lønssystem for LO's tillitsmenn og funksjonærer slik at deres lønninger stiger eller synker i takt med lønninger i de yrker som er tilsluttet LO.»

Nr. 46

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Punkt 4 endres til:

«Lønssystemet for tillitsmenn endres slik at lønnsstigning eller lønnsreduksjoner er i samsvar med lønnsglidningen for medlemmer tilsluttet LO.»

Nr. 47

Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Som nytt punkt 4:

«Det fastsettes et lønssystem for de fastlønte tillitsmenn i LO og forbundene som bygger på gjennomsnittsfortjenesten for LO's medlemmer, med den til enhver tid gjeldende indeksregulering.»

Nr. 48

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennenes fagforening, Bergen, foreslår:

«LO's distriktskontorer nedlegges. De dermed sparte utgifter tilføres kampfondet, som følge av dette vil § 9, punkt 8, utgå.»

Nr. 49

Motivering:

Vi mener at vi innenfor våre egne rekker må innse nødvendigheten av rasjonaliseringen og vår avdeling kan ikke se at det ved nedleggelse av distriktskontorene kan bli organisasjonssaker som ikke blir behandlet, da dette kan utføres av de enkelte avdelinger eller av hovedkontoret.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 23, 187, 191, 244 om endring av punkt 4 kan ikke tiltres.

Forslaget fra avd. 486 om nedlegging av LO's distriktskontorer kan ikke tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 25, Stavanger,

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

LO's vedtekter, § 9, nytt punkt 13.

«Vedtaket foretatt i representantskapet kan bare endres etter vedtak i representantskapet.»

Nr. 50

Motivering:

Kongressbeslutninger, landsmøtebeslutninger osv. gjelder i perioden inntil ny kongress, landsmøte osv. holdes. Denne regel bør også gjelde for representantskap.

Eks.: Om representantskapsmøtet har vedtatt at et tariffoppgjør skal foregå som et forbundsvis oppgjør, kan ingen enkeltperson eller tilfeldige grupper av personer endre slikt vedtak.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Forslag fra *avd. 5, Odda, avd. 44, Tyssedal, avd. 53, Alvik og avd. 61, Odda:*

«Vedtaket i Representantskapet kan bare endres etter vedtak i Representantskapet.»

Motivering:

Kongressbeslutninger, landsmøtebeslutninger osv. gjelder i perioden inntil ny kongress, landsmøte osv. holdes. Denne regel bør også gjelde for representantskap.

Eks.: Om representantskapsmøtet har vedtatt at et tariffoppgjør skal foregå som et forbundsvis oppgjør, kan ingen enkeltperson eller tilfeldige grupper av personer endre slikt vedtak.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

LO's vedtekter, § 9, nytt punkt 13:

«Vedtaket i Representantskapet, kan bare endres etter vedtak i Representantskapet.»

Motivering:

Kongressbeslutninger, landsmøtebeslutninger osv. gjelder i perioden inntil ny kongress, landsmøte osv. holdes. Denne regel bør også gjelde for representantskap.

Eks.: Om representantskapsmøtet har vedtatt at et tariffoppgjør skal foregå som et forbundsvis oppgjør, kan ingen enkeltperson eller tilfeldige grupper av personer endre slikt vedtak.

Forbundsstyret tiltrer forslaget, men er uenig i motiveringens siste setning.

Nr. 51

Nr. 52

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 53

Avd. 49, Nygard, foreslår:

Landsorganisasjonens vedtekter § 9, nytt punkt 13.

«Vedtaket i Representantskapet kan bare endres etter vedtak i Representantskapet.»

Motivering:

Kongressbeslutninger, landsmøtebeslutninger osv. gjelder i perioden inntil ny kongress, landsmøte osv. holdes.

Denne regel bør også gjelde for Representantskapet.

Eks.: Om representantskapsmøtet har vedtatt at et tariffoppgjør skal foregå som et forbundsvis oppgjør, kan ingen enkelt person eller tilfældige grupper av personer endre slike vedtak.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Nr. 54

Fra Sekretariatet:

Paragrafen opprettholdes i sin nåværende form.

§ 11.

Sekretariatets myndighetsområde.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 55

Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Punkt 2. Å tilsette funksjonærer.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 244 kan ikke tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 56

Avd. 25, Stavanger, foreslår:

LO's vedtekter, § 11, punkt 5 og 7, endres slik:

«LO's forhandlingsutvalg skal bestå av like mange representanter fra Sekretariatet og fra arbeidsplassene. Representantene fra arbeidsplassene til LO's forhandlingsutvalg velges av LO's kongress og gjelder for kongressperioden. De valgte representantene fra arbeidsplassene i LO's forhandlingsutvalg kan ikke ha sete i Sekretariatet. Vedtektsendringene gjøres gjeldende fra 1969.»

Motivering:

Det kan ikke være riktig at LO's forhandlingsutvalg bare skal bestå av representanter fra Sekretariatet og administrasjonen. LO's forhandlingsutvalg må i likhet med forbundenes forhandlingsutvalg

bestå av representanter både fra administrasjonen og arbeidsplassene. Ansvarsforholdet for forhandlingene blir derved lagt mer direkte over på medlemmene som det riktige demokratiske prinsipp.

Avd. 25, Stavanger,

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

LO's vedtekter, § 11, punkt 3, endres til:

•Forvaltningen av LO's midler i samsvar med § 12.

Nr. 57

Motivering:

Å gi løyvinger bør være i samsvar med kongressens eller representantskapets vedtak.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Forslag fra *avd. 5, Odda, avd. 44, Tyssedal, avd. 53, Alvik og avd. 61, Odda:*

§ 11, pkt. 3, endres til:

•A forvalte LO's midler i samsvar med § 12.

Nr. 58

Motivering:

Å gi løyvinger bør være i samsvar med kongress- eller representantskapsvedtak.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

LO's vedtekter, § 11 pkt. 3, endres til:

•A forvalte LO's midler i samsvar med § 12.

Nr. 59

Motivering:

Å gi løyvinger bør være i samsvar med kongress- eller representantskapsvedtak.

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 60

Avd. 49, Nygard, foreslår:

Landsorganisasjonens vedtekter § 11, punkt 3, endres til:

«Å forvalte Landsorganisasjonens midler i samsvar med § 12.»

Motivering:

Å gi løyvinger må være i samsvar med kongress- eller representantskapsvedtak.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Nr. 61

Fra Sekretariatet:

Paragrafen opprettholdes i sin nåværende form.

§ 15.

Avstemning over tarifforslag — arbeidsstans.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 7, Tømrernes Fagforening, Oslo,

Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo,

Avd. 23, Bærum Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,

Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum,

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening,

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening,

Avd. 289, Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,

Nr. 62

foreslår:

Punkt 1 skal lyde:

«Tarifforslag skal gjennom avdelingene legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.»

Punkt 2 skal lyde:

«Har flertallet av de medlemmer som deltar i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

Nåværende punkt 3, 4 og 5 utgår. Ellers som før.

Motivering:

Forbundsledelsen og våre tillitsmenn i hovedorganisasjonene må kunne være enige i at enkeltmedlemmenes innflytelse og avgjørelse i viktige saker er blitt illusoriske. Resultatet herav er påviselig ved bl. a. medlemsfracfall og passivitet. Vi ser en sterk demokratisering i våre ulike vedtektsbestemmelser som den beste agitasjon for oppslutning om vår fagbevegelse.

- Avd. 219, Larvik og omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
- «1. Tarifforslag skal alltid legges fram for de medlemmer som interessedtisten gjelder, gjennom avdelingene.
 2. Har flertallet av de medlemmer som deltar i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

Nr. 63

Motivering:

Avgjørelsen må ligge på avdelingsplanet og medlemmene må møte fram for å bli orientert før avstemning finner sted.

- Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
- «Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessedtisten gjelder og avstemning foregår på medlemsmøte.»
- Punktene 3, 4 og 5 utgår. De øvrige punktene som nå.

Nr. 64

Motivering:

Paragrafens nåværende punkt 3, 4 og 5 gir Sekretariatet makt til å sette avstemninger ut av kraft og er en medvirkende årsak til passivitet i organisasjonen.

Vi mener at de som har stemt, uansett om det er under $\frac{2}{3}$ av medlemmene, må avstemningsresultatet være bindende for dem interessedtisten gjelder.

- Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
- Punkt 2 skal lyde:
- «Har et flertall av de som har deltatt i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt, har flertallet stemt mot, er det forkastet.»
- Punktene 3, 4 og 5 utgår.

Nr. 65

- Avd. 353, Orkla Bygg- og Trearbeiderforening, foreslår:*
- Punkt 1.
- «Tarifforslag skal legges fram for medlemmene til avstemning. Sekretariatet kan etter samråd med vedkommende forbund gjøre vedtak om at avstemningen skal foregå som uravstemning i samsvar med gjeldende retningslinjer.»

Nr. 66

- Punkt 2.
- «Flertallet av de som har deltatt avgjør om et forslag er vedtatt eller forkastet.»

Punktene 3 og 4 utgår og de øvrige punkter beholdes som nå.

- Avd. 409, Tromsø Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
- Nåværende punkt 1 utgår og nytt punkt 1 skal lyde:
- «Alle tarifforslag skal behandles av medlemmer på medlemsmøter, helst i de respektive faggrupper.»

Nr. 67

Punkt 2 blir da:

«Har et flertall av de fram møtte medlemmer godtatt forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot forslaget, er det forkastet.»

Motivering:

I dag må man nesten ha juridisk utdannelse for å tolke tariff forslag. Det vil derfor være en fordel og mer demokratisk at man behandler tariff forslagene på medlemsmøter eller faggruppemøter og at avstemningen blir tatt på disse møter. Denne ordning praktiseres av andre forbund, så den må også kunne gjennomføres innen vårt forbund.

Nåværende punkt 3, 4 og 5 utgår.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 7, 9, 23, 133, 147, 187, 191, 219, 244, 274, 289, 353 og 409 om endring av avstemningsreglene kan ikke tiltres.

NORSK GRAFISK FORBUND

Nr. 68

Oslo Litograf- og Kjemigraf forening, foreslår:

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.»

Nr. 69

Forbundsstyret anbefaler forslaget og fremmer følgende forslag:

Punkt 1 gis følgende ordlyd:

«Tarifforslag skal legges fram til avstemning for de medlemmer interessetvisten gjelder. Avstemningen må forberedes slik at resultatet gir et fullgyldig uttrykk for viljen hos medlemmene.»

Punkt 2 gis følgende ordlyd:

«Har et flertall av de som har deltatt i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

Punktene 3, 4 og 5 tas ut.

Motivering:

Beskyldningen mot LO for å være byråkratisk ledet og om manglende indre demokrati i fagbevegelsen, tilsier at en fjerner bestemmelser i LO's vedtekter som kan frata medlemmene deres soleklare rett til å ta avgjørelsene selv, i sentrale saker ved en demokratisk avstemning. De nevnte punkter er mer egnet til å skape irritasjon og mistenksomhet enn de er til noen nytte.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 70

Avd. 25, Stavanger, foreslår:

LO's vedtekter § 15 endres til:

«Tarifforslag skal legges fram som uravstemning for de medlemmer interessetvisten gjelder. Har flertallet av de som har deltatt i avstemningen

stemt for forslaget, er forslaget vedtatt. Har flertallet stemt imot, er det forkastet. Felles avstemning kan ikke finne sted. De øvrige punkter endres i samsvar med dette.»

Motivering:

Medlemmene bør selv avgjøre sine lønns- og arbeidsvilkår.

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

«Punkt 5. Omfatter en tariffbevegelse flere forbund eller fag, og det foreligger et forslag som er tilrådd av sekretariatet, kan sekretariatet gjøre vedtak om felles avstemning. For denne avstemning gjelder reglene i punkt 2—4, tas ut av vedtektene.»

Nr. 71

Motivering:

Den form for «kobling» av forbund og avstemning som ble praktisert ved vårens tariffrevisjon var meget uheldig. Disse forbundsmedlemmer hadde på forbundsplan utarbeidet sine tariffkrav etter fag og arbeidsområde og med de nødvendige særkrav. I denne situasjon er det ikke riktig at andre større forbund eller flere forbund tilsammen ved sin stemmeovervekt skal kunne treffe avgjørelsen for fag og arbeidsplasser som de ikke har den ringeste tilknytning til. Medlemmene som blir offer for denne bestemmelse taper interessen og troen på nytten av det arbeid som nedlegges for tariffrevisjonene og føler seg fullstendig satt utenfor det hele. Dette at vårens meklingsforslag inneholdt to komponenter, rettfærdiggjør ikke denne form for avstemning.

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

LO's vedtekter, § 15, endres til:

«Tarifforslag skal legges fram som uravstemning for de medlemmer interessen gjelder. Har et flertall av dem som har deltatt i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt imot, er det forkastet. Felles avstemning kan ikke finne sted. De øvrige punkter endres i samsvar med dette.»

Nr. 72

Motivering:

Motiveringen til dette forslaget gir seg selv.

Medlemmene bør selv avgjøre sine lønns- og arbeidsvilkår.

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbunds styre foreslår:

Vedtektenes § 15, punkt 5, tilføyes:

«Felles avstemning over tarifforslag kan ikke finne sted mot det enkelte forbunds vilje.»

Nr. 73

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Forslag fra *avd. 5, Odda, avd. 44, Tyssedal, avd. 53, Ålvik og avd. 61, Odda:*

Nr. 74

§ 15, endres til:

«Tarifforslag skal legges fram som uravstemning for de medlemmer inter-
essetvisten gjelder. Har et flertall av de som har deltatt i avstemningen
stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt imot, er det forkastet.
Felles avstemning kan ikke finne sted. De øvrige punkter endres i samsvar
med dette.»

Motivering:

Motiveringen for dette forslag gir seg selv. Medlemmene bør selv
avgjøre sine lønns- og arbeidsvilkår.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

Nr. 75

Forslag fra *avd. 48, Herøya:*

§ 15, punkt 1, endres til å lyde:

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.
Et flertall av de som har tatt del i avstemningen avgjør om et forslag er
forkastet eller vedtatt.»

Punktene 2, 3, 4 og 5 utgår.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

Nr. 76

Forslag fra *avd. 31, Sauda:*

§ 15, punkt 4, etter siste komma:

«— ta endelig avgjerd,» må gå ut.

Setningen etter siste punktum blir sålydende:

«Sekretariatet kan da etter at vedkommende forbundsstyre er hørt, påby
uravstemning.»

Motivering

skulle være unødvendig da en må framtvinge dette ansvar.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 77

Avd. 10, Murernes Forening, Drammen, foreslår:

«Forslag vedrørende avstemningsregler ved tariffavgjørelser.

Ved avstemning over forslag til nye tariffer, er det enkelte forbund
suverent. Sammenkobling ved avstemning kan ikke benyttes.»

Motivering:

Idet vi viser til avstemningsmetodene ved de siste tariffoppgjør, fremmer vi dette forslag til LO's kongress 1969. De metoder som har vært benyttet, mener vi er uheldige for de små forbund og fratar de enkelte forbund sin råderett over sine egne lønsmessige forhold.

Forbundsstyret

kan ikke tiltre forslaget. Forbundsstyret er merksam på at Landsorganisasjonen selv har vært med på å utforme de avstemningsregler som er inntatt i Arbeidstvistloven.

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 78

LO's vedtekter, § 15, endres til:

«Tarifforslag skal legges fram som uravstemning for de medlemmer inter-
esetvisten gjelder. Har et flertall av de som har deltatt i avstemningen,
stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.
Felles avstemning kan ikke finne sted. De øvrige punkter endres i samsvar
med dette.»

Motivering:

Motiveringen til dette forslag gir seg selv. Medlemmene bør selv avgjøre sine lønns- og arbeidsvilkår.

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslagene.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

Nr. 79

«Avstemningsreglene ved tarifforslag gjøres slik at flertallet av de avgitte
stemmer blir bestemmende for om et forslag er vedtatt eller forkastet.»

Avd. 49, Nygard, foreslår:

Nr. 80

Landsorganisasjonens vedtekter § 15, endres til:

«Tarifforslag skal legges fram som uravstemning for de medlemmer inter-
esetvisten gjelder.

Har et flertall av dem som har tatt del i avstemningen stemt for forslaget
— er det vedtatt.

Har flertallet stemt mot — er forslaget forkastet.

Felles avstemninger kan ikke finne sted.

De øvrige punkter endres i samsvar med dette.»

Motivering:

Motiveringen til dette forslaget gir seg selv.

Medlemmene bør selv avgjøre sine lønns- og arbeidsvilkår.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 81

Punktene 3 og 4 i Landsorganisasjonens vedtekter § 15 — utgår.

- Nr. 82 *Avd. 10, Klosterfossen, Skien, foreslår:*
«At § 15, punkt 5, utgår av Landsorganisasjonens vedtekter.»

Motivering:

Det er ikke nødvendig å gå i detaljer om hva som skjedde ved tariffrevisjonen 1968, men vårt forslag er framsatt for å unngå en gjentakelse av dette.

Vi vil hevde at når Landsorganisasjonens toppledelse har valgt forbundsvis oppgjør ved en tariffrevisjon — må dette gjennomføres konsekvent.

Landsorganisasjonens toppledelse må slutte med slik framferd overfor de fagorganiserte. Skal slikt fortsette vil vår organisasjon bli ytterligere svekket.

- Nr. 83 *Forbundsstyrets innstilling:*
Vedtektenes § 15, punkt 5, endres til:
Omfatter en tariffbevegelse flere forbund eller fag og det foreligger et forslag som er tiltrådt av Sekretariatet og flertallet i hvert enkelt interessert forbundsstyre — kan Sekretariatet gjøre vedtak om felles avstemning.
For denne avstemning gjelder reglene i punkt 2.

- Nr. 84 **Fra Sekretariatet:**
Paragrafen opprettholdes i sin nåværende form.

§ 17.

Kontingent.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 85 *Avd. 354, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Trondheim, foreslår:*
Punkt 1, siste avsnitt, foreslås å lyde:
«Forbundene skal betale kontingent til LO for 48 uker eller 11 måneder pr. år. Beregningsgrunnlaget er den kontingent som er innbetalt i løpet av året.»

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget fra avd. 354 kan ikke tiltres.

- Nr. 86 **Fra Sekretariatet:**
Punktene 1—7 opprettholdes i sin nåværende form. Punkt 8 får følgende ordlyd: «Når Statistisk Sentralbyrås lønnsstatistikk —

gjennomsnittstallet for industrien — viser endring opp eller ned på minst 10 prosent (første gang) i forhold til gjennomsnittstallet pr. 30. september 1968 (3. kvartal) reguleres kontingenten til Landsorganisasjonen opp eller ned med samme presentsats som gjennomsnittslønnen har endret seg. Reguleringen foretas fra 1. januar etterat reguleringsprosenten på forhånd er klarlagt. Senere reguleringer foretas på samme måte med utgangspunkt fra det gjennomsnittstall for lønnsendringer det sist er foretatt regulering til.

Innenfor denne reguleringsramme fastsetter Sekretariatet kontingentens øretall for uke- og månedsmærker.»

Otto Totland, Henry Nicolaysen og Klaus Kjelsrud stemmer for at det etter «3. kvartal» skal stå: «kan kontingenten til LO reguleres.»

§ 19.

Overføring av medlemskap i forbundene.

Askim faglige Samorganisasjon foreslår:

«I vedtektene for Landsorganisasjonen, § 19, ønskes punkt 1, forandret til sålydende:

«Forbundene har plikt til å motta medlemmer fra andre forbund, og å ordne med utmelding av medlemmet fra dets tidligere forbund.»

Motivering:

Grunnene for at denne forandring ønskes, er at når medlemmet selv skal foreta utmelding fra sitt forbund, blir det mange ganger ikke gjort, da medlemmene ikke er kjent med at de selv må ordne dette.

Vi kan komme i den situasjon at medlemmer framelder seg sin avdeling, og om det ikke ordner seg med arbeid som planlagt — blir de faktisk uten medlemskap.

Fra Sekretariatet:

Paragrafen opprettholdes i sin nåværende form.

§ 20.

De faglige samorganisasjoner.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 147, Gjøvik og omegn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Etter det nåværende avsnitt settes inn et nytt avsnitt som blir sålydende:

«I alle fylker holdes det hvert år Faglige Fylkesting slik som fastslått i samorganisasjonenes vedtekter. Landsorganisasjonen yter tilskott til arrangementet av Fylkestingene.»

Nr. 87

Nr. 88

Nr. 89

Nr. 90

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennenes Fagforening, Bergen, foreslår:

«Vår avdeling vil foreslå at de faglige Samorganisasjoner opphører.»

Motivering:

Vi finner ikke tilstrekkelig bevis for disse avdelingsorganisasjoners berettigelse. Den besparelse som eventuelt dette måtte medføre kan tilføres stønadskassen (kampfondet).

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 147 og 486 kan ikke tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 91

Avd. 23, Raufoss og avd. 61, Elverum, foreslår:

«§ 20, etter det nåværende avsnitt, settes inn et nytt avsnitt som blir sålydende:

«I alle fylker holdes det hvert år Faglige Fylkesting slik som fastslått i samorganisasjonenes vedtekter. Landsorganisasjonen yter tilskott til arrangementet av Fylkestingene.»

Nr. 92

Avd. 57, Haugesund, foreslår:

«Avdelingen har festet seg ved samorganisasjonens betydning i organisasjonslivet, og vil med det utgangspunkt i egne erfaringer foreslå at samorganisasjonene blir oppløst som organisasjonsenheter.»

Motivering:

Samorganisasjonens oppgaver må nå sies å være overtatt av nyere og sterkere organer, som har store muligheter til å utvikle seg i omfang og virke. En må konstatere at i de fleste samorganisasjonsdistrikter er det lite eller ingen virksomhet og er en blindgate i vår organisasjonsliv, mens de nye spesialenheter er klare for å overta.

1. AOF er et ledd som har styrket sin posisjon i kommunene og har drevet sin virksomhet i aller fleste tilfeller langt over de forventninger en lokalt stilte.
2. FPU er etablert og dens virksomhet i faglige spørsmål må styrkes og utbygges. Ikke minst må oppgaver legges til slike lokale FPU.
3. Nyorganisering av medlemmer og registrering av aktuelle uorganiserte bedrifter bør i dag følges opp av fagorganisasjonene og bearbeides videre av disse.

Sekundært vil avdelingen foreslå at samorganisasjonene blir opprettholdt, men de lokale fagforeninger avgjør selv en eventuell tilmelding ved behandling i årsmøtene, dvs. på frivillig basis skal tilmelding fra fagforeningene finne sted.

Forbundsstyrets innstilling:

*Forbundet sier seg enig i behov for organisasjonsmessige nydan-
nelser, og foreslår disse forslag oversendt Organisasjonskomitéen
av 1966.*

Nr. 93

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 344, Oppegård Kommuneforening, foreslår:

«Bestemmelsen om pliktig medlemskap i Faglig Samorganisasjon opp-
heves.»

Nr. 94

Forbundsstyrets innstilling:

*Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget slik det foreligger. For-
bundsstyret vil likevel på ny reise spørsmålet om at samorganisa-
sjonene fortsatt skal opprettholdes blir utredet og behandlet på
neste kongress.*

SAMORGANISASJONENE

*Elverum, Brumunddal, Hamar og Vang faglige Samorganisasjon
og Lillehammer og omland faglige Samorganisasjon, foreslår:*

Nr. 95

§ 20, etter det nåværende avsnitt, settes inn et nytt avsnitt som blir
sålydende:

«I alle fylker holdes det hvert år Faglige Fylkesting slik som fastslått i
samorganisasjonenes vedtekter. Landsorganisasjonen yter tilskott til arrange-
mentet av Fylkestingene.»

Motivering:

Fagbevegelsen trenger et representativt organ i hvert fylke som
kan representere og ivareta fagbevegelsens interesser overfor
fylkesmyndighetene.

Ikke minst på grunn av den plass fylket har i det lokale offentlige
og politiske liv, et forhold som antakelig vil bli ytterligere forsterket
i de kommende år.

Fylkesting, fylkesutvalg og fylkesadministrasjonen inntar en
stadig økende posisjon i arbeidsliv, arbeidsformidling, distriktsut-
bygging, regionalplanlegging m. v.

I denne situasjon er det behov for en tilpassing av det faglige
organisasjonsmønster.

Fagbevegelsen får stadig større interesser på fylkesplanet, som en med det nåværende organisasjonsmønster ikke har muligheter til å ivareta på en tilstrekkelig effektiv måte.

I tillegg kommer det utvilsomme behov som er til stede for å øke betydningen — både reelt og formelt —, av den lokale faglige virksomhet. Det vil også indirekte styrke de lokale faglige samorganisasjoner.

FAGLIG FYLKESTING vil bli et forum for koordinering og samordning av fagbevegelsens faglige, organisasjonsmessige og politiske innsats på fylkesplanet.

Det vil dessuten kunne spille rollen som et informasjonsforum som kan bedre kontakten mellom den sentrale og lokale faglige virksomheten, som f. eks. behandling av tariffspørsmål, den aktuelle faglige og politiske situasjon m. m.

FYLKESTINGETS funksjoner vil ellers framgå av forslag til vedtektsendringer.

Nr. 96

Fra Sekretariatet:

Paragrafen opprettholdes i sin nåværende form.

b) Regler for valg av representanter til LO's kongress.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 7, Tømrernes Fagforening, Oslo,

Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo,

Avd. 23, Bærum Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,

Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum,

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening,

Bygningsindustriens Stedsstyre, Oslo, foreslår:

Nr. 98

«Den gamle ordlyd i vedtektene går ut i sin helhet og erstattes med:

Hvert enkelt forbund bestemmer på hvilken måte de skal velge sine representanter til Fagkongressen.»

Motivering:

De nåværende regler for valg av representanter gir ikke fagforeningene innen et distrikt en sjanse til å få valgt andre representanter enn de av forbundsstyret innstilte, og må derfor endres.

Nr. 99

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Vedtaket fra LO-kongressen 1953 utgår i sin helhet.

Prinsipielt forslag:

Forbund tilsluttet LO bestemmer selv på hvilken måte de skal velge sine representanter til LO-kongressen.

Subsidiært forslag:

Landet blir inndelt i så mange valgdistrikter som det er tildelt representanter.

Fagforeningene i distriktene innstiller på representanter og varamenn innen sine respektive distrikter.

Forbundsledelsen sender innstillingene ut til fagforeningene som foretar valg og avstemning.»

Motivering:

Den praktiserende valgordning ifølge vedtak i LO-kongressen 1953 er udemokratisk og gir ikke medlemmene noen mulighet til noen forandring på den valgliste som blir oppsatt fra forbundsledelsen. Misnøyen med en slik formyndermentalitet er påfallende innen flere forbund.

Fagbevegelsen forsømmer ikke å proklamere sin demokratiske struktur. La oss vise demokrati i praksis.

Avd. 219, Larvik og omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Hvert enkelt forbund bestemmer på hvilken måte de skal velge sine representanter til Fagkongressen.»

Motivering:

Hvert enkelt forbund har de beste forutsetninger for selv å finne ut på hvilken måte de vil velge sine representanter. Vi mener at dette bør være et indre anliggende i de respektive forbund.

Avd. 289, Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening, foreslår:

«Vedtaket på Bygningsindustriarbeiderforbundets landsmøte 1966 tas opp som avdelingens forslag:

«Landet blir inndelt i så mange valgdistrikter som det er representanter. Fagforeningene innen hvert distrikt innstiller på 1 representant og 1 varamann. Samme framgangsmåte som samorganisasjonene bruker ved samme valg. Disse innstillinger blir så av forbundsstyret sendt ut til valg og avstemning i fagforeningene.»

Avd. 354, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Trondheim, foreslår:

«Vår forening viser i den forbindelse til vedtak fastsatt av vårt landsmøte i 1966 som sier følgende:

Landet blir inndelt i så mange valgdistrikter som det er representanter. Fagforeningene innen hvert distrikt innstiller på én representant og én varamann. Samme framgangsmåte som samorganisasjonene bruker ved samme valg. Disse innstillinger blir så av forbundsstyret sendt ut til valg og avstemning i fagforeningene.»

Motivering:

Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening er av den formening at disse valg og vedtak vanskelig lar seg praktisere i alle forbund og avdelinger. Vi er av den oppfatning at dette vedtaket burde ha vært omarbeidet til at det er de enkelte fagforbund som innenfor sine egne bestemmende organer fastsetter hvordan valg til Kongressen skal foregå. Har et fagforbund ikke fastsatt regler for hvordan valg skal foregå, gjelder reglene i LO's vedtekter.

Nr. 104

Avd. 409, Tromsø bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Den gamle ordlyden går helt ut og erstattes med:

Hvert enkelt forbund bestemmer på hvilken måte de skal velge sine representanter til LO's kongress.»

Motivering:

Den nåværende form eller regel for valg av representanter er i høyeste grad udemokratisk. Det bør være en selvfølge at fagforeningene har avgjørelsen om hvem som skal bli valgt som representanter.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 7, 9, 23, 133, 187, 191, 219, 354, 409 og Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, kan ikke tiltres.

Forslaget fra avd. 289 tiltres.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Nr. 105

Norges Handels- og Kontorfunksjonærs Forbund fremmer følgende forslag når det gjelder regler for valg av representanter til LO's kongress:

«Det nedsettes et utvalg på 5 representanter, fordelt med 1 fra LO, 2 fra forbundene og 2 fra samorganisasjonene, til å gjennomgå de gjeldende regler med sikte på å framlegge forslag til en bedre valgordning for representanter til Kongressen. LO's representantskap gis fullmakt til å vedta eventuelle endringer, slik at disse kan gjøres gjeldende for valg på representanter til Kongressen 1973.»

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 106

Avd. 48, Herøya, foreslår:

«Reglene for valg av representanter til LO-kongressen må gjøres mer demokratiske. De fagorganiserte må selv direkte få anledning til å velge sine representanter til Kongressen.

Reglene for valg endres slik at valgene foregår distriktvis i valgkretser

som det enkelte forbund har inndelt, ikke som nå ved en enkelt liste for hele landet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 4, Norwegian Papirarbeiderforening, foreslår:

«Fagkongressen nedsetter en komité, som overfor neste Kongress skal komme med forslag til nye regler for valg av representanter til Fagkongressen.»

Nr. 107

Motivering:

Når fagforeningene har innstilt på kandidater, og det blant disse er foretatt en utpeking på et høyere hold, er det ikke noen utvelgingsmuligheter igjen til medlemmene.

Valget som da blir foretatt, er et rent skuespill og føles uverdigg i et demokratisk miljø.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Forbundsstyrets innstilling på representanter til Landsorganisasjonens kongress blir foretatt på grunnlag av forslag fra avdelingene under hensyntaken til en rettferdig representasjon fra de forskjellige distrikter.

Fra Sekretariatet:

Nr. 108

Den organisasjonskomité som nå er i arbeid, skal legge fram en innstilling vedrørende LO's hele struktur og oppbygging. Komitéen har allerede utarbeidet et debattopplegg som vil foreligge på Kongressen. Det skal så senere diskuteres i fagforeningene, og på grunnlag av den diskusjon og de uttalelser som da kommer fram skal komitéen legge fram endelig innstilling. Regler for valg av representanter til Kongressen må derfor ses i sammenheng med den eventuelt nye struktur og oppbygging LO får. I sammenheng med foranstående innbyr Sekretariatet Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

I samråd med Organisasjonskomitéen oppnevner Sekretariatet et utvalg som skal vurdere reglene for valg av representanter til Kongressen, slik at disse regler behandles på samme tid som Organisasjonskomitéens innstilling.

c) Samorganisasjonenes vedtekter.

a) Kontingenten.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 109

Drammen Faglige Samorganisasjon foreslår:

«Kontingent til de lokale samorganisasjoner, utstedes av LO eller forbundene i henhold til solgte merker.

Slik det er nå, er det en del fagforeninger som stadig ligger etter med kontingentinnbetalingen.»

Nr. 110

Rana Faglige Samorganisasjon foreslår:

«På bakgrunn av at kontingentsatsene i henhold til § 9 i vedtektene for samorganisasjonene ikke er endret på mange år, pålegges Sekretariatet å beregne en forhøyelse av disse maksimumssatser i samsvar med utviklingen av de øvrige kontingentsatser innen Landsorganisasjonen.»

Motivering:

Det har nå i en årrekke ikke vært mulig å oppnå selv en nominell øking i det økonomiske grunnlag for samorganisasjonenes virksomhet, blant annet fordi en har inntrykk av at de fleste benytter seg av maksimumssatsene.

Med den omkostningsøkning som samtidig har funnet sted har det derfor stadig blitt vanskeligere å opprettholde aktiviteten som ønskelig kunne være.

Arbeidsoppgavene for samorganisasjonene har samtidig økt i akselererende tempo, slik at en mener det ikke lenger er mulig å dekke behovene på en tilfredsstillende måte med de nåværende økonomiske forutsetninger.

Blant annet mener vi at arbeidet i opplysningssektoren burde tilgodesees med større innsats på det lokale plan, og med den stadig vanskeligere situasjon som kommunene befinner seg i reduseres også mulighetene for økonomiske tilskudd derfra. Det er således vår oppfatning at den aktivitetsøkning som vi ønsker på denne sektor må vi selv skaffe økonomisk grunnlag for — i hvert fall foreløpig.

I tillegg hertil har alle faste utgifter, såsom husleier, porto, annonser, telefon, lys og strøm og kontorrekvisitter også fulgt med i prisjaget år for år.

Vi mener også at det er maktpåliggende med økt innsats, også økonomisk, når det gjelder f. eks. tilrettelegging av viktige saker og innadventd orientering samt utadventd informasjon og «service-tjeneste» for medlemmer og foreninger.

På bakgrunn av foranstående anbefaler vi vårt forslag.

Rana Faglige Samorganisasjon foreslår:

Følgende tilføyelse til samorganisasjonens vedtekter § 9:

«For de fagforeninger som ikke betaler den kontingent til samorganisasjonen som er fastsatt i henhold til vedtektene, er deres fagforbund ansvarlig for restansene.»

Motivering:

Det er et beklagelig faktum at noen fagforeninger er mer eller mindre «lukkede» foreninger både for samorganisasjonene og for andre instanser som der naturlig bør samarbeides med. (Eksempelvis AOF.)

Noen av disse foreninger har en inntrykk av er svært lite aktive, og det viser seg til dels at verken muntlige eller skriftlige henvendelser fra samorganisasjonen eller AOF medfører reaksjon fra foreningens ledelse.

For den faglige aktiviteten på det lokale plan mener vi dette er en meget betenkelig utvikling som ikke må få lov til å fortsette, og at noe må gjøres for å trekke også slike foreninger med i det aktive arbeide igjen. Det er forståelig, om enn meget beklagelig, at en forening som av en eller annen grunn er blitt liggende etter med kontingentinnbetalingen til samorganisasjonen ikke lenger holder seg så mye «frampå» når det gjelder virksomheten i Samorganisasjonen.

Dette spørsmål samt kontingentrestansene har også her voldt mye arbeid, idet gjentagne henvendelser har vært sendt til foreningene — og også til enkelte forbund om saka uten å ha gitt de tilsiktede resultater.

Uten at foreningene betaler sin kontingent til samorganisasjonen har, etter vår oppfatning, styret små muligheter til å drive en virksomhet av et slikt omfang at det i tilstrekkelig grad «trenger inn i» og aktiviserer slike foreninger. Dette så meget mer som vi anser at de økonomiske forutsetninger som samorganisasjonene har, forholdene tatt i betraktning, er heller beskjedne for tida.

I den forbindelse henviser vi til vårt forslag foran.

Trondheim og Omegn Faglige Samorganisasjon foreslår:

«Vedtaket i LO's sekretariat angående Statstjenestemannskartelletts kontingent til lokale samorganisasjoner, sålydende: Kontingenten er 1 øre pr. uke pr. medlem beregnet etter forbundets brutto medlemstall, forandres til: Kartellkontingenten skal være henholdsvis 3 øre for helt- og 2 øre for halvtbetalende medlem pr. uke.»

Øvre Solør Samorganisasjon foreslår:

«At Kongressen vedtar å utrede spørsmålet om kontingenten til samorganisasjonene.»

Motivering:

Slik systemet er i dag er det mange avdelinger som forsøker å unnlate å betale kontingent til samorganisasjonen, — og enkelte er det uråd å få til å betale.

Den nåværende ordning er lite effektiv og skaper mye arbeid for kassererne i samorganisasjonene og også for kassererne i avdelingene. Det beste ville være om kontingenten var inkludert i merkene til forbundene og at forbundene sendte oppgjør for sine medlemmer direkte til samorganisasjonene.

Med den lave kontingent som blir brukt nå i vårt distrikt og enkelte avdelinger dessuten saboterer betalingen, blir samorganisasjonens økonomi svekket, — og som igjen slår ut på samorganisasjonens effektivitet og minsker slagkraften i organisasjonsområdet. Kongressen bør klart og tydelig slå fast én gang for alle samorganisasjonens status i vårt organisasjonsapparat og LO påser at forbundene følger de vedtekter og retningslinjer som er vedtatt for samorganisasjonene.

b) Opprettelse av faglig fylkesting.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 114

Avd. 147, Gjøvik og omegn Byggningsarbeiderforening, foreslår:
«Én gang i året — april/mai — avholdes det i hvert fylke et FAGLIG FYLKESTING som består av valgte representanter fra fylkets samorganisasjoner.

I vedtekter for de Faglige Samorganisasjonene føyes inn en ny § 15 og som nye §§ 16, 17 og 18.

§ 15. Faglig Fylkesting.

Én gang i året — april/mai — avholdes det i hvert fylke et Faglig Fylkesting som består av valgte representanter fra fylkets samorganisasjoner.

Valg av representanter til fylkestinget skjer på samorganisasjonens årsmøte etter følgende skala:

0— 500 medlemmer	1 representant
500—1000	1 »
For hver påbegynt 1000 medlemmer over de første 1000 medlemmer	1 »

Samorganisasjonens medlemstall ved siste årsskifte legges til grunn for beregningen.

Der det av geografiske eller andre praktiske grunner vil være hensiktsmessig med en annen representasjon eller arrangementsform, kan dette fastsettes av Sekretariatet.

§ 16.

Landsorganisasjonens distriktkontorer fungerer som fylkestingets sekretariat og forestår således de praktiske arrangementene.

Forslag fra samorganisasjonene om saker som ønskes behandlet på de Faglige Fylkesting, må være innsendt 25 dager i forveien.

§ 17.

Fylkestingene konstituerer seg selv med en møteledelse (dirigenter) på 3 medlemmer. LO's distriktssekretærer fungerer som fylkestingets sekretærer.

Landsorganisasjonen gir økonomisk tilskott til fylkestingenes praktiske arrangement.

De øvrige utgifter til representasjon m. v. dekkes av de deltakende samorganisasjoner. Det nyttes reisefordeling.

§ 18.

De Faglige Fylkestingene skal være et samarbeidsorgan for fagbevegelsen på fylkesplanet og kan bl. a. ta opp til behandling:

- a) et hvert faglig, politisk og organisasjonsmessig spørsmål av riks- og fylkesmessig karakter og interesse,
- b) en samordning av samorganisasjonenes arbeid og innsats gjennom felles aksjons- og arbeidsopplegg på fylkesplanet,
- c) spesielle interessespørsmål fagbevegelsen måtte ha overfor de fylkeskommunale myndigheter og overfor fylkesadministrasjonen,
- d) innstilling på representanter fra fagbevegelsen til nemnder og utvalg på fylkesplanet,
- e) valg av fylkesrepresentasjon til Landsorganisasjonens kongresser og Representantskap i henhold til LO's vedtekter § 5, punkt 2 og § 8 punkt 1.

De Faglige Fylkesting skal også fungere som informasjonsforum mellom den sentrale faglige ledelsen og den lokale fagbevegelse.

Motivering :

Fagbevegelsen trenger et representativt organ i hvert fylke som kan representere og ivareta fagbevegelsens interesser overfor fylkesmyndighetene.

Ikke minst på grunn av den plass fylket har i det lokale offentlige og politiske liv, et forhold som antakelig vil bli ytterligere forsterket i de kommende år.

Fylkesting, fylkesutvalg og fylkesadministrasjonen inntar en stadig økende posisjon i arbeidsliv, arbeidsformidling, distriktsutbygging, regionalplanlegging m. v.

I denne situasjon er det behov for en tilpassing av det faglige organisasjonsmønster. Fagbevegelsen får stadig større interesser på fylkesplanet, som en med det nåværende organisasjonsmønster ikke har muligheter til å ivareta på en tilstrekkelig effektiv måte.

I tillegg kommer det utvilsomme behov som er til stede for å øke betydningen — både reelt og formelt — av den lokale faglige virksomhet. Det vil også indirekte styrke de lokale faglige samorganisasjoner.

Faglig Fylkesting vil bli et forum for koordinering og samord-

ning av fagbevegelsens faglige, organisasjonsmessige og politiske innsats på fylkesplanet. Det vil dessuten kunne spille rollen som et informasjonsforum som kan bedre kontakten mellom den sentrale og lokale faglige virksomheten, som f. eks. behandling av tariffspørsmål, den aktuelle faglige og politiske situasjon m. m.

Fylkestingets funksjoner vil ellers framgå av forslag til vedtektsendringer.

Nr. 114 b *Forbundsstyrets innstilling:*

Forslaget fra avd. 147 oversendes Sekretariatet, eventuelt Representantskapet, til vurdering.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 115 *Avd. 23, Raufoss, og avd. 61, Elverum, foreslår:*

•én gang i året avholdes det i hvert fylke et Faglig Fylkesting som består av valgte representanter fra fylkets samorganisasjoner.

Forslag til diverse vedtektsendringer:

I vedtekter for de Faglige Samorganisasjoner føyes inn en ny § 15, og som nye §§ 16, 17 og 18.

§ 15.

Faglig Fylkesting.

En gang i året avholdes det i hvert fylke et Faglig Fylkesting som består av valgte representanter fra fylkets samorganisasjoner. Valg av representanter til fylkestinget skjer etter følgende skala:

0— 500 medlemmer	1 representant
500—1000	1 " "
For hvert påbegynt 1000 medlemmer over de første 1000 medlemmer	1 " "

Samorganisasjonens medlemstall ved siste årsskifte legges til grunn for beregningen.

Valg av representanter skjer på det møtet hvor innkalling og varsel om forslagsfrist foreligger.

Der det av geografiske eller andre praktiske grunner vil være hensiktsmessig med en annen representasjon eller arrangementsform, kan dette fastsettes av Sekretariatet.

§ 16.

Landsorganisasjonens distriktkontorer fungerer som fylkestingenes sekretariater og forestår således de praktiske arrangementene.

Forslag fra samorganisasjonene om saker som ønskes behandlet på de Faglige Fylkesting, må være innsendt 25 dager i forveien.

De lokale fagforeninger sender sine forslag til samorganisasjonene.

§ 17.

Fylkestingene konstituerer seg selv med en møteledelse (dirigenter) på 3 medlemmer. LO's distriktsekretærer fungerer som fylkestingenes sekretærer.

Landsorganisasjonen gir økonomisk tilskott til fylkestingenes praktiske arrangement.

De øvrige utgifter til representasjon m. v. dekkes av de deltakende samorganisasjoner. Det nyttes reisefordeling.

§ 18.

De Faglige Fylkestingene skal være et samarbeidsorgan for fagbevegelsen på fylkesplanet og kan bl. a. ta opp til behandling:

- a) et hvert faglig, politisk og organisasjonsmessig spørsmål av riks- og fylkesmessig karakter og interesse,
- b) en samordning av samorganisasjonenes arbeid og innsats gjennom felles aksjons- og arbeidsopplegg på fylkesplanet,
- c) spesielle interesseløst spørsmål fagbevegelsen måtte ha overfor de fylkeskommunale myndigheter og overfor fylkesadministrasjonen,
- d) innstilling på representanter fra fagbevegelsen til nemnder og utvalg på fylkesplanet,
- e) valg av fylkesrepresentasjon til Landsorganisasjonens kongresser og Representantskap i henhold til LO's vedtekter § 5 punkt 2 og § 8 punkt 1.

De Faglige Fylkesting skal også fungere som informasjonsforum mellom den sentrale faglige ledelse og den lokale fagbevegelse.

Den nåværende § 15 blir § 19.

Motivering:

Fagbevegelsen trenger et representativt organ i hvert fylke som kan representere og ivareta fagbevegelsens interesser overfor fylkesmyndighetene. Ikke minst på grunn av den plass fylket har i det lokale offentlige og politiske liv, et forhold som antakelig vil bli ytterligere forsterket i de kommende år. Fylkesting, fylkesutvalg og fylkesadministrasjon inntar en stadig økende posisjon i arbeidsliv, arbeidsformidling, distriktsutbygging, regionalplanlegging m. v. I denne situasjon er det behov for en tilpasning av det faglige organisasjonsmønster. Fagbevegelsen får stadig større interesser på fylkesplanet, som en med det nåværende organisasjonsmønster ikke har muligheter til å ivareta på en tilstrekkelig effektiv måte.

I tillegg kommer det utvilsomme behov som er til stede for å øke betydningen — både reelt og formelt — av den lokale faglige virksomhet. Det vil også indirekte styrke de lokale faglige samorganisasjonene.

Faglig Fylkesting vil bli et forum for koordinering og samordning av fagbevegelsens faglige, organisasjonsmessige og politiske innsats på fylkesplanet. Det vil dessuten kunne spille rollen som et informasjonsforum som kan bedre kontakten mellom den sentrale og lokale faglige virksomheten, som f. eks. behandling av tariffspørsmål, den aktuelle faglige og politiske situasjon m. m.

Fylkestingets funksjoner vil ellers framgå av forslag til vedtektsendringer.

Forbundsstyrets innstilling:

*Forbundet sier seg enig i behov for organisasjonsmessige nydan-
nelser, og foreslår disse forslag oversendt organisasjonskomiteén
av 1966.*

SAMORGANISASJONENE

*Drammen faglige Samorganisasjon,
Lillehammer og omland faglige Samorganisasjon,
Sulitjelma faglige Samorganisasjon,
Elverum faglige Samorganisasjon,
Brumunddal faglige Samorganisasjon,
Hamar og Vang faglige Samorganisasjon
og Gjøvik og omegn faglige Samorganisasjon, foreslår:*

Nr. 116

•I vedtekter for de Faglige Samorganisasjoner føyes inn en ny § 15 og
som nye §§ 16, 17 og 18.

§ 15.

FAGLIG FYLKESTING

En gang i året avholdes det i hvert fylke et FAGLIG FYLKESTING som
består av valgte representanter fra fylkets samorganisasjoner.

Valg av representanter til fylkestinget skjer etter følgende skala:

0— 500 medlemmer	1 representant
500—1000	1
For hvert påbegynt 1000 medlemmer over de første 1000 medlemmer	1

Samorganisasjonens medlemstall ved siste årsskifte legges til grunn for
beregningen.

Valg av representanter skjer på det møtet hvor innkalling og varsel om
forslagsfrist foreligger.

Der det geografiske eller andre praktiske grunner vil være hensiktsmessig
med en annen representasjon eller arrangementsform, kan dette fastsettes
av Sekretariatet.

§ 16.

Landsorganisasjonens distriktskontorer fungerer som fylkestingenes sekre-
tariater og forestår således de praktiske arrangementene.

Forslag fra samorganisasjonene om saker som ønskes behandlet på de
Faglige Fylkesting, må være innsendt 25 dager i forveien.

De lokale fagforeninger sender sine forslag til samorganisasjonen.

§ 17.

Fylkestingene konstituerer seg selv med en møteledelse (dirigenter) på
3 medlemmer. LO's distriktssekretærer fungerer som fylkestingets sekre-
tærer.

Landsorganisasjonen gir økonomisk tilskott til fylkestingenes praktiske arrangement.

De øvrige utgifter til representasjon m. v. dekkes av de deltakende samorganisasjoner. Det nyttes reisefordeling.

§ 18.

De Faglige Fylkestingene skal være et samarbeidsorgan for fagbevegelsen på fylkesplanet og kan bl. a. ta opp til behandling:

- a) et hvert faglig, politisk og organisasjonsmessig spørsmål av riks- og fylkesmessig karakter og interesse,
- b) en samordning av samorganisasjonens arbeid og innsats gjennom felles aksjons- og arbeidsopplegg på fylkesplanet,
- c) spesielle interessed spørsmål fagbevegelsen måtte ha overfor de fylkeskommunale myndigheter og overfor fylkesadministrasjonen,
- d) innstilling på representanter fra fagbevegelsen til nemnder og utvalg på fylkesplanet,
- e) valg av fylkesrepresentasjon til Landsorganisasjonens kongresser og Representantskap i henhold til LO's vedtekter § 5 punkt 2 og § 8 punkt 1.

De Faglige Fylkesting skal også fungere som informasjonsforum mellom den sentrale faglige ledelse og den lokale fagbevegelse.

Den nåværende § 15 blir § 19.»

Motivering :

Fagbevegelsen trenger et representativt organ i hvert fylke som kan representere og ivareta fagbevegelsens interesser overfor fylkesmyndighetene. Ikke minst på grunn av den plass fylket har i det lokale offentlige og politiske liv, et forhold som antakelig vil bli ytterligere forsterket i de kommende år. Fylkesting, fylkesutvalg og fylkesadministrasjonen inntar en stadig økende posisjon i arbeidsliv, arbeidsformidling, distriktsutbygging, regionalplanlegging m. v. I denne situasjon er det behov for en tilpasning av det faglige organisasjonsmønster. Fagbevegelsen får stadig større interesser på fylkesplanet, som en med det nåværende organisasjonsmønster ikke har muligheter til å ivareta på en tilstrekkelig effektiv måte.

I tillegg kommer det utvilsomme behov som er til stede for å øke betydningen — både reelt og formelt — av den lokale faglige virksomhet. Det vil også indirekte styrke de lokale faglige samorganisasjoner.

Faglig Fylkesting vil bli et forum for koordinering og samordning av fagbevegelsens faglige, organisasjonsmessige og politiske innsats på fylkesplanet. Det vil dessuten kunne spille rollen som et informasjonsforum som kan bedre kontakten mellom den sentrale og lokale

faglige virksomheten, som f. eks. behandling av tariffspørsmål, den aktuelle faglige og politiske situasjon m. m.

Fylkestingets funksjoner vil ellers framgå av forslag til vedtektsendringer.

Nr. 117

Fra Sekretariatet:

Samtlige forslag vedrørende de faglige samorganisasjoner sendes Sekretariatet som foretar en gjennomgåelse av samorganisasjonenes vedtekter og en vurdering av gjeldende kontingentordninger. Innstillingen fra Sekretariatet foreligges Representantskapet til avgjørelse.

Dagsordenens punkt 5. Tariffspørsmål og diverse avtaler.

A) Den økonomiske og faglige situasjon.

Skatter, subsidier, prisnivå osv.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår: Nr. 118
«Barnetrygden økes slik at den kompenserer de større økonomiske belastninger som bl. a. omsetningsavgift påfører barnefamilier — spesielt de unge.»

Avd. 7, Tømrernes Fagforening, Oslo,

Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo,

Avd. 23, Bærum Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,

Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum,

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening,

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening,

Avd. 311, Malersvennenes Forening, Bergen,

Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

Nr. 119

«Kongressen må kreve at omsetningsavgiften på levnetsmidler må oppheves.

Subsidiært at barnetrygden økes for å kompensere den uforholdsmessige store belastning som omsetningsavgiften påfører de barnerike familier.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 7 m. fl. om opphevelse av omsetningsavgiften på matvarer, tiltres ikke.

Når det gjelder spørsmålet om en opphevelse av omsetningsavgiften på matvarer, henvises til de mange komitéutredninger og behandlinger som er foretatt tidligere, og som alle konkluderer med at en opphevelse av denne avgiften rent praktisk ikke er forsvarlig å gjennomføre. Det er ellers vedtatt av Stortinget at matvarer minst skal subsidieres med det beløp som svarer til den utliknede omsetningsavgift på matvarer.

Avd. 1, Bygningsnekkernes Fagforening, Oslo, foreslår:

Nr. 120

«LO og fagbevegelsen må gå til kraftig angrep på det forslaget som flertallet i Sandberg-komiteén til ny skattelov legger fram for Stortinget i nærmeste framtid.»

Motivering:

Med de skattelettelser på høyere inntekter den borgerlige regjering har gjennomført i den senere tid, må den nye skattelov som er på trappene, gi en mer rettferdig fordeling av skattebyrdene.

Sandberg-komiteéns flertallsforslag til ny skattelov vil gjøre skjevheten enda større enn den er i dag, med til dels store skattelettelser på høye inntekter.

Nr. 121

Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:

1. Strengere pris- og avansekontroll.
2. Skatt på reklame.
3. Begrenset adgang til å innkalkulere urimelige og fordekte reklameutgifter til prisene.

Motivering:

Prisutviklingen har i forhold til arbeidstakernes reallønn ført til et misforhold i fordelingen av produksjonslivets inntekter.

Avd. 7, Tømrernes Fagforening, Oslo,

Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo,

Avd. 23, Bærum Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,

Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum,

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening,

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening,

Avd. 311, Malersvennenes Forening, Oslo,

Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

Nr. 122

«LO-kongressen 1969 stiller krav til Regjeringen på vegne av den fagorganiserte arbeiderklasse om hel og rettferdig revidering av våre skattelover, slik at skattebyrdene blir mest mulig rettferdig fordelt.

En revidering av våre skattelover med et rettferdig mål må bl. a. skje ved gjennomføring av:

1. En rettferdig lønnskattordning med sikte på å gi lønnstakere en reell skattelette.
2. Private næringsdrivende beskattes som lønnstakerne av en inntekt som minst svarer til deres privatforbruk.
Det er i dag stor ulikhet i beskatning mellom små og store bedrifter og mellom lønnstakere og de næringsdrivende.
Denne forskjellsbehandling må rettes opp ved effektiv kontroll hos de næringsdrivende, slik at den reelle inntekt kommer med til beskatning.
3. Mer effektiv kontroll særlig rettet mot anvendelsen av skattefrie avsetninger.
4. Større myndighet til skatteinnfordringer.
5. Sterkere og bestemte strafferegler mot skattesnyteri.
6. I den utstrekning indirekte beskatning øker, må kompensasjon for skattefrie inntekter økes tilsvarende.

Dette gjelder bl. a. sykestønad, arbeidsløshetsstrygd, barnetrygd m. m.

7. Så vidt en av Sandberg-komiteéns innstilling kan se, inneholder denne ingen ting som støtter de ovenfor anførte krav. LO-kongressen må kreve at Stortinget avviser Sandberg-komiteéns innstilling, da vi i denne innstilling ikke kan finne at noen av de krav vi har nevnt ovenfor er imøtekommet.»

Avd. 32, Asker Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 123

- 1. Den innstilling som flertallet i komiteén foreslår gjennomført vil gi store fordeler for de som fra før har godt økonomisk utkomme og høye inntekter. Lavtlønnsgruppene vil bli de mest skadelidende. Når $\frac{1}{3}$ av skatteysterne, dvs. ca. 500 000 har en inntekt på under 10 000 kroner og disse får sin levestandard ytterligere nedsatt, er denne innstilling til ny skatteordning, hvis den blir vedtatt, sosialt urettferdig. Den vil slå økonomisk dårlig ut for aldersgruppen under 25 år, enslige og eldre, samt grupper som lærlinger, unge og nystiftede familier m. fl.
2. Investeringsavgift på bedrifter må gjennomføres. Flertallet vil sette en avgiftssats på 20 prosent (moms) mot i dag en oms på 13,64 prosent. På bedrifter og forretningsinvesteringer i maskiner, bygg osv. skal avgiften settes til 11,25 prosent og nedtrappes til den faller bort, mens de som i realiteten tilfører bedriftene kapital (arbeidskraften) skal skattes av sin lønn og sitt hele forbruk og bære bedriftenes naturlige del av skattebyrdene.
3. Selv mindretallets innstilling er for drastisk til gjennomføring, den bør skje trinnsvis så man kan kontrollere ordningen. Lavtlønnsgruppene kartlegges.

All kompensasjon ved kontantordninger så som barne-, syke- og Folkepensjonen m. m. utredes.

Ved en eventuell gjennomføring av ny skatteordning vil det ifølge innstillingen bli foretatt beregninger for hva prisstigningen vil bli.

Man kan godta prisstigning som dekkes av de lettelser som ordningen vil gi, men ikke utover dette.

Det er lettere å beregne hva lettelser man får enn å beregne hva prisstigningen vil gi som utslag.»

Avd. 68, Sarpsborg Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 124

- Hva Sandberg-komiteéns forslag om merverdiskatt angår, så må dette ikke godtas av de fagorganiserte og deres organisasjoner.»

Avd. 190, Nøstet Bruk Fagforening, Drammen, foreslår:

Nr. 125

- Ekstra klassefradrag for skiftarbeidere.»

Avd. 219, Larvik og omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 126

- Kongressen fastslår at fagorganisasjonens viktigste oppgave er å sørge for at lønnstakerne får større del av nasjonalproduktet for derigjennom å høyne reallønnsnivået og gi sosial trygghet. De enkelte forbund må få gjennomføre sine tariffoppgjør etter de retningslinjer de selv velger og hverken sentrale instanser eller tilfeldige grupperinger må opptre slik at det blir umulig for det enkelte forbund å opptre selvstendig.

Erfaringer viser at det ikke er mulig å ta tilstrekkelig hensyn til de ulike yrkesgrupper gjennom sentraliserte oppgjør, og følgen er at vi i dag har en rekke overenskomster for lønns- og arbeidsvilkår som ikke tilsvare

det faktiske forhold ute i arbeidslivet. LO må overfor statsmyndighetene være arbeidstakernes fremste talsmann i spørsmål om full sysselsetting, lavere arbeidstid og en rettferdigere skattefordeling.

LO må presse på at arbeidstakerne får den best mulige beskyttelse gjennom lovverket og at lover og bestemmelser som virker hemmende fjernes.»

Nr. 127 *Avd. 231, Horten og omegn Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
«Våre tillitsmenn må motvirke Sandberg-komiteéns forslag om skatter.»

Nr. 128 *Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
«LO's kongress må kreve at beskatningen blir lagt om slik at arbeiderne ikke rammes slik som Sandberg-komiteéen foreslår.»

Motivering:

LO's kongress må kreve at beskatningen ikke blir lagt om fra å beskatte inntekten til å beskatte forbruket, slik Sandberg-komiteéen foreslår. Vi mener en slik skatteordning er et så farlig våpen mot det arbeidende folk at vi finner det stikk i strid med våre interesser at en slik omlegging blir foretatt.

Avd. 312, Bergen Trelastarbeiderforening,

Avd. 313, Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen,

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen,

Nr. 129 *Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:*

«Det henstilles til LO's sekretariat å utarbeide forslag til uttalelse fra Kongressen om sikring av stabilt prisnivå, slik at lønnstilleggene i tariff-revisjonene blir en reell heving av levestandarden.»

Nr. 130 *Avd. 315, Tømrernes Fagforening, Bergen, foreslår:*

«LO gjør krav overfor Regjeringen om at de skattefrie fradrag heves betraktelig.

Det henstilles til LO's sekretariat å utarbeide forslag til uttalelse fra Kongressen om sikring av stabilt prisnivå, slik at lønnstilleggene i tariffrevisjonen blir en reell heving av levestandarden.»

Nr. 131 *Avd. 329, Kristiansund Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

«LO må stille krav til de politiske myndigheter om at Sandberg-komiteéns innstilling til ny skattereform ikke blir vedtatt i den form som det er foreslått, og at de midler som er nødvendig tas i bruk for å hindre dette.»

Motivering:

Forslaget om merverdiskatt vil etter vår mening bety en direkte overføring av skatt på de lavest lønte til fordel for de som oppbærer store inntekter. Hardest rammet vil de som ikke har annen inntekt enn alders-, syke- og arbeidsløshetsstrygd bli. Da dette må

være i strid med arbeidernes prinsipp om rettferdssamfunnet, må gjennomføringen av en slik ordning motarbeides på det aller sterkeste av LO.

Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 132

«Det henstilles til LO om mer aktivt å gå inn for sikring av et stabilt prisnivå, slik at de lønnsstillegg som gis ikke blir spist opp av en stadig økende prisstigning.»

Avd. 409, Tromsø Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 133

Forslag om skattelovene:

1. En rettferdig lønnskattordning med sikte på å gi lønsmottakerne en reell skattelettelse.
2. En mer effektiv kontroll rettet mot anvendelsen av skattefrie avsetninger. Staten må kompensere de store tap kommunene har på grunn av nåværende avsetningsregler.
3. Sandberg-komiteéns innstilling må etter det vi forstår avvises, da den i realiteten er arbeiderfiendtlig.»

Omsetningsavgift:

Nr. 134

«Kongressen må kreve at omsetningsavgiften på levnettsmidler oppheves og at omsetningsavgiften også bortfaller på alle frakttillegg for varer etc. til Nord-Norge.»

Motivering:

Det skulle være et rettferdig krav at befolkningen i Nord-Norge ikke skal straffes med ekstraskatt ved siden av at de også må betale tillegg til vareprisene i form av store fraktomkostninger.

Forbundsstyrets innstilling:

Til tross for løfter og forsikringer om stabile priser fra den borgerlige regjering, kan en konstatere at prisene fortsetter å stige omtrent som før. De sist foreliggende tall viser en oppgang i prisindeksen på hele 5 poeng det siste året, og det er åpenbart at resultatet av årets tariffoppgjør langt på vei er undergravet.

I særlig grad berører dette lønnsstakere som ikke har del i noen lønnsglidning i tariffperioden — foruten trygdede og andre med særlig lave inntekter. Prisstigningen betyr for disse en reduksjon av reallønnen istedenfor en bedring i pakt med produksjonsøkningen, noe som i vesentlig grad bidrar til å utdype de allerede bestående skjevheter i inntektsfordelingen.

Ut fra dette må det være et krav fra fagbevegelsen at det fra myndighetenes side snarest treffes tiltak som i langt større grad enn hittil skaper bedre prisstabilitet og derved sikrer realverdien av inntektstilleggene.

Erfaringene har vist at vårt nåværende skattesystem, som er bygd på «evne- og rettferdsprinsippet», har mange svakheter. Utviklingen av fradrags- og avskrivningsregler som særlig har begunstiget enkelte samfunnsgrupper, mangelfull kontroll o. a. har uthullet begrepet om en rettferdig fordeling i lønnstakernes disfavør. Det er i dag en vesentlig forskjell i behandlingen av lønnsinntekt og næringsinntekt i skattemessig forstand, og det er allment kjent at det hvert år unndras enorme beløp fra beskatning. Skattesystemet må ved siden av å være et nødvendig ledd i finanspolitikken, utformes slik at det gir grunnlag for et størst mulig fellesforbruk, med sikte på en rettferdig fordeling av samfunnets produksjonsresultat.

Den foreliggende innstilling fra den såkalte Sandberg-komitéen synes ikke å ha hatt slike prinsipper som grunnlag for de forslag som er fremmet om en omlegging av skattesystemet.

De prinsipielle spørsmål — overgang til mer indirekte beskatning, innføring av en merverdiavgift og en lønnskattordning, er det ikke så stor uenighet om, mens de forutsetninger omleggingen bygger på etter flertallets syn, ikke på noen måte kan aksepteres av fagbevegelsen.

— Dette gjelder bl. a. forslaget om en lemping i progresjonsgrensene som for særlig store inntekter vil gi betydelige skattelettelser, mens omleggingen totalt sett vil føre til en større belastning for lavere og midlere inntektsgrupper.

— Innføring av en merverdiavgift uten på forhånd å ha styrket skatteadministrasjonen og utbygd et effektivt kontrollapparat, kan heller ikke aksepteres.

— I motsetning til komitéflertallet krever en ellers at lønnskattordningen gjennomføres samtidig med den øvrige omlegging av skattesystemet. Ved siden av å overflødiggjøre selvangivelsene og forenkle det hele for lønnstakerne, må en regne med at dette også vil kunne føre til betydelige besparelser for skatteadministrasjonen.

Generelt vil en ellers uttale at en må unngå skatte- og fradragsregler for næringslivet som stimulerer til avsetninger og investeringer som samfunnsmessig sett har liten eller ingen verdi. For lønns-takerne må en bestrebe seg på å skape et skattesystem som er enkelt å behandle og som supplert med andre sosiale og økonomiske tilskuddsordninger, gir den balanse i skattebelastningen mellom lønnsinntekter og næringsinntekter som en i dag ikke finner.

Under henvisning til ovenstående, oversendes forslagene fra avd. 1, 3, 7, 9, 23, 32, 133, 187, 190, 191, 219, 231, 244, 311, 312, 313, 315,

316, 329, 350, 409, 68, *Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, og Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, vedrørende pris- og skattepolitikken til Sekretariatet til nærmere vurdering.*

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 35 og 233, Strømmen, foreslår:

Nr. 135

«Fagbevegelsen må også gjøre sin innflytelse gjeldende slik at vi får en radikal forandring i vårt skattesystem. Som det er i dag sitter lønnstakerne med den største skattetyngden.»

Avd. 114, Brumunddal, foreslår:

Nr. 136

«Skatteloven må søkes rettet opp. Vi er fullt klar over at dette vil ta tid og at det må komme fra statsmyndighetene, men LO må legge mer press på myndighetene enn tilfellet har vært hittil. Vi foreslår at det i første omgang blir gjort endringer i minstefradraget. 8-prosent-satsen som hittil har vært brukt, må heves til 15 prosent.»

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

Nr. 137

«LO må stille krav til myndighetene om en rimeligere beskatning av lærlinger og øvrige unge arbeidere.»

Motivering:

Timelønnen for lærlinger på kontrakt, særlig de første par år av læretiden, er svært lav, og unge lærlinger uten økonomisk støtte fra andre har med dagens prisnivå vanskelig for å få endene til å møtes.

Vi finner det derfor fortsatt urimelig at lærlinger på kontrakt, med beskjedne inntekt og som er henvist til å klare seg selv, skal beskattes slik som nå. Lærlinger bør stilles på lik linje med andre som skaffer seg en utdanning.

Avd. 25, Stavanger, foreslår:

Nr. 138

«Vi ber LO mer aktivt arbeide som pressgruppe i samfunnet i slike spørsmål som har med priser, skatter, avgifter o.l. å gjøre. LO må ta klart avstand fra de intensjoner som ligger i Sandberg-komiteéns innstilling. Skattetrykket for den lille mann endres ikke ved innføring av meroms eller minoms. LO bør kreve effektive tiltak for å endre på den någjeldende skattebyrde som hovedsaklig tynger den vanlige lønnstaker. Likeså må LO reise krav om bedre kontroll og strengere åtgjerder mot skattesnytere.»

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

Nr. 139

«At LO mer aktivt arbeider som en pressgruppe i samfunnet i slike spørsmål som har med priser, skatter, avgifter osv. å gjøre.

LO bør klart ta avstand fra de intensjoner som ligger i Sandberg-komiteéns innstilling. Skattetrykket for den lille mann endres ikke ved innføring av meroms eller minoms.

Likeså må LO reise krav om bedre kontroll og strengere åtgjerder mot skattesnyteri.

LO bør overfor Stortinget fremme forslag om overgang til et lønns-skattesystem hvor selvangivelsen utgår og likningsmyndighetenes kontroll-apparat settes inn i sin hovedsak på selskaper og virksomheter.»

Nr. 139 b *Forbundsstyrets innstilling:*

Forslagene oversendes den felles skattekomité som er opprettet av Landsorganisasjonen og DNA.

NORSK JERNBANEFORBUND

Nr. 140 *Statsbanenes Verkstedforening, Narvik,
Narvik distriktsorganisasjon, foreslår:*

«Barnetrygdens aldersgrense, når barn forsørges (under utdanning m. v.) heves til 18 år.»

Landsstyrets vedtak:

Forslagene tiltres.

Nr. 141 *Narvik distriktsorganisasjon,
Statsbanenes Verkstedforening, Narvik, foreslår:*

«Levekostnadene mellom landsdelene søkes utjevnet ved opphevelse av omsetningsavgift på frakt og ved fraktutjevning på konsumvarer.»

Landsstyrets vedtak:

Forslagenes intensjoner tiltres.

Nr. 142 *Narvik distriktsorganisasjon,
Statsbanenes Verkstedforening, Narvik, foreslår:*

«Skattetrykket på lønnsinntekt lettes.»

Landsstyrets vedtak:

At fordelingen av skattetrykket mellom lønnsinntekter og andre inntekter endres til fordel for lønnstakerne, tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 143 *Forslag fra avd. 5, Odda, avd. 44, Tyssedal, avd. 53, Ålvik og
avd. 61, Odda:*

«Vi ber LO mer aktivt å arbeide som pressgruppe i samfunnet i slike spørsmål som har med priser, skatter, avgifter osv. å gjøre. LO bør ta klart avstand fra de intensjoner som ligger i Sandberg-komiteens innstilling. Skattetrykket for den lille mann endres ikke ved innføring av mer eller mindre oms. LO bør kreve effektive tiltak for å endre den någjeldende skattebyrde, som hovedsaklig tynger den vanlige lønnstaker.

Likeså må LO reise krav om bedre kontroll og strengere åtgjerder mot skattesnytere.»

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til LO's betenkning til Sandberg-komiteéns innstilling på skattespørsmålet, for øvrig tiltres forslaget intensjoner i prinsippet.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 8, Ingeniørvesenets Arbeiderforening, Trondheim, foreslår:
«LO's kongress må med hele sin tyngde gå inn for et mer rettferdig skattesystem her i landet.»

Nr. 144

Motivering:

Slik som forholdene nå er mener foreningen at det bare er de i samfunnet med fast og kjent inntekt som må betale skatt etter hva de tjener. Men dessverre er det slik at hver dag hører en om folk med store formuer og høy levestandard som er null skatteyttere. Dette kan vi i fagorganisasjonen ikke finne oss i lenger.

Det er også en tendens til at det blir større skattebyrder jo lenger nord i landet en kommer. Alt dette bør rettes på, og om mulig med skattereformer.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret oversender forslaget.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 145

«Vi ber LO mer aktivt arbeide som pressgruppe i samfunnet i slike spørsmål som har med priser, skatter, avgifter osv. å gjøre. LO bør klart ta avstand fra de intensjoner som ligger i Sandberg-komiteéns innstilling. Skattetrykket for den lille mann endres ikke ved innføring av mer eller mindre oms. LO bør kreve effektive tiltak for å endre på den någjeldende skattebyrde som hovedsaklig tynger den vanlige lønsmottaker.

Likeså må LO reise krav om bedre kontroll og strengere åtgjerder mot skattesnytere.»

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

Avd. 56, Stavanger Murarbeidere, foreslår:

Nr. 146

«LO protesterer mot det av Sandberg-komiteén bebudede skattesystem.»

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDER- FORBUND

Nr. 147

Avd. 410, Bergen, foreslår:

Sluttvederlag.

«Nytt punkt D.: Det utbetalte vederlag skal i sin helhet, uten at det forringes av skattetrekk, tilfalle den oppsagte arbeidstakeren.»

Motivering:

Slik forholdet er i dag, blir hele summen lagt til årets inntekt, og det medfører at arbeidstakeren blir etterlignet for til dels store summer. Dette er en situasjon arbeidstakeren uforskyldt er kommet opp i, og vi mener at skattetrekket er en forringelse av vederlaget. Likeledes mener vi at arbeidsmarkedet i dag står langt svakere enn tidligere, slik at man må regne det for sannsynlig at en øking av folk i denne situasjon vil finne sted. På denne bakgrunn vil vi anbefale at forslaget fremmes.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler forslaget, og henstiller til LO å ta spørsmålet opp med skattemyndighetene.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 148

Avd. 26, Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening, foreslår:

«Landsorganisasjonen må ta klar avstand fra Sandberg-komiteéns forslag slik at skattetrykket ikke fører til at den vanlige lønsmottaker får sin levestandard forringet ved høyere skatter og at de med høyeste inntekter ikke får privilegium i form av skattelettelser.

Landsorganisasjonen må videre ta opp spørsmålet om retningslinjer for kontroll av skattesnyteriet i samfunnet slik at ingen har anledning til å manipulere med oppgavene over sine fortjenester i egen-interesse.»

Nr. 149

Avd. 56, Hunsfoss Arbeiderforening, foreslår:

«Landsorganisasjonen bruker sin innflytelse overfor Stortinget med krav om at pensjonerte slipper skattetrekk på sine beskjedne midler.

Differensierte bestemmelser som vil være av forbigående karakter og falle helt bort når Folketrygden slår ut for fullt.»

Motivering:

Pensjonister som nå bare har Folketrygdens grunnpensjon og muligens mindre beløp fra private pensjonsfond får ikke mer enn at hvis de skal kunne leve noenlunde tilfredsstillende, så må disse være ubeskåret.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Forening 36, Lossearbeidernes Fagforening, Hammerfest, foreslår:
«Lossearbeidernes Fagforening, avd. 36, Hammerfest, henstiller til Kongressen at det fattes vedtak som tar sikte på en grundig undersøkelse av levekostnadene i de forskjellige landsdeler. Resultatet av slike undersøkelser må kunne ut i et aktivt initiativ og engasjement fra LO's side som tar sikte på å komme fram til effektive tiltak som kan motvirke en senkning av reallønnen i Utkant-Norge som følge av geografiske, klimatiske- og andre forhold som gjør seg gjeldende, spesielt i landsdelene nord for polarsirkelen.»

Nr. 150

Motivering:

Det skulle være vel kjent for enhver at leveforholdene, spesielt i de nordligste landsdeler er meget hardere enn i de fleste områder ellers i Norge. Lange harde vintre med kostbare brenselutgifter, bekledningsutgifter og strømudgifter. Kostbare dagligvarer p. g. a. skyhøye frakter med omsetningsavgift på toppen, gjør at forbruket av de viktigste levnetsartikler som frukt og grønnsaker, om man ønsker disse, gjøres til velferdsaker gjennom Røde Kors i likhet med hjelp til sultne mennesker ellers i verden. Uten klender for slike humane organisasjoner, er det en skam for vårt land at slikt skulle i leveomkostnadene ennå eksisterer i år 1968.

Disse problemene har vært behandlet i en rekke organisasjoner og i pressen i Nord-Norge de siste år. Vi viser spesielt til vedtakene på Det Faglige Fylkesting for Finnmark i Honningsvåg i november 1967 og den faglige deputasjons framlegg for Finnmark Fylkesting i Karasjok i november i år.

Fagorganisasjonens slagord om solidarisk lønnspolitikk bør sannelig levedegjøres snart, før andre instanser, innen den borgerlige leir river initiativet fra arbeiderbevegelsen. Det ville være en utilgivelighet om så skulle skje.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget foreslås oversendt LO's sekretariat.

Nr. 150 b

SAMORGANISASJONENE

Askøy faglige Samorganisasjon foreslår:

«Det må fremmes krav overfor Regjering og Storting at det blir tatt effektive tiltak mot «tomtejobbing» og «skattesnyteri.»

Nr. 151

Motivering:

Det er en kjent sak at lovverket er slik laget at salg og kjøp av tomtegrunn foregår med en offisiell pris, mens kjøperen virkelig betaler mer. På denne måte foregår en stor skattesnyting.

Vårt lovverk må derfor formes slik at disse muligheter ikke er til stede.

Nr. 152 *Den faglige Samorganisasjon, Bergen, foreslår:*

«Når det gjelder den alminnelige skattepolitikk, må fagbevegelsen intensivere kravet overfor myndighetene at de skattefrie fradrag heves betraktelig.»

Nr. 153 *Drammen faglige Samorganisasjon foreslår:*

«LO's kongress må reise krav om at Regjeringen må føre en effektiv pris- og avansekontroll.»

Nr. 154 *Vadsø faglige Samorganisasjon foreslår:*

«Fagorganisasjonen søker å fremme tiltak i pris- og skattepolitikken som tar sikte på å lette levekostnadene i Nord-Norge. Følgende tiltak vil være særlig aktuelle:

- Økte frakttilskott eller fraktutjevning på vanlige forbruksvarer og dagligvarer.
- Senke boligutgiftene og holde lave strømpriser ved bedre lånebetingelser.
- Motarbeide økt indirekte beskatning og eliminere de mest uheldige virkninger i Nord-Norge ved spesielle avgiftsfritak eller ekstraordinære subsidier.»

Motivering:

De høye levekostnader er et av de spørsmål som opptar befolkningen i vår nordligste landsdel sterkt i dag. På grunn av de høye fraktkostnader, klimatiske og andre forhold, er levekostnadene her nord de høyeste i landet, og dette medfører en tilsvarende svikt i levestandarden.

De høye priser gir seg utslag både for en rekke forbruksvarer og utstyrsvarer, brenselutgifter, boligutgifter m. v. som tynger familiebudsjettene.

Omsetningsavgiften, som beregnes på toppen av frakter og andre varekostnader, medfører også en urettferdig og ekstrabeskatning på befolkningen her nord. Den foreslåtte øking av den indirekte forbruksbeskatning ved overgang til merverdiavgift vil ytterligere øke dette misforhold.

Det initiativ som hittil er tatt fra landsdelen for å motvirke det skjeve forhold har ikke ført til avgjørende resultater, og vi ser det derfor som viktig for fagorganisasjonen å søke å fremme tiltak som kan lette vilkårene for lønnstakerne i Nord-Norge.

Vardø faglige Samorganisasjon foreslår:

«Det er i den senere tid framkommet en rekke uttalelser fra forskjellig hold både innenfor og utenfor fylket om at våre myndigheter måtte finne fram til en løsning med fraktutjevning på varer til Nord-Norge og da særlig til Finnmark. Vi har sett sammenlignbare statistikker f. eks. på prisene i Alta og Oslo, og det kom klart fram at det er langt dyrere for de fleste vareslag i Alta enn i Oslo.

Når man ser på de klimatiske forhold med lange vintre — og normalt dårlige somre, — sier det seg selv at levestandarden i vårt nordligste fylke ligger langt under gjennomsnittet for det sørlige Norge.

Etter vår oppfatning må de sentrale myndigheter i samarbeid med de store hovedorganisasjoner LO og NAF aktivt gå inn for å løse og rette på de skjevheter som gir seg utslag i høyere leveomkostninger.

Dersom våre myndigheter mener at vi skal beholde bosettingen her oppe i Finnmark, må de være villig til å ta i bruk virkemidler som gir oss samme kroneverdi/kjøpekraft som det øvrige Norge, og vi mener at befolkningen i Finnmark også må få kompensasjon for de ulemper det innebærer både fysisk og psykisk bare å bo her oppe.

Det vil i denne forbindelse være interessant å merke seg hva vårt naboland som f. eks. Sverige (som ligger lenger sør) har gjort for å dempe og avhjelpe skadevirkningene med fraflytting fra sine nordligste områder. Vassdrags- og elektrisitetsvesenet har pålagt vårt kraftlag å forhøye strømprisen med ca. 40 prosent og det innebærer en øking i brensel/lysforbruket med ca. 400—500 kroner pr. år, samtidig som alle andre varer stiger, vil det i praksis si at vi har fått vår levestandard senket i forhold til før tariff-forhandlingene i år. Vardø faglige Samorganisasjon vil på det bestemteste kreve at LO's Fagkongress tar opp med de sentrale myndigheter spørsmålet om at fraktutgifter til Finnmark blir subsidiert og på en slik måte at alle varer blir like billige i f. eks. Vardø som landet for øvrig, videre mener vi at tiden nå er inne til også å finne fram til en løsning på kravet om et polarutkantstrøktillegg.»

Ytre Nordmøre faglige Samorganisasjon foreslår:

«LO's kongress 1969 stiller krav til Regjeringen om hel og rettferdig revidering av våre skattelover, slik at skattebyrdene blir mest mulig rettferdig fordelt.

LO-kongressen må kreve at Stortinget avviser Sandberg-komiteéns innstilling.»

b) Pensjonsalder.**NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE FUNKSJONÆRER***Avd. 24, Eydehamn, foreslår:*

«LO reiser krav overfor myndighetene om at den alminnelige pensjonsalder nedsettes til 65 år, subsidiært 67 år.

Likeledes foreslåes at Fagkongressen nedsetter et utvalg til utarbeidelse om mulighet for ansatte i den elektrokjemiske, kjemiske og elektrometallurgiske industri til førtidspensjonering fra 60—62 år.

Disse krav framsettes for NAF som hovedkrav.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i avdelingens forslag om at den generelle pensjonsalder nedsettes til 65 år, og vi går ut fra at LO, gjennom sin representant i den nedsatte komité, går inn for dette syn. For øvrig anbefaler vi at Sekretariatet tar opp spørsmålet om muligheten for førtidspensjonering for de ansatte i særlig utsatte næringer.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 158 *Avd. 1, Bygningsnekkernes Fagforening, Oslo, foreslår:*

«Pensjonsalderen senkes til 65 år for de arbeidstakere som ønsker det eller blir arbeidsledige og ikke kan skaffes nytt arbeid som de kan leve av.»

Motivering:

Det er tydelige tendenser i retning av at eldre arbeidstakere har store vanskeligheter med å skaffes nytt arbeid hvis de blir arbeidsledige på grunn av rasjonalisering i de yrker de er ansatt i. Norge har sammen med Irland den høyeste pensjonsalder i de industrialiserte land i verden. Pensjonsalderen må derfor nå senkes for den arbeidstaker som ønsker det til 65 år.

Nr. 159 *Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:*

«Senking av pensjonsalderen til 65 år for bygningsarbeidere.»

Motivering:

I likhet med skogsarbeidere og fiskere må pensjonsalderen for bygningsarbeidere og andre manuelle yrker av liknende karakter senkes til 65 år.

Erfaringsmessig vet vi også at det er vanskelig å få arbeid etter fylte 60 år for arbeidstakere i disse yrkesgrener.

Nr. 160 *Avd. 7, Tømrernes Fagforening, Oslo, foreslår:*

«Pensjonsalderen settes ned til 65 år.»

Nr. 161 *Avd. 82, Glassvattarbeidernes Forening, Askim, foreslår:*

«Pensjonsalderen senkes til 67 år. For sysselsatte i yrker som betinger ekstra belastning, som f. eks. arbeid under jorden eller helkontinuerlig skiftarbeid, settes grensen til 65 år.»

Nr. 162 *Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

«LO's kongress stiller bestemte krav om at aldersgrensen snarest og senest innen utgangen av 1969, senkes til 65 år. Videre senking av aldersgrensen må skje årligårs slik at aldersgrensen i 1974/75 er kommet ned til 60 år.»

Avd. 190, Nøstet Bruk Fagforening, Drammen, foreslår: Nr. 163
«LO må gå inn for at pensjonsalderen blir satt til 65 år.»

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår: Nr. 164
«Pensjonsalderen for bygningsarbeidere nedsettes til 65 år.»

Motivering:

All erfaring og statistikk viser at det er meget få bygningsarbeidere som får nytte godt av alderstrygden med de nåværende aldersbestemmelser.

Med den nåværende intensive arbeidsinnsats og også på grunn av det helsefarlige arbeid som i dag er i bygg og anlegg, er det all grunn til å sette ned pensjonsalderen for disse yrker. En annen grunn er at landets økonomiske stilling skulle tilsi en generell nedsettelse av pensjonsalderen.

Avd. 219, Larvik og omland Bygningsarbeiderforening, foreslår: Nr. 165
«Kongressen krever av Stortinget at pensjonsalderen settes ned til 65 år.»

Motivering:

De eldre arbeidstakere har i dag vanskeligere for å skaffe seg et sikkert utkomme, og det tempo som forlanges i en rekke yrker, skaper også problemer.

For å bøte noe på dette bør pensjonsalderen settes til 65 år, eller det lages bestemmelser som gir anledning til å få innvilget alderstrygd fra fylte 65 år.

Avd. 231, Horten og omegn Bygningsarbeiderforening, foreslår: Nr. 166
«Pensjonsalderen bør senkes til 60 år.»

Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår: Nr. 167
«LO fremmer forslag om nedsettelse av pensjonsalderen til 65 år.»

Avd. 284, Blikkenslagerernes og Rørleggernes Forening, Stavanger, foreslår: Nr. 168
«Pensjonsalderen må fra 1. januar 1970 settes til 67 år.»

Motivering:

Medlemmene i vår forening er av den mening at det primære i de nærmeste år må være å få senket pensjonsalderen til 65 år. Dette bør skje i 2 etapper — og være gjennomført innen 1975. Spesielt innenfor bygningsbransjen blir det stadig vanskeligere for

våre eldre medlemmer å følge med i det stadig økende tempo, og vi mener derfor at det må anses som viktigere å senke pensjonsalderen i de kommende år enn å satse på ytterligere arbeidstidsforkortelse.

Avd. 289, Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,
Nr. 169 foreslår:

«LO's kongress krever av Stortinget at pensjonsalderen i Folketrygden settes til 65 år.»

Nr. 170 *Avd. 292, Sandnes Bygningsarbeiderforening* foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge reiser krav overfor Storting og Regjering om at aldersgrensen for Folketrygden settes til 65 år. Subsidiært at de som måtte ønske det kan gå av med opparbeidet pensjon ved fylte 65 år.»

Motivering:

Vår målsetting for pensjonsalderen må være 65 år. Det oppjagede tempo som følger med akkordarbeid sammen med slitsomt arbeid i mange yrker gjør det vanskelig for mange lønnstakere å makte arbeidet inntil fylte 70 år. Det er derfor naturlig at LO gjør krav om nedsettelse av Folketrygdens aldersgrense.

Avd. 312, Bergen Trelastarbeiderforening,

Avd. 313, Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen,

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

Nr. 171

«Den offisielle aldersgrense for pensjonsalder nedsettes til 65 år.»

Motivering:

Norge har den høyeste pensjonsalder i Norden og sammen med Irland den høyeste pensjonsalder blant medlemsstatene i ILO. Vi viser i den forbindelse til vedtaket på den 51. internasjonale arbeiderkonferanse i Genève i juni 1967, hvor der i den konvensjon som ble vedtatt bl. a. heter at pensjonsalderen ikke skal være høyere enn 65 år, med mindre vedkommende land ut fra befolkningsmessig, økonomiske eller andre sosiale hensyn kan gi tilfredsstillende begrunnelse for en pensjonsalder som ligger høyere enn 65 år.

Sammenlikner vi vårt land med de øvrige land i Norden og medlemsstatene i ILO, vil vi befolkningsmessig, økonomisk og sosialt sett ikke stå i annen stilling. Kravet om nedsettelse av aldersgrensen til 65 år synes derfor å være rimelig.

Avd. 315, Tømrernes Fagforening, Bergen,

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen,

Nr. 172 foreslår:

«Samme forslag som fra avd. 312 Bergen, med følgende tilføyelse: Aldersgrensen graderes for å tilgodese særlig utsatte yrker.»

Motivering:

Det bør åpnes adgang i loven om Folkepensjonen, slik at grupper kan bli gjenstand for vurdering ved fastsettelse av pensjonsalderen. Den samme vurdering bør kunne gjøres gjeldende overfor den enkelte i spesielle tilfelle.

Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 173

«LO's kongress må kreve overfor Regjeringen at pensjonsalderen blir nedsatt til 65 år snarest mulig.»

Motivering:

En rekke yrkesgrupper har i dag en pensjonsalder på 65 år, mens de som åpenbart har størst krav på en lav pensjonsalder, bl. a. bygningsarbeidere, ikke har det. Dette er en av de skjevheter i vårt samfunn som må rettes på. I tillegg til dette vesentlige motiv kommer så vårt lands stilling til pensjonsalderen sammenliknet med andre europeiske land det er naturlig å sammenlikne med, som for de aller flestes vedkommende har en aldersgrense på 65 år.

Det er dessverre et faktum at de aller fleste bygningsarbeidere ved fylte 65 år nærmest er utslitte og at en ikke liten del faller fra før fylte 70 år.

Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 174

«Pensjonsalderen nedsettes fra 70 til 65 år.»

Motivering:

Norge har den høyeste pensjonsalder i Norden. Det henvises også til vedtak i ILO, Genève 1964, hvor det heter at pensjonsalderen ikke bør være høyere enn 65 år. Det har vist seg at bygningsarbeidere i de høyere aldersklasser etter hvert har hatt vanskeligheter med å få beskjefligelse. Den rivende tekniske utvikling som foregår stiller stadig større krav til utøverne og konsekvensen må bli at pensjonsalderen nedsettes, for bygningsarbeidere burde den ikke være høyere enn 60 år.

Avd. 354, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 175

«Pensjonsalderen nedsettes fra 70 til 65 år.»

Motivering:

Norge har den høyeste pensjonsalder i Europa, og det henvises her til vedtak i den internasjonale arbeiderorganisasjon, hvor det

bl. a. heter at pensjonsalderen ikke bør være over 65 år. Denne uttalelse er så vidt vi vet også ratifisert av Norge. Den tekniske utvikling om strukturproblemene medfører også at den eldre arbeidskraften i svært mange tilfelle er og blir skadelidende på grunn av strukturendringene innenfor industri og håndverk, og vi mener derfor at bygningsarbeidere eller tilsvarende yrker ikke bør ha en pensjonsalder over 65 år.

Nr. 176

Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

«Den tekniske og industrielle utvikling vi opplever i vårt land bevirker et større press på det arbeidende folk.

Når den gjennomsnittlige levealder for menn er vel 71 år og for kvinner 74 år, må det være i alles interesse at en arbeider, om han ønsker det, må kunne trekke seg tilbake i en alder av 65 år.

En annen grunn er at det blir vanskeligere å få plassert de eldre i arbeidslivet.

Den store økonomiske utvikling vi har hatt etter krigen skulle tilsi at en arbeider kunne trekke seg tilbake med helsen noenlunde i behold, og leve trygt på en pensjon.

Vårt krav er:

Pensjonsalderen blir 65 år fra årsskiftet 1969/70.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 1, 3, 7, 82, 187, 190, 191, 219, 231, 244, 284, 289, 292, 312, 313, 315, 316, 348, 350, 354, Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, og Bygningsarbeidernes Industrigruppe i Bergen oversendes det kommende Sekretariat.

Forbundsstyret vil understreke at pensjonsalderen snarest mulig må nedsettes til 67 år. Det er dessuten nødvendig at en får en fleksibel ordning, slik at arbeidstakere som vanskelig kan fortsette i sitt yrke til oppnådd pensjonsalder kan innvilges pensjon før de har nådd 67 års grensen. Det må også gis adgang til å fortsette utover pensjonsgrensen for de som måtte ønske det — mot at disse i så fall kan opparbeide en tilleggsytelse.

Nr. 177

Forbundsstyret foreslår for Kongressen at den vedtar krav om at Arbeidsløshetsstrygdloven, Yrkesskadetrygdloven og Syketrygdloven snarest mulig innarbeides i Folketrygden.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 177 a

Avd. 219, Matre, forslår:

«At Kongressen gir Sekretariatet i oppdrag å medvirke aktivt for å få pensjonsalderen nedsatt til 65 år.»

Motivering:

På grunn av den stadig økende grad av automatisering og rasjonalisering blir det mer og mer vanskelig for den eldre generasjon å følge med i den tekniske utvikling. En nedsettelse av pensjonsalderen vil virke stimulerende på arbeidsløsheten.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres i prinsippet. I årene som kommer vil det måtte bli en prioritert oppgave for fagbevegelsen å medvirke til en trinnvis nedtrapping av pensjonsalderen. Dette bør kunne skje ved en mer fleksibel pensjonsordning som gir rom for valgmuligheter og tilpassinger på individuell basis.

NORSK GRAFISK FORBUND

Grafisk stedsstyre, Drammen, foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge gjør all sin innflytelse gjeldende for en snarlig senkning av pensjonsalderen til 65 år.»

Nr. 178

Motivering:

På bakgrunn av at det i Norge er etablert en Folkepensjon som gir muligheter for en relativ trygg tilværelse økonomisk også etter oppnådd pensjonsalder, finner vi det uriktig å opprettholde den høyeste pensjonsalder av de land vi kan sammenlikne oss med — og vi minner også i denne forbindelse om at pensjonsalderen i dag ligger tett opp mot den gjennomsnittlige levealder for menn i Norge.

Vallø Tapet- & Sandpapirarbeiderforening foreslår:

«Forslag til Fagkongressen at det tas opp forhandlinger med sikte på å få satt ned pensjonsalderen til 65 år, da det viser seg at Norge er et av de land som har den høyeste pensjonsalder.»

Nr. 179

Forbundsstyret anbefaler forslagene.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

«Pensjonsalderen senkes fra 1. januar 1970 til 67 år. Innen 1975 skal pensjonsalderen være 65 år.

Fram til tidsrommet hvor pensjonsalderen blir 65 år, må det være adgang til førtidspensjonering etter fylte 62 år etter ønske fra den enkelte arbeidstaker.»

Nr. 180

Motivering:

Den utvikling som daglig finner sted i håndverk og industri stiller de største krav til det enkelte menneske og presser stadig fram en psykisk og fysisk påkjenning. Det er først og fremst de eldre som merker dette. Ved siden av har Norge generelt en høyere aldersgrense sammenliknet med land hvor det er naturlig å trekke sammenlikninger.

Nr. 181

Representantskapet i avd. 2, Fredrikstad, foreslår:

«Pensjonsalderen settes til 65 år.»

Motivering:

Norge har den høyeste pensjonsalder av de land vi kan sammenlikne oss med. Med den sterke mekanisering, rasjonalisering og automasjon som foregår, blir det et særlig sterkt fysisk og psykisk press for eldre mennesker. Derfor må en lavere pensjonsalder være ganske naturlig.

Nr. 182

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

«Pensjonsalderen settes ned til 65 år.»

Motivering:

Den gjennomgripende og kontinuerlige rasjonalisering og en stadig strukturendring i industrien gjør at eldre ikke klarer å følge med i arbeidstempoet, de har ikke samme evne til den omstilling som de yngre arbeidere. Moderne akkordsystemer, utvidelse av adgang til skiftarbeid, mer konsentrert overtidsarbeid i tillegg, reiser alvorlige problemer for den eldre arbeidskraft. Mange må kapitulere på et tidlig tidspunkt, de blir tilsidesatt og henvist til annet arbeid med en betydelig redusert fortjeneste.

Det er en beklagelig kjensgjerning at vårt land ligger på jumboplass i Europa når det gjelder en så høy pensjonsalder som 70 år. Land i Asia ligger også langt foran her.

Statistisk er levealderen for menn i Norge 71 år, og for kvinner 74 år. Med en pensjonsalder på 70 år er det bare de færreste som er i stand til å dra nytte av de gode pensjonen skulle gi etter et langt liv i slit.

Det er mer enn 3 år siden siste kongress reiste spørsmål om endring av pensjonsalderen. Et forslag med sikte på å få de spørsmål som knytter seg til denne reform utredet av en spesiell komité, ble tidlig i vår fremmet i Stortinget.

Ikke før i oktober i år ble denne komitéen oppnevnt. Denne typiske departementale sendrektighet gir dessverre ikke noe større

håp om at saken vil bli fremmet særlig raskt. Det mest skremmende var den uttalelse som komitéens formann ga i radio og TV om at utredningsarbeidet ville ta flere år. Dette utredningsarbeidet bør under ingen omstendighet ta år, en må kunne dra nytte av de land som har gjennomført denne reform for lang tid tilbake, land som vi ellers er så raske til å vise til og sammenlikne oss med. Saken burde så avgjort kunne fremmes og avgjøres i innværende stortingsperiode. Det står til LO å presse på overfor Regjeringen at den sørger for at så skjer.

Avd. 35, Strømmen, foreslår:

Nr. 183

«Pensjonsalderen må senkes til et rimelig nivå.»

Avd. 38, Kristiansand, foreslår:

Nr. 184

«LO må overfor de politiske myndigheter arbeide for at pensjonsalderen blir satt til 65 år med anledning til førtidspensjonering.»

Motivering:

Pensjonsalderen har hele tiden vært for høy, og med den økende avanserte tekniske utvikling, innskrenkninger og nedleggelse av bedrifter, vil våre eldre arbeidskamerater bli utsatt for et stadig sterkere både psykisk og fysisk press. Vi viser også til den tiltakende arbeidsledighet og til pensjonsalderen i andre europeiske land.

Representantskapet i avd. 40, Sandvika, foreslår:

Nr. 185

«Pensjonsalderen må generelt settes ned til 67 år med muligheter for førtidspensjonering til 65 år.»

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

Nr. 186

«LO må ta sikte på å få satt pensjonsalderen ned til 65 år med full dekning fra Folketrygden.»

Avd. 58, Mandal, foreslår:

Nr. 187

«Pensjonsalderen settes til 65 år.»

Motivering:

Pensjonsalderen her i landet ligger høyest av de land vi naturlig kan sammenlikne oss med, og det må være naturlig å senke denne til en lavere alder.

Avd. 67, Tønsberg, foreslår:

Nr. 188

«Det må tas opp forhandlinger med sikte på å få satt ned pensjonsalderen til 65 år.»

Motivering:

Norge er i dag et av de land i Europa som har den høyeste pensjonsalder. Avdelingen mener at LO må forsterke kravet om senkning av pensjonsalderen og at forholdene skulle ligge vel til rette for dette.

Nr. 189 *Avd. 67, Tønsberg, foreslår:*

«I forbindelse med avtalen om tariffestet pensjon, bør denne ordning nå utvides til også å gjelde mulighetene til førtidspensjon for de som ikke lenger kan delta i arbeidslivet på grunn av et handicap som har satt dem minst 50 prosent tilbake i varig arbeidsevne.»

Motivering:

Skulle her være unødvendig.

Nr. 190 *Avd. 68, Larvik, foreslår:*

«Pensjonsalderen senkes til 65 år.»

Motivering:

Ved den nåværende rasjonalisering og effektivisering av industrien, og ved at flere og flere arbeidsplasser blir overflødige, er det av største viktighet at pensjonsalderen senkes.

Nr. 191 *Avd. 75, Halden, foreslår:*

«Pensjonsalderen settes ned til 65 år i 1970.»

Motivering:

Diskrimineringen av den vanlige arbeider har vart alt for lenge. Tiden må nå være inne for LO til å rydde disse skjevheter bort. Vi som er den store kapitalskaper i samfunnet har hatt og har fortsatt de dårligste lønns- og arbeidsforhold. Vi mener også at samfunnet har råd til å foreta riktige disposisjoner og prioriteringer.

Nr. 192 *Avd. 81, Molde, foreslår:*

«Pensjonsalderen søkes nedsatt til 65 år.»

Motivering:

Begrunnelsen for dette er at det har skjedd en utvikling i vårt land i den senere tid, spesielt i jernindustrien. Dette har ført til et hardt arbeidspress, kort leveringstid, effektivisering, larmende, hurtiggående verktøymaskiner og i det hele tatt full utnyttelse av arbeidskraften.

På bakgrunn av dette er det urimelig med en pensjonsalder på 70 år.

Avd. 114, Brumunddal, foreslår:

Nr. 193

- a) Pensjonsalderen senkes fra 70 til 65 år for alle medlemmer av Landsorganisasjonen og Folketrygden gjøres gjeldende med de satser som nå gjelder ved 70 år.
- b) Når pensjonsalderen senkes til 65 år, vil det bli behov for en eller annen form for aktivitet for en del av pensjonistene. Vi henstiller derfor til Landsorganisasjonen å utarbeide planer og forslag til forskjellige former for aktivitet og adspredelse for de eldre. Dette må skje i samarbeid med statsmyndighetene og kommunene i landet.

Avd. 118, Stord, foreslår:

Nr. 194

«At pensjonsalderen må setjast ned treng ein ikkje komma nerare inn på. Det skulle alle vera enige om.»

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

Nr. 195

«Pensjonsalderen settes til 65 år. For arbeidere med særskilt tungt arbeid, for arbeidere med usunt arbeid og for skiftarbeidere bør pensjonsalderen settes ned til 60 år. Samtidig må det åpnes adgang til førtidspensjonering for dem som er blitt funksjonshemmet i sitt arbeid.»

Motivering:

Storbedriftenes krav om høyere effektivitet har ført til et økende press på arbeiderne. Et ledd i dette effektivitetsjaget har bl. a. ført til en vesentlig utvidelse av skiftarbeid, særlig på de større bedriftene. Dette har gått sterkt utover de eldre arbeidere, slik at de vil få store vanskeligheter med å hevde seg på arbeidsplassen.

Disse nye momenter har ytterligere aktualisert det gamle krav om nedsettelse av pensjonsalderen.

Det er ellers kjent at Norge og Irland er de eneste land tilsluttet ILO som har en så høy pensjonsalder som 70 år.

Den gjennomsnittlige levealder for menn her i landet nærmer seg alt mer 70 år. Folketrygdens fond har sprenget alle forhåndskalkyler, og vi mener at tiden er inne for en radikal nedskjæring av pensjonsalderen.

Avd. 233, Strømmen Støperiarbeiderforening, foreslår:

Nr. 196

«Pensjonsalderen må senkes til et rimelig nivå.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret sier seg enig i at pensjonsalderen snarest mulig må settes ned, og at arbeidet med dette må påskyndes mest mulig.

NORSK JERNBANEFORBUND

Statsbanenes Verkstedarbeiderforening, Oslo, foreslår:

Nr. 197

«Fagkongressen 1969 må arbeide for en snarlig senking av pensjonsalderen til maksimum 65 år.»

Nr. 198

Narvik distriktsorganisasjon

Statsbanenes Verkstedforening, Narvik, foreslår:

«Statsbanenes Verkstedforening, Narvik, imøteser at LO i Norge i kommende kongressperiode utvirker at Folketrygdens aldersgrense kommer ned på maksimum 65 år.»

Motivering:

Vårt land har fulgt en middelaldersk politikk i aldersgrense-spørsmål og opprettholder f. t. den høyeste aldersgrense blant de land vi kan sammenlikne oss med.

En sentralisering av Folketrygdens midler vil sikre det økonomiske grunnlag en trenger for å trygge samfunnets slitere en tidligere og sikrere livsaften.

Landsstyrets vedtak:

Forslagenes intensjoner — snarlig gjennomføring av lavere alminnelig gjeldende aldersgrense — tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 199

Avd. 22, Trondheim, foreslår:

«Trondhjems Kjemiske Industriarbeiderforening foreslår at pensjonsalderen settes ned til 67 år, med en nedgang til 65 år etter en 5-års periode.»

Motivering:

Da den tariffestede pensjon ble gjennomført, var det mange av våre medlemmer som var pensjonsforsikret før gjennom sine arbeidsplasser og hadde en pensjonsalder på 65 år. Vi mener dette også i dag må være LO's målsetting, for å komme på linje med den pensjonsalder som vi tidligere har hatt i bedrifter hvor dette var gjennomført.

Nr. 200

Avd. 34, Eydehavn, foreslår:

«Elektrokjemisk Arbeiderforening, Eydehavn, har på møte 28. oktober 1968 vedtatt å sende følgende forslag til Kongressen 1969:

«Senking av pensjonsalderen til 65 år.»

Motivering:

Norge er et av de få land i verden som har så høy pensjonsalder som 70 år. Det er et fåtall som innom den kjemiske industri oppnår pensjonsalderen. Med den sterke rasjonalisering og automasjon som pågår i industrien i dag, er det helt på sin plass at pensjonsalderen blir senket til 65 år.

Avd. 48, Herøya, foreslår:

Nr. 201

«Herøya Arbeiderforening foreslar at LO's kongress pålegger Sekretariatet i kommende periode å sette alt inn på å få senket pensjonsalderen til 67 år.»

Motivering:

Den stigende automasjon og rasjonalisering medfører at den enkelte er utsatt for et større press i sitt daglige arbeid. Likeledes vil vi vise til den stigende arbeidsløshet.

Forbundsstyrets innstilling:

Når det gjelder forslagene fra avd. 22, 34 og 48 vedrørende ovenstående, vises til landsmøtets vedtak i samme sak som er oversendt LO.

NORSK KJØTTINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Oslo Kjøttindustriarbeiderforening foreslår:

Nr. 202

«Pensjonsalderen for industriarbeiderne må senkes til 65 år.»

Vadsø Kjøttindustriarbeiderforening foreslår:

Nr. 203

«Pensjonsalderen senkes til 65 år.»

Motivering:

Etter hvert som industrien utvikles og automatiseres, blir det en stadig større psykisk og fysisk påkjenning for den enkelte arbeider å kunne følge med.

Akkord og nedsettelse av arbeidstiden stiller stadig større krav om tempo og dermed fysisk anstrengelse.

Når en også vet at den gjennomsnittlige levetid er 71 år for menn og 74 år for kvinner, burde dette tilsi at en arbeider skulle kunne trekke seg tilbake i 65 års alder med helsa i behold.

Forbundsstyrets uttalelse:

Forbundsstyret er prinsipielt enig i forslagene, men vil samtidig peke på at en reform av denne art vil ha så store økonomiske virkninger hvis den skal gjennomføres generelt, at det i første omgang antakelig vil være mest riktig å satse på en utvidet behovsprøving innenfor Folkepensjonens ramme. Alminnelig svakhet og nedslitthet, særlig i forbindelse med tunge yrker, må også være en berettiget indikasjon ved slike behovsprøvinger.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 8, Ingeniørvesenets Arbeiderforening, Trondheim, foreslår:
«Aldersgrensen for avgang med Folketrygd settes til 65 år.»

Nr. 204

Motivering:

Vår forening har ved flere anledninger tatt opp dette viktige spørsmål, både i kongresser og landsmøter i Norsk Kommuneforbund. Likeledes har vi tatt opp dette i Det norske Arbeiderparti, men uten at vi har fått noe konkret resultat. Nå er det slik at Norge står igjen med verdens høyeste avgangsalder, og vi håper derfor at dette må bli en svært viktig sak under Fagkongressen.

- Nr. 205 *Avd. 13, Fredrikstad kommunale Arbeiderforening, foreslår:*
•Aldersgrensen nedsettes til 65 år.»
- Nr. 205 *Avd. 39, Haugesund kommunale Arbeiderforening, foreslår:*
•Pensjonsalderen senkes til 65 år.»
- Nr. 207 *Avd. 68, Bærum kommunale Arbeiderforening, foreslår:*
•Pensjonsalderen nedsettes for kvinner til 60 år og for menn til 65 år.»

Motivering:

Med det stadig økende press (psykisk som fysisk) vårt samfunns arbeidstakere er utsatt for i forbindelse med den rivende utvikling, mener vi det er fullt ut forsvarlig å kreve aldersgrensen nedsatt til som nevnt i forslaget.

Videre mener vi at alderstrygden må høynes slik at de trygdede kan leve et tilfredsstillende liv.

- Nr. 208 *Avd. 123, Sykehusenes Personalforening, Bergen, foreslår:*
•Nedsattelse av pensjonsalderen til henholdsvis de som i dag har 70 år til 65 år og de som har 65 år til 60 år.»

Motivering:

En rekke mennesker i dag kan ikke følge med i det tempo og effektivisering med rasjonalisering osv. som er i dag på våre arbeidsplasser. Denne rivende utvikling setter sitt preg på mennesket og ikke alle kan følge med i det tempo som holdes eller kreves.

Vi mener at når tempoet settes så høyt og alle til enhver tid skal være effektive, som det kreves av oss i dag, må vi ha krav på å få nedsatt vår pensjonsalder. Det må finnes en smidigere ordning i pensjonsspørsmålet for den som vil gå av, uten at vedkommende må lide økonomisk etter en lang arbeidsdag.

- Nr. 209 *Avd. 136, Sarpsborg kommunale Tjenestemannslag, foreslår:*
•At det blir tatt opp til vurdering en generell senking av aldersgrensen.»

Avd. 185, Kristiansand kommunale Vaskebetjenings Forening, foreslår:

Nr. 210

«Det arbeides for at aldersgrensen blir senket til 65 år.»

Motivering:

Helt generelt mener en at 70 år er en for høy aldersgrense, men da særlig for de kvinner som til daglig har sitt arbeid innen rengjøringssektoren eller liknende tungt arbeid, bør ikke aldersgrensen overstige 65 år.

Avd. 198, Dale Personalforening, foreslår:

Nr. 211

«En alminnelig pensjonsalder på 65 år og for utsatte grupper, som f. eks. sykepleiere ved psykiatriske sykehus og åndssvakehjem, en pensjonsalder på 60 år som vi hadde helt til siste revisjon av pensjonsalderen.»

Avd. 348, Drammen kommunale Sykehusforening, foreslår:

Nr. 212

«Foreningen forlanger av LO's kongress at de må gå inn for senking av pensjonsalderen for personell innen helsesektoren, og da særlig for det personell som er ansatt på utrykningsbiler.»

Avd. 399, Helsepersonalets forening, Kristiansand, foreslår:

Nr. 213

«I det utredningsarbeidet som nå forestår vedrørende pensjonsalderen må Landsorganisasjonen med stor styrke gå inn for en senking av pensjonsalderen.

Dette kan skje ved en generell senkning av pensjonsalderen, eller gradert pensjonsalder i forhold til yrkets karakter og individuelle forutsetninger.»

Samarbeidskomitéen i Nordland foreslår:

Nr. 214

«Samarbeidskomitéen mener at tiden nå er inne til at den alminnelige pensjonsalder i Folketrygden settes til 67 år og videre at enkelte arbeidsgrupper får enda lavere pensjonsalder.»

Motivering:

Det pekes på at arbeidstakere innenfor feiervesenet, tungtarbeidene ved bygg og anlegg og arbeidstakere er beskjeftiget med særlig tungt anleggsutstyr.

For slike arbeidstakergrupper bør pensjonsalderen ikke være høyere enn 65 år, men med adgang til — etter søknad — å slutte etter fylte 62 år.

Disse arbeidstakergrupper må også få sine pensjonsrettigheter utbygd slik at de kan være sikret en forsvarlig levestandard etter at de har sluttet i arbeidslivet og til de oppnår fulle rettigheter etter Folketrygdens alminnelige regler.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer i prinsippet de forslag som er kommet inn om senking av aldersgrensen for oppnåelse av pensjon/folketrygd og foreslår:

Nr. 214 b

«1. Den generelle pensjonsalder settes til 67 år.

2. Alle arbeidstakere har anledning til å gå av med pensjon i alderen 60 til 67 år, basert på eget ønske eller helsetilstand.»

Motivering:

Ad. 1.

Å senke pensjonsalderen fra 70 til 67 år, ser vi som en meget viktig sak og går fullt inn for dette. Den økonomiske merbelastning dette innebærer, er en byrde vi mener samfunnet og den enkelte må og kan ta. Vi er vel et av de få land i Europa som har så høy generell pensjonsalder.

Ad. 2.

Men å senke aldersgrensen gir ikke noen endelig løsning på de mange problemer som melder seg for denne aldersgruppe. Helse-tilstanden — og også den psykiske tilstand — er så varierende at 67-års aldersgrense i mange tilfelle vil virke like urimelig som 70-årsgrensen var det. Utallige eksempler på dette kan gis, men skulle være unødvendig i denne sammenheng. Vårt forslag tar sikte på at de eldre på dette område skal ha en individuell behandling med en selvbestemmelsesrett som de har gjort seg fortjent til gjennom et langt arbeidsliv. Ønsker de på grunn av sin hobby — særinteresse — helse — eller hva det måtte være — å gå av med pensjon før fylte 67 år, skal de ha anledning til dette.

Sosialmedisinsk tror vi dette vil være en landevinning. Med det stressbetonte samfunn vi nå har, vil jaget og tempoet ramme den alminnelige mann like mye som en ledende person — og livsbehovet på dette alderstrinn er ofte svært forskjellig. Det er et nytt prinsipp som søkes innført, og vi mener at det er fagbevegelsen som skal gå foran på dette område. Det må selvsagt settes opp visse direktiver, men dette holder vi for uvesentlig når prinsippet skal diskuteres.

Det blir bl. a. flere og flere kvinner i arbeidslivet, og det har ofte blitt presisert at kvinner i denne aldersgruppe medisinsk sett har behov for å gå av med pensjon før fastsatt aldersgrense er oppnådd.

Vi tror ikke at flertallet i denne aldersgruppe kommer til å benytte seg av denne anledning, og ordningen blir ikke mer kostbar enn om Trygdekassen i de samme tilfellene måtte betale dagpenger,

eller det offentlige måtte betale trygd. Flertallet i denne aldersgruppen vil etter vår mening også i framtiden ha det samme ønske om å arbeide så lenge som mulig, men verdien i vårt forslag ligger i at de eldre etter dette blir oppfattet som selvstendig tenkende mennesker som er verdig en individuell behandling.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 1, Murernes Union, Oslo, foreslår:

«At Folketrygdens grunnsatser økes i et langt hurtigere tempo enn hittil.»

Nr. 215

Motivering:

De som i dag oppnår alderspensjon, har hatt den største byrden med å skape velferdssamfunnet Norge. I stedet for at disse skulle ha krav på en sikker og god økonomisk alderdom, får de i dag en grunnpensjon som ikke gir dem den økonomiske fordel de har krav på. Vi mener at våre alderstrygdede i dag bør få nytte godt av de store fondsoppsamlinger som vi vet er etablert gjennom Folketrygdens premieinnbetaling.

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

Avd. 1, Murernes Union, Oslo, foreslår:

«Pensjonsalderen senkes til 65 år. Dette bør gjennomføres så hurtig som mulig.»

Nr. 216

Motivering:

Norge er et av de få land i Europa som har en pensjonsalder på 70 år. Vi mener derfor at pensjonsalderen bør senkes til 65 år, da det etter oppnådde 65 år er vanskelig for en bygningsarbeider å kunne følge med i det sterke arbeidspress som finnes innenfor bygningsindustrien.

Senkningen av pensjonsalderen er også i overensstemmelse med den utvikling som har foregått — og foregår — andre steder i Europa.

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

Avd. 56, Stavanger Murarbeidere,

Avd. 11, Drammens Murarbeiderforening, foreslår:

«Å nedsette pensjonsalderen til 65 år.»

Nr. 217

Motivering:

Vårt arbeid er tungt og tar knekken på ryggen i en langt tidligere alder. Som det nå er, med pensjonsalder 70 år, vil de fleste sjelden nyte godt av pensjonen. Mange, kanskje de fleste, vil allerede før 60 år være ødelagt i ryggen, men må forsøke å slite seg gjennom ytterligere 10 år.

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

Nr. 218

Avd. 48, Sandefjord, foreslår:

«Sandefjord avdeling fremmer forslag om at pensjonsalderen blir satt ned til 65 år, da vi, som mange andre med samme krav, mener tiden nå er inne til denne sosiale forbedring.»

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDER- FORBUND

Nr. 219

Avd. 7, Oslo, foreslår:

«Fagkongressen fremmer krav om at den alminnelige pensjonsalder settes ned til 65 år. Alternativt med adgang til for den enkelte frivillig å fortsette utover den fastsatte pensjonsalder, dog ikke lenger enn til fylte 70 år.»

Nr. 220

Avd. 9, Bergen, foreslår:

«Kongressen reiser krav om at aldersgrensen blir nedsatt fra 70 til 65 år.»

Motivering:

På grunn av tungt og slitsomt arbeid og den rasjonalisering og stadig økende effektivisering som skjer i dag, ser vi fram til at pensjonsalderen må bli nedsatt til 65 år.

Nr. 221

Avd. 10, Trondheim, foreslår:

«Det foreslås at Kongressen som prinsipp vedtar at pensjonsalderen må senkes til 65 år.

Nr. 222

Avd. 407, Fredrikstad, foreslår:

«Pensjonsalderen nedsettes til 65 år. Det er jo en rekke arbeidstakere som har bestemmelser om pensjonsalder fra 65 år, og vi mener at de med mere tungt arbeid skulle være mere berettiget til en lavere pensjonsalder enn 70 år.»

Nr. 223

Avd. 501, Oslo, foreslår:

«Vi foreslår at pensjonsalderen settes til 65 år, og at det også åpnes muligheter for å oppnå Folkepensjon ved en lavere aldersgrense enn 65 år

for yrkesgrupper hvor spesielle forhold tilsier det. Utgiftene ved en slik lavere aldersgrense finansieres av de næringene det gjelder. Vi ser denne sak mer viktig enn forkortelse av arbeidstiden.»

Forbundsstyrets innstilling:

Vi er prinsipielt enige i forslagene og viser til det initiativ som i denne saken er tatt fra LO og Det norske Arbeiderparti i 1965 og 1967, og senere i 1968.

Videre støtter forbundsstyret forslaget fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe hvor Regjeringen anmodes om å fremme forslag om et spesielt tillegg til dem som bare får utbetalt grunnpensjonen i Folketrygden, slik at dette tillegget kan tre i kraft tidligst mulig i 1969.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

Nr. 224

«Landsorganisasjonen gjør sin innflytelse gjeldende for at pensjonsalderen settes ned fra 70 år til 65 år for menn og til 62 år for kvinner.»

Motivering:

Den gjennomsnittlige levealder for menn er 72 år — for kvinner 74 år. Det må være rimelig å få en aldersgrense som gir noen års arbeidsfri. En ser også at for mange eldre som blir rasjonalisert bort, er det vanskelig å skaffe seg annet arbeid, samtidig med det stadig økende arbeidspress og store krav som stilles til hver enkelt.

Avd. 10, Klosterfossen, Skien, foreslår:

Nr. 225

«Avd. 10 Klosterfossen, vil kreve at Landsorganisasjonen aktivt må gå inn for at aldersgrensen for pensjon nedsettes til 65 år snarest mulig.»

Motivering:

Norge har i dag den høyeste pensjonsalder i Vest-Europa. Ser vi på den tiltakende rasjonalisering innen industrien, som i vesentlig grad går utover de ansatte i 60-årsalderen, er det på høy tid at fagbevegelsen engasjerer seg sterkt i denne så alvorlige og betydningfulle sak for de fagorganiserte.

Fagkongressen må fatte vedtak som overfor myndighetene gjør det helt klart at en senking av pensjonsalderen til 65 år står som første post på dagsordenen til Landsorganisasjonen.

Vi kan ikke tolerere at dette tar lang tid, men må tre i kraft fra 1. januar 1970.

Nr. 226

Avd. 56, Hunsfoss Arbeiderforening, foreslår:

•Landsorganisasjonen skal overfor myndighetene øve påtrykk om øking av grunnpensjonen (Folketrygden) til pensjonistene og søke å få den indeksregulert.

Motivering:

Man er klar over at Folketrygdens fond innehar et betydelig overskudd, langt større enn noen hadde våget å tro. En del av dette bør brukes til dem som i dag ikke har mer enn et eksistensminimum.

Pensjonistene kan selv vanskelig få fremmet sin sak — det er da vår plikt å ivareta deres interesser.

Nr. 227

Avd. 56, Hunsfoss Arbeiderforening, foreslår:

•Landsorganisasjonen arbeider med å få senket pensjonsalderen til 65 år.

Motivering:

Med den høye pensjonsalder vi har i dag så er det en stor del av folket som ikke får nyte godt av en fri og trygg alderdom som de rettmessig har krav på og selv har vært med å opparbeide.

Videre vil dette være av stor betydning for sysselsettingen i samfunnet for øvrig ved å frigjøre arbeidsplassene til fordel for den yngre generasjon.

Nr. 228

Saugbrugsarbeidernes Tillitsmannsutvalg foreslår:

•Vi viser til Norsk Papirindustriarbeiderforbunds landsmøte 1967, hvor det ble fattet vedtak med krav om at den lovfestede pensjonsalder blir nedsatt fra 70 til 65 år — og foreslår at Fagkongressen gjør krav overfor myndighetene om at det åpnes adgang gjennom loven til frivillig å gå av med pensjon ved fylte 65 år, og at den lovfestede pensjonsalder blir satt til 65 år. (Reformen gjøres gjeldende fra 1. januar 1970.)

Motivering:

Saugbrugsarbeidernes Tillitsmannsutvalg mener at denne sak er av så stor viktighet — og gjennom de stadig mer omfattende rasjonaliseringer så aktualisert — at myndighetene ved denne anledning må gå fram i omvendt rekkefølge i relasjon til det som har vært mulig.

Dette innebærer at man først gjør vedtak om lovendring og tidfester denne til 1. januar 1970, for så å bruke tiden som gjenstår — og den nødvendige tid også utover dette — til å gjøre nødvendige utredninger.

Fagkongressen 1965 gjorde vedtak om å kreve overfor myndighetene at det ble nedsatt et utvalg til å vurdere spørsmålet om senking av pensjonsalderen til 65 år.

På bakgrunn av den trenering en kan registrere har funnet sted, krever vi at Fagkongressen 1969 gjør det helt klart overfor myndighetene at en fortsatt trenering vil resultere i at fagbevegelsen kan bli nødt til å ta i bruk maktmidler for å gjennomføre dette kravet innenfor det tidsrom som i forslaget er skissert.

Forslaget innebærer en mer fleksibel ordning enn det man tok sikte på i 1965.

Vi vil understreke at vi ikke er tilhengere av slike fleksible ordninger, men mener ved å åpne en slik adgang å ha tatt hensyn til de oppfatninger som er framkommet i diskusjoner om dette spørsmålet.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 229

Kongressen pålegger Sekretariatet å medvirke til at pensjonsalderen blir senket til 65 år. Videre å øke pensjonene for de personer som ikke har mulighet til å opptjene tilleggspensjon.

NORSK POSTFORBUND

Kristiansund Krets foreslår:

Nr. 230

«Pensjonsalderen settes ned til 67 år snarest.»

Motivering:

Det økende arbeidstempo vi har og de stadig større krav som stilles til den enkelte, må etter vår mening føre til en stadig større og større psykisk og fysisk belastning for den enkelte arbeider.

De eldre som gjennom et langt liv har vært med på å bygge opp det samfunn vi har i dag, har et krav i så måte og samfunnet bør se seg råd til dette. Dette bør være en honnør til de eldre, og ikke slik som i dag, at de ved oppnådd aldersgrense føler seg tomme og ender sine dager på et pleiehjem, aldershjem e. l.

Forbundsstyrets innstilling:

«Det går ikke klart fram av forslaget hvilken pensjonskasse aldersgrensen skal senkes i, men vi går ut fra at forslaget angår pensjonsalderen i folketrygden.

Forbundsstyret oversender forslaget med anbefaling.»

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Avd. 70, Forsvarsstabens Etatsforening, foreslår:

Nr. 231

«Pensjonsalderen nedsettes fra 70 til 67 år for menn og 65 år for kvinner.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret slutter seg i prinsippet til forslaget om en nedtrapping av pensjonsalderen. En er imidlertid av den oppfatning at det bør tas sikte på en alminnelig nedtrapping av pensjonsalderen både for kvinner og menn, i første omgang til 67 år, og i neste omgang 65 år.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Nr. 232

Forening 159, Larvik Lastebil Transportforening, foreslår:

«Pensjonsalderen for sjåførere i buss- og drosjeyrket settes ned fra 70 år til 65 år.»

Motivering:

Foreningen er klar over og glad for at det nå arbeides for å sette ned pensjonsalderen i Folketrygden fra 70 år til 67 år. Med de intensive trafikkforhold man har i dag, som legger et særlig sterkt fysisk og psykisk press på sjåførere i buss- og drosjeyrket, mener imidlertid foreningen at aldersgrensen for disse yrkesutøvere snarest må settes ned til 65 år. Dette av hensyn både til yrkesutøverne og trafikksikkerheten.

LO bør derfor snarest gå i gang med arbeidet for å få myndighetene med på at aldersgrensen for sjåførere som befordrer passasjerer, settes til maksimum 65 år.

Forbundsstyrets innstilling:

Enig i forslaget. Oversendes det kommende sekretariat. Forbundsstyret vil imidlertid understreke at alle yrkessjåførere med dagens trafikkforhold bør få en lavere pensjonsalder enn 70 år.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 233

Stavanger Trearbeiderforening foreslår:

«Stavanger Trearbeiderforening er av den oppfatning at den alminnelige pensjonsalder på 70 år er for høy og foreslår at Landsorganisasjonen går inn for at den snarest mulig senkes til 65 år.»

Fra forbundsstyret:

Forbundsstyret foreslår at forslaget oversendes den regjeringsoppnevnte komité (Gaustad-komitéen), som skal utrede de spørsmål som reiser seg i forbindelse med en lavere pensjonsalder.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 234

Askøy faglige Samorganisasjon foreslår:

«Det fremmes krav om at pensjonsalderen nedsettes til 65 år.»

Motivering:

Askøy faglige Samorganisasjon mener at nedsettelse av pensjonsalderen er et rimelig krav, hvis Norge sammenliknes med andre nordiske land. Pensjonsalderen bør gjøres mest mulig romslig overfor den enkelte.

Drammen faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 235

«LO's kongress reiser krav om at den offisielle aldersgrense for Folkepensjon blir nedsatt fra 70 til 65 år.»

Hønefoss og omegn faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 236

«Den generelle pensjonsalder må fastsettes til 65 år.»

Larvik og Omland faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 237

«Et enstemmig representantskapsmøte i Larvik og Omland Faglige Samorganisasjon foreslår at pensjonsalderen senkes til 67 år.»

Trondheim og omegn faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 238

«LO-kongressen 1969 fatter et prinsippvedtak om at pensjonsalderen skal settes ned fra et bestemt tidspunkt.»

Tønsberg og Omland faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 239

«At det blir reist krav om at pensjonsalderen blir nedsatt fra 70 til 65 år.»

Motivering:

Det er en kjensgjerning at Norge i dag har den høyeste pensjonsalder i verden. Det er også en kjensgjerning at mange arbeidstakere over 60 år har store vanskeligheter med å følge med i det oppjagede arbeidstempo som i dag foregår i arbeidslivet. Nedsettelsen av arbeidstiden og LO's og NAF's forslag til bedre utnyttelse av arbeidstiden har ikke gjort forholdene bedre for de eldre arbeidstakere. Vi mener derfor at mange momenter taler for at tiden nå er inne til å få nedsatt arbeidstiden til 65 år for alle som i dag har 70 år som grense.

Vadsø faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 240

«Fagorganisasjonen arbeider for en snarlig nedsettelse av pensjonsalderen til 65 år.»

Motivering:

Gjennomføringen av Folketrygden var en viktig sosial milepel for vårt folk, en sak som også arbeiderbevegelsen har medvirket til å få igjennom.

Det er likevel en stor svakhet at trygd oppnås først ved fylte 70 år. Derved er vårt land etterliggende i forhold til de fleste utviklede land, som har lavere pensjonsalder.

Nr. 241

Vardø faglige Samorganisasjon foreslår:

«Aldersgrensen generelt for Alders/Folketrygden blir senket fra 70 til 65 år for menn og til 63 år for kvinner.

Når det gjelder spesielle grupper med særlig tungt kroppsarbeid, må man vurdere å senke aldersgrensen ytterligere.»

Motivering:

Norge er nå et av de land i Europa som har den høyeste pensjonsalder, og nå må vi i vårt velferdssamfunn legge godviljen til og legge forholdene bedre til rette slik at våre eldre kan nyte godt av de goder som de har kjempet igjennom for oss.

Nr. 242

Vennesla og Mosby faglige Samorganisasjon foreslår:

«Vi mener at pensjonsalderen må senkes til 65 år for alle med fulle pensjonsrettigheter og at dens grunnbeløp må økes.»

Motivering:

Vi er kjent med LO-kongressens vedtak i 1965 om at en nedsettelse av den alminnelige pensjonsalder til 67 år skulle utredes og at formannen i Sosialkomitéen, Oskar Skogly, på vegne av Arbeiderpartiet har reist spørsmålet i Stortinget. Men utviklingen er i ferd med å løpe fra oss, og den strukturrasjonalisering som nå pågår i stadig økende tempo og setter større og større krav til arbeiderne og dermed setter mange av de eldre utenfor, gjør det nødvendig å sette pensjonsalderen radikalt ned. Hovedprinsippet bør være at den som er 65 år skal kunne gå ut av arbeidslivet med fulle pensjonsrettigheter. Dessuten må det kunne gjennomføres en fleksibel aldersgrense bygd på medisinske indikasjoner.

Nr. 243

Årdal faglige Samorganisasjon foreslår:

«Den alminnelige pensjonsalder senkes til 67 — sekstisju — år, i helse-skadelige industrier, og for eldre med svekket helse senkes den til 65 — sekstifem — år, på rent medisinsk grunnlag bør det overveies å senke den til 60 — seksti — år.»

Motivering:

Problemet for eldre og helseskadd arbeidskraft vil komme til å melde seg med økende styrke i nær framtid, ikke minst på bakgrunn av en akselerende strukturrasjonalisering i hele vårt sam-

funn. Men også fordi vi har en altfor høy pensjonsalder i sin alminnelighet.

Det hersker heller ingen tvil om at hele vår teknologiske utvikling medfører økt slitasje rent menneskelig, med økt behov for lavere pensjonsalder.

Det er nok å se på de ofte svært usunne arbeidsforhold i kjemiske og halv kjemiske bedrifter, økte krav om aktpågivenhet i pass av maskiner m. m. Selve kravet om økt effektivitet på alle hold gjør eldre og helseskadd arbeidskraft til den tapende part.

Eldre arbeidskraft har også vanskeligere for å omskolere seg eller omstille seg til et nytt yrke, og må finne seg i å stå bakerst i køen i forhold til yngre arbeidskraft når de søker et nytt arbeidssted. Ennå har vi tilgode å se en eneste bedrift som søker etter eller vil gi tilbud til eldre arbeidskraft.

Ut fra ovenstående mener vi at dette forslag bør få en reell og grundig behandling.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

c) Arbeidstiden.

NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE FUNKSJONÆRER

Avd. 24, Eydehamn, foreslår:

Nr. 244

«Det er et alminnelig anerkjent faktum at helkontinuerlig skiftarbeid utsetter mennesket for spesielle psykiske påkjenninger ved siden av at muligheten til å ta del i de fleste kulturtiltak reduseres sterkt. Familielivet utsettes for ekstra belastninger som er ukjent for det store flertall av folket, f. eks. nattarbeid som forutsetter at man må ha sin søvn om dagen, med de følger man kan tenke seg for familien for øvrig med særskilt ro m. m. For ikke å snakke om de vanlige familiesammenkomster som jul og andre helger eller fødselsdager m. m. hvor husefaren er på arbeid.

For å kompensere noe på dette, vedtok Stortinget en nedsettelse av arbeidstiden for helkontinuerlig skiftarbeid fra 48 til 45½ time i 1949 og i februar 1957 fra 45½ time til 42 timer i gjennomsnitt pr. uke. Etter denne tid er den alminnelige arbeidstid blitt nedsatt to ganger, første gang i 1958—59 fra 48 til 45 timer pr. uke og fra 1. juli 1968 fra 45 til 42½ time.

Det er grunn til å peke på at ved den siste nedsettelsen av den alminnelige arbeidstid er den nå reelt nede i ca. 41 timer pr. uke gjennomsnitt når man tar hensyn til de fridager man har på grunn av høytidshelger og festdager.

Derfor mener vi at LO med stor kraft må forlange en alminnelig reduksjon av arbeidstiden for helkontinuerlig skift til 40 timer pr. uke i gjennomsnitt. Kravet bør stilles til de offentlige myndigheter og likeens fremmes overfor NAF som et tariffkrav som fastholdes.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i avdelingens betraktninger når det gjelder arbeidstiden for helkontinuerlig skiftarbeid, og vi forutsetter at arbeidstidskomitéen, under sitt arbeid for ytterligere arbeidstidsforkorting ned til 40 timers ordinær arbeidsuke, også tar hensyn til arbeidstidsforkortelsen for helkontinuerlig skiftarbeid, således at disse arbeidstakere minst får tilsvarende arbeidstidsforkortelse.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Nr. 245 *Norsk Arbeidsmandsforbund foreslår:*

«Norsk Arbeidsmandsforbund vil henstille til Landsorganisasjonen om snarest å gå inn for å påvikre våre politiske instanser for gjennomføring av 40 timers uke for de arbeidstakere som ennå ikke har det.

Vi må kreve at feilen som ble begått i 1959 for de som hadde 60 timers uke må bli rettet opp ved neste forkortelse av arbeidstiden.

Samtidig må vi kreve at ytterligere generell arbeidstidsforkortelse også må bli gjort gjeldende for underjordsarbeidere ved gruver og anlegg.»

Motivering:

I 1949 ble loven om 40 timers uke for underjordsarbeidere ved gruvene vedtatt med virkning fra 1. april 1950. Forkortelsen fra 48 til 40 timer høres bra ut, men 8 timer var det langt fra det utgjorde.

Før forkortelsen var spisepausen inklusive, men etterpå ble denne eksklusive, slik at i realiteten ble denne forkortelse ikke på mer enn ca. 4 timer.

Begrunnelsen for at underjordsarbeiderne fikk en forkortelse av arbeidstiden i forhold til andre yrker, var bl. a. at arbeidet var sunnhetsskadelig både fysisk og psykisk. Det samme kan sies var grunnlaget for forkortelsen av arbeidstiden for tunnelarbeidere, som ble gjort gjeldende fra 1962.

Ved senere arbeidstidsforkortelse ser det ut til at dette er helt glemt. I den siste innstilling fra Arbeidstidskomitéen er det til og med nevnt at vernehensyn ikke lenger spiller noen rolle når det gjelder arbeidstiden.

Dette kan vi på ingen måte være enig i, da silikosefaren både ved anlegg og gruver på langt nær er overvunnet. Ved siden av at arbeidsforholdene under dagen på slike arbeidsplasser tross alle forbedringer er slik at de ikke kan sammenliknes med andre yrker.

Ved arbeidstidsforkortelsen 1959 ble 48-timersuken forkortet med 3 timer til 45 timer.

De grupper som hadde 60 timers uke, fikk også bare 3 timers arbeidstidsforkortelse. Dette var for lite i forhold til de med kortere arbeidstid.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

*Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo,
Avd. 1, Bygningssnekkernes Fagforening, Oslo, foreslår:*

Nr. 246

«LO må kreve Arbeidstidskomitéens innstilling lagt fram for Stortinget i god tid før tariffrevisjonen i 1970.

40 timers uke med full kompensasjon må være fagbevegelsens krav til tariffrevisjonen i 1970.»

Motivering:

NAF har i prinsippet godkjent lik arbeidstid for arbeidere og funksjonærer, tiden må derfor være inne til å sette dette ut i livet fra 1970.

Avd. 231, Horten og omegn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 247

«Kortere arbeidstid som bør være lik for alle lønnsinntakere.»

*Avd. 312, Bergen Trelastarbeiderforening,
Avd. 313, Blikkenslagersvennernes Forening, Bergen,
Avd. 315, Tømrernes Fagforening, Bergen,
Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:*

Nr. 248

«Kongressen understreker det prinsipielle krav om gjennomføring av 40 timers uke med full kompensasjon, og tidfester ved vedtak gjennomføringen av dette.»

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 249

«Kongressen pålegger Sekretariatet snarest å ta opp forhandlinger med Norsk Arbeidsgiverforening og de statlige myndigheter med sikte på gjennomføring av 40 timers arbeidsuke med full lønnskompensasjon. Tidspunktet for gjennomføringen tidfestes.»

Motivering:

I henhold til den produksjonsøking som har funnet sted etter de siste arbeidstidsforkortelser, skulle det ikke være noen betenkeligheter til stede ved å gjennomføre 40 timers arbeidsuke. For øvrig vil vi vise til at ILO med tilslutning både fra arbeidernes og arbeidsgivernes representanter, tidligere har vedtatt en konvensjon om nedsettelse av arbeidstiden til 40 timer pr. uke.

Nr. 250

Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:

«LO må behandle og reise krav om nedsettelse av arbeidstiden til 40 timers uke. Målet må være å få ensartet arbeidstid for alle grupper i vårt samfunn. Gjennomføringen av 40 timers uke tidfestes.»

Avd. 354, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening,

Nr. 251

Trondheim, foreslår:

«Landsorganisasjonen må gjennom sine instanser behandle og reise krav om nedsettelse av arbeidstiden til 40 timers uke.

Målet må være å få en ensartet arbeidstid for alle grupper i vårt samfunn, også skiftarbeiderne. Vi mener at denne saken er av en så stor viktighet og trenger så lang tids forberedelse at selve gjennomføringsdatoen som program fastsettes.»

Forbundsstyrets innstilling:

De foreliggende forslag fra avd. 1, 312, 313, 315, 316, 331, 350, 354 samt Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, og Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, tiltres i prinsippet og oversendes det kommende sekretariat til vurdering.

Arbeidstiden må senkes ytterligere så langt den økonomiske og tekniske utvikling gjør dette mulig. Det må legges avgjørende vekt på en harmonisering av arbeidstiden mellom de forskjellige yrkesgrupper i vårt samfunn — og likeledes innenfor de skandinaviske land.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 252

Avd. 219, Matre, foreslår:

«At LO snarest må sette fart i å få arbeidstiden for helkontinuerlig skiftarbeid redusert til 38 timer pr. uke.»

Motivering:

Skiftarbeiderne har nå være forbigått ved to arbeidstidsforkortelser og tatt i betraktning de store ulemper det er med å gå helkontinuerlig skift, taler alt for at denne gruppen må få sin arbeidstid redusert så snart som mulig.

Nr. 252 b

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres og foreslås oversendt arbeidstidskomitéen.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 253

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

«1. 49 timers uke med full kompensasjon også for akkordarbeidere.

Motivering:

Nedsettelse av arbeidstiden til 42½ time pr. uke kom som et resultat av mange års arbeid. En er klar over at den nedsatte komité arbeider fortsatt, og da med spørsmål om en ytterligere forkortelse ned til 40 timer. Tidligere års erfaringer har vist at det gjelder å ikke slippe av på kravet om denne nedsettelse om det skal bli en realitet i en ikke for fjern framtid. Derfor må LO intensivere sitt arbeid med dette spørsmål.

2. 40 timers arbeidsuke for skiftarbeidere gjennomføres innen neste tariff-revisjon.»

Motivering:

Kravet om 40 timers uke ved skiftarbeid har vært fremmet på Fagkongressen 1961 og 1965. Dette kravet burde vært uomtvistelig, både ut fra et medisinsk synspunkt og de øvrige ulemper som er forbundet med denne ubekvemme og uregelmessige arbeidstid, hvor man må omstille sin døgnrytme fra uke til uke. Den utvidede adgang til skiftarbeid burde også indikere en snarlig gjennomføring av 40 timers uke om bedriftene skal kunne dekke sitt behov for skiftarbeidere i framtiden.

Avd. 35 og 233, Strømmen, foreslår:

Nr. 254

«40 timers uke gjennomføres.»

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

Nr. 255

«Landsorganisasjonen må gå inn for en reduksjon av arbeidstiden til 40 timers uke og 36 timer for skift.»

Avd. 58, Mandal, foreslår:

Nr. 256

«Arbeidstiden forkortes etappevis, slik at man kommer til en lik arbeidstid for alle lønsmottakere i dette land. Alle er like viktige og bør derfor ha lik arbeidstid.»

Avd. 68, Larvik, foreslår:

Nr. 257

«Arbeidstiden nedsettes innen 1970 til 40 timer pr. uke.»

Motivering:

Ved den nåværende rasjonalisering og effektivisering av industrien hvor flere og flere arbeidsplasser blir overflødige, er det av største viktighet at arbeidstiden forkortes.

Avd. 75, Halden, foreslår:

Nr. 258

«Forkortelse av arbeidstiden til 40 timers uke med full kompensasjon.»

Motivering:

Motiveringen er den samme som til forslag vedrørende pensjonsalderen.

Nr. 259

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

«Arbeidstiden for de helkontinuerlige skiftarbeidere nedsettes slik at det blir 5 skift istedenfor 4 skift der helkontinuerlig skiftarbeid praktiseres.

Til en arbeidstidsforkortelse med 5 skift blir vedtatt, vil vi som en midlertidig ordning foreslå at helkontinuerlige skiftarbeidere som arbeider på de bevegelige helligdager får sin ferie tilsvarende forlenget, og en godtgjørelse som for bevegelige helligdager.»

Motivering:

Helkontinuerlig skiftarbeid er en stor påkjenning for arbeiderne — både fysisk og psykisk. Dersom hensynet til mennesket på bedriften skal bli noe annet enn et biprodukt, må betingelsen for at en imøtekommer bedriftens krav om utvidelse av bedriftstiden bli at arbeidstiden for den enkelte skiftarbeider blir vesentlig kortere.

Nr. 260

Avd. 185, Fornebu, foreslår:

«Arbeidstidsforkorting for arbeidstakere med 45 timers uke til 42½ timers uke har medført stor skjevhet i forholdet til arbeidstakere på skift (helkontinuerlig).

En ansatt i helkontinuerlig skift (42 timer) har på årsbasis, med arbeid på søn- og helligdager osv., en samlet lenger arbeidstid enn en dagtidsansatt. Avdelingen vil derfor også i denne saken henstille til Fagkongressen at det ved kommende tariffrevisjon blir en merkesak å få redusert arbeidstiden for skiftarbeiderne.»

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til Arbeidstidskomitéen av 1964 og forbundsstyret forutsetter at komitéens sluttbehandling påskyndes og de innsendte forslag oversendes komitéen.

NORSK JERNBANEFORBUND

Nr. 261

Drammen distrikts kontorpersonales forening foreslår:

«En foreslår at Landsorganisasjonen forfølger suksessen med 42½ timers uke, med å fremme krav overfor myndigheter og næringsliv slik at en kan få 40 timers og 5 dagers uke innen 1970.»

Nr. 262

Statsbanenes Verkstedarbeiderforening, Oslo, foreslår:

«Fagkongressen 1969 må gå aktivt inn for en snarlig senking av den alminnelige arbeidstid til maksimum 40 timer pr. uke.»

Motivering:

Økt industrialisering, automasjon og rasjonalisering stiller store krav til samfunnet og den enkelte. Arbeidet blir mer intensivt og monotont, og virker ofte deprimerende på den enkelte. Særlig er det industriarbeideren (kroppsarbeideren som også har den lengste arbeidstid) som er den mest skadelidende.

Yrkesnevroser og nervøsitet øker i omfang. Helsemessige hensyn tilsier en fortsatt senking av den alminnelige arbeidstid. Forskjellen i arbeidstid (produkt av et foreldet samfunnssystem) virker også dobbelt urettferdig i dagens samfunn hvor en forutsetter at alle løfter i takt, og må avskaffes.

*Statsbanenes Verkstedforening, Narvik,
Narvik distriktsorganisasjon foreslår:*

Nr. 263

«At Landsorganisasjonen i Norge i kommende kongressperiode utvirker at 40 timers arbeidsuke gjennomføres.»

*Landsstyrets vedtak:
Forslagene tiltres.*

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 22, Trondheim, foreslår:

Nr. 264

«Vi foreslår overfor Fagkongressen at det gjennomføres 40 timers arbeidsuke for alle skiftarbeidere ved neste tariffrevisjon.»

Motivering:

Dette var et forslag som var oppe på siste kongress, og vår oppfatning er at de som har uregelmessig arbeidstid har krav på dette.

Avd. 34, Eydehavn, foreslår:

Nr. 265

«Nedsettelse av arbeidstiden for helkontinuerlige skiftarbeidere til 40 timer pr. uke.»

Motivering:

Da arbeidstidsforkortelsen ble gjennomført 1. juli 1968 hadde denne lille gruppe arbeidstakere ikke oppnådd noen ting. Vi mener det er rett og slett en diskriminering av en så liten gruppe arbeidere som på grunn av sin arbeidstid har en skiftende og uregelmessig døgnrytme, og som er en stor belastning på den enkelte både fysisk og psykisk.

Nr. 266 *Avd. 48, Herøya, foreslår:*

«Herøya Arbeiderforening foreslår at LO's kongress pålegger Sekretariatet å bruke alle midler for å senke arbeidstiden for skiftarbeiderne snarest mulig.»

Motivering:

Vi mener at 2-skift, diskontinuerlige og helkontinuerlige skiftarbeidere er de som i dag har den mest ugunstige arbeidstid og er dermed utsatt for den sterkeste belastning.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 22, 34 og 48 tiltres under henvisning til tidligere oversendte vedtak fra forbundets landsmøte i 1968 i saken.

Nr. 267 *Avd. 48, Herøya, foreslår:*

«Herøya Arbeiderforening foreslår at LO's kongress pålegger Sekretariatet å arbeide for en generell forkortelse av arbeidstiden til 40 timer i kongressperioden.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes LO's kongress med anbefaling.

NORSK KJØTTINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 268 *Oslo Kjøttindustriarbeiderforening foreslår:*

«Det må gjennomføres 5 dagers uke for alle.»

Nr. 269 *Vadsø Kjøttindustriarbeiderforening foreslår:*

«Kongressen vedtar at LO ved neste tariffrevisjon søker gjennomført 40 timers uke og 5 dagers uke med full kompensasjon.»

Forbundsstyrets uttalelse:

Forslagene oversendes det nye sekretariat for nærmere vurdering i forbindelse med kommende tariffrevisjon.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 270 *Avd. 8, Ingeniørvesenets Arbeiderforening, Trondheim, foreslår:*

«40 timers arbeidsuke fordelt på 5 dager bør bli gjennomført innen rimelig tid, og vi vil be LO's kongress ta dette spørsmål opp til bred vurdering.»

Motivering:

Vår forening har ved alle anledninger etter krigen tatt opp dette viktige spørsmål, og vi må si oss misfornøyd med den måte som denne for oss så viktige sak blir løst på her i Norge.

Vi synes det er noe søkt ved at en del av folket skal være med å arbeide opp en høyere levestandard for de som for mange år siden har fått kortere arbeidstid.

Spørsmålet om kortere arbeidstid er en merkesak for oss og fagbevegelsen må sette fart og kraft bak denne viktige oppgave, slik at vårt land slipper å bli stående igjen som det siste land som ikke har gjennomført 40 timers arbeidsuke.

Avd. 39, Haugesund kommunale Arbeiderforening, foreslår:
«40 timers uke innføres snarest.»

Nr. 271

Avd. 49, Oslo Sporveisarbeideres Forening, foreslår:
«Den alminnelige arbeidstid nedsettes til 40 timer. Skiftarbeidstakeres arbeidstid 36 timer.»

Nr. 272

Avd. 68, Bærum kommunale Arbeiderforening, foreslår:
«Lik arbeidstid for alle lønnstakere i landet.»

Nr. 273

Motivering:

Vi er av den mening at det i Norge — som påberopes å være en velferdsstat med høyt utviklede demokratiske styreformers — er det usmakelig at det skal opereres med en kortere arbeidstid for arbeidere innen kontorsektoren enn for kroppsarbeidere. Dette er en diskriminering av kroppsarbeideren som ikke kan tolereres.

Avd. 123, Sykehusenes Personalforening, Bergen, foreslår:
«Arbeidstiden nedsettes til 40 timer pr. uke.»

Nr. 274

Motivering:

I henhold til den sene behandling og lange tautrekking mellom begge parter i den tidligere arbeidstidsforkortelseskomitéen og mellom partene LO og NAF, må en allerede nå kreve en arbeidstidsforkortelse til 40 timer pr. uke. En rekke land har allerede innført dette og foreslår en hurtigarbeidende komité til å utrede spørsmålet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler forslagene og ber LO med all kraft så snart som mulig gå inn for lik arbeidstid for alle lønnstakere, og ikke over 40 timer pr. uke som alminnelig arbeidstid og 36 timer for skiftarbeidstakere.

Motivering:

Arbeidsundersøkelser som er foretatt for de forskjellige yrkesgrupper i vårt samfunn, viser at det fortsatt er store variasjoner i lengden av arbeidstiden for de forskjellige arbeidstakergrupper.

I et moderne og velorganisert samfunn som vårt, er det et nærliggende og rimelig krav at alle arbeidstakere hos én og samme arbeidsgiver får like lang arbeidstid. En ser det derfor som en klar målsetting å få gjennomført lik arbeidstid for alle arbeidstakere. Det må skje ved at de som har den lengste arbeidstiden, får den redusert med sikte på å oppnå lik arbeidstid for alle yrkesgrupper.

En vil i denne sammenheng understreke at en med de hjelpemidler vårt samfunn nå rår over både teknisk og administrativt, må en slik arbeidstidsnedsetning kunne gjennomføres i et nært og forståelsesfullt samarbeid med arbeidsgiverparten.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 275

Avd. 56, Stavanger Murarbeidere, foreslår:

«Arbeidstiden nedsettes til 40 timer pr. uke.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 276

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

«40 timers arbeidsuke gjennomføres innen utgangen av året 1969.»

Motivering:

Legevitenskapen har påvist spesielle skadevirkninger som skiftarbeid har på den menneskelige organisme, og sammen med den stadig økte intensivering av arbeidet skulle dette tilsi at skiftarbeid fortrinnsvis prioriteres ved forkortelse av arbeidstid.

Nr. 277

Avd. 10, Klosterfossen, foreslår:

«Vi krever at Fagkongressen 1969 fatter vedtak om at de helkontinuerlige skiftarbeidere får nedsatt sin arbeidstid til 40 timers uke fra 1. juli 1969.»

Motivering:

Det er en kjent sak at de helkontinuerlige skiftarbeidere har en arbeidstid som er skadelig.

Det er av legevitenskapen anerkjent at de helkontinuerlige arbei-

dere er utsatt for et større psykisk press enn de som har en mer normal arbeidsrytme.

På bakgrunn av dette mener vi det er begått en stor urettferdighet mot de helkontinuerlige arbeidere ved arbeidstidsforkortelsen 1. juli 1968.

Avd. 56, Hunsfoss Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 278

«Arbeidet med forkortelse av arbeidstiden for de helkontinuerlige skiftarbeidere intensiveres for å få den nedsatt så hurtig som mulig.
Før generell arbeidstidsforkortelse blir aktuell.»

Motivering:

De helkontinuerlige skiftarbeidere fikk ved tariffrevisjonen i 1968 ingen del av den velstandssøking som har funnet sted i de senere år.

Det er urimelig at disse, som har den største belastning av oss alle m. h. t. arbeidstid — ikke skal komme i betraktning når det gjelder den velstandssøking vi allerede har opparbeidet.

Avd. 56, Hunsfoss Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 279

«Landsorganisasjonen skal arbeide for en generell arbeidstidsforkortelse ned til 40 timer pr. uke med sikte på realisering så snart som mulig.»

Motivering:

Med den gjennomgripende rasjonalisering som foregår i industrien i dag og det press som derved påføres den enkelte, må dette kompenseres med kortere arbeidstid. (Uansett kortere arbeidstid eller ikke, vil dette press bli oss til del.)

Men hensyn til den strukturendring som samfunnet i sin helhet gjennomgår, vil dette være et av midlene til å opprettholde full sysselsetting.

Videre er det et skritt på riktig vei mot utjamning av klasse-skillet som man fremdeles har i Norge i dag.

Saugbrugsarbeidernes Tillitsmannsutvalg foreslår:

Nr. 280

«Vi viser til Norsk Papirindustriarbeiderforbunds landsmøtevedtak når det gjelder arbeidstidsforkortelsen og helkontinuerlige skiftarbeidere og krever overfor Fagkongressen 1969, at det gjøres vedtak om — overfor de rette instanser — å kreve at arbeidstiden for de helkontinuerlige skiftarbeidere nedsettes til 40 timer snarest mulig, og viser i den anledning til Arbeiderpartiets forslag ved behandlingen av arbeidstidsforkortelsen i Stortinget 10. mai 1968, der det ble gjort krav om ovennevnte endring gjort gjeldende fra 1. mai 1969.»

Motivering:

Det er en kjent sak at de helkontinuerlige skiftarbeidere ved siste arbeidstidsforkortelse «ble tatt ved nesen» på en måte som verken myndighetene eller aller minst fagbevegelsen, har ære av!

Politisk ble fadesen forsøkt rettet på av Arbeiderpartiet ved behandling av saken i Stortinget, men vi tror ikke de fagorganiserte følte at uretten ble gjort god igjen ved et slikt frieri.

Det er av legevitenenskapen anerkjent at de helkontinuerlige skiftarbeidere på grunn av sin arbeidstid har en skiftende og uregelmessig livsførsel og av den grunn — størst belastning av arbeidet — både fysisk og psykisk.

Det er direkte diskriminerende mot en stor gruppe arbeidere med fra før av store ulemper, å unnlate å la disse ta del i den velstandsutvikling en arbeidstidsforkortelse i virkeligheten er.

Det må derfor sørges for at denne uretten snarest blir rettet.

Nr. 281

Forbundsstyrets innstilling:

Kongressen pålegger Sekretariatet å medvirke til at arbeidstiden for helkontinuerlig skiftarbeid blir nedsatt til 40 timer pr. uke fra 1. juli 1969.

Videre at en generell forkortelse av arbeidstiden til 40 timer pr. uke skjer i takt med utviklingen i de øvrige nordiske land.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 282

Askøy faglige Samorganisasjon foreslår:

«Ved kommende tariffoppgjør fremmes krav om 40 timers uke.»

Motivering:

Ved den raske tekniske utvikling og rasjonalisering på alle områder og dermed et stort arbeidspress på den enkelte, må tiden derfor være inne til å få nedsatt arbeidstiden til 40 timer pr. uke.

Nr. 283

Vadsø faglige Samorganisasjon foreslår:

«Fagorganisasjonen arbeider for en snarlig innføring av 40 timers arbeidsuke.»

Motivering:

Kravet om 40 timers uke har i mange år vært et sterkt krav blant de fagorganiserte. Innføringen av 45 og 42½ timers uke må betraktes som etappevis innføring av 40 timers uke med 2 fridager. Med den høye arbeidsproduktivitet er betingelsene for dette til stede.

Vennesla og Mosby faglige Samorganisasjon foreslår:

«Vi mener at helkontinuerlige skiftarbeidere har et berettiget krav om at deres ukentlige arbeidstid blir nedsatt til 40 timer.»

Motivering:

Ved siste tariffoppgjør ble de helkontinuerlige skiftarbeidere stående igjen med samme arbeidstid og dette mener vi var en diskriminering av en stor gruppe arbeidere, som på grunn av sin arbeidstid har en skiftende og uregelmessig livsførsel som medfører en stor belastning både fysisk og psykisk.

Dessuten ble også disse rammet ved utvidelsen av ferien, som stort sett må taes som vinterferie, og på toppen av at mange fra før av er tvunget til en slags «sommerferie» mens barna er på skole.

Disse momenter o. a. mener vi gir helkontinuerlige skiftarbeidere et berettiget krav om å prioriteres først ved å sette deres ukentlige arbeidstid til 40 timer pr. uke.

Fra Sekretariatet:

Første del av innstillingen fra den statlige oppnevnte arbeidstidskomité av 1964, om gjennomføring av 42½ times arbeidsuke, ble gjort gjeldende fra 1. juli 1968.

Samme komité arbeider nå med innstillingen vedrørende skiftarbeidstiden, og skal så utrede 40 timers arbeidsuken og tidspunktet for gjennomføring av denne.

Spørsmålet om tidspunktet for gjennomføringen av 40 timers uken må imidlertid sees i sammenheng med andre reformer av økonomisk art, så som lavere pensjonsalder m. v.

Innstillingen i saka vil bli lagt fram på Kongressen.

d) Nasjonalisering.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 49, Oslo Sporveisarbeideres Forening, foreslår:

Nr. 284

«Nasjonalisering av banker og forsikringsselskaper.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget og det vises til LO's vedtekter § 1 om saken.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 49, Nygard, foreslår:

Nr. 285

«Ledelsen av Landsorganisasjonen pålegges å se det som en prioritert oppgave i kongressperioden — sammen med de fagforbund som organiserer

de ansatte innen treforedlingsindustrien og sammen med den politiske arbeiderbevegelse — å arbeide for å få utredet spørsmålet om samfunnets overtakelse av treforedlingsindustrien i Norge.»

Motivering:

Det 16. ordinære landsmøte i Norsk Papirindustriarbeiderforbund, holdt i oktober 1967, vedtok enstemmig følgende forslag:

«Det nye forbundsstyret pålegges å se det som en prioritert oppgave sammen med Landsorganisasjonen å arbeide for å få utredet spørsmålet om samfunnets overtakelse av treforedlingsindustrien.»

Vi vil også peke på — og understreke Landsorganisasjonens vedtekter — § 1, formål.

Ifølge punkt 3 a, i denne paragraf har Landsorganisasjonen til formål:

«Å arbeide for gjennomføring av økonomisk demokrati ved bl. a. at bedrifter og virksomheter blir overført til samfunnseie hvor dette kan bidra til å fremme produksjonen, bedre lønnstakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.»

På bakgrunn av den viktige rolle treforedlingsindustrien spiller i norsk økonomi og den usikkerhet som har hersket i denne industrien år etter år — med til følge også usikre arbeidsplasser for de ansatte, er det absolutt nødvendig at Landsorganisasjonen og den politiske arbeiderbevegelse i vårt land alvorlig tar dette spørsmål opp.

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til forbundets utredning og forslag til sosialisering av papirindustrien vedtatt på forbundets landsmøte i 1951 og til behandling av samme sak på forbundets landsmøte i 1967.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

e) Rasjonalisering og strukturendring.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

«Rasjonalisering i form av nedbemanning må prinsipielt ikke finne sted uten at tekniske forbedringer gir grunnlag for det.»

Motivering:

Det effektivitetsjag bedriftene har satt i gang med for å bedre sin konkurranseevne — som det heter — har ført til at de, på bakgrunn av såkalte belastningsstudier, har foretatt vesentlige bemanningsreduksjoner for å øke produktiviteten. Dette har resultert i en vesentlig belastningsøkning for dem som er blitt igjen — trass i at arbeidsplassene ikke burde ha gitt adgang til det.

Det er derfor viktig at LO, som part i utarbeidelse av retningslinjer for bruk av arbeidsstudier, stiller strenge krav til rasjonaliseringstiltak som følge av slike studier. Betingelsen må være at rasjonaliseringstiltak skal tjene både menneske og bedrift.

Avd. 25, Stavanger, foreslår:

Nr. 287

«Vi ber LO's kongress om å kreve alvorlige tiltak for å møte følgene av strukturendringer i vårt samfunnsliv. LO må kraftig motsette seg at industri og andre foretak oppløser virksomhet i dette landet for å etablere sin virksomhet i land hvor en først og fremst utnytter de underbetalte og dessuten ødelegger utviklingslandenes økonomi ved billig råstofftilførsel (eks. Borregaards Brasil-prosjekt).»

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

Nr. 288

«Vi ber LO's kongress om å kreve alvorlige tiltak for å møte følgene av strukturendringer i vårt samfunnsliv. LO må kraftig motsette seg at industri og andre foretak oppløser virksomhet i landet, for å etablere virksomhet i land hvor en først og fremst utnytter de underbetalte og dessuten ødelegger utviklingslandenes økonomi ved billig råstofftilførsel (eks. Borregaards Brasil-prosjekt).»

Forbundsstyrets innstilling:

Når det gjelder vedtak i forbindelse med strukturendringer vises det til felles vedtak av Sekretariatet og Sentralstyret i DNA av 21. september 1968 med forslag til Regjeringen om tiltak for å møte problemene i forbindelse med omstillingen i industrien. Når det gjelder vårt forhold til utviklingslandene, vil forbundsstyret peke på at det er en viktig del av bistanden til utviklingslandene at myndighetene og ansvarlige organer i industrilandene eventuelt gjennom internasjonale organer å medvirke til utvikling av industri og næringsliv i disse landene.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Odda, avd. 44, Tyssedal, avd. 53, Ålvik, og avd. 61, Odda, foreslår:

Nr. 289

«Vi ber LO's kongress om å kreve alvorlige tiltak for å møte følgene av strukturendringer i vårt samfunnsliv. LO må kraftig motsette seg at industri

og andre foretak oppløser virksomhet i landet, for å etablere virksomhet i land hvor en først og fremst utnytter de underbetalte og dessuten ødelegger utviklingslandenes økonomi ved billig råstofftilførsel. (F.eks. Borregaards Brasil-prosjekt.)»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget sendes LO-kongressens redaksjonskomité med anbefaling om at intensjonene i forslaget blir vurdert i forbindelse med en eventuell uttalelse fra Kongressen om strukturproblemene.

Forbundsstyret har ikke tatt standpunkt til det konkrete eksempl som er nevnt i forslaget.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 290

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

«Vi ber LO's kongress om å kreve alvorlige tiltak for å møte følgene av strukturendringer i vårt samfunnsliv. LO må kraftig motsette seg at industri og andre foretak oppløser virksomhet i landet, for å etablere virksomheter i land hvor en først og fremst utnytter de underbetalte og dessuten ødelegger utviklingslandenes økonomi ved billig råstofftilførsel (eks. Borregaards Brasil-prosjekt).»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK PAPIRARBEIDERFORBUND

Nr. 291

Avd. 26, Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening, foreslår:

«Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening vil overfor Landsorganisasjonens kongress foreslå at det må tas alvorlige tiltak for å møte de strukturendringer som foregår i vårt land.

For å medvirke til dette, støtter vi Arbeiderpartiets forslag i finansdebatten i Stortinget i 1968 om opprettelsen av et strukturrasjonaliseringsfond.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

B) Fagorganisasjonens tariffpolitikk.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Nr. 292

Avd. 53, «Nordens Klippe», Kirkenes, foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge må før neste tariffperiode, ved forhandlinger med de sentrale myndigheter og Norsk Arbeidsgiverforening, gå inn for å få lik reallønnsverdi for hele landet.»

Motivering:

De avtaler og overenskomster som inngår ved tarifforhandlinger er like for hele landet. Det samme gjelder lønnstillegg oppnådd ved tarifforhandlinger, men det er et faktum at verdien av disse lønnstillegg ikke er lik for hele landet.

Dette mener vi kan gjøres på mange måter, og vi vil på ny nevne dette med fraktutjamning, omsetningsavgift på varer og frakt, videre en gunstigere strømpris, billigere brensel på grunn av de lange fyringsperioder, en rimeligere kommune- og statsbeskatning, og polartillegg som praktiseres i andre land

Vi mener LO bør finne fram til fornuftige løsninger av dette problem, slik at vi i vårt fylke kan, ved neste tarifforhandling, oppnå samme reallønnsverdi som i det øvrige land.

Fra forbundsstyret:

Forbundet sier seg enig i at de sentrale myndigheter må legge forholdene bedre til rette for de nordlige landsdeler, slik at de kan komme på høyde med det øvrige land.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening, Bergen, foreslår:

«Kongressen pålegger Sekretariatet å fremme forslag til kommende tariffrevisjon som sikrer etterlatte ved dødsfall full lønn i det tidsrom som svarer til avdødes oppsigelsestid.»

Nr. 293

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 316 tiltres.

Avd. 7, Tømrenes Fagforening, Oslo,

Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo,

Avd. 23, Bærum Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening,

Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 294

«Kongressen vil sterkt påtale at også tariffoppgjøret i 1968 ble gjennomført som et fellesoppgjør, stikk i strid med de samstemmige krav fra fagforeninger, forbund og LO's representantskap om forbundsvis oppgjør. Dette har skapt skuffelse og forbitrelse blant medlemmene som etter hvert føler seg mer og mer umyndiggjort.

Kongressen bestemmer:

Framtidige tariffoppgjør må foregå i en ånd av åpenhet overfor medlemmene, det må vises respekt for deres krav og ønsker.

Forbundene må aktivisere sine medlemmer foran tariffoppgjøret ved drøftelse i fagforeningene av oppleggene og under gjennomføringen av tariffrevisjonen. Avslutningen av tariffoppgjørene må ligge helt i medlemmenes hånd.

Stemmegivning av tariffavtaler bør foregå på fagforeningens medlemsmøter.

Felles oppgjør eller samordninger bør bare finne sted i forbindelse med felles aksjoner og avslutning av disse.

Kongressen uttaler seg mot at statsapparatet brukes til direkte eller indirekte inngrep i tariffrevisjonene, ved å påby lønnsnemnd eller legge en ramme for tariffoppgjøret.»

Nr. 295

Avd. 102, Bygningsarbeidernes Forening, Hamar og omegn, foreslår:

«Ansienniteten gjennomføres i alle overenskomster. Det vil bety at det vil gi særlig de eldre en beskyttelse som er ansatte, idet det som regel er eldre som rammes først ved permisjoner eller oppsigelser.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 102 ansees dekket i innstillingen vedrørende eldre arbeidere.

Nr. 296

Avd. 82, Glassvattarbeidernes Fagforening, Askim, foreslår:

«Kongressen diskuterer spørsmålet om midler til å heve prosenttallet for fagorganiserte.

Som en mulig løsning antydes at alle faglige og politiske krefter settes inn for å få en ordning lik den man har i Danmark, det vil si at LO overtar administrasjonen av arbeidsløshetsstrygden og gjør tildeling av midler avhengig av medlemskap i fagorganisasjonen.

Når likelønnsavtalens prinsipper nå har virket, eller kanskje riktigere sagt, ikke virket, i snart ett år, ber vi Kongressen ta denne sak opp i hele sin bredde. Den står etter vår mening dårligere nå enn før, idet forholdet jo er ordnet, i hvert fall i navnet, ved likelønnsavtalen.

Avtalen må imidlertid ha vært for upresist formulert, idet den har gitt slike muligheter for omgæelser at hele forholdet må betegnes som en fiasko.

Det ser dessuten ut til at omgælsene uten videre godtas fra «vår» side og inntrykket er en resignasjon som grenser til apati.

Vi kan forsikre at dette ikke er typisk for stemningen blant medlemmene. Vi kan videre forsikre at en positiv vilje til å «ruske» opp i dette forhold og samtidig engasjere det enkelte medlem til innsats, vil ha vesentlig større betydning og virkning enn all verdens skreddersydde propagandaopplegg for verving av nye medlemmer.»

Nr. 297

Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum, foreslår:

«Kongressen uttaler seg mot at statsapparatet brukes til direkte eller indirekte inngrep i tariffrevisjonene, ved å påby lønnsnemnd eller legge en ramme for tariffoppgjøret.

Felles oppgjør eller samordninger bør bare finne sted i forbindelse med felles aksjoner og avslutning av disse.

Stemmegivning av tariffavtaler bør foregå på fagforeningenes medlemsmøter, såfremt ikke en oppstått prekær situasjon absolutt tilsier en annen framgangsmåte.»

Avd. 135, Løten Almennings Sagarbeiderforening, foreslår:
«Lønninger utbetales i kontanter på arbeidsplassen.»

Nr. 298

Motivering:

Når det er blitt lørdagsfri i bankene, så blir det vanskelig for mange å få løst inn sjekkene sine.

Avd. 190, Nøstet Bruk Fagforening, Drammen, foreslår:
«Overtids- og skifttilleggene må tas vekk fra lønnsglidningsberegningen.»
Når det ved tariffrevisjonen oppnås fordeler, må dette ikke kompenseres for de som tidligere har en slik fordel.»

Nr. 299

Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:
«Ved tariffrevisjoner må medlemmene bli orientert om de krav som forbundene og NAF fremmer ved tariffrevisjonene. Straks partene har presentert sine krav skal disse sendes avdelingene.»

Nr. 300

Motivering:

Som part i tariffrevisjonene har vi krav på å vite hva forhandlingene dreier seg om.

Avd. 289, Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening, foreslår:

Nr. 301

«Kongressen vil sterkt påtale at også tariffoppgjøret i 1968 ble gjennomført som fellesoppgjør, på tross av krav fra fagforeninger, forbund og LO's representantskap om forbundsvise oppgjør.»

Avd. 312, Bergen Trelastarbeiderforening,
Avd. 313, Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen,
Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen,
Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:
«Kommande tariffrevisjoner må gjennomføres etter følgende retningslinjer:

Nr. 302

1. LO forhandler om alle spørsmål som er av felles art, herunder lavtlønnsspørsmålet.
2. Den protokoll som framkommer som resultat av punkt 1, blir en del av tariffrevisjonen.

Forbundene forhandler selvstendig om de øvrige spørsmål, herunder lønnsspørsmål — og det enkelte forbund med forhandlingsbistand fra LO gjennomfører og avslutter tariffrevisjonen etter de retningslinjer det enkelte forbund har vedtatt.»

Nr. 303

Avd. 315, Tømrernes Fagforening, Bergen, foreslår:

«LO må arbeide for å få fastsatt en minstelønn for voksne arbeidere, og at den i framtiden stiger automatisk i samsvar med indeksen.

Ved felles uravstemning vedrørende tarifforslag skal svarene gjelde for det enkelte forbund.»

Motivering:

Ved kobling av avstemningsresultatene blir det enkelte forbund fratatt muligheten for en selvstendig avgjørelse.

Nr. 304

Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:

Ved framtidige tariffrevisjoner må LO forhandle om alle spørsmål av felles art, herunder lavtlønsspørsmålet. Dette blir så *en del* av tariffrevisjonen.

De enkelte fagforbund må så selvstendig forhandle om de spesielle ting for de forskjellige yrkesgrupper.»

Nr. 305

Avd. 409, Tromsø Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«1. Framtidige tariffoppgjør skal skje forbundsvis, uten diktat fra lønnsnemnd.

2. LO må sette fram krav til Norsk Arbeidsgiverforening om at medlemskap i NAF forutsetter at bedriftene er bundet av overenskomstene for de enkelte fag et firma måtte drive med, selv om altså et firma leverer arbeid i forskjellige fag samtidig.»

Motivering:

Vi har i dag mange eksempler på at firmaer og industrier som bl. a. har overenskomst med NNN bygger f. eks. boligbygg og ansetter fagfolk til å utføre disse. Disse arbeidere lønnes da etter overenskomsten for NNN.

Ferdighusfabrikker setter opp bygg, samtlige arbeidere på disse bygg, f. eks. malere osv., er ansatt i bedrifter og lønnes etter overenskomsten for ferdighus. Vi har mange, mange tilsvarende eksempler på denne nye form for lønnspress. Under disse forholdene frykter vi for at overenskomster og tariffavtaler for byggefagene gjøres helt illusoriske.

Nr. 306

Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

«De siste tariffoppgjørene, og særlig oppgjøret 1968, viste tydelig at det er nødvendig med en radikal omlegging av framtidige tariffoppgjør.

At Riksmeklingsmannen har mandat til å koble flere forbund sammen i ett oppgjør og felles avstemning, har lite med en demokratisk oppgjørsform å gjøre.

Skal vi ha en økonomisk ramme foran et tariffoppgjør, må forutsetningen være at det gjelder alle samfunnsgrupper, og at vi får innført helautomatiske indeksreguleringsbestemmelser.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 7, 9, 23, 82, 133, 135, 190, 191, 244, 289, 312, 315, 316, 313, 348, 350, 409, Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, og Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, oversendes Kongressens redaksjonskomité.

Forbundsstyret vil ellers uttale:

Den økonomiske og strukturelle utvikling innenfor norsk næringsliv har ført til en stadig sterkere integrasjon og avhengighetsforhold mellom de enkelte næringer, arbeidstakere og lønnsgrupperinger. Det samme gjelder også i forholdet til stats- og kommuneansatte. Den økte konsentrasjon av tariffavtalenes utløpstið og harmoniseringen av overenskomstenes alminnelige bestemmelser, Arbeidstvistlovens koblingsbestemmelser og sist, men ikke minst, de svake næringers lavtlønnproblem, burde tilsi at LO i sterkere grad enn hittil samordner og leder tariffoppgjørene. Det synes også klart at framtidens tariffpolitikk vesentlig vil dreie seg om prinsipielle spørsmål og saker av felles interesse for samtlige lønnstakere. En videre utvikling må derfor i hovedsak føres fram som samlet opp-treden gjennom LO.

Forbundsstyret vil derfor foreslå:

1. Kongressen vil henstille til det kommende representantskap å søke løst de kommende tariffrevisjoner mest mulig samordnet.
2. LO må kreve at en slik samordning av inntektsoppgjør også omfatter grupper og næringer utenom LO.
3. Det må skaffes til veie en by- og distriktsvis levekostnadsindeks sammenholdt med et standardbegrep.
4. Så langt det er mulig og forsvarlig må forhandlinger, krav, motkrav og forhandlingenes framdrift gjøres offentlig.
5. For øvrig må medlemmenes krav og forslag legges til grunn ved tariffrevisjonene ut fra konklusjonen av «Program 69».

Nr. 307

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 219, Matre, foreslår:

«Ordningen med prosentvise tillegg i alle lønnsklasser har nå vært praktisert i atskillige år. Det sikrer de største inntektsgrupper de største tillegg. De minste inntektsgrupper får de minste tillegg og faller dermed mer og mer etter i lønnskappløpet. Dette er en uheldig utvikling — vi er alle nødvendige på vår arbeidsplass. Vi mener man ved framtidige tariffoppgjør må ta sikte på å få et tillegg som gir mest til lavere lønnsklasser, slik at disse skjevheter blir rettet en del opp.»

Nr. 308

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres i den form det foreligger, av praktiske grunner, men en går ut fra at fagbevegelsen også ved framtidige tariffoppgjør vil måtte ta spesielle hensyn til de lavest lønte.

NORSK GRAFISK FORBUND

Nr. 309

Forbundsstyret foreslår:

Forslag om gjennomføring av Likelønnsavtalen.

«Fagkongressen gjør vedtak om at det blir tatt de nødvendige skritt for å få Likelønnsavtalen av 1965 fullt oppfylt, slik det var forutsetningen.»

Motivering:

Ifølge det materialet som er sendt ut av Likelønnsrådet og de erfaringer en har fra bedriftene, er kvinnene blitt plassert i lønnsgrupper som omfatter så å si bare kvinner. Dermed er misforholdet en ville bort fra i noen tilfelle forverret og ellers bare i liten grad forbedret. Dette er en skamløs måte å fortolke en avtale om «lik lønn for likt arbeid» på. Det er en diskriminering som ikke LO kan tillate noen fortsettelse av.

Nr. 310

Sarpsborg Bokbinder- og Kartonasjearbeiderforening, foreslår:

«LO's fagkongress 1969 må vedta forbundsvise oppgjør ved neste tariffoppgjør.»

Motivering:

Vi mener at forbundsvise tariffrevisjoner fremmer lojaliteten mot forbundet og styrker følelsen hos medlemmene at de selv er med på å øve innflytelse på sine egne lønns- og arbeidsvilkår.

Forbundets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget, men fremmer følgende forslag:

Nr. 311

Forslag om vedtak til visse retningslinjer for tariffoppgjør.

Vi foreslår at Fagkongressen gjør vedtak om at det skal være fri adgang for de forbund som ønsker det å forhandle forbundsvise og gjennomføre hele tariffrevisjonen helt fram til og med avstemningen alene. Likeledes at LO's ledelse ikke inngår noen økonomisk rammeavtale som binder de forbund som ønsker å forhandle alene.

Videre foreslår en for Fagkongressen at den uttaler seg for at en automatisk indeksregulering er en naturlig og nødvendig del av enhver tariffavtale og den sikreste garantien for kompensasjon for prisstigningen. Likeså at et svingningstall på 3 poeng må være maksimum etter det nye utgangspunkt for indeksberegningen.

Motivering:

Menige medlemmer i et veldig antall og en rekke forbundsstyre har etter siste tariffrevisjon gitt uttrykk for sin misnøye. Den gjelder både rammeavtalen, de muligheter denne ga Arbeidsgiverforeringen til å manipulere og manøvrere LO's forbund ut mot hverandre — og at LO's ledelse gjorde lite eller ingenting for å hindre en sammenkobling av avstemningen over anbefalte og ikke anbefalte forslag. En slik situasjon må Fagkongressen gjøre noe for å unngå i framtida, da den bare svekker tilliten til LO og stimulerer separatiske oppfatninger. En må bort fra det en kaller inntektsoppgjør. Det blir et bedrag så lenge oppgjøret ikke omfatter mer enn regulering av arbeidende menneskers lønn. De kapitalsterke grupper og de med høye arbeidsfrie inntekter kommer utenom oppgjøret.

Vallø Tapet & Sandpapirarbeiderforening, foreslår:

Nr. 312

«At Fagkongressen vedtar å forsøke å få bort de prosentvise lønnstilleggene, og at den i stedet går inn for lønnstillegg i kroner, for det er de laveste lønnsgruppene som må heves. Blir lønnstillegg gitt i prosent, blir det de høyest betalte som får mest.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er i prinsippet enig i forslaget.

Grafisk stedsstyre i Stavanger, foreslår:

Nr. 313

«Ved et hvert framtidig forslag til avtale mellom LO og NAF som binder de enkelte forbund, må det tas inn et forbehold som gjør det klart at der det fra før måtte være bedre avtale skal ikke denne nye være til hinder for at den bestående avtale fortsatt skal gjelde.»

Motivering:

Ved oppgjøret i 1968 angående arbeidstidsforkortelsen og den utvidede adgang til skiftarbeid, har NAF hevdet at den avtale som ble inngått sentralt mellom LO og NAF binder alle, uansett tidligere bedre avtaler enten på tariff- eller lokalplanet. Det vil være viktig at den aktivitet som måtte finnes på forbunds- og lokalplanet for å bedre lønns- og arbeidsvilkår innen de enkelte områder ikke blir hindret. Det er jo nettopp gjennom slike banebrytninger det gis muligheter for alle å følge etter. Det er av den grunn meget viktig at LO for framtiden får inn det prinsipp som ovenfor er foreslått i alle avtaler med NAF.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler forslaget.

NORSK GULLSMEDARBEIDERFORBUND foreslår:

På vårt landsstyremøte den 14. og 15. september d.å. og medlemsmøter, er det framkommet sterk kritikk av tariffoppgjøret 1968.

Særlig er rammeavtalen mellom NAF og LO i fellesforslaget blitt pekt på som en hindring til å få rettet opp lønsmessige skjevheter i overenskomsten.

Vårt forbundsstyre er av den oppfatning at, av de oppgjørsformer som er benyttet i de senere år, så mener vi at forbundsvis oppgjør er den form som er i best stand til å løse alle interne spørsmål innenfor hvert overenskomstområde.

Nr. 314

Forbundsstyret foreslår derfor:

«At Kongressen går inn for at kommende tariffrevisjon må bli løst forbundsvis. De forbundsvisе forhandlinger må foregå uten å være bundet av rammeavtaler eller andre bundne retningslinjer som gjør forbundsvisе forhandlinger lite realistiske.»

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Nr. 315

Porsgrunn Handels- og Kontorfunksjonærens Forening:

«henstiller til forbundet å fremme forslag for Fagkongressen 1969 angående oppgjørsformer ved framtidige tariffrevisjoner. I forslaget må fremmes vårt forbunds krav om selvstendige og forbundsvisе tariffoppgjør som vedtatt i NHKF's landsmøter 1964 og 1968.»

Forbundets innstilling:

Vårt landsmøte i 1968 vedtok bl. a. følgende:

«På forbundets landsmøte i 1964 ble det vedtatt at tariffoppgjørene måtte skje forbundsvis. Erfaringene fra de samordnede oppgjørene har vist at dette vedtaket er riktig.

Det er ikke mulig å ta tilstrekkelig hensyn til de spesielle forhold som preger de ulike yrkesområder gjennom sentraliserte oppgjør. Følgen er at de urimeligheter som består stadig forsterkes, og tariffavtalens bestemmelser blir mer og mer illusoriske.

De som forsvarer de sentraliserte oppgjør gir alltid forsikring om at samordningen ikke utelukker en individuell teknisk revisjon av avtalene innenfor de ulike yrkesområder. Det har imidlertid vist seg at slike forsikringer ikke har rot i virkelighetens verden. De muligheter som foreligger for en teknisk revisjon etter at man har søkt å oppnå de best mulige økonomiske resultater er helt minimale, og har ikke ført til de resultater man må kunne kreve.

Landsmøtet er klar over at det i kravet om forbundsvisе oppgjør også ligger et krav til den samlede fagorganisasjon om en langt mer konsekvent og prinsippfast holdning, enn den som ble vist ved det

siste oppgjøret. Organisasjonsmessig fattede vedtak skal følges, og hverken sentrale instanser eller tilfeldige grupperinger må opptre slik at blir umulig for det enkelte forbund å opptre selvstendig. Når slikt skjer vil samholdet svekkes, og det kan synes fristende å fri seg fra bånd som synes å gjøre det umulig for en yrkesgruppe å få sine interesser ivaretatt tilfredsstillende.

Organisasjoner som ikke er tilsluttet en sentral instans har ikke de samme begrensninger og står dermed langt friere, slik at de inntar en privilegert stilling i forhold til landets øvrige lønsmottakere.

Argumentene mot de forbundsvis oppgjør er for øvrig vanskelig å akseptere. Prisstigningen har ikke vært større i tider med forbundsvis oppgjør enn i tider med samordnede oppgjør. Faren for omfattende arbeidskonflikter har også vist seg å være langt større ved de samordnede oppgjør enn ved de forbundsvis.

Selv om myndighetenes og arbeidsgiverorganisasjonenes ønske om en samordning av tariffoppgjørene er forståelig, kan motiveringen likevel ikke godtas fordi betingelsene fra lønnstakernes synspunkt ikke er til stede. Bl. a. må det kreves at næringslivet, bønder, fiskere, de frie yrker og alle andre grupperinger underlegges de samme restriksjoner og samordninger som lønnstakere for øvrig. Det vil også være nødvendig med langt sterkere samfunnsmessige inngrep i, og kontroll av landets økonomi. De resultater som felles arbeid skaper, må fordeles mer rettferdig enn nå. Innfrielsen av disse betingelser vil sannsynligvis bety så avgjørende endringer i bestående forhold at de ennå lenge hører framtiden til.»

I tilslutning til ovenstående anbefaler forbundsstyret Kongressen å vedta at de forbund som reiser krav om det, må ha full anledning til å gjennomføre forbundsvis tariffoppgjør.

Nr. 315 b

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 316

«Vi mener at de bestrebelser som inntil nå er gjort om en total samordning av tariffoppgjørene, ikke har ført fram. De ulike gruppeinteresser i industri og håndverk tyder også på at dette ikke står foran sin løsning. Vi mener at Landsorganisasjonen må gå tilbake til tradisjonelle oppgjørsformer — enten forbundsvis eller fellesoppgjør — avhengig av hvilke saker som ønskes løst. I denne forbindelse må det også sørges for at Arbeidstvistlovens bestemmelser om kopling av avstemning tas ut av loven.»

Motivering:

Etter vår oppfatning er det fagbevegelsen som alene er kommet dårligst ut etter tariffoppgjørene. På bakgrunn av lovbestemmelser

har vi ikke greid å gjennomføre de opplegg som Landsorganisasjonens representantskap har fattet. Vi viser i den anledning til Representantskapets vedtak i januar 1968, og den slutføring som fant sted av tariffoppgjørene.

- Nr. 317 *Avd. 2, Fredrikstad, foreslår:*
«Opptjeningsreglene for rett til godtgjøring for bevegelige helligdager må endres.
Nåværende bestemmelse om at man må være ansatt ved samme bedrift i minst én måned forut for helligdagen for å være berettiget til helligdagsgodtgjørelse, må erstattes med samme bestemmelse som i § 3 i «Lov om 1. og 17. mai» sier, nemlig: — har vært tilsatt hos ham (arbeidsgiver) i sammenheng de siste 30 dagene forut eller tilsatt seinere når arbeidet er av minst 30 dagers varighet.»
- Nr. 318 *Avd. 35, Strømmen, foreslår:*
«Det må kreves forbundsvis oppgjør.»
- Nr. 319 *Avd. 67, Tønsberg, foreslår:*
«Avd. 67 foreslår at lønnstilleggene under tariffrevisjonene ikke blir gitt i prosenter, men i kroner og øre for alle parter.»

Motivering:

Det at vi foreslår tillegg i kroner og øre er den erfaring vi har fra tidligere oppgjør, når tilleggene er blitt gitt i prosenter. Den som har høyest lønn, får mest i tillegg, og de som har lavest lønn får minst. På denne måten vil avstanden mellom den høyest og lavest lønte bli større og større.

- Nr. 320 *Avd. 57, Haugesund, foreslår:*
«Ved tariffoppgjør i framtida skal fagbevegelsen v/Landsorganisasjonens sekretariat sette fram alle lønnskrav i kroner og øre, og bare akseptere denne form både overfor NAF, staten, NB & HF og eventuelt andre motpartsammenslutninger.
Tilbud i prosenter må ikke aksepteres av fagbevegelsen.»

Motivering:

Ved senere års tariffoppgjør har det vist seg at enkelte grupper innenfor fagbevegelsen har fått sine oppgjør i prosenter, mens andre grupper har fått oppgjørene stipulert i vanlig mynt (kroner og øre). Foran de senere tariffrevisjonene har det ofte blitt fattet vedtak om å kreve mest for de lavtlønte grupper. For de grupper som har fått sine oppgjør stipulert i mynt har det ofte også resultert i bedringer for de lavtlønte, i pakt med vedtakene. Men når dette har vært sammenliknet med grupper som har fått oppgjør i prosenter,

kan en ikke se at vedtakene er respektert. Resultater av prosenttillegg prefererer kun de høytlønte.

Vi kan heller ikke se det som annet enn en sosial og økonomisk skjevhet at når det gjelder lønnstillegg til enkelte lønnstakergrupper, må dette begrunnes med produksjons- og produktivitetsøkning, rasjonalisering osv., mens når det gjelder andre — spesielt offentlige grupper — er det ikke spørsmål om slike grunnlag. Men her kan det gis ganske store tillegg uten videre. Dette fordyrer prisene på såkalte offentlige tjenester, som også berører dem som får sine små tillegg som de selv har skaffet seg i form av økt produksjon.

Slike offentlige forhøyelser svekker produksjonsarbeiderens reallønn. Grunnlagene for lønnsforhøyelse må være produksjonsøkning for alle grupper.

Avd. 81, Molde, foreslår:

Nr. 321

«Uorganiserte må holdes utenfor alle tariffoppgjør. Arbeidsgiverne har således ikke adgang til å gi uorganiserte samme tillegg og fordeler.»

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

Nr. 322

«Lavtlønns spørsmålet er i dag et av de største problemer for fagorganisasjonen.

Men de metoder en har benyttet for å løse dette, har virket mot sin hensikt. Den mest effektive metode for å få opp lavtlønnsgruppene, er å ta ut maksimalt i de økonomisk sterke bransjer, slik at lavtlønnsbransjene dras etter. Derfor må en, for å heve de lavtlønte, gå bort fra den samordnede oppgjørsform og gå inn for den forbundsvis oppgjørsform, hvor en ved ulike former for sympatiaksjoner fra LO's og de sterke forbunds side kan yte de lavtlønte solidarisk støtte i deres kamp for bedre lønns- og arbeidsvilkår. Avd. 143 av NJMF krever derfor:

Forbundsvis oppgjør, solidaritet med de lavtlønte ved mobilisering av LO's kampkraft i form av sympatiaksjoner av ulike slag.»

Avd. 223, Bergen, foreslår:

Nr. 323

«Da det på grunn av strukturrasjonalisering og delvis andre årsaker blir flere og flere lønnstakere som går over til fastlønnssystemer, mener vi det er diskriminerende at de som får et slikt system innenfor minstelønns- overenskomstene må operere med timelønn og akkordavsavn.

Vi vil derfor be Jern- og Metall om å ta opp dette spørsmål på LO-kongressen, eventuelt fremme forslag som tar sikte på å likestille de forskjellige grupper lønnstakere innenfor bedriftslivet. Det må skje enten ved normal- eller regulativlønnsavtaler.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til diskusjonene i grunnorganisasjonene i forbindelse med «Program 69», og vil komme tilbake til disse spørsmål i forbindelse med utarbeidelse av handlingsprogrammet på bakgrunn av synspunkter som kommer inn.

NORSK JERNBANEFORBUND

*Statsbanenes Verkstedforening, Narvik,
Narvik distriktsorganisasjon, foreslår:*

Nr. 324

«Helautomatisk indeksregulering innføres på ny.»

Landsstyrets vedtak:

Forslagene tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 325

Avd. 48, Herøya, foreslår:

«Kommende tariffrevisjon må gjennomføres ved forbundsvis oppgjør, så medlemmene får stille sine krav og om nødvendig kjempe for disse.»

Motivering:

Ved siste lønnsoppgjør har Norsk Arbeidsgiverforening tvunget gjennom helt eller delvis fellesoppgjør. Dette har medvirket til å forkludre oppgjørene, og medlemmene føler seg tilsidesatt. De mister troen på fagbevegelsen og dens vilje og evne til å influere på samfunnsutviklingen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes LO's kongress med anbefaling om at det må bli anledning til forbundsvis oppgjør.

Nr. 326

Avd. 48, Herøya, foreslår:

«Fagkongressen må kommende periode søke å gjennomføre ad tariffmessig eller politisk vei full lønn under sykdom for alle lønsmottakere.»

Motivering:

Vi mener at tiden nå er inne til å gjøre et framstøt på dette feltet. I dagens samfunn er det urimelig å diskriminerende at det er forskjell mellom funksjonærer og arbeidere på dette punkt.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes LO's kongress med anbefaling og en henviser til tidligere oversendte vedtak fra forbundets landsmøte 1968.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 327

Samarbeidskomitéen i Nordland foreslår:

«Både Landsorganisasjonen og de tilsluttede fagforbund må gjennom sin lønns- og tariffpolitikk tilstrebe en større utjæmning, enten dette skal skje gjennom spesielle lavtlønnstillegg eller ved bruk av andre virkemidler.»

Motivering:

Samarbeidskomitéens arbeidsutvalg peker på de skjevheter som er oppstått ved de senere års tariffrevisjoner ved at det er gitt prosentvise lønnstillegg.

For lønnstakerne har dette slått ut på en slik måte at arbeidstakerne i lavtlønnsgruppene er blitt (liggende) hengende uforholdsmessig etter i lønnsutviklingen, og avstanden til høyere lønte er blitt større og større etter hvert.

Avd. 31, Torsken kommunale forening, foreslår:

Nr. 328

«Når det gis indekstillegg bør dette være ens for alle lønnsklasser, da stigningen i leveomkostningene er like høy for alle lønsmottakere.»

Motivering:

Foreningen er helt uenig i den praksis som nå følges med å gi prosentvis indekstillegg til de enkelte lønnsklasser.

Avd. 49, Oslo Sporveisarbeideres forening, foreslår:

Nr. 329

«Større andel av nasjonalproduktet. Høyere reallønn.»

Avd. 131, Bodø kommunale forening, foreslår:

Nr. 330

«De framtidige lønnsoppgjør må ikke skje med prosentvise lønnstillegg. Det må finnes andre måter å gi lønnstillegget på som vil være mer rettferdig.»

Motivering:

Foreningen vil peke på den store skjevhet og urettferdighet som skjer med prosentvise lønnstillegg ved tariffoppgjørene. Avstanden mellom de lavtlønte og de høyere lønnsklasser blir stadig større og skaper selvsagt stor forargelse hos arbeidstakerne. Det er jo et faktum at levekostnaden hos en lavlønnet er meget større enn hos de i høyere lønnsklasser, bl. a. på grunn av at de som har den minste inntekten må foreta alle innkjøp hos detaljhandleren og kun for dagens behov. Store innkjøp blir alltid billigst, men det er den lavlønnete avskåret fra.

Avd. 210, Farsund kommunale forening, foreslår:

Nr. 331

«De erfaringer som er høstet ved flere tariffrevisjoner og indeksoppgjør hvor lønnstilleggene er gitt som prosentvise tillegg, viser at lavtlønnsgruppen blir liggende mer og mer etter i lønnsutviklingen.

Fagkongressen 1969 anmoder LO's sekretariat om at framtidige lønnsoppgjør legges opp på en måte som kan stanse denne uheldige utviklingen.

Lavtlønnsgruppene må, ved første tarifforhandling, gis lønnstillegg som setter dem i stand til å følge med i den alminnelige velstandsutvikling i vårt samfunn.»

Avd. 448, Tromsbuss Personalforening, foreslår:

«Ved kommende lønnsforhandlinger skal en forsøke å komme bort fra prosentvise lønnstillegg. Man må komme fram til en annen form som kan gi lønnstakerne en mer lik og rettferdig fordeling, f. eks. at det heller satses på å gi et likt tillegg beregnet i kroner og øre og som fullt ut dekker eventuell prisstigning.»

Motivering:

Ved prosentvis lønnstillegg viser det seg at de som fra før har mest får mest. På de siste år har de høye lønnsklasser steget med flere ganger så mye som de lave lønnsklasser. Mellom lønnsklassene viser det seg også at differansen i kroner og øre blir større og større for hvert lønnsoppgjør. Og dette mener vi bærer galt avsted i det lange løp.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret oversender forslagene og vil uttale:

«Når det gjelder de prosentvise tillegg som gis ved indeksoppgjør og ved tariffrevisjonene, så vil disse ha en noe stigende tendens oppover mot de høyere lønnsklasser. Dette er i og for seg ikke urettferdig, idet de høyere lønte har større skattebelastning på sine lønninger enn hva de laverelønte har. Beregninger viser at én i l.kl. 4 og én i l.kl. 17 må ha forholdsvis forskjellige tillegg for å komme ut med det samme nettotillegget, og det er vel nettotillegget som teller.

Imidlertid så viser det seg at kløften mellom dårlig-lønte og bra-lønte i vårt samfunn stadig er voksende. Dette viser også en svensk undersøkelse som er foretatt. Selvfølgelig er dette et forhold som må vies den største oppmerksomhet, og en ber LO finne fram til virkemidler som kan motvirke slik utvikling.»

NORSK MURERFORBUND

Avd. 6, Murersvennenes Fagforening, Bergen,

Avd. 7, Murarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

«Kongressen 1969 vedtar at de enkelte forbund forhandler om de faglige tariffspørsmål ved framtidige tarifforhandlinger.»

Motivering:

De nødvendige forhandlinger om de faglige pristariffer, blir i for stor grad tilsidesatt ved sammenkobling av flere ulike forbund og ved generelle tillegg.

Vi mener dette svekker i stor grad et reelt forhold mellom produksjon og avlønning.

Forbundsstyret

kan ikke tiltre forslaget. Forbundsstyret er av den oppfatning at tariffspørsmål hører inn under kommende tariffrevisjoner og må tilpasses disse i hvert enkelt tilfelle.

Avd. 56, Stavanger Murarbeidere, foreslår:

«LO går inn for forbundsvise oppgjør ved tarifforhandlinger.»

Nr. 334

Forbundsstyret

kan ikke tiltre forslaget. Forbundsstyret er av den oppfatning at tariffspørsmål hører inn under tariffrevisjoner og må tilpasses disse i hvert enkelt tilfelle.

Avd. 6, Mursvennenes Fagforening, Bergen,

Avd. 7, Murarbeidernes forening, Bergen, foreslår:

«Kongressen vedtar at nye tariffavtaler får virkning fra dato for avsluttet tariffperiode.»

Nr. 335

M o t i v e r i n g :

Det tap arbeidstakerne har i private næringer, som ikke får tilbakebetaling for den tiden tariffavtalen overskrides, er så urimelig at det medvirker til medlemmers passivitet mot fagorganisasjonen.

Forbundsstyret

tiltrer forslaget, men er av den oppfatning at tariffspørsmål hører inn under kommende tariffrevisjoner og må tilpasses disse i hvert enkelt tilfelle.

**NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDER-
FORBUND**

Avd. 7, Oslo, foreslår:

«Fagkongressen medvirker til at lavtlønnsgruppens lønns- og arbeidsvilkår bringes på linje med de øvrige lønnsnettaker.»

Nr. 336

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundet er enig i at lavtlønnsgruppene spesielt tilgodesees, og at det tas sikte på å rette opp skjevheter i lønnsnivået.

Nr. 337

Avd. 8, Tromsø, foreslår:

«Kongressen drøfter spørsmålet om ved neste tariffrevisjon å stille et krav overfor Norsk Arbeidsgiverforening om kontingenttrekk over lønningslisten for de organiserte arbeidere.»

Motivering:

Innkrevning av kontingent slik det i dag gjøres, er på alle måter foreldet. Fagbevegelsen har vært flink, og støttet enhver rasjonalisering på bedriften, men vår egen virksomhet er utelatt. Vi viser til 14 dagers lønn og lønn over bankkonto.

Forbundsstyrets innstilling:

Vi er prinsipielt enig i at forslaget reises ved neste tariffrevisjon.

Nr. 338

Avd. 501, Oslo, foreslår:

«Vi foreslår at systematisk arbeidsvurdering må gjennomføres i alle bransjer som har gruppeplassering i sine lønnsystemer. Blir dette gjennomført, opphører den store skjevhet som i dag er i mange bransjer.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tas opp til vurdering i de enkelte bransjer ved tariffrevisjonen.

Nr. 339

Avd. 9, Bergen, foreslår:

«Kommende tariffrevisjon må gjennomføres som forbundsvis, bransjevis, oppgjør hvor medlemmene får stille sine krav, og om nødvendig kjempe for dem.»

Motivering:

Ved siste tariffrevisjon tvang Arbeidsgiverforeningen og Riksmeklingsmannen igjennom et uforsvarlig fellesoppgjør. Dette resulterer i at fagforeningene og det enkelte medlem er blitt fratatt muligheten til å hevde sin mening av mere intern karakter. Dette bevirker at medlemmene føler seg tilsidesatt, og er i ferd med å miste troen på fagbevegelsen.

Nr. 340

Avd. 501, Oslo, foreslår:

«Vi fremmer forslag og stiller krav om at det ved framtidige tariffrevisjoner blir forbundsvis oppgjør, og ikke som sist, noe med samordnet eller lønnsnemnd. Vi må få anledning til å være med å rette på de store skjevheter som det i dag er.»

Forbundets innstilling:

Hvordan tariffrevisjonene skal gjennomføres må avgjøres i hver enkelt situasjon, men forbundsstyret deler fullt ut avdelingenes oppfatning at alle tariffoppgjør fortrinnsvis bør skje på det forbundsvise plan. Forbundsstyret støtter forslaget om at tariffrevisjonen 1970 må skje ved at forhandlingene og avstemningene foregår forbundsvis.

Avd. 501, Oslo, foreslår:

•Overtidsbetalingen for de to første timer betales med et tillegg på 50 prosent, og de neste med 75 prosent. For frilørdager 100 prosent.

Nr. 341

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tas opp til vurdering ved tariffrevisjonen.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

•Ett års tariffavtaler med helautomatisk indeksregulering med maksimum 2 poengs stigning opp til den røde strek.

Nr. 342

Motivering:

Vi har kommet i den situasjon at det generelle lønnstillegg, som ble gitt ved tariffrevisjonen 1966 på kr. 0,28, allerede er oppspist grunnet den sterke prisstigning som har vært siden tariffrevisjonen.

Prisindeksen viser også dette ved at den pr. 19. april 1967 — da forslaget ble reist — var 129,9. Vi må for framtiden gardere oss mot dette slik — at hvis indeksen under tarifforhandlingene ligger på f. eks. 133, skal den røde strek være på 135.

Dette forslag forelå som kjent på landsmøtet i Norsk Papirindustriarbeiderforbund 1967, men ble av dirigenten nektet tatt opp til votering.

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

•Lønnsnemnd kan for framtiden ikke godtas ved tariffrevisjoner for våre medlemmer.

Nr. 343

Motivering:

Det må være en demokratisk rett at vi fritt får avgjøre ved stemmegivning våre lønns- og arbeidsvilkår.

Det er brudd på demokratiet at andre mennesker med inntekter på 40 000—90 000 kroner i året, skal bestemme over våre lønns- og arbeidsforhold.

Nr. 344

Avd. 26, Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening, foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge skal arbeide aktivt for et prisnivå i en avtaleperiode, slik at eventuelle tariff tillegg ikke blir spist opp straks etter at avtaleverket er satt ut i livet.

Arbeidernes lønns- og levevilkår må reguleres slik at de får sin rettferdige del av nasjonalproduktets stigning.»

Nr. 345

Saugbrugsarbeidernes Tillitsmannsutvalg, foreslår:

«Saugbrugsarbeidernes Tillitsmannsutvalg vil med dette framsette krav om overfor Fagkongressen 1969 — at Kongressen nedsetter et utvalg, som får til mandat — innen Representantskapets møte hvor tariff oppgjøret 1970 skal behandles — å komme med en utredning/innstilling om fagvegelsens stilling til framtidige tariff oppgjør — og på bakgrunn av de erfaringer de ulike forbund har høstet ved de siste tariff oppgjørene.»

Motivering:

Det skulle være et rimelig krav at fagvegelsens øverste ledelse på bakgrunn av utviklingen ved siste tariff oppgjør, tar opp til vurdering fagvegelsens stilling i denne sammenheng med framtiden for øye.

Gjennom tiltaket «Program 69» skulle man tro at «nytenkningen» hadde fått gjennomslagskraft — og ville resultere i at fagvegelsens målsettinger også på dette plan var verd en utredning.

Vi mener at man i denne sammenheng skal vurdere eventuelt krav om endring av Arbeidstvistlovens ordlyd i samband med oppgjørene, slik det er foreslått av en rekke fagforbund på landsmøter avholdt høsten 1968.

Nr. 346

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

«Alle tariffavtaler må for framtiden inngås forbundsvis.»

Motivering:

Arbeidsforholdene i de forskjellige forbund er så ulike at det i seg selv skulle betinge forbundsvis oppgjør.

Eksempelvis har hovedsakelig alle i vårt forbund skiftarbeid — og de burde prioriteres ved arbeidstidsforkortelse.

Alle tariffavtaler unntatt en, har siden krigen sluttet i 1945, vært forkastet av våre medlemmer, slik at man for framtiden må unngå såkalte «koblede» oppgjør.

Forbundsstyrets innstilling:

Oppgjørsformen ved de enkelte tariffrevisjoner kan ikke i vedtektsform fastlåses til en bestemt oppgjørsform.

Landsorganisasjonens representantskap må foran den enkelte ta-

riffrevisjon vurdere hvilken oppgjørsform som passer best og som tjener medlemmene.

Det nedsettes et utvalg med det mandat å utrede spørsmålet om mer rettferdig inntektsfordeling og hvilke tiltak som skal benyttes for å nå dette mål.

Nr. 347

Avd. 26, Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening, foreslår:

Nr. 348

«I alle år etter 1945 har det vært en meget sterk misnøye og irritasjon til stede blant våre medlemmer på grunn av leiefirmaene og deres arbeidere — og de vesentligste årsaker til misnøyen er:

1. at leiefirmaenes arbeidere blir betalt en atskillig høyere timelønn enn det bedriftene betaler sine ansatte,
2. at de fleste av leiefirmaenes arbeidere ikke er organiserte,
3. at de i stor utstrekning ikke holder seg Arbeidervernlovens overtidsbestemmelser etterrettlig,
4. at leiefirmaenes arbeidere som regel ikke har de yrkesmessige kvalifikasjoner som bedriftenes egne arbeidere har.

Det kan også være andre momenter å anføre, men forannevnte fire punkter er de uromomenter som går igjen.

Under henvisning til foranstående pålegges Landsorganisasjonens sekretariat å arbeide med å få en endring i ovennevnte forhold.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltrledes.

Avd. 82, Mesna Kartongarbeiderforening, foreslår:

Nr. 349

«Kontingenttrekk foretas av bedriften når det fra en fagforening ytres ønske om det.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltrledes.

NORSK SKINN- OG LÆRARBEIDERFORBUND

Halden Reiseeffekt- og Porteføljeforening foreslår:

Nr. 350

«Ved kommende tariffrevisjon mellom LO og NAF vil vi be om at LO fremmer et generelt krav om at fagforeningskontingenten skal trekkes i arbeidernes utgående lønn av arbeidsgiverne.»

Motivering:

Hensikten med vårt forslag er å få en forenkling av innbetaling av kontingenten, samtidig som kontingentrestanser vil bortfalle. Dette skulle vel bli en styrkelse for hele fagorganisasjonen.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan tiltrledes.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Nr. 351

Avd. 64, Haugesund og omegns transportarbeiderforening, foreslår:
«Ved framtidige lønnsoppgjør må lønnskrav fremmes etter de samme retningslinjer både overfor NAF og overfor staten/fylkene og kommunene. Krav om prosentvise tillegg bør i alminnelighet ikke finne sted.»

Motivering:

Ved alle tariffrevisjoner de senere år har det blitt satt som ett av hovedmålene å bedre lønnsforholdene for de såkalte lavtlønnsyrkene. Når det gjelder overenskomstene mellom LO og NAF, er det da også kommet i stand ordninger med spesielle lavtlønnsstillegg. Men når det gjelder overenskomstene for de stats- og kommuneansatte, er det et helt annet system for lønnsoppgjøret som har vært rådende. Her blir det som kjent forhandlet om prosentvise lønnsstillegg. Og dette må jo ha som uvegerlig følge at gapet mellom de lavt- og de høytlønte blir stadig større.

Ja, i 1966 gikk «lavtlønnsvennligheten» i denne sektor så langt at de som kom opp i det såkalte sjefs-regulativ fikk ca. 15 prosent lønnsstillegg, mens de øvrige fikk ca. 10 prosent. Til og med indeksstillegget pr. 1. mai 1967 var fastsatt i prosenter, slik at de som kunne ha tålt en prisstigning uten noe tillegg i lønnen, de fikk de største indekstillegg.

En slik lønnspolitikk må virke diskriminerende spesielt overfor de lavtlønte, samtidig med at den setter organisasjonen i miskreditt og skaper misnøye blant medlemmene.

Landsorganisasjonen kan ikke være tjent med å føre en slik lønnspolitikk.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan i praksis ikke gjennomføres for alle yrkesgrupper eller fag ved tariffoppgjør.

Forbundsstyret er imidlertid av den oppfatning at man ved indeksreguleringer av lønningene bør benytte øretillegg og ikke prosenttillegg.

Nr. 352

Avd. 109, Finnsnes sjåførforening, foreslår:

«Fagorganisasjonen må til enhver tid tilstrebe en tariffpolitikk som går ut på at arbeidsutøvere i like yrker, må få lik lønn for sitt arbeide.»

Motivering:

Det viser seg i dag at den lønnspolitikk som har vært ført, ikke alltid har vært i tråd med fagbevegelsens prinsipper, derfor har

skillet blitt så stort, f. eks. mellom lønnsnettakerne i samme yrke i det offentlige og private næringsliv.

Videre tror vi også at den lønnspolitikk som har vært ført på dette område har bidratt til frittstående forbund (såkalte gule forbund).

Forbundsstyrets innstilling:

Prinsipielt enig i forslaget.

Oversendes det kommende sekretariat.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Stavanger Trearbeiderforening foreslår:

Nr. 353

«Stavanger Trearbeiderforening protesterer mot den avstemningsmåte som ble brukt ved tariffrevisjonen 1968. Dersom enkelte forbund forhandler i fellesskap, krever vi forbundsvise avstemninger.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes uten anbefaling.

SAMORGANISASJONENE

Askøy faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 354

«Landsorganisasjonen i Norge må gå inn for forbundsvise oppgjør. Alle tillegg må gis i kroner og øre.»

Motivering:

Askøy Faglige Samorganisasjon er av den mening at en ved forbundsvise oppgjør best kan tilfredsstille hver enkelt tariff.

Ved at tilleggene gis i prosenter blir skillet større mellom lønnsnettakerne både innen den enkelte overenskomst og mellom de forskjellige forbundsområder.

Hønefoss og omegn faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 355

«Ved framtidige tariffrevisjoner må de enkelte forbunds medlemmer selv få være med å vedta, eventuelt forkaste tarifforslag innen sitt forbundsområde.

Sammenkoblede fellesavstemninger løser ikke problemene — som er til stede innen det enkelte forbund.»

Vadsø faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 356

«Erfaringene særlig fra tarifforhandlingene i 1968 stiller fagorganisasjonen i Norge overfor spørsmålet om sterkere å sette inn sin organisatoriske kraft for å møte arbeidsgivernes utfordring, og gjennomføre tariffoppgjør som imøtekommer berettigede og underbygde krav fra de fagorganiserte arbeidere og funksjonærer.

Allerede ved de innledende forhandlinger må det settes en klar avgrensing av rammen for forhandlingene, hvor det blir fastholdt en bredest mulig plass for forbundsvisе oppgjør som blir bindende for de videre forhandlinger. Gjennom de forbundsvisе oppgjør tas sikte på å imøtekomme de forskjellige særkrav, oppretting av lønnsmessige skjevheter og heving av minstelønningene. Det må settes en stopper for at arbeidsgiverne, slik som under siste oppgjør, kan manøvrere hele lønnsoppgjøret inn i fellesoppgjør og fellesavstemninger som har gitt lønnstakerne lite igjen.

Fagorganisasjonen må søke å slå bena under arbeidsgivernes argument om «kappløp mellom priser og lønninger» ved sterkere å trekke prispolitikken og prisutviklingen inn i lønnsoppgjøret. Kravet om full kompensasjon for prisstigningen og automatiske indekstillegg må stå ved lag så lenge det ikke tas effektive skritt for å stanse prisstigningen.

Resignasjon av hensyn til argumentet om «arbeidslivets fred» må vike plassen for en fast holdning fra fagorganisasjonens side for å heve tariffene slik at tariffestet lønn virkelig blir en opparbeidet rettighet som ikke lett kan overbys i tider med mer eller mindre stramt arbeidsmarked. Dette vil bety meget for å skape økt forståelse blant lønnstakerne for fagorganisasjonens betydning for ivaretagelse av deres lønnsmessige rettigheter, og derved til styrking av fagorganisasjonens stilling i vårt samfunn.»

Nr. 357 *Larvik og omland faglige Samorganisasjon* foreslår:

«At LO engasjerer seg for å klarlegge organisasjonsforholdene ved leiefirmaer, og ta opp arbeidet med å skaffe tariffavtaler for de ansatte i disse firmaer.»

Nr. 358 *Lier faglige Samorganisasjon* foreslår:

«For de framtidige tariffoppgjør for industrien og andre lønnstakergrupper ber vi de forhandlende parter bli enige om en siste frist for etterbetaling av de nye lønnstillegg. Dette begrunner vi med at det er enkelte arbeidsgivere i dag som somler meget før de nye satser gjøres gjeldende, noe som er til både ergrelse og tap for disse grupper. Bedriften oppnår ved dette sommel en ikke liten rentegevinst hvis det er et stort antall ansatte som får sine tillegg forhalet. Vi er oppmerksomme på at det alltid vil ta en liten stund å få gjennomført nye satser, men en viss ramme må det kunne forlanges. En annen måte er at det betales renter for etterskuddet.»

Nr. 359 *Tønsberg og omland faglige Samorganisasjon* foreslår:

«At det ikke gjennomføres lønnsforhandlinger med prosentvisе tillegg.»

Motivering:

Framtidens tariffpolitikk må legges opp slik at et lønnstillegg ikke spises opp i perioden før og under forhandlingene.

På forhandlingsplanet vises til lønnsstigning grunnet produktjonsstigning. Dette belastes den enkelte, og har også sin grense.

Prosentvisе lønnstillegg tilgodeser de høye lønninger som gir en bedre levestandard for disse.

Hensikten har vært å heve de lavtlønnede, hvilket det ikke gjør ved prosentvise tillegg. Dette har vært påpekt ved flere anledninger.

Nr. 360

Ytre Nordmøre faglige Samorganisasjon foreslår:

«Ved tariffrevisjonene har det forekommet at enkelte grupper har fått tillegg i form av procenter, andre grupper har fått øretillegg. Dette mener vi er en meget uheldig utvikling, som fører til en stor skjevhet i lønnsforholdene fra den ene gruppen til den annen. Det utvikler seg til et klaseskille mellom lavest og høyest lønte, som blir større og større år for år, mens det snakkes om utjevning. Ved de framtidige tariffoppgjør må det tas sikte på å få rettet opp skjevheten mellom lavtlønte og bedre lønte grupper. Vi forlanger at LO ved framtidige tariffoppgjør vil sørge for at alle forbund får oppgjør etter samme retningslinjer.»

Organiserte — uorganiserte

se under dagsordenens punkt 10. «Diverse forslag».

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

C) Lovspørsmål.

a) Arbeidstvistloven.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmandsforening, foreslår:

Nr. 361

«Finner meklingsmannen at konfliktsituasjonen bør løses under ett for flere fag, kan han tilrå at meklingsforslag for disse fag skal regnes som en helhet, således at avgjørelsen av om forslagene er vedtatt skal treffes på grunnlag av det samlede antall stemmer og stemmeberettigede i de fag som på denne måte er slått sammen.

Den endelige avgjørelse om avstemningsformen treffes i hovedorganisasjonene.»

Motivering:

Dersom ikke arbeidslivets organisasjoner har den endelige avgjørelse i spørsmålet om oppgjørsformen, blir diskusjonen om dette i våre organisasjoner og eventuelle avgjørelser i LO's representantskap illusoriske.

Avd. 111, Løkken Gruvearbeiderforening, foreslår:

Nr. 362

«Landsorganisasjonen i Norge medvirker til at Arbeidstvistlovens § 35, pkt. 7, blir endret, slik at det ikke blir mulig for Riksmeklingsmannen, uten godkjenning fra partene hvem interessen gjelder, å slå sammen flere fag til avstemning ved et tariffoppgjør.»

Motivering:

Etter vår mening vil en sammenkopling av flere fag ved avstemning av tarifforslag svekke vår organisasjon, mens det kan være en styrkelse for vår motpart.

Vi viser til siste tariffoppgjør for vårfagene, og den svake tilslutning ved avstemningen. Man kan ikke utelukke den mulighet at den svake tilslutning var en følge av Riksmeklingsmannens vedtak om felles avstemning.

Fra forbundsstyret:

Forbundet sier seg enig i forslagene.

NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE FUNKSJONÆRER

Nr. 363

Avd. 2, Oslo, foreslår:

«Fagkongressen pålegger Sekretariatet å arbeide for opphevelse av Riksmeklingsmannens adgang til å koble de forbundsvisse avstemningsresultater sammen.»

Motivering:

Med henvisning til oppgjøret i 1968, hvor medlemmene i vårt forbund forkastet forslaget, men likevel ble pådyttet en uakseptabel avtale, viser hvor illusoriske forbundenes forhandlinger er under slike omstendigheter.

Gjennom uttalelser fra høyeste hold i Arbeidsgiverforeningen, vet vi de ivrer etter sammenkobling av oppgjørene for derved å svekke våre organisasjoner innad.

Vi vil derfor be LO sette alt inn på å få opphevd bestemmelsen om Riksmeklingsmannens rett til sammenkobling av stemmer.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i avdelingens forslag og vi gjengir hva forbundsstyret tidligere har gitt uttrykk for og som er sendt Landsorganisasjonen. Det heter her:

«Enn videre må vi feste oppmerksomheten på koblingsbestemmelsene i Arbeidstvistloven, som må tas opp til vurdering. Vi opplever at en organisasjon som enten sier ja eller nei til de foreliggende forslag, likevel blir diktert de felles vilkår gjennom en felles avstemning.»

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 7, Tømrernes Fagforening, Oslo,

Avd. 23, Bærum Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,

Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum,

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«LO's kongress krever av Stortinget at § 35 punkt 7 i Arbeidstvistloven blir strøket.»

Nr. 364

*Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo,
Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:*

Nr. 365

«Fagkongressen krever av Stortinget at det snarest nedsettes en komité som får i oppdrag å fremme forslag til revisjon av Arbeidstvistloven.»

Motivering:

Det viser seg i praksis at loven i overveiende grad favoriserer arbeidsgivere og at de fagorganiserte arbeidere hindres i å kjempe for sine rettmessige krav. Det er derfor nødvendig med en omfattende revisjon av loven så den i langt større grad imøtekommer arbeidernes rettferdskrav.

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 366

Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7, gis følgende ordlyd:

Finner meklingsmannen at en konflikt bør løses under ett for flere fag, kan han tilråde at meklingsforslag for disse fag skal regnes som en helhet, således at avgjørelsen skal treffes på grunnlag av det samlede antall stemmer og stemmeberettigede som er berørt blir slått sammen.

Før meklingsmannen treffer bestemmelser herom, skal medlemsmøtene i de fag og grupper dette omfatter avgjøre om meklingsforslaget og avstemningen skal regnes som en helhet eller ikke.»

Avd. 219, Larvik og Omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 367

«Kongressen krever av Stortinget at Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7, går ut, slik at loven ikke gir meklingsmyndighetene anledning til å bestemme felles avstemning over meklingsforslag innenfor ulike fagområder.»

Motivering:

De enkelte grupper må selv få bestemme over sine lønns- og arbeidsvilkår når de skal ta stilling til et meklingsforslag — og ikke la andre interessegrupper være utslagsgivende for om et forslag blir vedtatt eller forkastet.

Avd. 244, Porsgrunn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 368

«§ 35, punkt 7, strykes.»

Motivering:

LO bør gå aktivt inn for en lovendring som går ut på å få punkt 7 strøket. Siste tariffrevisjon viste klart det uheldige ved dette punkt i loven, som gir Riksmeklingsmannen mulighet til å koble sammen flere forbund. Skal forbundene ha mulighet til å gjennomføre forbundsvise oppgjør når de ønsker det, må denne hindringen i loven fjernes.

Nr. 369 *Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
«LO-kongressen krever av Stortinget at § 35, punkt 7, i Arbeidstvistloven utgår.»

Nr. 370 *Avd. 289, Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening, foreslår:*

«På grunn av Riksmeklingsmannens kobling av flere forbund i siste tariffoppgjør, må LO's kongress forlange at LO må arbeide for å få § 35, punkt 7, i Arbeidstvistloven fjernet.»

Nr. 371 *Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:*

«Det nye sekretariat pålegges å gå inn for å få fjernet punkt 7 i Arbeidstvistlovens § 35.»

Motivering:

Hvis Riksmeklingsmannen i medhold av Arbeidstvistloven skal ha anledning til å koble flere fag sammen, vil forbundsvisse oppgjør og forhandlinger være meningsløse. Bestemmelsen må derfor fjernes.

Nr. 372 *Avd. 354, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Trondheim, foreslår:*

«Sammenkobling av lønns- og inntektsoppgjør kan bare skje ved at partene frivillig går med på at avstemningen for ett eller flere fagforbund skal sees under ett. LO må gjennom politisk samarbeid sørge for at de nødvendige endringer blir foretatt i Arbeidstvistloven for å få til denne bestemmelse.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 7, 9, 23, 133, 187, 191, 219, 244, 274, 289, 348, 354 og Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, kan ikke tilrettes i den form de foreligger.

Forbundsstyret ber LO ta de spørsmål som forslagene omhandler opp til utredning under hensyn til den tariff- og organisasjonsmessige utvikling som har funnet sted og ikke minst med tanke på LO's framtidige tariffpolitikk.

NORSK GRAFISK FORBUND

Nr. 373 *Grafisk stedsstyre i Drammen foreslår:*

«Landsorganisasjonen i Norge går inn for gjennom Stortinget å få endret Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7, som hjemler adgang for Riksmeklingsmannen til å koble ulike fag sammen ved avstemning over tarifforslag.»

Motivering:

Det må stå opp til organisasjonene i arbeidslivet å avgjøre spørsmålet om forbundsvisse eller felles oppgjør. Før forhandlingene på forbundsplanet mens avstemningen kobles sammen, er dette

etter vår oppfatning ikke reelle forbundsvise oppgjør, og vi ser det også som et brudd på den solidariske lønnspolitikk som LO i en rekke år har gått inn for.

Sarpsborg Bokbinder- og Kartonasjearbeiderforening foreslår:

«LO i Norge skal gå aktivt inn for å fjerne § 35, punkt 7, i loven om arbeidstvister.»

Nr. 374

Motivering:

Vi mener at det er lite demokratisk at en mann alene kan bestemme at forbund som anbefaler et forslag, skal stemme sammen med forbund som ikke kan anbefale et tarifforslag. Forbund i LO skal stemme sammen med forbund utenfor LO, og at dette kan gjøres uansett om det er besluttet forbundsvise oppgjør. Vi mener dessuten at en slik lov er til stor skade for LO og forbundene, fordi den i stor grad tar retten til selv å ta avgjørelsen fra de enkelte forbund og deres medlemmer.

Vallø Tapet & Sandpapirarbeiderforening foreslår:

«Vi vil hermed støtte Tønsberg og omlands samorganisasjon, som foreslår for Fagkongressen at man får ut av Arbeidstvistloven meklingsmannens anledning til å koble sammen de forskjellige parter ved et tariffoppgjør når man går til avstemning.»

Nr. 375

Forbundsstyret anbefaler forslagene.

NORSK GULLSMEDARBEIDERFORBUND foreslår:

«At Landsorganisasjonen tar opp med myndighetene, skritt for å få fjernet denne bestemmelse i § 35, punkt 7.»

Nr. 376

Motivering:

Våre medlemmer tar avstand fra den sammenkopling av avstemningen over meklingsforslaget som Rikmeklingsmannen benyttet seg av ved siste tariffrevisjon, med hjemmel i Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7.

Slik loven er formet kan vi komme til å oppleve det — og særlig vil dette ramme små og mellomstore forbund — om man sier ja eller nei til et anbefalt tarifforslag, kan man bli diktert til felles vilkår. Dette er etter vår mening i høyeste grad udemokratisk.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Forbundets landsmøte 1968 gjorde følgende vedtak:

Forbundsstyret får i oppdrag å fremme forslag på Landsorganisasjonens kongress om at Stortinget endrer Arbeidstvistlovens § 35,

Nr. 377

slik at meklingsmyndighetene ikke gis hjemmel for å bestemme felles avstemning over meklingsforslag for ulike yrkesområder.

Forbundsstyret foreslår at Kongressen gjør vedtak i overensstemmelse med foranstående med følgende vedtak fra vårt landsmøte som motivering:

«Landsmøtet finner grunn til å ta sterk avstand fra den sammenkobling av avstemningen over tarifforslag som har funnet sted. Ved dette fratas man selvfølgelig demokratiske rettigheter og intet yrkesområde får lenger herredømme over sine egne forhold. Realiteten i en fellesavstemning er derfor at det enkelte fag ikke lenger har rett til å si ja eller nei til de arbeidsvilkår som tilbys.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 378 *Avd. 12, Trondheim, foreslår:*

«Finner meklingsmannen at en konfliktsituasjon bør løses under ett for flere fag, kan han bestemme at meklingsforslag for disse fag skal regnes som en helhet, således at om avgjørelsen av forslaget er vedtatt, skal treffes på grunnlag av det samlede antall stemmer og stemmeberettigede i de fag som på denne måte er slått sammen. Før meklingsmannen treffer bestemmelsen herom, skal han rådføre seg med vedkommende hovedorganisasjon», tas ut av loven.»

Nr. 379 *Avd. 25, Stavanger, foreslår:*

«Vi ber LO's kongress reise spørsmål om endring av Arbeidstvistlovens bestemmelser i forbindelse med avstemninger over tarifforslag.»

Motivering:

Hvis LO's vedtak om at tariffoppgjørene skal løses ved forbundsvisse forhandlinger fortsetter, er det påkrevd at LO med hele sin styrke krever endringer av någjeldende lover.

Nr. 380 *Avd. 38, Kristiansand, foreslår:*

«LO må overfor myndighetene forlange at § 35, pkt. 7, i lov om arbeidstvister fjernes.»

Motivering:

Det enkelte forbund må selv bestemme om det vil være med på felles avstemning. Tariffoppgjøret 1968 skulle for øvrig være kommentar nok.

Nr. 381 *Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:*

«LO-kongressen må anmode det norske storting om en endring av Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7, så ikke meklingsmyndighetene gis hjemmel i loven til å bestemme felles avstemning over meklingsforslag innenfor ulike fagområder (forbund).»

Motivering:

Med utgangspunkt i siste års tariffoppgjør, der meklingsmyndighetene på nytt fant det riktig å benytte seg av den såkalte koblingsparagraf overfor de ulike forbund, og der resultatene på ingen måte ble bra for de berørte.

Med bruken av § 35, pkt. 7, fratar en i realiteten de enkelte forbund retten til selv å bestemme over sine egne lønns- og arbeidsvilkår. En rett som fagbevegelsen alltid har kjempet for.

I andre forbindelser tas en slik rett som en selvfølge i et utviklet demokratisk samfunn.

Fagbevegelsen er ikke tjent med at meklingsmyndighetene tar i bruk en slik tvangsbestemmelse.

En må fra fagbevegelsens side gjøre sitt til at loven forandres på dette område.

Forbundsstyrets innstilling:

Landsorganisasjonen går inn for å endre Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7, slik at Riksmeklingsmannen bare kan bestemme felles avstemning for beslektede fag.

Nr. 381 b

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

«Avdelingen ser på lønnsnemnd generelt og slik den har vært brukt i vårt land som et middel til å kneble de fagorganiserte. Vi finner det høyst beklagelig at ikke ledelsen i LO har tatt klar avstand fra denne institusjonen og bruken av denne.

Vi anser det som et nødvendig og ufravikelig krav at ledelsen i LO hurtigst mulig stiller krav om at lønnsnemndsinstitusjonen fjernes fra norsk lovverk.

Landsorganisasjonens fulle kampkraft må om nødvendig settes inn for å få institusjonen fjernet.»

Nr. 382

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Odda, avd. 44, Tyssedal, avd. 53, Ålvik og avd. 61, Odda, foreslår:

«LO's kongress reiser spørsmålet om endring av Arbeidstvistlovens koblingsbestemmelser i forbindelse med avstemninger over tarifforslag.»

Nr. 383

Motivering:

Hvis LO's vedtak om at tariffoppgjør skal løses ved forbundsvise forhandlinger, er det påkrevet at LO med hele sin styrke krever endringer av någjeldende lover.

Nr. 384 *Avd. 22, Trondheim, foreslår:*

«LO må straks reise spørsmålet om forandring av Arbeidstvistlovens § 35 om koblet avstemning.»

Motivering:

Vi synes det er helt galt at meklingsmannen har adgang ifølge Arbeidstvistloven å gå fram på den måten som vi opplevde under siste tariffrevisjon, da det i vårt forbund var et overveldende flertall av nei-stemmer.

Etter vår oppfatning og med det dårlige forslaget vi fikk presentert, var det andre forbund som avgjorde om vi skulle få muligheter til å føre forhandlinger fram til et bedre resultat.

Nr. 385 *Avd. 48, Herøya, foreslår:*

«At Kongressen krever av myndighetene å få fjernet pkt. 7 i Arbeidstvistlovens § 35 (Koblingsbestemmelsene).»

Motivering:

Konferer avstemningen ved tariffrevisjonen 1968, hvor det viste seg at avstemningen også gjaldt forbund og bransjer som ikke hadde anbefalte forslag. Av den grunn fikk disse forbund og bransjer pådyttet seg et forslag som de selv stemte imot med stort flertall.

Nr. 386 *Avd. 48, Herøya, foreslår:*

«At LO-kongressen pålegger Sekretariatet å kreve av myndighetene at loven om lønnsnemnd utgår av Arbeidstvistloven.»

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til tidligere oversendte landsmøtevedtak.

Da disse ting berører så vidt mange sider ved tariffkomplekset, vil det være nødvendig med en grundig utredning av Landsorganisasjonen i disse spørsmål, spesielt på bakgrunn av siste tariffoppgjør.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 387 *Oslo stedsstyres representantskap foreslår:*

«Lov av 3. mai 1927 om arbeidstvister med endringslover sist av 10. juni 1966, § 35, pkt. 7, endres til:

«Finner meklingsmannen at en konfliktsituasjon bør løses under ett for flere fag, kan han bestemme at meklingsforslag for disse fag skal vurderes som en helhet. Avstemningen må imidlertid skje for hvert fag enkeltvis, og stemmeresultatet skal ikke regnes som en helhet for flere sammenslåtte fag.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget i prinsippet.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 388

«Vi ber LO's kongress reise spørsmålet om endring av Arbeidstvistlovens koblingsbestemmelser i forbindelse med avstemninger over tarifforslag.»

Motivering:

Hvis LO's vedtak om at et tariffoppgjør skal løses ved forbundsvisse forhandlinger, er det påkrevet at LO — med hele sin styrke — krever endringer av någjeldende lover.

Forbundsstyret

tiltrer forslaget og ber Landsorganisasjonen om å se på om Arbeidstvistloven bør endres når det gjelder koblingsbestemmelsene.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Avd. 2, Drammen,

Avd. 7, Oslo,

Avd. 8, Tromsø,

Avd. 10, Trondheim,

Avd. 43, Honningsvåg,

Avd. 56, Bodø,

Avd. 79, Melbu,

Avd. 147, Hammerfest,

Avd. 174, Stamsund, foreslår:

Nr. 389

«Kongressen gjør vedtak om at LO skal arbeide for å få endret Arbeidstvistlovens § 35, pkt. 7, som gir Riksmeklingsmannen rett til å koble sammen avstemningsresultater fra de forskjellige bransjer og forbund ved tariffrevisjoner.»

Motivering:

Begrunnelsen for forslaget finner en spesielt i den situasjon som vårt forbund kom opp i ved tariffrevisjonen 1968, hvor Riksmeklingsmannen dikterte oss et forslag som ikke var et resultat av forhandlinger eller mekling, og som vårt forbunds forhandlere heller ikke ville eller kunne anbefale. Resultatet ble at vårt forbunds medlemmer måtte godta et tarifforslag som var forkastet med 7877 nei-stemmer mot 1445 ja-stemmer av medlemmene i NNN.

Forbundsstyrets innstilling:

I Lov om arbeidstvister, § 35, pkt. 7, heter det:

«Finner meklingsmannen at en konfliktsituasjon bør løses under ett for flere fag, kan han bestemme at meklingsforslag for disse

fag skal regnes som en helhet, således at avgjørelsen av om forslagene er vedtatt, skal treffes på grunnlag av det samlede antall stemmer og stemmeberettigede i de fag som på denne måte er slått sammen. Før meklingsmannen treffer bestemmelse herom, skal han rådføre seg med vedkommende hovedorganisasjoner.»

Med denne bestemmelse i loven kan meklingsmannen manipulere flertallsavgjørelser i bransjer og forbund til mindretall, ved å kople inn bransjer og forbund som ikke har de samme problemer, slik Riksmeklingsmannen gjorde ved tariffrevisjonen i 1968. Landsorganisasjonen må ta skritt for å få § 35, punkt 7, endret.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 390

Avd. 10, Klosterfossen, Skien, foreslår:

«At Landsorganisasjonen setter hele sin kraft inn på å få revidert Lov om Arbeidstvister, § 35, punkt 7.»

Motivering:

For Landsorganisasjonen og de enkelte forbund er denne loven til stor skade.

Den kan frata de enkelte forbunds medlemmer retten til selv å bestemme og slutføre forbundsvisse oppgjør.

Nr. 391

Avd. 26, Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening, foreslår:

«Arbeidstvistlovens koblingsbestemmelser endres dithen at det ikke gjøres mulig for Riksmeklingsmannen å koble flere fagforbund sammen til felles avstemninger over de enkelte fagforbunds tarifforslag.»

Nr. 392

Avd. 49, Nygard, foreslår:

«Vi ber Landsorganisasjonens kongress reise spørsmålet om endring av Arbeidstvistlovens koblingsbestemmelser i forbindelse med avstemninger over tarifforslag.»

Motivering:

Hvis Landsorganisasjonens vedtak om at tariffoppgjør skal løses ved forbundsvisse forhandlinger, er det påkrevd at Landsorganisasjonen med hele sin styrke krever endringer av någjeldende lover.

Nr. 393

Forbundsstyrets innstilling:

Arbeidstvistlovens § 35, pkt. 7, utgår.

SAMORGANISASJONENE

Finnsnes faglige Samorganisasjon

Nr. 394

«vil henstille til Landsorganisasjonens kongress å fatte vedtak med sikte på en revisjon av Arbeidstvistlovens § 35 i den utstrekning det er nødvendig til å begrense Riksmeklingsmannens myndighet under lønnsrevisjonene.»

Motivering:

Begrunnelsen for vår henstilling er den erfaring en sitter igjen med etter siste års lønnsrevisjon, der Riksmeklingsmannen benyttet seg av nevnte paragraf med derav følgende sammenkobling av forbund, med og uten anbefalte forslag til et felles avstemningsgrunnlag. Denne oppgjørsform har etter vår mening en meget uheldig virkning på fagbevegelsen i sin helhet.

Finnsnes Faglige samorganisasjon er av den mening at uten en lovendring her er det grunn til å regne med gjentakelser av det som skjedde ved lønnsrevisjonen i 1968, der enkelte forbund ikke kom til forhandlinger, men ble henvist til å godta dikterte tillegg, hvilket ikke kan sies å være Landsorganisasjonens intensjoner. Vi er videre av den oppfatning at om sammenkobling må finne sted, bør det i et hvert fall bli mellom forbund som ved forhandlinger er kommet fram til anbefalte forslag.

Larvik og omland faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 395

«At Kongressen reiser krav til Stortinget at Arbeidstvistlovens § 35, pkt. 7, går ut slik at loven ikke gir meklingsmyndighetene anledning til å bestemme felles avstemning over meklingsforslag innenfor ulike fagområder.»

Motivering:

De enkelte grupper må selv få bestemme over sine lønns- og arbeidsvilkår når de skal ta stilling til et meklingsforslag.

Trondheim faglige Samorganisasjon

har vedtatt å fremme følgende forslag til LO-kongressen 1969:

Nr. 396

«Det nyvalgte sekretariat pålegges å gå inn for å få fjernet punkt 7 i Arbeidstvistlovens § 35.»

Motivering:

Hvis Riksmeklingsmannen i medhold av Arbeidstvistloven skal ha anledning til å koble flere fag sammen, vil forbundsvise oppgjør og forhandlinger være meningsløse.

Bestemmelsen må derfor fjernes.

Nr. 397

Tønsberg og omland faglige Samorganisasjon

«vil foreslå for Kongressen at vi får ut av Arbeidstvistloven meklingsmannens anledning til å koble sammen de forskjellige parter ved et tariffoppgjør når man går til avstemning over et forslag.»

Motivering:

Ved tariffoppgjøret 1968 koblet meklingsmannen en rekke forbund (og organisasjoner utenfor LO), når man først var kommet så langt som å stemme over forslaget. Dette mener vi er uhørt, da LO's representantskap bestemte at det skulle være forbundsvise oppgjør, var det etter vår mening klart at det også måtte være forbundsvise avstemninger. Men som det ble denne gangen, var det en stor urettferdighet som ble gjort.

Nr. 398

Drammen faglige Samorganisasjon foreslår:

«LO's kongress må ta skritt til å fjerne Riksmeklingsmannens myndighet til å sammenkoble flere forbund i en felles avstemning.»

Nr. 399

Ytre Nordmøre faglige Samorganisasjon foreslår:

«Med henvisning til tariffoppgjøret 1968, vil vi kreve at Landsorganisasjonen med full tyngde går inn for å få fjernet pkt. 7 i § 35 i Arbeidstvistloven, som gir Riksmeklingsmannen rett til å koble sammen avstemningen ved tariffoppgjørene.

Vi mener dette er en udemokratisk måte å foreta avstemning på, som fører til stor misnøye blant medlemmene.»

b) Arbeidervernloven.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Nr. 400

Avd. 53, «Nordens Klippe», Kirkenes, foreslår:

«Landsorganisasjonen tar opp med statsmyndighetene spørsmålet om å endre Arbeidervernlovens § 21 og § 22, om søn- og helligdagsarbeid.

Dette for å ivareta arbeidernes interesser når det gjelder beskyttelse av fritiden, særlig på de store helligdager, så som påske, pinse, jul og 1. og 17. mai.»

Motivering:

Gjennomføring av 42½ timers uke har ført til at mange arbeidstakere har to dagers helgefri hver eller annenhver uke. Med dette er det åpnet mulighet for å utnytte fritiden på en rik og sunn måte, særlig med å dyrke friluftslivet i ulike former.

Her mener vi at den vanlige arbeidstaker, innenfor rammen av den nåværende lovgivning, i liten grad er beskyttet mot misbruk på slike høytidsdager.

Bedrifter hvor en på forhånd har gitt dispensasjon for arbeid på vanlige søn- og helligdager, må ikke gis adgang til på topp av disse å sette i gang arbeid på de store høytids- og helgedager.

Fra forbundsstyret:

Forbundet er enig i at gitte dispensasjoner ikke misbrukes, men kan ikke være enig i endringer som medfører forbud mot bl. a. helkontinuerlig skriftarbeid.

Norsk Arbeidsmandsforbund foreslår:

1. Det utarbeides snarest mulig en kortfattet oversikt som viser inntektsutviklingen mellom de ulike lønns- og interessegrupper etter 1945.
2. Lønnsstatistikken som legges til grunn for de samordnede oppgjør må også inneholde tall og beregninger over inntektsforskjningene for samtlige lønns- og interessegrupper, ikke bare for arbeidere i industri og håndverk.
3. Slik statistikk må kunne utarbeides like enkelt og lett forståelig som den vi nå har for industriarbeidere, og den må i likhet med nåværende statistikk tilstilles offentligheten.

Nr. 401

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:

Nr. 402

«§ 26 i Lov om arbeidervern av 7/12 1956.

Lengden av overtidsarbeid i henhold til endringslover, sist av 10. mai 1968, oppheves og bestemmelsene i loven av 18. juni 1956 gjeninnføres.»

M o t i v e r i n g :

De endringer i lov om arbeidervern av 10. mai 1968 om utvidet adgang til å pålegge arbeidstakerne overtidsarbeid i opptil 20 timer i 2 på hverandre følgende uker, mot tidligere 10 timer, er et tilbakeslag for fagbevegelsens tidligere arbeid for å stoppe de utglidninger som har funnet sted på dette området. Innenfor vårt virkeområde har det vært vanskelig å kontrollere det overtidsarbeid som har funnet sted, og etter dette må det selvsagt bli langt verre.

Avd. 68, Sarpsborg Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 403

«Klubbstyret ved A/S Norsk Leca, Borge, har behandlet endringene i Arbeidervernlovens overtidsbestemmelser som ble gjennomført i forbindelse med overgang til 42½ timer pr. uke, og finner at disse endringer medfører et stort tilbakeskritt for de norske arbeidere.

Vi vil derfor henstille til Sarpsborg Bygningsarbeiderforening at de gjennom vårt forbund retter en skarp protest til de lovgivende myndigheter som har gjennomført denne endringen, som vi ser på som et angrep på de rettigheter vi har greid å opparbeide gjennom et langt tidsrom med Arbeiderregjering.»

Nr. 404 *Avd. 102, Bygningsarbeidernes Forening, Hamar og Omegn,*
foreslår:

«§ 26 i Arbeidervernloven bestemmer at der kan arbeides inntil 20 timer overtid på 2 uker. Det henstilles til LO's ledelse å oppta forhandlinger med Norsk Arbeidsgiverforening om nedsettelse av antall timer det kan arbeides overtid.»

Motivering:

Disse bestemmelser medfører at arbeidstidsforkortelsen gjøres helt illusorisk i og med denne utvidede adgang til overtid. Punkt 2 i paragrafen inneholder bestemmelser om at det ved forhandlinger med tillitsmennene kan utvides til å arbeide inntil 30 timer på 2 uker. Som ovenfor nevnt vil dette redusere den oppnådde arbeidstidsforkortelse slik at fritiden blir atskillig mindre enn det vi mener å ha oppnådd med 5 dagers arbeidsuke. Forslaget er enstemmig i medlemsmøte.

Nr. 405 *Forbundsstyrets innstilling:*

Forslagene fra avd. 3, 68 og 102 oversendes det kommende sekretariat.

Den utvidede adgang til overtidarbeid må sees som en overgangsordning i forbindelse med innføringen av 42½ timers arbeidsuke. Da vi går ut fra at målsettingen om «oppretholdelse av produksjonen» vil vise seg å holde stikk, bes Sekretariatet å gjøre sin innflytelse gjeldende overfor de lovgivende myndigheter slik at bruk av overtidarbeid kan innskrenkes til det minst mulige.

Avd. 312, Bergen Trelstarbeiderforening,

Avd. 313, Blikkenslagersvennernes Forening, Bergen,

Avd. 315, Tømrernes Fagforening, Bergen,

Nr. 406 *Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen,* foreslår:

«For å beskytte eldre arbeidere mot sosiale urimeligheter og utelukkelse fra arbeidslivet, vedtar Kongressen:

Gjeldende ansiennitetsbestemmelser i Arbeidervernloven revideres eller det inngås avtaler om at den enkelte bedrift og arbeidsplass skal ha klare bestemmelser om aldersfordeling i bedriften.»

Motivering:

Hensikten med bestemmelsen må være å sikre alle arbeidstakere retten til beskjeftigelse inntil offisiell aldersgrense er oppnådd. Slik som forholdene er i dag, har denne gruppen arbeidstakere ikke noen beskyttelse som er sosial forsvarlig.

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 407

«For å beskytte de eldre arbeidere mot sosiale urimeligheter og utelukkelse fra arbeidslivet, vedtar Kongressen:

At gjeldende ansiennitetsbestemmelser i Arbeidervernloven må revideres, eller å pålegge Sekretariatet å utarbeide forslag til spesielt oppsigelsesvern for arbeidere over 60 år. Forslag fremmes ved kommende tariffrevisjon.»

Motivering:

Hensikten med bestemmelsen er å sikre alle arbeidstakere retten til beskjeftigelse inntil offisiell aldersgrense er oppnådd. Slik som forholdene er i dag, har arbeiderne ingen sosialt forsvarlig beskyttelse mot oppsigelse.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 408

Forslagene fra avd. 312, 313, 315, 316 og Bygningsarbeidernes Industrigruppe i Bergen tiltres i prinsippet og oversendes det kommende sekretariat.

Det viser seg å være en tiltakende tendens til at eldre arbeidstakere blir satt utenfor arbeidslivet — eller sagt opp i utrensmål. Under henvisning til vedtak på LO's kongress i 1965 bes LO utrede de spørsmål som skaper særlige problemer for sysselsettingen av eldre arbeidstakere — herunder også spørsmålet om spesielt oppsigelsesvern i lov eller avtale for eldre arbeidere f. eks. over 50 år.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 185, Fornebu, foreslår:

Nr. 409

«Slik Arbeidervernloven i dag er formulert såvidt gjelder bedriftens ensidige rett til å bruke overtid uten hensyn til den ansattes motiver eller grunn til å nekte, er de ansatte i flybransjen sterkt belastet av denne grunn.

Som det vil være kjent er det mange faktorer med i bildet når det gjelder flybransjens behov, iflg. bedriftsledelsens framstillinger, bl. a. værforhold, uforutsette tekniske driftsforstyrrelser som motorhavariet etc., og ikke minst når fly skal ut i drift etter overhalinger i dokk.

En like kjent innstilling fra bedriftsledelsen er at den foretrekker å være underbemannet, da bruk av overtid allikevel faller rimeligere enn å ansette mer personell, pga. det sosiale ytelser i dag utgjør i et fast ansettelsesforhold.

En vil derfor henstille til Fagkongressen at den intensiverer sitt arbeid gjennom de politiske kanaler med å få til en gunstigere formulering av Arbeidervernloven som langt mer tilgodeser den ansatte og dennes rett til å nekte overtidsarbeid dersom han ønsker det.»

Avd. 75, Halden, foreslår:

Nr. 410

«LO må gjøre sin innflytelse gjeldende for å få styrket § 43 i Arbeidervernloven.»

Motivering:

Det viser seg i praksis at arbeidstakerne har liten støtte ved oppsigelser. Ansiennitet blir det ikke tatt noe hensyn til.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene tiltres.

NORSK GRAFISK FORBUND

Nr. 411 *Forbundsstyret foreslår:*

«Fagkongressen pålegger LO's ledelse å gjøre bruk av all faglig og politisk innflytelse for å rette opp igjen den utvanning av Arbeidervernloven som har funnet sted i den siste tid. Det skulle være nok bare å nevne utvidelsen av adgangen til bruk av overtidsarbeid, så forstår en at loven som skulle være vår beskyttelse på flere punkter er i ferd med å bli det motsatte.»

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 412 *Avd. 48, Herøya, foreslår:*

«Herøya Arbeiderforening foreslår: Avspasering av overtid. For å bringe overtiden ned på et rimelig nivå, bør avspasering lovfestes.»

Motivering:

I denne tiden med utstrakt rasjonalisering og nedskjæring av arbeidsplasser er det nå, mer enn før, aktuelt for foreningen og det enkelte medlem å bringe overtidsarbeidet ned til et minimum. Avspasering av overtid vil skape mange nye arbeidsplasser og sette en stopper for spekulasjoner i overtidsarbeid.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Nr. 413 *Avd. 48, Herøya, foreslår:*

«At LO må i kommende periode gå inn for endring av helligdagslovgivningen slik at søn- og helligdager regnes til klokken 0600 påfølgende dag.»

Motivering:

Kravet om søn- og helligdagsbetalingen for det 5. skiftet har vært oppe ved en rekke tariffrevisjoner, men har alltid strandet på helligdagslovgivningen som ikke går lenger enn til klokken 2200 søndag kveld.

Nr. 413 b *Forbundsstyrets innstilling:*

Saken reises som generelt krav av LO ved neste tariffrevisjon og følges opp av LO i spørsmål om revisjon av Arbeidervernloven.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 98, Bergen Brannkorpsforening, foreslår:

«Foreningen er av den mening at tidspunktet nå må være inne til at branttjenestemennene kommer inn under Arbeidervernloven.»

Nr. 414

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret oversender forslaget idet en viser til at Arbeidstidskomiteén arbeider med saken.

Avd. 109, Kristiansand Brannkorpsforening, foreslår:

«Tjenestetiden for branttjenestemenn må bringes i samsvar med arbeidstiden i industri og håndverk. Den gjennomsnittlige arbeidstid pr. uke for branttjenestemenn med vakttjeneste må ikke overskride den normale arbeidstid i industri og håndverk (p.t. 42½ time pr. uke) med mer enn 25 prosent.»

Nr. 415

Motivering:

Branttjenestemenn er ved Kongelig resolusjon unntatt fra Arbeidervernlovens bestemmelser om arbeidstid. Dette er en stor skade for vår yrkesgruppe som er falt utenfor den i 1968 alminnelige nedsettelse av arbeidstiden til 42½ time pr. uke.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret oversender forslaget.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 56, Hunsfoss Arbeiderforening, foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge øver press på de rette instanser for å søke å revidere Arbeidervernlovens bestemmelser om overtid.

Maksimal begrensning må tilbake til 10 timer pr. uke og ikke overstige 25 timer i 4 påhverandre følgende uker — som tidligere.»

Nr. 416

Motivering:

Dette for å minske bedriftenes adgang til overtidsarbeid i den utstrekning som nå.

Man ser ganske tydelige tendenser over hele samfunnet av resultatene ved de rasjonaliseringstiltak som gjennomføres. Bemanningen ved den enkelte bedrift er i stadig reduksjon samtidig som det virker slik at det benyttes mer og mer overtid i direkte produksjonsarbeid.

Dette er uheldig bl. a. for sysselsettingen, og for den enkelte blir det ganske stor belastning, da særlig i den helkontinuerlige sektor.

Den siste revidering av Arbeidervernloven på dette punkt er et resultat vi ikke burde kjennes ved.

Nr. 417

Avd. 67, Hurum Cellulosearbeiderforening, foreslår:

«Hurum Cellulosearbeiderforening, avd. 67 av NPF, vil på det skarpeste ta avstand fra de nye overtidsbestemmelsene som ble vedtatt ved lov av 10. mai 1968.

Vi foreslår at Fagkongressen fordømmer disse endringer på det sterkeste, som er et tilbakeskritt for fagbevegelsen — og at Fagkongressen setter et inn for å forbedre dette.»

Nr. 418

Papirarbeidernes Industrigruppe, Drammen, foreslår:

«Arbeidervernlovens § 26. Lengden av overtidsarbeid forandres til: Den bør begrenses til høyst 8 timer pr. uke.»

Motivering:

Vi fikk en forkortelse av arbeidstiden som skulle tilsi mer fritid, men ved den nye lov om overtidsarbeid har den virket mot sin hensikt.

På grunn av stort arbeidspress og effektivisering i industrien — finner vi det urimelig at de ukentlige overtidstimer skal utvides fra 10 til 20 timer.

Landsorganisasjonen må gå inn for å rette på dette urimelige forhold.

Nr. 419

Forbundsstyrets innstilling:

Kongressen pålegger Landsorganisasjonens representanter i Arbeidstidskomitéen å foreslå gjeninntatt den begrensning av overtiden som var gjeldende før 1. juli 1968.

Nr. 420

Saugbrugsarbeidernes Tillitsmannsutvalg foreslår:

«Vi vil fremme krav om overfor Fagkongressen 1969, at det overfor de rette instanser gjøres krav om at Arbeidervernlovens § 43, pkt. 1, revideres slik at arbeidstakere under 20 år har den samme beskyttelse i forhold til «Vern mot usaklig oppsigelse» — som andre arbeidstakere.»

Motivering:

Det er et faktum at Arbeidervernloven ikke har bestemmelser som hjelper arbeidstakere i alderen 18 til 20 år i forholdet til bestemmelsene under § 43, punkt 1.

Det kan ikke være tilfredsstillende for fagbevegelsen å vite at vi ikke kan by samme beskyttelse for alle organiserte. De er alle innenfor fellesskapet forpliktet — også økonomisk — på samme måte og det må være et ufravikelig krav at også rettighetene er de samme.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Arna Møbelarbeiderlag foreslår:

Nr. 421

Arna Møbelarbeiderlag har drøftet den nye § 26 i Arbeidervernloven som gir bedriftene anledning til å bruke mer overtid i løpet av kortere tid enn det var anledning til før 1. juli 1968. Vi kan ikke finne det ansvarlig og heller ikke nødvendig å utvide adgangen til å bruke overtid. Etter vår mening virker det noe søkt å begrunne dette med forkortingen av den ordinære arbeidstid.

Vi vil derfor be Landsorganisasjonen om å ta et nytt initiativ i denne saken for snarest å få til en begrensning av overtiden slik den var i den tidligere § 26 i Arbeidervernloven.

I samme forbindelse vil en henlede oppmerksomheten på den uheldige formulering i Arbeidervernlovens § 25, 1, ltr. c, som gir bedriftene rett til å sette i verk overtid «når det er oppstått uventet eller særlig arbeidspress».

I kommentarene heter det bl. a. at ordene «særlig arbeidspress» ikke gir noen klar avgrensning av adgangen til å bruke overtidsarbeid. Selv om Kommunal- og arbeidsdepartementet har uttalt at loven bygger på den forutsetning at overtidsarbeidet ikke skal kunne anvendes *regelmessig*, er det vår erfaring at enkelte bedrifter, under henvisning til nevnte bestemmelse, bruker overtid som et fast tillegg til den ordinære arbeidstid i visse tilbakevendende perioder av året. Bestemmelsen er uheldig, og vi foreslår at Landsorganisasjonen gjør sin innflytelse gjeldende for å få bestemmelsen ut av loven.»

Fra forbundsstyret:

Forslaget anbefales.

Oslo Børstarbeideres Forening foreslår:

Nr. 422

«At Fagkongressen gjør vedtak om at Landsorganisasjonen må ta initiativet til en endring i Arbeidervernlovens § 25, pkt. 1, ltr. c, som gir bedriften rett til å sette i verk overtid «når det er oppstått uventet eller særlig arbeidspress.»

Motivering:

Hvis det ikke er mulig å få en klarere avgrensning av adgangen til å bruke overtidsarbeid, bør siterte bestemmelse sløyfes i loven.

Fra forbundsstyret:

Forslaget anbefales.

Oslo Børstarbeideres Forening foreslår:

Nr. 423

«At Landsorganisasjonen skal arbeide for at Arbeidervernlovens § 26 blir endret til den ordlyd den hadde før 1. juli 1968.»

Fra forbundsstyret:

Forslaget anbefales.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

c) Ferieloven.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 424

- Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:*
1. Ved kommende lønnsjusteringer fremmes det krav om en økning av feriegodtgjørelsen til 10,5 prosent.
 2. Feriepenger utbetales senest en lønningsperiode før feriens begynnelse.
 3. Feriepenger under sykefravær.
Ferielovens § 6, nest siste avsnitt, endres slik at det utbetales feriepenger under sykefravær som fortsetter utover opptjeningsåret når arbeidstakeren pga. sykdom ikke kan gjenoppta sitt arbeid.
 4. Utvidet ferie de siste 5 år før oppnådd pensjonsalder.»

Motivering:

Arbeidstakere som nærmer seg pensjonsalderen må få lengre ferie for å redusere vanskene ved overgangen til livet som pensjonist. Ferien økes med minst 1 uke. En slik utvidelse må finansieres av Feriefondet.

Nr. 425

- Avd. 292, Sandnes Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
- «LO arbeider for at Ferielovens § 4 endres slik:
1. avsnitt, 4. linje, såfremt ikke særlige grunner er til hinder for det, går ut og i stedet settes: *Arbeidsgiveren skal underrette arbeidstakeren om tida for hans ferie tidligst mulig og senest 1 måned før den tar til.*
 2. avsnitt utgår og gis denne tekst:
4 ukers ferie (24 dager) gis i sammenheng i tidsrommet 16. mai til 30. september.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 3, tiltres i prinsippet.

Forslaget fra avd. 292 til paragraf 4, 1. avsnitt, tiltres.

Forslaget til paragraf 4, 2. avsnitt, kan ikke tiltres.

Nr. 426

Forbundsstyret foreslår:

1. *Ferietidens lengde og feriegodtgjørelsen økes i takt med den økonomiske og lønnsmessige utvikling i samfunnet.*
2. *Teksten i § 4, 1. avsnitt, 4. linje, endres slik: Ordene «såfremt ikke særlige grunner er til hinder for det» går ut og i stedet inntas: «Arbeidsgiveren skal underrette arbeidstakeren om tida for ferien tidligst mulig og senest 1 måned før ferien tar til».*
3. *Nest siste avsnitt i paragraf 6 gis tilføyelse om at feriegodtgjørelsen også skal utbetales til arbeidstaker som etter sykdom ikke kan tre inn i arbeidet igjen — når vedkommende selv er uten skyld.*

4. I paragraf 8, 1. avsnitt, utgår ordene: «Siste vanlige lønningsdag før ferien» og i stedet inntas: «Senest én lønningsperiode før ferien».
5. Det bør gjennomføres utvidet ferietid for eldre f. eks. med én uke pr. år i de siste 5 år før oppnådd pensjonsalder.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 2, Fredrikstad, foreslår:

«Arbeidere over 60 år må gis lengre ferie.»

Nr. 427

Motivering:

Arbeidere over 60 år bør gis lengre ferie, fordi denne aldersgruppe har et særlig sterkt press på grunn av sterk rasjonalisering og automatisasjon, og vanskeligheter med et sterkt oppjaget tempo i vår hypermoderne tidsalder.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til diskusjonene i grunnorganisasjonene i forbindelse med «Program 69» og vil komme tilbake til disse spørsmål i forbindelse med utarbeidelse av handlingsprogrammet på bakgrunn av synspunkter som kommer inn.

Avd. 37, Helle, foreslår:

«Arbeidsgiverne kan ikke legge ferien innenfor den tid da arbeidstakerne utfører militærtjeneste. Dette gjelder også førstegangstjeneste.»

Nr. 428

Motivering:

Vi synes at arbeidstakerne må få anledning til å ta ferie når det passer dem, slik at de kan få mer utbytte av denne. Som det nå er, kan arbeidsgiverne legge ferien til arbeidstakerne innenfor den tid de avtjener førstegangstjenesten.

Forbundsstyrets innstilling:

Vårt inntrykk er at mange av de unge som avtjener sin førstegangstjeneste, ikke er interessert i noen forandring av nåværende regler, og forbundsstyret kan derfor ikke anbefale noen endring.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 8, Ingeniørvesenets Arbeiderforening, Trondheim, foreslår:

«Ferielønnen må heves, og særlig da for arbeidstakere med store familier.»

Nr. 429

Motivering:

Slik som ferielønnen nå er, får en vanlig arbeidstaker ikke utnyttet sin 4 ukers ferie til gagn for seg selv og sin familie. Særlig er dette tilfelle for store familier som må se seg nødt til å bli boende hjemme i feriene, og de får dermed ikke den avkobling som skal til for å skape et harmonisk hjem. Dette gjelder særlig i byer og ved store industrielle bedrifter, for her blir både vann og luft etter hvert mer forurenset. Ofte er det også liten anledning til bading og friluftsliv på slike steder, og vårt mål må være at alle arbeidstakere skal være økonomisk rustet til å reise på ferie sammen med sin familie for dermed å få en forandring i det daglige miljø.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret oversender forslaget.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 430

Rana faglige Samorganisasjon foreslår:

«At LO skal arbeide for å få gjennomført 4 ukers sammenhengende sommerferie for alle ikke rent servicebetonte yrker, og ganske særlig i de tre nordligste fylkene Nordland, Troms og Finnmark.»

Motivering:

Når vi tillater oss å foreslå 4 ukers sammenhengende ferie for ikke servicebetonte yrker, så er det ut fra det faktum at vi mener en oppstykking av ferien er til betydelig ulempe og stor skade for de yrkesgrupper som har det hardeste presset i den øvrige delen av året.

Vi bruker uttrykket «ikke rent servicebetonte yrker, og er da klar over at dette kan være gjenstand for vurderinger — men vi tenker særlig på slike yrker som gruve- og bergverksdrift, anleggsarbeid (såsom vassdragsutbygging o. l.), skogsarbeidere og tungindustriarbeidere m. v.

Når vi nevner de tre nordligste fylkene spesielt, så er det bl. a. fordi sommeren er så kort her i de nordligste deler av landet. Enkelte år (relativt ofte i det siste) er her lite av sommer i det hele tatt, slik at lange reiser må foretas for å nyte litt av den sol og sommer som skal gi ny energi for å møte en lang vinters innsats med.

En bør i tillegg hertil være oppmerksom på at f. eks. de foran nevnte yrkesgrupper har sitt daglige arbeid på usunne arbeids-

plasser og under jorden eller i høyfjellsområdene under sterkt skiftende forhold.

Vi anbefaler vårt forslag på det beste, og håper at *noe* kan skje til gagn for disse yrkesutøverne og deres familier.

d) Lov om trygd mot arbeidsløyse.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Bygningssnekkernes Fagforening, Oslo, foreslår:

Nr. 431

«Dagpengene i ledighetstrygden forhøyes til samme størrelse som dagpengene i syketrygden.»

Motivering:

Men den rasjonalisering og strukturendring som vil komme framover og som vil føre til arbeidsledighet i kortere og lengere tid for mange lønnsnettakere og med stadig prisøkinger, må arbeidsledighetstrygdens satser økes til samme ytelse som syketrygden utbetaler.

Avd. 292, Sandnes Byggningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 432

«Lov om trygd mot arbeidsløyse — forhøyelse av satsene for stønad.

LO gjør krav overfor myndighetene om at satsene for stønad ved arbeidsløyse blir forhøyet betraktelig og at de deretter blir justert i forhold til pris- og lønnsnivået.

De 6 karensdager må oppheves.»

Motivering:

Innen flere yrker, og da spesielt innen anlegg og byggfagene er det tildels stor sesongledighet, og da særlig vintersdag. Mange arbeidstakere blir derfor henvist til å leve av arbeidsløysetrygden i kortere eller lengere perioder, og når trygdens satser er fra kr. 3.00 til kr. 19.00 pr. dag, så burde det være klart for alle instanser at det er på høy tid at disse satser blir betraktelig forhøyet, karensdagene må og oppheves snarest.

Byggingndustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

Nr. 433

«Dagpengene i ledighetstrygden forhøyes til samme størrelse som dagpengene i syketrygden + tilleggstrygden.»

Motivering:

Med den rasjonalisering og strukturendring som vil komme framover og som vil føre til arbeidsledighet i kortere og lengere tid for

mange lønsmottakere og med stadig prisøkinger, må arbeidsledighetstrygdens satser økes til samme ytelser som syketrygden utbetaler.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 1 og 292 samt Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, tiltres i prinsippet.

Nr. 433 b

Forslagene oversendes det kommende sekretariat.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 434

Avd. 2, Fredrikstad, foreslår:

«Arbeidsledighetstrygdens satser må økes betraktelig. Karensdagene oppheves.»

Motivering:

Det er en stor ulykke i seg selv dette å bli arbeidsledig. Når man nå, som tilfelle er i dag, får en arbeidsledighetstrygd som ligger langt under eksistensnivå, må vi bruke all vår innflytelse på å få den hevet.

Minstekravet må være at Arbeidsledighetstrygdens satser settes til samme beløp som syketrygdens og tilleggstrygdens samlede beløp.

At karensdagene må oppheves, mener vi er et berettiget krav, da vel her vanskelig kan argumenteres med at dette kan stimulere til misbruk.

Man skal jo leve også de første dagene man er så uheldig å bli arbeidsledig.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 435

Avd. 56, Stavanger Murarbeidere, foreslår:

«Karantenetiden ved arbeidsledighet bortfaller, slik at arbeidsledighetstrygd utbetales fra den dagen ledighet oppstår.»

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

e) Krav om sikring av arbeidernes lønn og feriepenger i konkursbo.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 7, Tømrernes Fagforening, Oslo,

Avd. 9, Malersvennernes Forening, Oslo,

Avd. 23, Bærum Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening,
Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening,
Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

Nr. 436

«LO henvender seg til Regjeringen og ber om at det blir satt fram et lovforslag som bestemmer at firmaer og bedrifter, som driver med lønnet arbeidskraft, må tegne en garantipolise eller opprette sperret konto i bank, som garanterer at arbeidstakere får utbetalt opptjente penger ved eventuell konkurs.»

M o t i v e r i n g :

Det viser seg stadig at firmaer som går konkurs, i lengere tid før konkursen, har vært klar over at de ikke ville kunne betale opptjent arbeidslønn. Likevel lar de arbeiderne fortsette. Arbeiderne har ikke adgang til firmaets regnskaper og er således forsvarelsløse mot å bli utnyttet av konkursaspiranter.

Avd. 133, Tømmernes Fagforening, Bærum, foreslår:

Nr. 437

«LO henvender seg til Regjeringen og ber om at det blir satt fram et lovforslag som bestemmer at arbeidstakere gis 1. prioritet til å få utbetalt opptjent lønn ved eventuelle konkurser. Også fordringer fra stat og kommune må vike prioritet for opptjent arbeidslønn.»

Avd. 289, Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,
foreslår:

Nr. 438

«LO's kongress må kreve at der i likhet med sluttvederlagsordningen må opprettes et fond til dekning for arbeidernes tilgodehavende ved konkurser.»

Avd. 312, Bergen Trelastarbeiderforening,

Avd. 313, Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen,

Avd. 315, Tømmernes Fagforening, Bergen,

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen,
Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

Nr. 439

«LO må ved første tariffrevisjon reise krav om å gjennomføre en avtale som gir dekning for lønnstap, sosiale goder m. v. ved arbeidsgivers konkurs eller insolvens.»

M o t i v e r i n g :

På samme måte som arbeidsgiver betaler avgift til feriefondet for dekning av ferielønn, må liknende bestemmelser gjennomføres for de øvrige tap som inntreffer ved konkurs eller insolvens, da disse beløp som regel er større enn ferielønn og følgelig representerer større tap for den enkelte arbeider.

Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 440

«LO må ta initiativ for å sikre arbeidstakeres fulle lønn ved konkurser.»

Motivering:

Innen kanskje spesielt byggfagene kan en ved konkurser tape betydelige beløp på grunn av våre akkordsystemer. Innestående akkordfortjeneste må på en eller annen måte kunne sikres inntil oppgjør skjer.

Nr. 441 *Avd. 350, Malernes Forening, Trondheim, foreslår:*

LO må reise krav om avtale som sikrer lønnstakerne full dekning for arbeidslønn på samme linje som ferielønn garanteres av feriefondet.»

Nr. 442 *Avd. 354, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Trondheim, foreslår:*

«Landsorganisasjonen må reise krav overfor Norsk Arbeidsgiverforening om en avtale som sikrer lønnstakerne full dekning av arbeidslønn på samme linje som ferielønn garanteres av feriefondet.»

Nr. 443 *Avd. 409, Tromsø Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

«LO henvender seg til Regjeringen og ber om at det blir satt fram et lovforslag som forplikter firmaer og bedrifter å tegne garantipoliser eller liknende som igjen garanterer lønnsinntakeren sin lønn ved eventuell konkurs.»

Motivering:

Vi har dessverre flere eksempler på firmaer som er gått konkurs og hvor arbeiderne bare har fått en prosentvis del av innestående lønn og akkordoverskudd.

Det må la seg gjøre å få lovfestet en ordning som gir samme sikkerhet når det gjelder lønnstilgodehavender som den der gjelder for feriegodtgjøring gjennom Statens Feriefond.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 7, 9, 23, 133, 191, 274, 289, 312, 313, 315, 316, 348, 350, 354, 409, Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, og Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, oversendes det kommende sekretariat til vurdering.

Forbundet er klar over at opparbeidet lønn er prioritert i konkursbo. Men da det på grunn av den spesielle struktur innenfor bygningsindustrien og på grunn av vårt lønnsystem ofte viser seg at opparbeidet lønn for lang tid ikke kan bli utbetalt grunnet konkurs eller insolvens, vil forbundet foreslå:

Nr. 444 *LO tar opp spørsmålet om å opprette et fond for erstatning av lønnstap i forbindelse med konkursbo og arbeidsgivers insolvens.*

Fondet må på samme måte som Feriefondet dekke arbeidstakerens tilgodehavende og tre inn i hans fordring på arbeidsgiveren eller i konkursboet.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

«Det må opptas forhandlinger med NAF om opprettelse av et sikringsfond i tilfelle av konkurs, slik at de ansatte er garantert sin opparbeidede lønns-tilgodehavende.»

Motivering:

Det er en alt for stor økonomisk påkjenning for de ansatte å lide et slikt lønnstap som de uforskyldt og plutselig blir stilt overfor.

Vi vil i samme forbindelse også henlede oppmerksomheten på de prioritetsbestemmelser som gjelder ved konkurs.

Vi viser her til lov om rekkefølgen for krav i konkurs o. a. (Prioritetsloven) av 31. mai 1963, hvor det i § 3, 1-B står:

«Forfallstida for kravet må ikkje liggja meir enn seks månader føre tvistedagen etter § 2.

For krav på fast løn er føreretten dessutan avgrensa til løn for tri månader og for krav på anna arbeidsvederlag til tri gonger den summen kravshavaren på jamnen tente i månaden i dei siste tolv månader fore tvistedagen, eller i dei av desse månadene han har vore i tenesta. Dessuten går opptente ferie-pengar for opptil tjugetsju månader inn under føreretten.»

For vårt fags vedkommende, (og for anlegg og bygningsfag) har vi arbeidsakkorder med opptil 2—3 års varighet. I denne tid har vi kun adgang til forskudd etter akkordtariffens bestemmelser. Selv om vi ved tariffrevisjonen i 1968 fikk forbedret disse bestemmelser, vil vi ha medlemmer som ikke er dekket av prioritetsbestemmelsene, da endelig akkordoppgjør først kan finne sted etter at arbeidsakkorden er ferdig og oppgjort.

Vi vil også stille et spørsmålsteget ved seksmånedersgrensen for forfall på krav i boet.

LO må arbeide for å få bedret lovverket på dette området.

*Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres.*

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

«Skjerpande konkurranseforhold, samt strukturelle forandringer er en medvirkende årsak til at bedrifter blir slått konkurs.

Nr. 445

Nr. 446

De ansatte arbeiderne er en av de parter som blir hardest rammet ved en konkurs.

Vi vil foreslå at Fagkongressen henstiller til Regjeringen om å opprette en lov som beskytter de ansattes lønnsmessige fordringer overfor bedriftene ved en eventuell konkurs.»

f) Lov om syketrygd.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 447 *Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:*
«Sykeforsikring + tilleggstrygd økes til 100 prosent dekning.»

Motivering:

Det er en kjensgjerning at den som er syk alltid har større utgifter.

- Nr. 448 *Avd. 231, Horten og Omegn Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
«Det bør innføres en ordning så de som ikke allerede har sykepenger fra første dag ved sykdom, får det.»

Forbundsstyrets innstilling:

- Nr. 448 b *Forslaget fra avd. 3 foreslås oversendt det kommende sekretariat. Forslaget fra avd. 231 tiltres.*

- Nr. 449 *Dessuten foreslår forbundsstyret at tariffavtalens bestemmelser om tilleggstrygd må endres, slik at også de som er eller blir syk-meldt under arbeidsledighet kan få tilleggstrygd.*

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 450 *Avd. 67, Tønsberg, foreslår:*
«Dagpenger under sykdom skal dekke full lønn.»

Motivering:

Da dette kravet er reist ved gjentatte tariffrevisjoner, mener vi at tiden nå er inne til å få løst dette gamle krav.

- Nr. 451 *Avd. 58, Mandal, foreslår:*
«Full lønn under sykdom som for funksjonærer.»

- Nr. 452 *Avd. 35 og 233 Strømmen, foreslår:*
«Full lønn under sykdom.»

- Nr. 453 *Avd. 118, Stord, foreslår:*
«Lønn under sjukdom.»

Motivering:

Det er eit alminneligt krav at ein kjem på høgde med andre lønns-mottakarar når det gjeld lønn under sjukdom.

Avd. 75, Halden, foreslår:

Nr. 454

«Karensdagene i tilleggstrygden på 6 dager må snarest ned til 3 dager. I neste omgang må 3 dagers karenstid for tilleggstrygd og syketrygd elimineres.»

Motivering:

Motiveringen er den samme som til forslag vedrørende pensjonsalderen.

Avd. 81, Molde, foreslår:

Nr. 455

«Avdelingen foreslår vedrørende sykelønnsordningen at det ytes sykepenger til mannen når hustruen er syk og av den grunn må være hjemme for et kortere tidsrom. Det er mange som i årets løp har flere fraværsdager av den grunn og det er vanskelig å skaffe hjelp. Det kan også være små barn i familien som trenger tilsyn.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundet sier seg enig i en utbygging av sykelønnsordningen slik at alle organiserte lønnstakere får rett til en godtgjørelse under sykdomsfravær som svarer til full lønn, uten karensdager.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 56, Stavanger Murarbeidere, foreslår:

Nr. 456

«Karantenetiden ved sykdom bortfaller, slik at både syke- og tilleggstrygd utbetales fra den dag sykdommen oppstår.»

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

SAMORGANISASJONENE

Tønsberg og omland faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 457

«At man nå tar steget fullt ut og får gjennomført full lønn under sykdom for alle ansatte.»

Motivering:

I de fleste tariffavtaler vil man i løpet av 1969 ha gjennomført dagpenger under sykdom som tilsier at man ikke kommer opp i mer enn 90 prosent av den trygdedes netto arbeidsinntekt. Vi vet at en rekke grupper i samfunnet har ordninger med full lønn under sykdom, så hvorfor ikke forsøke å få gjennomført en ordning som er lik for alle ansatte i samfunnet.

g) Yrkesskadetrygd.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

*Avd. 7, Tømrernes Fagforening, Oslo,
Avd. 9, Malersvennernes Forening, Oslo,
Avd. 23, Bærum Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening,
Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening,
Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening,
Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:*

Nr. 458

«Ulykkesskadetrygdlovens § 42 må endres slik at arbeidsgivere som opptrer uaktsomt, også blir pliktig til å betale full erstatning til den skadede arbeider.»

Motivering:

De forulykkede påføres ikke bare langvarige sykdomsopphold og lidelser, men deres og familiens økonomiske utkomme blir sterkt redusert. Dette gjelder både ved invaliditet og dødsulykker. De vanlige erstatningsregler må fullt ut få anvendelse for ulykker som omfattes av denne lov.

Nr. 459

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Ulykkesskadetrygdens § 42 må endres slik at arbeidsgivere som opptrer uaktsomt med følger at hans arbeidere blir utsatt for ulykker, skal være forpliktet til å erstatte vedkommende fullt ut for de tap den forulykkede blir påført.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 459 b

Forslagene fra avd. 7, 9, 23, 187, 191, 274 og Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, oversendes det kommende sekretariat.

Nr. 460

Yrkesskadetrygdloven endres slik at de vanlige erstatningsregler får gyldighet for ulykker som går inn under loven.

Vi er oppmerksom på at LO har bedt om endringer som svarer til ovenstående forslag. Dog har verken «Kristen Andersen-komiteén»s innstilling av 1964 eller innstilling i Ot.prp. nr. 48 (1965—66) imøttekommet LO's krav. Hvis kravet om arbeidsgivers erstatningsansvar også ved alminnelig uaktsomhet ikke blir tatt til følge, foreslås subsidiært at § 42, 2, c) endres og at følgende innarbeides i punktet:

Arbeidsgiver har erstatningsansvar for skader som forvoldes når ulykke inntreffer etter at han er blitt gjort oppmerksom på feil eller mangler som ikke er rettet før ulykken inntreffer.

Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår: Nr. 461
«Gjennomføring av en tvungen ulykkesforsikring for alle arbeidstakere.»

Motivering:

Etter någjeldende ulykkestrygder blir alltid arbeidstakeren økonomisk nødlidende. Dette må rettes dithen at vedkommende må få samme økonomiske status som da ulykken skjedde.

Premien for ulykkesforsikringen dekkes av arbeidsgiveren.

Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening, foreslår: Nr. 462
«Inntil Ulykkeskadetrygdloven er endret må arbeidsgiverne forpliktes til å tegne ulykkesforsikring på arbeiderne.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret forutsetter at LO som medeier av et eget forsikringsselskap tar opp spørsmålet om nye kollektive forsikringsformer når dette finnes hensiktsmessig og gjennomførbart.

Forbundsstyret foreslår derfor forslagene fra avd. 3 og 274 over- Nr. 463
sendt det kommende sekretariat.

Fra Sekretariatet:

Innstillinger vil bli lagt fram på Kongressen.

D) Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening.

Del A.

Kapitel 1. § 1.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 312, Bergen Trelastarbeiderforening,

Avd. 313, Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen,

Avd. 315, Tømrrernes Fagforening, Bergen, foreslår:

Nr. 464

«Ved første revisjon av Hovedavtalen eller ved første tariffrevisjon reises spørsmål om organisasjonsplikt, når følgende forutsetninger er til stede:

1. Det er opprettet overenskomst mellom partene.
2. Når minst 50 prosent av arbeiderne ved bedriften er organisert — eller
3. hvis $\frac{2}{3}$ av arbeiderne på bedriften er organisert.»

Motivering:

Hovedprinsippet i samfunnslivet og organisasjonslivet er at alle vedtak fattes med alminnelig flertall eller absolutt flertall. Dette gjelder så vel Storting, Odelsting, Lagting, by- og herrestyre og

hele foreningslivet. Mindretallet må bøye seg for flertallets vedtak. Det samme forhold må gjøres gjeldende i arbeidslivet i spørsmål om medlemskap i LO eller ikke. Spørsmålet om organisasjonsplikt kan også begrunnes med de store økonomiske omkostninger som er forbundet med å gjennomføre tariffrevisjoner, og ellers den omfattende virksomhet som drives av LO, forbund og de enkelte avdelinger og de sideordnede organisasjoner.

Ut fra de prinsipper som er nevnt foran må spørsmålet om organisasjonsplikt bli en av de første oppgaver som norsk fagbevegelse må gjennomføre. Hvor grensen skal gå for denne organisasjonsplikt (punkt 2 og 3) må vurderes og fastlegges av Kongressen.

Nr. 465

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

«Ved første revisjon av Hovedavtalen eller ved første tariffrevisjon reiser LO krav om organisasjonsplikt, når det er opprettet overenskomst mellom partene.»

Motivering:

Ved de bedrifter hvor det er opprettet tariffavtale, nyter de uorganiserte alle de fordeler som følger av de organisertes innsats. Dette er et arbeid som krever både økonomisk uttelling og fritidsinnsats. Det er derfor naturlig at alle deltar i finansieringen av det omfattende arbeid som fagbevegelsen driver for å opprettholde tariffavtalen og utbygge den videre.

Nr. 466

Avd. 354, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Trondheim, foreslår:

«§ 1. Organisasjonsretten foreslås forandret til å lyde:

Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge anerkjenner gjensidig arbeidsgivernes og arbeidstakernes organisasjonsplikt og foreningsrett.

Avtaler om lønns- og arbeidsvilkår mellom organisasjonene (bedrift og arbeidstaker) innebærer plikt og medlemsansvar for de som omfattes av avtalen.

§ 13. Sysselsettingsspørsmål endres slik:

Arbeidere har ikke plikt til å arbeide sammen med personer som unndrar seg organisasjonsmessige forpliktelser og ansvar, eller under ledelse av personer som har vist slik utilbørlig opptreden at de etter alminnelig samfunnsoppfatning bør kunne kreves fjernet.

(For øvrig uendret.)»

Motivering:

Det er nødvendig å slå fast i Hovedavtalen at overenskomstforholdet mellom NAF og LO forplikter alle som omfattes av avtalen. De som ikke vil være med å ta dette organisasjonsmessige pliktansvar har ingen rett til å arbeide i lag med fagorganiserte arbeidere.

Avd. 486, Glass- og Snekkersvennenes Fagforening, Bergen, foreslår:

Nr. 467

«Vår avdeling vil anta at det ikke vil bli opprettet nye tariffavtaler eller hovedavtaler med mindre organisasjonsplikten er med.

Vi viser i denne forbindelse til Handel og Kontor's landsmøtes vedtak høsten 1964, som vår avdeling gir vår fulle støtte.»

Motivering:

Det må være slutt med at de uorganiserte som til en viss grad blir forfordelt i firmaene skal bli finansiert av de organiserte vedrørende lønns- og arbeidsforhold. Og som takk for dette blir de organiserte arbeidere i mange tilfelle stillet i utholdelige situasjoner som fører til vanskelige forhold for organisasjonene.

Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

Nr. 468

«Tariffestet organisasjonsplikt.

Vi må kreve at LO tar dette alvorlige spørsmålet opp for å få inn i avtaleform organisasjonsplikt.

Det er helt på det rene at det er organisasjonen og dens medlemmer som legger grunnlaget for ordnede lønns- og arbeidsvilkår gjennom oppretting av overenskomster og tariffavtaler.

Det er en klar kjensgjerning at dette kommer også de uorganiserte til gode, noe som ikke lenger kan tolereres.»

Forbundsstyrets innstilling:

Spørsmålet om organisasjonsplikt er tatt opp i «Program 69» som vil bli behandlet i forbindelse med LO-kongressen. Det vedtak Kongressen gjør i saken vil inngå som en del av LO's handlingsprogram.

Under henvisning til foranstående og til forslagene fra avd. 102, 312, 313, 315, 316, 354, 486, Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo og Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, bes det kommende sekretariat utrede spørsmålet om organisasjonsplikt.

Forslaget fra avd. 312 tiltres i prinsippet.

Hovedavtalens § 7, punkt 5, endres til å omfatte så vel «faglige» som tariffmessige gjøremål.

Nr. 469

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Fredrikstad Handels- og Kontorfunksjonærens Forening foreslår:

Nr. 470

«Vi ber forbundet igjen fremme saken angående pliktig medlemskap når 50 prosent av de ansatte er organisert.»

Nr. 471

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales og forbundet vil derfor foreslå at Kongressen gjør følgende vedtak:

Ved førstkomende revisjon av Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening reiser LO krav om at det innføres tariffestet organisasjonsplikt når 50 prosent av de ansatte innenfor de enkelte forbunds tariffområder er organisert.

NORSK JERN-OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 472

Avd. 2, Fredrikstad, foreslår:

«Det må arbeides for gjennomføring av organisasjonsplikt i bedrifter hvor det er tariffavtale.»

Motivering:

Det kan ikke være verken riktig eller rettferdig at de uorganiserte skal høste fordeler av de tiltak som vår organisasjon får gjennomført uten selv å være med i vårt fellesskap og vår faglige kamp. Derfor må alle arbeidstakere være organisert.

Nr. 473

Avd. 65, Kristiansund, foreslår:

«Avdelingen mener at det burde være organisasjonsplikt. Hvis dette ikke er mulig, må det ordnes med en administrasjonskontingent for de uorganiserte. (Avdelingen henviser til Hovedavtalens § 1.)

På arbeidsplasser med 50 ansatte eller flere skal det opptas lokale drøftelser om passende tid og arbeidsrom for tillitsmannsutvalget på bedriften. (Avdelingen henviser her til Hovedavtalens § 5, punkt 1, og mener sannsynligvis å få en tilføyelse til dette punkt.)»

Nr. 474

Avd. 67, Tønsberg, foreslår:

«En henstiller til LO å ta opp forslag om organisasjonsplikt for alle ansatte på bedrifter hvor det finnes opprettet avtale, og likeledes pålegge bedriften trekk av fagforeningskontingent.»

Motivering:

Da de fleste arbeidstakere i dette land er organiserte, mener vi at de uorganiserte bare er et uroelement på den enkelte arbeidsplass. Utviklingen er nå den at bedriftene går over til avlønning over sjekkonto. Derfor finner vi det rimelig at arbeidsgiverne foretar trekk av fagforeningskontingent.

Nr. 475

Avd. 35 og 233, Strømmen, foreslår:

«Ved nyansettelser skal bedriftsledelsen sørge for at den arbeidssøkende blir presentert for tillitsmennene.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 475 b

Forslagene søkes innarbeidet i forbindelse med forslagene til revisjon av Hovedavtalen.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 31, Sauda, foreslår:

Nr. 476

Hovedavtalens § 1, endres sålydende:

«Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge anerkjenner gjensidig hverandres organisasjonsplikt.

Ved ansettelsen skal vedkommende arbeidstaker gjøres oppmerksom på dette.

Dersom en arbeidstaker nekter å være faglig organisert i Landsorganisasjonen, skal vedkommende forbund enten direkte eller ved den lokale avdeling først søke saken løst med arbeidstakeren. Fører ikke dette fram, skal vedkommende forbund ta saken opp med Norsk Arbeidsgiverforening.»

Motivering:

Det er organisasjonen og dens medlemmer som legger grunnlaget for ordnede lønns- og arbeidsforhold gjennom oppretting av tariffavtaler og overenskomster og ved å reise saker av betydning for arbeidstakerne overfor arbeidsgiverne og myndighetene. Det er et faktum at de resultater som blir oppnådd også kommer uorganiserte til gode. Tiden må nå være inne til å trekke dette misforholdet sterkere fram i lyset. Det kan ikke være riktig at de organiserte i det uendelige skal bære byrdene mens de uorganiserte bare innkasserer fordelene.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 13, Supralarbeidernes Forening, Borregaard, foreslår:

Nr. 477

«Istedenfor nåværende tekst som lyder:

«Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge anerkjenner gjensidig arbeidsgivernes og arbeidstakernes frie foreningsrett» — foreslår vi at det skal stå: *Full organisasjonsplikt.*

Videre slutter vi oss til forslagene fra Saugbrugsarbeidernes Tillitsmannsutvalg, og til forslag fra Borregaard Jern- og Metallarbeiderforening, som gjelder leid arbeidskraft.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltrådt mot 1 stemme.

Kapitel 2. § 2.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Avd. 174, Stamsund, foreslår:

Nr. 478

«Avdelingen vil henstille til LO's kongress å vedta at LO skal arbeide for å få endret Hovedavtalens § 2, punkt 3, således at fagforeningens for-

mann skal ha anledning til å delta sammen med tillitsmannen eller tillitsmennene i forhandlingsmøter på bedriftene.»

Forbundsstyrets innstilling:

Spørsmålet tas opp til vurdering når Hovedavtalen skal revideres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 479 *Avd. 83, Fjellhamar, foreslår:*

«Vi foreslår at for møter som det deltas i etter Hovedavtalens § 2, nr. 2 og 3, samt § 9, for møter i bedriftsutvalg og avdelingsutvalg etter Hovedavtalens del B, samt for møter i verneutvalg, godtgjøres tillitsmennene tapt fortjeneste.

«Dette må rettes på ved revidering av Hovedavtalen.»

Motivering:

Dette vil være i samsvar med Hovedavtalen for 1962, § 8, som vi mener var mye bedre på dette punkt.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget sendes LO med anbefaling.

Kapitel 3. § 3.

NORSK ELEKTRIKER-OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 480 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*

«Ved hver bedrift skal det velges tillitsmann/menn for de organiserte arbeidere.

«Resten i denne paragrafen sløyfes.»

Motivering:

Vi mener at det er en selvfølge at de organiserte arbeidere velger tillitsmann/menn.

Dette vil også medføre at fagforeningen i sterkere grad enn nå kan pålegge arbeiderne å velge tillitsmann/menn.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 480 b *Forslaget tiltres og foreslås oversendt Sekretariatet med sikte på førstkommende revisjon av Hovedavtalen.*

Kapitel 4. § 5.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 481 *Avd. 22, Trondheim, foreslår:*

«§ 5, kap. 4, pkt. 1 og 2.

«Ordet skal i stedet for kan tas inn.»

Nytt punkt 3.

Hvis man ikke blir enige på det stedlige plan, bringes saken inn til forhandling mellom hovedorganisasjonene.»

Motivering:

Som det framgår av avtalen har man små muligheter til å få en slik ordning gjennomført for bedrifter som stiller seg negativt.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes LO's kongress med anbefaling.

Kapitel 4. § 6.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

Nr. 482

«Hovedavtalens § 6. pkt. 3, «Merknad» siste setning «med mindre disse parter blir enige om noe annet» bør sløyfes.»

Motivering:

Her er tatt inn en bestemmelse som bryter med overenskomsten om overtidsarbeid og betaling for samme. Dette kravet har vi reist ved tidligere revisjoner av Hovedavtalen. Vi ønsker derfor denne endring gjennomført ved kommende revisjon.

Kapitel 4. § 7.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 312, Bergen Trelastarbeiderforening,

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

Nr. 483

«Tillitsmenn i hovedorganisasjoners adgang til arbeidsplassene.

LO må ved første revisjon av Hovedavtalen sørge for at § 7 blir utvidet til også å gjelde AGITASJON av tillitsmenn fra hovedorganisasjonene.»

Forbundsstyrets innstilling:

Se under kapitel 1, § 1.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 484

«.... skal ha uhindret adgang til de forskjellige avdelinger og/eller arbeidsplasser innen bedriften i den»

Motivering:

Da våre tillitsmenn ofte kan ha vanskeligheter med å utføre sine tillitsverv på bygg- og anleggsplasser, mener vi at kapitel 4, § 7 bør utvides til også å omfatte slike anlegg.

Forbundsstyrets innstilling:

- Nr. 484 b *Forslaget tiltres og foreslås oversendt Sekretariatet med sikte på førstkommende revisjon av Hovedavtalen.*

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 485 *Avd. 65, Kristiansund, foreslår:*

«I forbindelse med Hovedavtalens § 7, pkt. 4, må ordene «viktige tariff-saker» sløyfes og erstattes med ordene «viktige saker».

Forbundsstyrets innstilling:

- Nr. 485 b *Forslaget innarbeides i forbindelse med forslagene til revisjon av Hovedavtalen.*

Kapitel 4. § 8.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 486 *Avd. 16, foreningen «Mekanik», Bergen, foreslår:*

«Hovedavtalens § 8 bør strykes og en foreslår at § 8, første ledd i Hovedavtalens Del A skal lyde:

«Til forhandlinger med tillitsmennene kan arbeidsgiveren møte enten selv eller ved stedfortreder som han utpeker innen bedriftsledelsen. *Forhandlingene skal føres med den representant for bedriftsledelsen som har myndighet til å ta avgjørelse om den sak som forhandlingene gjelder.*

Arbeidsgiveren eller hans stedfortreder...» osv.»

Motivering:

Hvis den som forhandlingene blir ført med ikke har myndighet til å ta avgjørelse i saken, kan en risikere at vedkommende, når han skal legge saken fram for sine foresatte, ikke gjør dette på objektivt grunnlag. Det er også altfor ofte tilfeller hvor det er nesten umulig å komme i kontakt med bedriftens toppledelse, og hvor denne da bruker en underordnet uten myndighet som forhandler for seg, kun for å trenere saken.

Forbundsstyrets innstilling:

- Nr. 486 b *Forslaget søkes innarbeidet i forbindelse med forslagene til revisjon av Hovedavtalen.*

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 22, Trondheim, foreslår:

Nr. 487

«§ 8 må lyde:

For den tid som tillitsmennene blir engasjert i tillitsmannsarbeid må de være sikret sin lønn som de hadde fra det arbeid de forlot.

Hvis gjennomsnittet i bedriften er høyere, lønnes de etter dette.»

Motivering:

Som det framgår av avtalen kan en tillitsmann lide et økonomisk tap hvis hans lønn er større enn gjennomsnittet i bedriften.

Vi er av den oppfatning at tillitsmannen er en slik viktig faktor i vårt arbeidsliv i dag at hans fortjeneste ikke må forringes.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget sendes LO med anbefaling.

NORSK KJØTTINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Oslo Kjøttindustriarbeiderforening, foreslår:

Nr. 488

«At det i reglene for utbetaling av tapt arbeidsfortjeneste i forbindelse med organisasjonsmessige gjøremål tas inn en bestemmelse om at akkordarbeidere får sin tapte arbeidsfortjeneste dekket etter de samme satser som gjelder for 1. og 17. mai.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres da det har vist seg at enkelte unndrar seg tillitsverv som de ellers kunne ha vært villige til å ta på seg. Det er en kjensgjerning at mens tidlønnarbeiderne stort sett får full dekning, vil akkordarbeiderne i de fleste tilfeller tape på de nåværende regler.

Kapitel 6. § 14.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Avd. 81, Kristiansund N., foreslår:

Nr. 489

«Avdelingen vil henstille til Kongressen at det ved revisjon av Hovedavtalen blir fastslått at filet- og fryseribedrifter er helårsbedrifter og ikke som nå at de regnes som sesongbedrifter. Vi krever at punkt 1 til 5 under § 14, merknader, går ut.»

Motivering:

Slik som situasjonen er i dag benytter arbeidsgiveren seg av unntaksbestemmelsene i § 14, merknader. De sjonglerer med arbeidstakerne på en slik måte at de aldri oppnår å kunne si at de er fast

ansatt og dermed oppnå de fordeler en slik status gir. Vi mener at filet- og fryseribedrifter i dag er en helårsindustri og derfor må komme under § 14 i Hovedavtalen, uten unntak.

Forbundsstyrets innstilling:

Någgjeldende praksis i filet- og fryseribedrifter er i første rekke knyttet til bestemmelser i tariffavtalen om avsigelse og tilsigelse. Spørsmålet må derfor tas opp til vurdering foran neste tariff-revisjon.

Men vi er også av den mening at LO ved neste revisjon av Hovedavtalen går inn for å få myket opp og avklart de någgjeldende regler i § 14, Merknad, punkt 1.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 490

Vardø faglige Samorganisasjon foreslår:

Prinsipalt:

«At merknad til Hovedavtalens § 14 blir fjernet og at man i forhandlinger mellom LO, NAF og de sentrale myndigheter kommer fram til en løsning hvor fiskearbeiderne er sikret helårlig årsinntekt/sysselsetting.»

Motivering:

Fra fiskearbeidernes side har det i mange år vært reist krav om at Hovedavtalens § 14, merknader, burde fjernes.

I merknad til § 14 heter det:

«Reglene i § 14 gjelder ikke for arbeidstakere som tilsies og avses innenfor de typiske sesongindustrier osv.»

Ser man på de virkninger det innebærer med den formulering teksten har fått, må det være innlysende for enhver at det hadde vært langt å foretrekke at Hovedavtalen ikke berørte dette spørsmål, — da ville arbeiderne i minste fall ha samme mulighet for å ivareta sine interesser overfor arbeidsgiverne som alle andre grupper i samfunnet. —

Slik som Hovedavtalens bestemmelser hva angår § 14, merknad, er formulert, er den der kun for å beskytte og ivareta arbeidsgivernes interesser, — og fiskearbeiderne blir utsatt for en så vilkårlig behandling at det er utillatelig at slikt kan skje i vårt ellers så velordnede samfunn. Det må nå være helt berettiget at fiskearbeidernes krav hva angår § 14, merknad, blir imøtekommet. Det har fra flere hold vært reist kritikk mot de arbeidsforhold som fiskearbeiderne tilbys og det kan nevnes at fylkets arbeids- og tiltaksnemnd har uttalt at fiskearbeiderne må sikres helårlig beskjef-

tigelse, videre er det fra framtreddende ledere i fiskeindustrien gitt uttrykk for sterk bekymring med den utvikling som har skjedd. Ungdommen ønsker ikke å begynne i en næring som gir så liten trygghet som fiskeindustrien. Findus har slått til lyd for at man finner fram til et lønssystem som gir fiskearbeiderne helårsinntekt. På bakgrunn av forannevnte skulle det ikke herske noen tvil om at saken nå er så langt fremskreden at LO må reise saken overfor NAF og de sentrale myndigheter.

Subsidiært:

«Som en overgangsordning inntil avtale om at Hovedavtalens § 14 også skal gjelde for fiskearbeiderne, foreslår vi at LO søker å finne fram til en garantiordning som sikrer fiskearbeiderne en minsteinntekt i perioder med stor ledighet.

Her kunne vi tenke oss at arbeidsledighetstrygden ble forhøyet og at den ventetid på en uke som nå gjelder for å få trygd, blir opphevet.»

Nr. 491

Ytre Nordmøre faglige Samorganisasjon foreslår:

«Landsorganisasjonen går inn for ved revisjon av Hovedavtalen, å få fjernet punkt 1, under merknader etter § 14 i Hovedavtalen.»

Nr. 492

Motivering:

Slik situasjonen er i dag, benytter arbeidsgiverne seg av punktet (punkt 1, § 14) i tide og utide og sjonglerer med arbeidstakerne på en måte som gjør at de blir avsaagt bare for en dag eller to, og dermed går de glipp av ledighetstrygd på grunn av at dette kan forekomme flere ganger i én og samme uke. Dette medfører at arbeidstakerne har et direkte lønnsstap. Det hele grunner seg på dårlig plan og oversikt hos arbeidsgiverne, og den lettvinde adgang de har til å sende hjem en arbeidstaker etter punkt 1 under merknader i § 14.

Vi mener at filet- og hermetikkindustrien i dag er helårsindustrier og må komme under § 14 i Hovedavtalen, uten unntak.

Del B.

Samarbeidsavtalen.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Norges Handels- og Kontorfunksjonærs Forbund foreslår at Kongressen fatter følgende vedtak:

Nr. 493

«Ved første revisjon av Hovedavtalen endres del B, Samarbeidsavtalen § 25 — Valg og stemmerett, slik at bare LO-organiserte har stemmerett ved valg av de ansattes representanter til bedriftsutvalgene.»

Motivering:

Vi finner det urimelig at de uorganiserte skal ha samme rett som de fagorganiserte når det gjelder valgbarhet og stemmerett i bedriftsutvalgene. Resultatet har blitt at en rekke uorganiserte sitter som de ansattes representanter i bedriftsutvalgene.

Som kjent er det bare de fagorganiserte som kan delta i valg av tillitsmenn.

Vi finner det naturlig at dette også gjelder representanter til bedriftsutvalgene.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 494

Avd. 1, Oslo, foreslår:

«At LO-kongressen tar opp i forbindelse med revidering av Hovedavtalen, at der hvor bedriftene slutter seg sammen i konserner, må det gis mulighet for tillitsmennene i konsernets klubber til å slutte seg sammen og velge forhandlingsutvalg med rett til å forhandle med den sentrale konsernledelse om spørsmål av felles interesse. Videre må mulighetene tilrettelegges for å holde felles bedriftsutvalgsmøter og kontaktmøter.»

Motivering:

Som det nå er, støter man ofte på vanskeligheter når man prøver å reise sentrale spørsmål, og det hevdes at Hovedavtalen ikke gir åpning for slike drøftelser. Vi har inntrykk av at den annen part benytter seg av dette, og vi føler at det er et tomrom her som gjør at vi ikke kommer til med vårt syn. De henviser oss til den enkelte bedriftsledelse. Da utviklingen går mot at flere og flere bedrifter slutter seg sammen i konserner, må vi få klare linjer her — og det haster.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 494 b

Forslaget søkes innarbeidet i forbindelse med forslagene til revisjon av Hovedavtalen.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 495

Avd. 26, Høyanger, foreslår:

«Når en blir stilt overfor en beinhard arbeidsgiver som utnytter alle muligheter som avtalene gir — til i sin favør — å presse arbeidstempoet oppover — alltid oppover — slik at arbeideren, etter kanskje 30 års trofast tjeneste ved hjelp av tidsstudier og andre utspikerte metoder — får slengt etter seg at det må ytes mer.

Ja, det virker mismodig og forstemmende når møysommelig opparbeidede

rettigheter og arbeidsvilkår blir torpedert, og en må trekke seg tilbake fra skanse til skanse — og alltid som den tapende parten.

Her må våre fremste tillitsmenn være på vakt og verne om og hjelpe oss i kampen for et sømmelig arbeidstempo. Erfaringen viser at med de tilstander som utvikler seg på arbeidsplassene — er det virkelig fare på ferde — etter at arbeidsherrne fikk lov til å etablere seg med tidsstudier. Får dette fortsette er neste steg at industrien i framtiden kan karakteriseres som slaveri.

Her blir snakket så mye om velferdsstat, men når en tar hensyn til økende krav om arbeidsytelse — så må en ha lov til å sette både ett og to spørsmålstegn ved hele velferdssamfunnet.

Resultatet er blitt: Alle som produserer de varene vi trenger mest, skal yte størst mulig innsats for minst mulig betaling.

Og de som styrer næringslivet og samfunnet bør være slike som på den mest raffinerte måte kan skaffe seg de største inntektene med minst mulig arbeid.

Dette som en oppfordring til våre folk i forbund og LO.

Skal arbeiderne ha håp om å kunne se framtiden i møte uten urimelig press på arbeidsplassene — så må det gjøres noe effektivt — for å verne om arbeiderne. For dette er avgjørende, dersom ikke mismot og vantrivsel skal ta knekken på oss alle.»

Forbundsstyrets innstilling:

Oversendes LO's kongress uten kommentarer.

Fra Sekretariatet:

Nr. 496

Kongressen innbys til å gjøre følgende vedtak:

1. Sekretariatet får fullmakt til å si opp Hovedavtalen og Samarbeidsavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening.
2. De forslag som foreligger om revisjon av disse avtaler, sendes Sekretariatet.
3. Etter uttalelser fra de interesserte forbund utarbeider Sekretariatet de nødvendige forslag til endring av avtalene.
4. Representantskapet får fullmakt til å godkjenne et eventuelt forslag til revisjon av disse avtaler.

Retningslinjer for bruk av arbeidsstudier.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 100, Ringsaker Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 497

«LO tar opp til ny vurdering retningslinjer for tidsstudier og tar de nødvendige skritt til endringer.»

Motivering:

Tidsstudier brukes i dag i for stor grad til å redusere lønningene i tariffperioden, noe som fører til stor misnøye og uro på arbeidsplassene.

Denne utvikling er i første rekke begunstiget av de lave akkordnormaler, manglende forståelse hos tidsstudiefolkene og at retningslinjer for tidsstudier slik de er i dag, tillater dette.

Nr. 498

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 100 oversendes det kommende sekretariat til vurdering.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 499

Avd. 53, Ålvik, foreslår:

«Hovedavtalens bilag 1, Retningslinjer for bruk av arbeidsstudier går ut.»

Motivering:

Vi anser at disse er ensidig rettet mot oss arbeidere i sin nåværende form.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

E) Hovedavtalen med Den Kooperative Tarifforening.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Nr. 500

Kooperative Funksjonærs Forening, Oslo, fremmer følgende forslag:

«Ved revisjon av Hovedavtalen mellom Den Kooperative Tarifforening og Landsorganisasjonen i Norge med tilsluttede forbund må bestemmelsene i Del A, Kap. X, § 22, utgå av avtalen. Den erstattes med bestemmelsene i Del A, Kap. 10, § 20, i Hovedavtalen mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundet henstiller til Landsorganisasjonen i Norge å gå inn for at de fagorganiserte i kooperasjonen snarest mulig får streikerett.

Nr. 501

Fra Sekretariatet:

Kongressen innbys til å gjøre følgende vedtak:

- 1. Sekretariatet får fullmakt til å si opp Hovedavtalen med Den kooperative Tarifforening.**

2. Det forslag som foreligger om revisjon av denne avtale sendes Sekretariatet.
3. Etter uttalelse fra de interesserte forbund utarbeider Sekretariatet de nødvendige forslag til endring av avtalen.
4. Representantskapet får fullmakt til å godkjenne et eventuelt forslag til revisjon av denne avtale.

F) Industrielt demokrati.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:

Nr. 502

«Intensivering av arbeidet med å gjennomføre bedriftsdemokratiet. Forsøksvis bør en gjøre framstøt i bedrifter og institusjoner som drives helt eller delvis på kommunal, statlig eller kooperativ basis.»

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 503

«Avdelingen vil støtte alle forslag tilsendt Kongressen som tar sikte på demokratisering innen vår fagbevegelse og som i sine formuleringer tar sikte på å tilbakeføre bestemmelsesretten til avdelingene og enkeltmedlemmet.

En slik utvikling vil automatisk skape nye interesser og økt tilslutning til vår fagbevegelse.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 3 om medbestemmelsesrett — industrielt demokrati tiltres.

Vedr. forslaget fra avd. 187:

For fagbevegelsen har det alltid vært en forutsetning at demokratiet skal være grunnlaget for all vår virksomhet. Utviklingen kan imidlertid medføre at deler av medbestemmelsesretten blir overlatt til dertil egnede forhandlingsutvalg eller styrer. I sluttfasen vil imidlertid det enkelte medlem likevel ha direkte medbestemmelsesrett enten det gjelder å stemme over et tarifforslag eller å velge representanter f. eks. til et landsmøte. Forbundsstyret kan derfor ikke slutte seg til påstanden i forslaget.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Kooperative Funksjonærs Forening, Oslo, fremmer følgende forslag:

Nr. 504

«Fagkongressen ser som en viktig oppgave for fagorganisasjonen å øke taktten i gjennomføring av bedriftsdemokrati. Den anser også at de som

alltid bør være kommet lengst på dette område bør være de kooperative foretak og arbeiderforetak.

Fagkongressen gir derfor Sekretariatet i oppdrag å fremme avtaler som gir de ansatte rett til å være representert i alle styrende organer i kooperative foretak og i arbeiderforetak.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 505

Avd. 1, Oslo, foreslår:

«Da hverken vedtaket på LO's kongress i 1961 eller 1965 har utløst den forønskede demokratiseringsprosessen i arbeidslivet, må dette tilskrives at den nåværende «samarbeidslinje» ikke trenger igjennom styringsretten i vårt næringsliv. Det må derfor, så snart som mulig, gjøres konkrete framstøt som er av prinsipiell karakter.

Jern- og Metall, Oslo, vil derfor foreslå følgende tiltak:

- I. At LO's «HANDLINGSPROGRAM» på dette punkt avklarer hva norsk fagbevegelse oppfatter som målsetting med så vel det økonomiske demokrati, som demokrati i arbeidslivet.
- II. At det opprettes en fagbevegelsens HØYSKOLE som bygger videre på LO-skolens grunnlag, men som går lengre innenfor spesielle fagområder, og som kan avsluttes med en avhandling på et bestemt arbeidsfelt — t. eks. bedriftsøkonomi, bedriftsorganisasjon, rasjonalisering osv.
- III. Realisere vedtaket fra 1961 slik at arbeidstakerne innen offentlige, halvoffentlige og kooperative bedrifter får en sterkere innflytelse, og med sikte på at dette gradvis kan bli mønster for det private næringsliv.
- IV. Realisere vedtaket fra 1965 hvor det heter at bedriftenes organisasjonsmønster må endres slik at tillitsmannsinstitusjonen i bedriften kan få større innflytelse i ansvarlige organer.
- V. Nedsette et utvalg som skal foreta et nærmere studium av utviklingen ved de bedrifter som har opprettet produktivitetsavtale (Norsk Hydro og Akers Mek. Verksted), for å gjøre disse bedrifters erfaringer kjent for LO's øvrige tillitsmenn og medlemmer.
- VI. At Landsorganisasjonen så snart som mulig knytter til seg spesialister som kan utrede spørsmålet om hvordan lærebøker og annet skolematerieill bør utformes for at de unge skal kunne føre demokratiet videre. Målsettingen her må være at det stoffet elevene får, skaper forståelse for de demokratiske verdinormer fullt ut.
- VII. Med sikte på å gi, såvel de ansatte som samfunnet generelt, en større kontroll med hvordan vårt næringsliv drives, fremmes der gjennom DNA et lovforslag gjennom Det norske Storting som gir de ansatte i en bedrift representasjonsrett i bedriftens styre og generalforsamling. En slik lov må på noe lengre sikt avløses av en annen som trekker opp rammen for hvordan arbeidstakerne i en bedrift skal sikres innflytelse over bedriftens disposisjoner.»

Motivering:

Til tross for en rekke konstruktive forslag, som tidligere er vedtatt, står vi i dag ikke særlig nærmere en realisering av demokratiet i vårt bedriftsliv. På enkelte områder har forholdene forverret seg, vi tenker her på våre konsernledelsers tilbaketrunkne tilværelse i forhold til Hovedavtalen. Også den innflytelse utenlandske interesser har i norsk næringsliv forstyrrer dette bildet.

Sot motvekt til disse tendenser, og for å komme realiseringen av det fulle bedriftsdemokrati noe nærmere, håper vi Kongressen vil slutte seg til dette forslag.

Avd. 35 og avd. 233, Strømmen, foreslår:

Nr. 506

«Arbeidet med demokrati på arbeidsplassen må intensiveres.»

Avd. 75, Halden, foreslår:

Nr. 507

«Avdelingen foreslår at LO må satse sterkt på skolering for det eventuelle kommende bedriftsdemokrati.»

Avd. 114, Brumunddal, foreslår:

Nr. 508

«Det må bli satt forgang i arbeidet med bedriftsdemokratiet, slik at medbestemmelsesretten i bedriftene blir gjort gjeldende for alle bedrifter i samfunnet, og ikke som nå bare i statsbedrifter. Likeså må de som er ansatt i private bedrifter få samme goder som dem som er ansatt i statstjeneste.

Man må altså forsøke å få størst mulig likhet for alle som er organiserte, uansett yrke.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret erklærer seg enig i at arbeidet med demokratisering av arbeidslivet intensiveres gjennom tiltak som kan øke forståelsen for spørsmålets betydning, og gjennom opplæringstiltak som kan kvalifisere de ansattes målsmenn til å løse de oppgaver en større innflytelse skaper.

Forbundsstyret ville se det som ønskelig at en kunne få en avklaring av hvilke konkrete tiltak en ønsker å gjennomføre for å skaffe lønnstakerne en større innflytelse i bedriftenes ansvarlige organer. En viser i denne forbindelse til vedtaket på Landsorganisasjonens kongress i 1965, hvor det bl. a. sies:

«Videre må det arbeides for å få bedriftenes organisasjonsmønster endret slik at lønnstakerne gjennom tillitsmannsinstitusjonen i bedriften kan få større innflytelse i de ansvarlige organer.»

Når det gjelder de nødvendige opplæringstiltak, er en kjent med at det arbeides på disse felter. Skal en nå fram til fullverdige tiltak,

vil dette kreve betydelige økonomiske uttelling, og en tror det er en nødvendig forutsetning at en kommer fram til en heldig løsning av spørsmålet om et felles opplærings- og utviklingsfond.

Forbundsstyret forutsetter at fagbevegelsen vil legge sterke krefter til for å få en gunstig løsning av dette spørsmål. I alle høve må en ikke risikere at en trenering av denne saken forårsaker en forsinket utbygging av opplæringstiltakene. Dette vil si at en i så tilfelle må forsøke å ordne finansieringsforholdene gjennom midler fra fagbevegelsen sjøl.

I forbindelse med de pågående samarbeidsforsøk i en del bedrifter, og som inngår som fase B i hovedorganisasjonenes samarbeidsprosjekt, må Landsorganisasjonen engasjere spesielle medarbeidere som direkte kan følge opp disse prosjektene og være aktive rådgivere for de enkelte forbund som måtte bli berørt. Uten tvil er det av avgjørende betydning for en realisering av arbeidslivets demokratisering at en finner fram til demokratiske samarbeidsformer nedover i bedriftsorganisasjonen, slik at en får det nødvendige samspill mellom en formell representasjon i de øvre besluttede organer og de bl. a. mellommenneskelige forhold som må løses innenfor en demokratisk bedriftsorganisasjon.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 509

Avd. 49, Oslo Sporveisarbeideres Forening, foreslår:

«Full medbestemmelsesrett i bedriftene.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget og viser til LO's vedtekter § 1 om saken.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 510

Den faglige Samorganisasjon i Bergen foreslår:

«LO's kongress, mai 1969, vil be det nyvalgte sekretariat om i samråd med samarbeidskomiteén mellom LO og DNA å forsøke utredet og fremmet konkrete forslag når det gjelder:

Gjennomføring av demokrati på arbeidsplassen — i private, offentlige og kooperative bedrifter.»

Nr. 511

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Dagsordenens punkt 6.
Fagorganisasjonens engasjement
i forsikringssspørsmål.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Sandvika, foreslår:

Nr. 512

«Avdelingen foreslår at all praktisk forsikring skal foregå gjennom fagforeningsboken og at LO fortsatt arbeider med dette.»

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

Nr. 513

«Egen forsikring for medlemmer som blir sagt opp før oppnådd pensjonsalder p.g.a. automasjon, rasjonalisering og sykdom. Og dette må løses organisasjonsveien.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til diskusjonene i grunnorganisasjonene i forbindelse med «Program 69», og vil komme tilbake til disse spørsmål i forbindelse med utarbeidelse av handlingsprogrammet på bakgrunn av synspunkter som kommer inn.

Samarbeidskomitéen i Nordland foreslår:

Nr. 514

«Fagbevegelsens engasjement i bank- og forsikringsvesen bør samordnes og utbygges, og det må søkes etablert ordninger gjennom lån, innskuddspolitik, forsikringsavtaler og liknende som gir fagorganiserte arbeidstakere visse særfordeler.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres og det vises til LO's vedtekter § 1 om saken.

Kollektiv hjemforsikring.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 53, «Nordens Klippe», Kirkenes, foreslår:

Nr. 515

«Landsorganisasjonen i Norge må på ny se på spørsmålet om reservasjonsretten for de som ønsker å bli medlem av Landsorganisasjonen.»

Motivering:

«Nordens Klippe», avd. 53, har gitt sin fulle tilslutning til den kollektive hjemforsikring, som vi mener er en av de største oppgaver

som er gjennomført for de fagorganiserte, og det har alltid vært fagbevegelsens oppgave å gjennomføre tiltak og goder som gir økt tilslutning til fellesskapet, LO.

Dette at nye medlemmer ikke har anledning til reservasjon, mener vi er å skade den kollektive hjemforsikring, og når vi nå står midt oppe i en storstilt vervekampanje, som vi deltar aktivt i, mener vi det er av stor betydning for verving av nye medlemmer at LO endrer sitt syn på spørsmålet om reservasjonsrett for nye medlemmer.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundet kan ikke være enig i at det gis noen generell reservasjonsrett for nye medlemmer.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 516

Avd. 28, Oslo Sykehuspersonales Forening, foreslår:

•Ved kollektiv hjemforsikring må det være spørsmål om reservasjonsrett.▪

Motivering:

Sykehusene henter en stor del av sin hjelp i den kvinnelige sektor fra distrikter utenfor Oslo-området. Dette betinger at sykehusene skaffer hybler til denne hjelp. Flesteparten av våre medlemmer bor i slike hybler som er møblerte.

Denne betjening eier ofte bare sitt gangtøy, og vi finner det som en alt for stor belastning at disse skal være med i en forsikringsordning som den foreslåtte.

Nr. 517

Avd. 198, Dale Personalforening, foreslår:

•Ved kollektiv hjemforsikring må det være mulighet for reservasjonsrett.▪

Nr. 518

Avd. 246, Frisørenes Fagforening, Oslo, foreslår:

•Landsorganisasjonen i Norge overtar på forbundets vegne den kollektive hjemforsikring for hele fagbevegelsen.

Forsikringspremien innkorporeres i den ordinære kontingent forbundene betaler til LO.▪

Motivering:

I henhold til LO og forbundenes formålsparagrafer er vår for-
ening av den oppfatning at skal denne paragraf ha noen mening,
bør Fagkongressen vedta enstemmig vårt forslag.

Paragrafen er like gammel som selve organisasjonen.

Vårt kollektive medlemskap i LO forplikter oss til at de vedtak som Kongressen har vedtatt, settes ut i livet.

Hjemforsikringen gir hvert medlem en økonomisk fordel og er i flukt med formålsparagrafens bestemmelser.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret oversender forslagene og vil peke på vårt forbunds landsmøtevedtak om hjemforsikringssaken:

1. Landsmøtet er av den oppfatning at prinsippet om kollektive forsikringsordninger er en fordel.
2. Det opprettes forsikringsutvalg på arbeidsplassene. De får bl. a. i oppdrag å kartlegge forsikringsbehovet blant forbundets medlemmer.

Forbundet vil sørge for at medlemmene får alle nødvendige informasjoner om den kollektive hjemforsikring og vil sammen med forsikringsselskapet Samvirke drøfte saken med dem.

3. Med dette som bakgrunn gis landsstyret fullmakt til å oppta forhandlinger med Samvirke om kollektiv hjemforsikring. Resultatet av disse forhandlinger legges fram til behandling og avgjørelse på neste landsmøte.

SAMORGANISASJONENE

Vennesla og Mosby faglige Samorganisasjon foreslår:

«Vi mener at LO må arbeide videre med våre medlemmers forsikrings-spørsmål gjennom Samvirke.»

Nr. 519

Motivering:

Som tillitsmenn er vi kjent med betydningen av de økonomiske vinninger for våre medlemmer ved å overføre alle forsikringer gjennom Samvirke, hvor vi også får medinnflytelse over store kapitalmengder som ellers vil bli disponert av våre motstandere. Dette at vi selv aktiviserer oss i slike spørsmål, er demokrati i praksis. Våre medlemmer overtar den del av den økonomiske makt over midler de selv har til disposisjon. Vi er også stolte av de resultater som hjemforsikringen med de tilleggsforsikringer disse har medført i vårt område.

Vi håper at den komitéen som LO har nedsatt, kan få rettet på de skjevheter som har oppstått ved dobbel- eller flerforsikringer f. eks. innen en familie med flere medlemmer i LO, og andre ting som kanskje kan ha virket urettferdig.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Grupplivsforsikring.

Fra Sekretariatet:

Landsorganisasjonens kongress i 1961 anbefalte opprettelsen av FSK som en felles forsikringskasse og det ansees av betydning at Kongressen også i dette tilfelle anbefaler overgangen fra FSK til grupplivsforsikring i Samvirke. Under behandlingen av saken på FSK's representantskapsmøte i juni 1968 ble Sekretariatet anmodet om å uttale seg i prinsippet om hvorvidt grupplivsforsikring burde ordnes gjennom Samvirke eller om Sekretariatet anså det rimelig å reise spørsmålet på tariffmessig grunnlag. Sekretariatet gjorde i møte 24. juni 1968 følgende vedtak:

1. Sekretariatet er i prinsippet enig i at spørsmålet om grupplivsforsikring ordnes gjennom avtale med Forsikringsselskapet Samvirke, Landsorganisasjonen og forbundene.
2. Forhandlingene fortsetter med sikte på å komme fram til en endelig avtale.

Nr. 520 Sekretariatet foreslår: Kongressen slutter seg til Sekretariatets vedtak.

Dagsordenens punkt 7.

Fagorganisasjonens handlingsprogram.

Retningslinjer for fagbevegelsens framtidige utvikling.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 28, Høyanger, foreslår:

Nr. 521

«Den faglige og økonomiske utvikling etter den annen verdenskrig viser etter nøktern, men kritisk vurdering at fagbevegelsens disposisjoner ikke alltid har vært i pakt med de grunnleggende idéer og tradisjoner som organisasjonen er bygd på.

Tross sosiale og økonomiske framskritt kan det slås fast at innen- og utenlandsk kapitalmakt har konsolidert seg i så sterk grad at politikken i sin alminnelighet og den økonomiske politikk i særdeleshet, domineres og bestemmes av reaksjonære krefter.

Faglig står vi etter disse 23 år i den situasjon at vår organisasjon har stagnert på de fleste felter og er preget av usikkerhet og passivitet, særlig når det gjelder å demme opp for reaksjonens framstøt, enten nå disse er rettet mot krav for økonomiske eller sosiale framskritt for arbeiderklassen.

Det kan sikkert påvises en rekke ytre årsaker til at en slik situasjon er oppstått. Det er dog likevel eventuelle indre organisasjonsmessige svakheter som må tas opp til vurdering av Kongressen 1969.

Selvransakelse basert på objektiv gransking bør føre til at LO-kongressen 1969 blir et vendepunkt i så måte, således at vi søker å finne tilbake til oss selv.

Kongressen skal trekke opp retningslinjer for den framtidige utvikling.

Vi håper og tror at disse retningslinjer vil manifestere LO's evne og vilje til i årene som kommer å føre an i samfunnsutformingen, og lede utviklingen i pakt med arbeiderbevegelsens grunnleggende idéer og tradisjoner fram til et sosialistisk samfunn.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 522

Forslaget oversendes redaksjonskomitéen for LO-kongressen.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Dagsordenens punkt 8. Organisasjonsspørsmål.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 523 *Avd. 190, Nøsted Bruk Fagforening, Drammen, foreslår:*
«Det nedsettes et utvalg som skal fremme forslag om samordning av LO og fagforbundenes arbeidsoppgaver.
- Nr. 524 *Avd. 354, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Trondheim, foreslår:*
«Vårt samfunn står overfor store strukturendringer i den nærmeste framtid.
Vi mener at våre organisasjonsformer ikke er i samsvar med disse forhold og vi foreslår følgende:
LO nedsetter en fylldig sammensatt komité som skal vurdere hele vårt organisasjonsmønster på bredest mulig grunnlag. LO's representantskap må til enhver tid få melding om de betraktninger komitéen kommer fram til, og at en gjennomarbeidet innstilling over endringer foreligger på neste kongress.»
- Forbundsstyrets innstilling:*
- Nr. 525 *Forslaget fra avd. 190 oversendes det nye sekretariatet.*
Nr. 526 *Forslagte fra avd. 354 oversendes det nye sekretariatet og den oppnevnte organisasjonskomité.*
- Nr. 527 *Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:*
«Sammenslåing av Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.»
- Motivering:**
- Konkurransforholdet mellom medlemskap i disse to forbund har ført til uholdbare tilstander.
- Nr. 528 *Avd. 312, Bergen Trelastarbeiderforening,
Avd. 315, Tømmerernes Fagforening, Bergen,
Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:*
«Kongressen vedtar prinsipielt at beslektede forbund må oppta forhandlinger om sammenslutning.»

Avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

«Kongressen beslutter at beslektede forbund skal sammensluttes. LO gir bistand ved sammenslutningsforhandlingene.»

Motivering:

Forholdet mellom enkelte forbund med så vidt ensartet arbeidsområde (arbeidsoppdrag) som f. eks. Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund kan man nærmest karakterisere som åpen krig om medlemmene og organisasjonsretten. Spesielt innenfor større sentra hvor begge forbund har arbeidsoppdrag som griper inn i hverandre, er det praktisk talt umulig å følge de retningslinjer som er trukket opp av LO, bl. a. når det gjelder overføring av medlemskap. Det forekommer nemlig stadig flytting av arbeidere fra det ene arbeidsoppdrag til det andre. Dette gjelder også andre forbund enn de to foran nevnte som driver i bygningsindustrien. Dette skaper problemer, som i aller høyeste grad går ut over de impliserte organisasjoner. Og resultatet er at en hel del arbeidere står uorganiserte, et forhold som skaper mistillit til hele fagbevegelsen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 3, 312, 315, 316 og Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen:

Vårt landsmøte høsten 1966 påla forbunds- og landsstyret «å arbeide videre med sikte på sammenslutning med beslektede LO-forbund». Forbundsstyret gir derfor i prinsippet forslagene fra de nevnte avdelinger sin tilslutning. En går videre ut fra at innstillingen fra LO's organisasjonskomité vil bli framlagt på Kongressen.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Foreningen foreslår:

«at LO tar opp spørsmålet om å få medlemmer av Norsk Bedriftslektrikerforbund tilbake til LO ved at de organiseres i Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.»

Motivering:

Spørsmålet om organisasjonsformen for medlemmer av de forskjellige forbund ble stadfestet på LO's kongress 1958.

I henhold til de retningslinjer som ble opptrukket, skulle medlemmer i de forskjellige forbund overflyttes til de forbund som var bestemt. Det har i alle disse år ikke vært mulig å gjennomføre de

overflyttinger som bestemt på grunn av medlemmenes og de stedlige avdelingers og forbunds negative holdning til vedtaket.

Når det gjelder Norsk Kommuneforbund og Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund har det i Oslo vært strid om dette til d. d.

En voldgiftsdom innen LO har fastslått i strid med LO-kongressens beslutning at denne ikke skal følges, og Norsk Kommuneforbund behøver ikke overføre sine medlemmer til Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.

Vi mener derfor at tiden er inne til å reise dette forslag om å oppta medlemmer av Bedriftselektrikerforbundet i Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, slik at de på ny kan bli medlemmer av LO.

Nr. 531 *Forbundsstyrets innstilling:*

Det vises til vedtak på LO-kongressen 1957 og representantskapets møte i januar 1958 om NEKF's organisasjonsområde. Forslaget foreslås oversendt organisasjonskomiteén av 1966 for den private sektor.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 532 *Avd. 118, Stord, foreslår:*

«Ein bed om at LO-kongressen tek opp til diskusjon industrifagforeningsformen.»

Nr. 533 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*

«at nå må industriforbundsformen bli en realitet fra denne kongress 1969.»

Motivering:

Landsorganisasjonen var allerede i 1923 så framsynt at man så nødvendigheten av at industriforbundsformen måtte innføres, men det ble bare med det. Vi er i dag bare «på stedet hvil» i denne saka, og nå haster det. Slik som det nå er, hemmer det utviklingen og samarbeidet i bedriftene for å løse de store oppgaver man blir pålagt. Vi støter ofte på det dårlige organisasjonsforhold blant funksjonærsektoren i bedriftene, og liten interesse og en viss reservasjon for å være med på tiltak kontra bedriftsledelsen. Vi regner med at industriforbundsformen vil gi et bedre samarbeid og større tyngde bak reiste saker som hver enkelt måtte komme med i bedriften. Mange andre land er kommet mye lengre enn oss her. Så nå er tida inne for å realisere et gammelt vedtak.

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til Organisasjonskomitéen av 1966, og forbundsstyret anmoder om at komitéens arbeid påskyndes. Vi henviser også til vedtak på forbundets landsmøte mars 1966, og tiltrer de innsendte forslag i saken.

NORSK KOMUNEFORBUND

Avd. 28, Oslo Sykehuspersonales Forening, foreslår:

Nr. 534

«Alle arbeidstakere i kommunene skal organiseres i Norsk Kommuneforbund og at man strengt følger industriforbundsformen.»

Avd. 30, Lysverkenes Funksjonærforening, Oslo, foreslår:

Nr. 535

«Samtlige kommunale arbeidstakere som er organisert i LO skal være medlemmer av Norsk Kommuneforbund.»

Forbundets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslagene og foreslår:

Nr. 536

«Norsk Kommuneforbund organiserer arbeidstakere i kommunale-, halvkommunale- og fylkeskommunale bedrifter og arbeidstakere i sosial- og helsesektoren.

Dessuten organiseres de arbeidstakere som tidligere LO-kongresser har besluttet skal tilhøre vår forbund.»

Motivering:

Blant våre medlemmer og organisasjonsledd er det en alminnelig mening at alle arbeidstakere som er nevnt i forbundsstyrets forslag naturlig hører inn under Norsk Kommuneforbunds organisasjonsområde. Det er på det rene at når det er flere forbund som organiserer arbeidstakere på én og samme arbeidsplass med samme arbeidsgiver, så skaper dette store organisasjonsmessige vansker og forviklinger både under forhandlinger og ved organisering.

NORSK SKINN- OG LÆRARBEIDERFORBUND

Avd 14, Halden Reiseeffekt- og Porteføljeforening, foreslår:

Nr. 537

«Vi vil anmode om at LO og forbundene i fellesskap medvirker til at «normalvedtektene» blir endret slik at den framtidige kontingent til forbund og avdelinger blir beregnet prosentuell.

De enkelte forbund fastsetter selv prosentatsens størrelse.»

Motivering:

Betalingen av kontingenten etter prosentuell beregning vil være en mer rettferdig ordning, idet arbeidere med relativ god fortje-

neste vil måtte betale noe mer enn de som er lavt lønnet. Vi tror også at dette vil medvirke til å lette organiseringen av de unge arbeidere.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan tiltres.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 538

Askim faglige Samorganisasjon foreslår:

«Landsorganisasjonen undersøker og påbegynner arbeidet med å forandre de faglige organisasjonsformer vi har i dag som bør ta sikte på å sløyfe forbundsformen slik at alle fagforeninger står direkte tilsluttet Landsorganisasjonen, som til gjengjeld har sine bransjeavdelinger som tar seg av de spesielle behov som hver bransje måtte ha.

Hensiktene med dette er mange, blant annet at det burde bety en rasjonalisering av organisasjonsarbeidet på alle områder. Dette kunne bety en reduisering av mannskap i sentralledelsen. De organisasjonsmannskaper som på denne måte ble overflødig i de tidligere forbund, kunne da ansettes som faglige sekretærer i samorganisasjonene.

Dette vil da kunne gjøres uten at medlemskontingenten skulle behøve å forhøyes. For det er klart i dag at det er mange som synes at fagforeningskontingenten er for høy, så høy at den teller sterkt med i den enkeltes vurdering om han eller hun skal melde seg inn i fagforeningen.

Ved å få fastlønte organisasjonssekretærer i samorganisasjonene kunne organisasjonsarbeidet bedre gjøres i marka der det i dag er nødvendig å ta grundig fatt for å ta igjen det som er forsvunnet i etterkrigsårene.»

Nr. 539

Vadsø faglige Samorganisasjon foreslår:

«at kongressen tar opptakten til en utredning om organisatoriske og praktiske tiltak for å styrke medlemmenes og de lokale organisasjoners innflytelse og rettigheter i Landsorganisasjonen.»

Motivering:

Spørsmålet om økt medbestemmelsesrett opptar de fagorganiserte sterkt i dag. Det er derfor naturlig at de samtidig legger vekt på sine rettigheter og innflytelse i sin egen organisasjon. De fagorganiserte har derfor interesse av å hindre alle tendenser til byråkratisk ledelse som svekker fagorganisasjonens handlekraft og hindrer dens utvikling.

Prinsippet må være at medlemmenes syn alltid må være grunnlaget for de ledende organers holdning. Dette gjelder såvel ved tariffforhandlinger som i andre saker som angår de fagorganiserte. Det må skapes organisatoriske forutsetninger for en økt innflytelse i avgjørende saker. Det må også åpnes bedre muligheter for medlemmene til fornyelse i ledende organer ved en valgordning som gir alle forslag samme muligheter.

Organisasjonene på det lokale plan, fagforeningene og samorganisasjonene har den største betydning for å fremme medlemmenes rettigheter. Mange fagforeninger, særlig i utkantstrøkene av landet arbeider ofte tungt. Manglende kontakt og bistand fra de sentrale organer, svak økonomi og andre organisatoriske vansker stiller store krav til de tillitsmenn som gjennom uegennyttig arbeid i sin fritid er med og bærer fagorganisasjonen. Det må derfor legges vekt på å styrke de lokale organisasjoners stilling, slik at de kan makte de mange og store oppgaver i dagens samfunn.

Gjennom en bedre utbygd ordning med distriktsorganer valgt av de lokale organisasjoner med tilknytning til LO's distriktskontorer, vil det være mulighet for større distriktmessig innflytelse og bedre organisatorisk kontakt mellom de lokale organisasjoner og ledelsen.

Øvre Solør faglige Samorganisasjon

Nr. 540

«mener det er på tide å støtte opp om den faglige opposisjon som er i emning her i landet.

Den dårlige organisasjonsprosenten viser klart og tydelig at det råder stor misnøye med forbundenes behandling av mange faglige spørsmål — i første rekke lønsspørsmålet.

Vi mener at LO må sørge for at medlemmene får større innflytelse over vedtak i sine respektive forbund.

Under verve- og agitasjonskampanjen kom vi over flere tilfeller hvor det var uorganiserte som hadde langt større timebetaling enn den tariff-festede for bedriftene.

Dette viser at det er en større lønnsevne i næringene enn det som den oppnådde tariff viser. Slike forhold gjør det også umulig å organisere arbeidstakerne i disse bedrifter.»

Ytre Nordmøre faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 541

«Kongressen nedsetter en komité som får i oppdrag å utrede spørsmålet om å få en mer tidsmessig drevet fagbevegelse i Norge, som er i pakt med den samfunnsutvikling som til enhver tid foregår.»

Motivering:

Vi er av den mening at fagbevegelsen i Norge ikke har fulgt med i den strukturendring som har funnet sted i landet, og som derfor skaper et sterkt behov for en fornyelse og en omlegging av driften i pakt med samfunnsutviklingen som foregår.

Fra Sekretariatet:

Organisasjonskomitéen av 1966 vil legge fram et debattopplegg på Kongressen. I denne forbindelse vil Sekretariatet legge fram forslag til konkrete vedtak.

Opprettelse av distriktskontorer.

Nr. 542

Ytre Nordmøre faglige Samorganisasjon foreslår:

«At det opprettes et LO's distriktskontor for Nordmøre med kontor i Kristiansund.»

Motivering:

Den nåværende ordning med lokale samorganisasjoner ble be-
kjempet på det sterkeste fra fagbevegelsen i vårt fylke, særlig da
fra det faglig sett tradisjonsrike Nordmøre!

Imidlertid var det fattet vedtak om nyorganiseringen innen de
høyere bestemmende instanser.

Systemet har virket i flere år nå, og en kan vel uten overdrivelse
si at gjeldende ordning har ført til stagnasjon i det praktiske arbeid
ute i arbeidslivet, for agitasjon med sikte på nyorganisering. I de
lokale faglige samorganisasjoner har ledelsen gjort sitt beste for
å utføre de oppgaver som tilligger en lokal samorganisasjon. De
ledende tillitsmenn skal skjøtte dette arbeid som omfatter agitasjon,
nydannelser, opplysning og annet organisasjonsarbeide på sin fritid.

Et meget godt arbeid er gjort av disse tillitsmenn, men det ville
være umenneskelig å vente større resultater under de arbeidsfor-
hold de har. For å nevne et eks. På den tid det går med for Molde-
kontoret å holde et 2 timer langt møte i Aure, må sekretæren reise
i 1½ døgn med overnatting i Kristiansund. Slike eksempler kunne
forfleres og det er lett forståelig at det er et vanskelig distrikt
å arbeide i.

Under de gamle samorganisasjonsområdene inndelt etter fogderi-
grensene i vårt fylke, og med lønnet sekretær og fast kontor med
nødvendig utstyr, var samorganisasjonen et meget stort pluss for de
faglige og politiske organisasjoner hvor man tok opp saker av sam-
funnsmessig betydning og faglig/politiske kampspørsmål.

Som situasjonen er i dag — er det svært stille, og fortoner seg
nesten som en slags borgfred, mens en skulle ha hatt både vind
og storm på det faglige og samfunnsmessige område.

Vi er meget bekymret over den svikt i organiseringen som synes
å gjøre seg gjeldende på Nordmøre nå. Den personlige kontakt
mellom samorganisasjonen, fagforeningene og de enkelte medlem-
mer er heller ikke god. Savnet av en som har tid til besøk på arbeids-
plassene, i klubber og fagforeningene er både til å ta og føle på.
Arbeidsoppgavene på det faglige felt er i dag så store, at Nordmøre
med den stadig stigende industriutbygging må ha krav på større
faglig bistand enn tilfellet er nå.

Vi tror det er godt investerte penger å gå til det skritt å opprette
et LO's distriktskontor for Nordmøre i Kristiansund.

Skedsmo og omegn faglige Samorganisasjon
med tilslutning av

Fylkesutvalget for samorganisasjonene i Akershus, foreslår:

Nr. 543

«Landsorganisasjonen oppretter distriktskontor for Akershus fylke.»

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Kjele- og maskinpassernes organisasjonsforhold.

Oslo faglige Samorganisasjon,

Oslo Kjele- og Maskinpasserforening foreslår:

Nr. 544

1. Kongressen anbefaler at det nedsettes et utvalg som får i oppdrag å utrede kjele- og maskinpassernes framtidige organisasjonsforhold i Norge.
2. Sekretariatet bemyndiges til å gjennomføre den form for organisering av denne gruppe arbeidere, som av Kjelkontrollen er anslått til om lag 9000 mann, som utvalget måtte bli enige om. Blir det en større tvist, avgjøres saken av Representantskapet.»

Motivering:

Det er 18 forbund innen LO som har kjelepassere innenfor sitt organisasjonsområde, såfremt disse er organisert. — Men dessverre er altfor mange av disse uorganiserte, og det er for tiden ingen mulighet for et landsomfattende samarbeid, hvilket etter vår oppfatning er en nødvendighet etter at nye forskrifter for dampanlegg er gjort gjeldende fra 1. januar 1967, hvor det bl. a. er bestemt at kjelepasserne i Norge skal sertifiseres. Organisasjonsprosenten vil sikkert stige betraktelig ved en landsomfattende sammenslutning av denne gruppe arbeidere.

For øvrig henvises til den korrespondanse som har funnet sted mellom LO, sak 48 — 1, og den utredning som er sendt de 18 forbund.

Så vidt vites er denne gruppe lønsmottakere de eneste i landet som er underlagt særlige, offentlige meget strenge bestemmelser, og i den anledning finner vi det absolutt påkrevd med et landsomfattende samarbeid.

Når det gjelder lønsspørsmålet, er det allerede i stor utstrekning i flere avtaler løst på den måten at disse skal lønnes som fagarbeidere eller med personlige lønninger, og dette kan vel generelt løses ved en rammeavtale med NAF.

Vi håper Kongressen behandler denne saken med all mulig velvilje, og tar hensyn til det rent faglige arbeid, således at en lands-

omfattende sammenslutning av om lag 9000 kjelepassere kan gjennomføres.

Oslo faglige Samorganisasjons styre behandlet saken i møte 14. november d. å.:

Styret er klar over at forslaget har vært framlagt tidligere uten at saken har kommet opp til behandling. Det forslag som nå er fremmet av foreningen går i korthet ut på at det nedsettes et utvalg for å utrede kjele- og maskinpassernes organisasjonsforhold. Et hovedpunkt i forslaget er videre at Sekretariatet skal bemyndiges til å gjennomføre den form for organisering de måtte finne rette.

Oslo faglige Samorganisasjons styre vil på denne bakgrunn anbefale forslaget fra foreningen om nedsettelse av et slikt utvalg for endelig å få avklart deres organisasjonsforhold.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Lærernes tilslutning til LO.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Nr. 545

Avd. 120, Yrkesskolenes Landsforening, foreslår:

«Vi vil, ved utformingen av LO's framtidige politikk, foreslå at det fra Landsorganisasjonens side satses mer på skolesektoren. Dette kan oppnås ved å organisere skoleverkets undervisningspersonell i tilknytning til LO. Et siktemål må være et eget forbund for denne lønnstakergruppe.»

Motivering:

Skolen overtar en stadig større rolle ved utformingen av de unges oppdragelse og livssyn, og LO må i skoleverket være med å gi et riktig bilde av fagbevegelsens betydning i et moderne samfunn.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret slutter seg til forslaget fra Yrkesskolenes Landsforening.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Dagsordenens punkt 9.

Internasjonale faglige spørsmål.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 219, Larvik og omland Byggningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 546

«Kongressen mener at utveksling av delegasjoner og opplysning mellom arbeiderorganisasjoner i Øst og Vest kan være et viktig bidrag til avspenning og bedre forståelse.

Ved gjensidige besøk kan en lære hverandres synspunkter å kjenne — og ikke minst viktig er det at våre synspunkter på det som skjer blir gjort kjent blant arbeidere i andre land.»

Avd. 353, Orkla Bygg- og Trearbeiderforening, foreslår:

Nr. 547

«LO må arbeide aktivt for at det blir opprettet kontakt mellom den Frie Faglige Internasjonale og Verdensføderasjonen (WFTU).»

Motivering:

Den splittelse som hersker i internasjonal fagbevegelse er til stor skade for arbeiderbevegelsen i hele verden.

Vi ville anse det for å være av uvurderlig betydning i arbeidet for fred og framskritt at fagbevegelsen samarbeider internasjonalt.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 219 og 353 kan ikke tiltres.

Vårt landsmøte i 1966 sluttet seg til det vedtak som ble gjort av LO's kongress 1965 om internasjonalt faglig og annet samarbeid.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 26, Høyanger, foreslår:

Nr. 548

«Etterkrigstidens mange og blodige konflikter, det kalds gufs av en ny og selvutslettende verdenskrig bør tilsi at fagbevegelsen i Norge i første rekke gjennom LO, tar sitt eget ansvar for nåtidens situasjon opp til vurdering.

Det må være helt klart at de reaksjonære krefter, enten de står til høyre eller venstre for de positive, fredskjempende krefter, spekulerer i den tragiske splittelse av den internasjonale fagbevegelse.

Nettopp disse krefter forstår det vi selv ikke er villig til å erkjenne:

En sammensveiset internasjonal fagbevegelse vil være den sikreste garanti for bevaring av verdensfreden, da hovedtemaet her må være kamp mot krigen.

Vi oppfordrer LO-kongressen 1969 til å fatte vedtak som pålegger våre fremste faglige ledere å ta initiativ for en internasjonal samling av fagorganiserte, som setter opp dette ene mål:

Kamp mot fredsforstyrrere — for frihet fra frykt — aldri mer krig.▪

Nr. 549

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes LO's fagkongress' redaksjonskomité til vurdering ved en eventuell uttalelse om den internasjonale faglige situasjon.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Dagsordenens punkt 10.

Diverse forslag.

Bedriftslegeordning.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 312, Bergen Trelastarbeiderforening, foreslår:

Nr. 550

«LO må søke å få innført en fast ordning med bedriftsleger. Ved større bedrifter kan denne ordning være bedriftsvis, men ved mindre bedrifter kan ordningen søkes løst ved bransjevis avtale og etter et turnus-system.»

Motivering:

Kontrollundersøkelse hos lege må være et ledd i den alminnelige arbeidshygiene.

Kravet om kontroll er ytterligere blitt aktuelt ved at arbeidstempoet skal høynes, men også når nye stoffer/materialer blir tatt i bruk.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 551

Forslaget fra avd. 312 tiltres med følgende tilføyelse:

Arbeidere som må gå til videre legeundersøkelse (spesialist, gjen-tatt skjermbildekontroll e. l.) må få godtgjort dag- og reise-godtgjørelse av Rikstrygdeverket.

I de tilfelle arbeideren ikke trekkes i lønnen for slikt fravær, tilfaller godtgjørelsen arbeidsgiveren.

NORSK GRAFISK FORBUND

Forbundsstyret foreslår:

Nr. 552

«Forslag om tiltak for å sikre alle arbeidstakere regelmessig legek kontroll. Fagkongressen gjør vedtak som forplikter LO til å ta opp arbeidet med å sikre alle landets arbeidstakere en effektiv årlig legeundersøkelse. Denne undersøkelse må være slik at den spesielt tar sikte på å oppdage på et tidlig stadium de sykdommer som er de mest alminnelige og alvorlige følger av vår tids enerverende, stressskapende arbeid, og sykdommer som kan antas å ha sin årsak i kontakt med stoffer hvis virkning på menneskene ennå ikke er klarlagt.»

Motivering:

Det er alminnelig kjent at kreft- og hjerte- og karsykdommer herjer mer og mer blant menneskene i det moderne samfunn. Et forslag som dette kan ha to iøynefallende fordeler. For det første vil det bli større mulighet for å oppdage sykdommene på et tidlig stadium og stoppe eller kurere dem. Derneft vil en slik masseundersøkelse kunne skaffe vitenskapen et mer omfattende materiale enn noen gang før til bruk i forskningen. Det vil være en god samfunnsøkonomisk investering om samfunnet sikrer de nødvendige midler til et slikt formål.

Nr. 553 Fra Sekretariatet:

«Bedriftslegeordningen er basert på frivillig overenskomst mellom Den norske Lægeforening, Landsorganisasjonen i Norge og Norsk Arbeidsgiverforening. I denne overenskomst er det fastsatt bestemte retningslinjer for hvordan ordningen skal praktiseres. De tre organisasjoner har sammen opprettet

Bedriftslegerådet

som består av en representant for hver organisasjon samt et sekretariat. Rådet har til oppgave å spre opplysning om bedriftslegeordningen, arbeide for at den blir mest mulig utbredt, gi praktisk veiledning i alt som angår den, kontrollere at den praktiseres i samsvar med de vedtatte retningslinjer og uttale seg om tvils- og tvistesporsmål.

Rådet fører register over alle norske bedrifter som har innført bedriftslegeordningen.

Etter den 2. verdenskrig har et stigende antall industrielle og merkantile bedrifter — både private og offentlige — ansatt bedriftslege. Pr. 31. desember 1968 omfatter ordningen tilsammen 1802 bedrifter, hvor det i alt arbeider ca. 315 750 personer. Ca. 1000 bedrifter deltar i felles bedriftslegeordning, hvorav det i alt finnes 166 med tilsammen ca. 107 250 ansatte. Antall bedriftsleger var 609.

Formålet med bedriftslegeordningen er:

Å verne om og fremme helsen til de ansatte — både fysisk, mentalt og sosialt.

Å fremme hygienien på arbeidsstedene.

Dette søkes oppnådd ved regelmessige legeundersøkelser og helseveiledning og ved regelmessige, hygieniske inspeksjoner av arbeidsforholdene.

Under henvisning til ovenstående, oversendes forslagene vedrørende bedriftslegeordning til det nye Sekretariat.»

Folk og Forsvar.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

Nr. 554

«Landsorganisasjonen i Norge trekker tilbake sitt medlemskap i organisasjonen Folk og Forsvar.»

Den kontingent som pr. år har vært innbetalt til Folk og Forsvar, tilstilles betingelsesløst Fredskontorene i Norge. Sekretariatet pålegges å utvirke til at så skjer.»

Motivering:

Organisasjonen Folk og Forsvar tjener ikke arbeiderbevegelsens uttrykte ønske om avvikling av maktblokkene og avspenning. En av dens hovedoppgaver har vært ukritisk å støtte opp om all NATO-propaganda og dermed bidra til opprettholdelsen av spenningen i Europa og den kalde krigen. Dette har bl. a. skjedd ved å reklamere for det integrerte NATO-forsvar, og som i seg selv representerer en trusel mot og en innsnevring av Norges selvstendighet.

Fredskontorene i Norge har derimot bidratt på en betydelig måte til opplysning og kritisk debatt om vår nåværende forsvars- og utenrikspolitikk, samt alternativer til denne. Fredskontorene har videre gjennom sitt opplysningsarbeid tilført norsk u-hjelp verdifulle impulser og har dermed bidratt til å skape forståelse basert på fakta om nord/sør-konflikten.

Det arbeid som Fredskontorene driver er fullt ut i samsvar med arbeiderbevegelsens ønske om nedrustning, gjensidig kontakt og forståelse mellom folkene.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Friarealer — fritid.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

Nr. 555

«Fagkongressen nedsetter et utvalg som får til oppgave å arbeide for sikring av friluftsområder for å gi de fagorganiserte muligheter til å dyrke friluftslivet i alle former i ferie og fritid.»

Motivering:

Så vel 4 ukers ferie som stadig lengere fritid fører til at de fagorganiserte i større og større utstrekning søker former for fritidsbeskjeftigelse som for bare få år siden var reservert andre.

På den annen side er vi vitne til at landets grunneiere organiserer seg i grunneierlag for å skaffe seg en monopolstilling når det gjelder utnyttelsen av landets naturherligheter.

Det drives spekulasjon i form av salg og utleie av friluftsområder, som dermed blir stengt for almenheten.

Skal de fagorganiserte trekke den fulle nytte av lengere ferie og fritid og hente krefter til ny innsats og økt produksjon, må vi ha fri adgang til landets naturherligheter.

Også på dette område må fagbevegelsen gå i spissen for å kjempe fram våre rettigheter.

Nr. 556 *Forbundsstyrets innstilling:*

Forslag fra Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, vedr. Friarealer — Fritid, tiltres i prinsippet og oversendes det nye sekretariat.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 557 *Avd. 35 og avd. 233, Strømmen, foreslår:*

«Fagbevegelsen må gjøre sin innflytelse gjeldende for å bevare vår natur og gjøre den tilgjengelig for alle.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres, og forbundsstyret vil anbefale at Kongressen sterkt understreker betydningen av å sikre mest mulig friarealer for befolkningen. Samtidig må LO søke å hindre spekulasjoner i kjøp og salg av friarealer.

Nr. 558 **Fra Sekretariatet:**

«Landsorganisasjonen og Det Norske Arbeiderparti har nedsatt et aksjonsutvalg som for tiden arbeider med forslaget til lovverk mot forurensning av naturen, strengere dispensasjonsregler for hyttebygging ved strendene og for en fjellplanlov til fordel for allmennhetens ferdsel i fjellet. I dette inngår også kjøp og sikring av friområder.

Forslagene vedrørende denne sak sendes Sekretariatet.»

Skole spørsmål.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 44, Grubernes Arbeidsmannsforening, foreslår:

Nr. 559

«Landsorganisasjonen tar initiativet overfor staten med sikte på å opprette skoleringsmuligheter i samarbeid med Universitetet i Oslo. Skoleringsformer på dette felt, som er lagt opp i samarbeid med universitetet, vil gi de ansatte den skoling som må til for å øve innflytelse med den vekt som er nødvendig, for å realisere den industrielle demokratisering.»

Motivering:

Foreningen har drøftet erfaringene med produksjonsutvalg og senere Hovedavtalens bestemmelser om bedriftsutvalg, og er av den oppfatning at innflytelsen fra de ansatte i bedriften må styrkes. Bedriftens ansatte må ved lov få rett til representasjon i styret og representantskap på en ganske annen måte enn hittil.

Ordningen med innflytelse på den daglige ledelse i bedriften må styrkes i Hovedavtalen mellom LO og NAF.

Realiseringen av de ansattes innflytelse må ikke bare skje gjennom lov og avtaler, men styrkes gjennom bedre kvalifisert skoling av de ansatte, for at de kan øve innflytelse på best mulig grunnlag.

Foreningen vil peke på at de skoleringsformer på dette felt i dag er altfor beskjedne.

De ansatte skal på mest mulig objektivt grunnlag vurdere svært viktige spørsmål for bedriften og samfunnet som helhet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundet sier seg enig i forslaget.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Bygningssnekkernes Fagforening, Oslo, Byggningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

Nr. 560

«LO må gå kraftig inn for større utbygging av landets yrkesskoler, da disse ligger langt tilbake sett i forhold til utbyggingen av de høyere skoler og universiteter.»

Motivering:

Da kløften mellom den akademiske og den mer yrkesbetonte utdannelse blir større og større, må det kreves at det blir bedre muligheter for de som vil lære et yrke med hensyn til lån, opphold og lærestalter.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 561

Forslagene fra avd. 1 og Byggningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, tiltres og oversendes det kommende sekretariat.

Utbyggingen av yrkesskolene må forseres, slik at alle yrkesgrupper — uansett hvor i landet — kan få sitt behov dekket. For å stimulere tilgangen av ungdom til våre yrker må det gjennomføres likestilling mellom akademisk og faglig utdanning.

Voksenopplæringen må utbygges og kursene utvides slik at det kan gis en fullverdig opplæring tilsvarende de faktiske behov i de forskjellige fag og yrker. Voksenopplæringskursene må koordineres med yrkesskolenes plan for tilsvarende opplæring.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 562 *Avdeling 1, Oslo, foreslår:*

«At Landsorganisasjonen tar initiativet til at det reises lærlingheimer i de større byer og ellers hvor det måtte være behov for det.»

Motivering:

I skrift og tale blir vi så å si daglig minnet om mangel av boliger for vår studerende ungdom. Det reises krav om sosiale tiltak, bl. a. bygging av barnehager o. l.

Vi er ikke uenig i at så skjer, men vi må ikke bare favorisere en gruppe av våre ungdommer som søker utdanning.

Den ungdom som søker fagutdanning har også krav på de samme ytelser fra det offentlige, de er i mange tilfeller vanskeligere stilt enn den del av våre ungdommer som søker akademisk utdanning. Det er fagbevegelsens plikt å ivareta interesser for denne ungdom.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 563 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*

«Jern- og Metall — Oslo — foreslår at LO-kongressen stiller krav til dagens utdannelsessamfunn om å få være med og utforme skoleplanen for den 9-årige enhetsskolen og yrkesskolene, slik at landets største folkebevegelse, LO's målsetting og virkeområde blir en del av skoleplanen. Landsorganisasjonen må i samarbeide med myndighetene legge til rette seminarer for skolenes lærerpersonale, slik at de kan gi den rette undervisning på dette området. Våre lærerskoler må få denne oppgave som pensum i sin utdanning.»

Motivering:

Som det nå er, blir det lagt altfor liten vekt på denne siden av undervisningen. Skal vi la denne delen av utviklingen gå fra oss, er vi redde for at vi aldri får tak i de nye grupper som stadig skal ha høyere utdanning og som skaper nye mennesketyper som ikke

har grunnlaget fra fagbevegelsen bak seg. Etter hvert kommer nye service-yrker som ikke fins i de gamle tradisjonelle yrker. Hvis Landsorganisasjonen fortsatt skal være en levende folkebevegelse i fortsatt vekst, og med maksimal innflytelse på det som skjer i dagens samfunn, så er det av største betydning at Landsorganisasjonen også er med i utarbeidelsen av skoleverket.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret slutter seg til intensjonene i forslag fra avd. 1, Oslo, og vil uttale:

Den stadig raskere takten i samfunnsomformingene stiller fagbevegelsen overfor store og til dels helt nye krav. Vil vi være med å forme framtida i pakt med vårt grunnsyn, må dette skje gjennom utforming av konkrete standpunkter — basert på mest mulig viten om sakene.

Spesielt to områder peker seg ut som viktige:

For det første: FRAMVEKSTEN AV UTDANNINGSSAMFUNNET.

For det andre: DEN TEKNOLOGISKE UTVIKLING.

Utdanningssamfunnet, som preges av stadig lengre førstegangsutdanning og av at opplæring og utdanning blir en del av den enkeltes arbeidsforhold gjennom hele livet, vil i stor grad virke inn på organisasjonens arbeidsbetingelser og oppgaver. LO må derfor være med aktivt å utforme grunnlaget for en moderne utdanningspolitikk, både gjennom allmennutdanning, yrkesutdanning og videreutdanning — herunder spørsmålet om voksenopplæring m. v.

Den teknologiske utvikling gir seg mange uttrykk, nye former for bedriftsorganisasjon og ledelse presser seg fram, bedriftene sluttet sammen til konserner, datateknologien tas i bruk i stadig større utstrekning.

Denne utvikling vil stille store krav til omstillingsevne i hele vårt arbeids- og næringsliv. Bl. a. vil den enkelte bransje og bedrift måtte kunne tilpasse seg de stadig skiftende samfunnsforhold, samtidig som de må kunne foreta de indre omvurderinger og endringer som må til for å kunne være levedyktige.

Våre tillitsmenn både sentralt og lokalt vil måtte ta del i arbeidet med disse problemene. Skal vi ha velbegrunnede standpunkter til de kompliserte spørsmål som i denne forbindelse vil bli stilt oss, må vi konsentrere arbeidskraft til å «gi råd». Spesielt vil det være behov for rådgivningsarbeid overfor våre tillitsmenn i den enkelte bedrift.

Enda et moment som understreker behovet for økt vekt på utredningsarbeid, er det syn på langtidsplanlegging som i de senere år

har slått gjennom både i samfunns- og næringslivet. Fagbevegelsen må, for å kunne være med å forme framtida, legge stor vekt på utforming av standpunkter som rekker ut over dagens konkrete problemstillinger. Det er også grunn til å påpeke at PROGRAM 69 og den debatt det har utløst, har forsterket kravet om at slike tiltak settes i verk.

De synspunkter vi har vist til foran vil kreve et sterkere engasjement fra LO's side. Dette gjelder utdanning i alle former, følgene av den tekniske utvikling og de nye samarbeidsformer, og utredningsarbeid av våre framtidige arbeidsoppgaver. På dette grunnlag vil forbundet foreslå:

Nr. 564

De nåværende ekspertkontorer i LO — økonomisk og teknisk kontor — søkes samordnet til ett kontor, og utvides med nødvendig kvalifisert personell. Kontoret må bl. a. ha som oppgave å følge med på de områder vi har nevnt foran, både for å gi råd i dagsaktuelle oppgaver som blir tatt opp, og virke som et rådgivende organ for LO med hensyn til å forme fagbevegelsens framtidige politikk.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 565

Oslo Børstearbeideres Forening foreslår:

for Fagkongressen at den gjør vedtak om at Landsorganisasjonen skal arbeide for at elever ved yrkesskolene må få anledning til lån, på samme vilkår som andre, i Statens Lånekasse for studerende ungdom.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 566

Den faglige Samorganisasjon i Bergen foreslår:

«LO's kongress, mai 1969, vil be det nyvalgte Sekretariat om i samråd med samarbeidskomitéen mellom LO og DNA å forsøke utredet og fremmet konkrete forslag når det gjelder:

Våre yrkesskolers status i forhold til akademisk utdanning.»

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Boligbygging.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 567

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund foreslår:

- a) Det er absolutt nødvendig å få en bedre boligdekning i årene framover. Det må bygges minst 35 000—40 000 leiligheter hvert år.

- b) Det må gjennomføres effektiv kontroll med spekulasjoner i tomteprisene. Stat og kommune må ekspropriere og tilrettelegge større tomtearealer for sosial boligbygging.
- c) Husbankens utlån må økes i forhold til stigningen i byggekostnadene. Renter i Husbanken må holdes på et forsvarlig sosialt nivå.
- d) Bygging av leiligheter for enslige og eldre. Forholdene må tilrettelegges for en rimelig belåning av denne bebyggelse.
- e) Stat og kommune må påskynde alle aktuelle saneringsplaner.
- f) Utarbeide og effektivisere statlige og kommunale boligforsyningsplaner.
- g) Forutsetning for at byggeløyve gis, må være at byggeprosjektet er grundig planlagt.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 568

Forslag fra Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, vedr. Sosial boligbygging tiltres i prinsippet og oversendes det nye sekretariat.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 8, Ingeniørvesenets Arbeiderforening, Trondheim, foreslår:
 •LO's kongress må gå aktivt inn for at det igjen kan bli mulig for unge mennesker å flytte inn i innskuddsleiligheter eller at de kan bygge hus selv.»

Nr. 569

Motivering:

Slik som forholdene nå er må de bruke størsteparten av sin inntekt til husleie. Som eksempel på dette kan vi nevne at det her i Trondheim ikke er uvanlig med kr. 30 000.00 i innskudd og opptil kr. 500.00 i husleie pr. måned for en leilighet. Etter å ha stått på venteliste i flere år, og endelig blir tildelt en leilighet, må svært mange — og helst da de unge — avvise tilbudet på grunn av sin økonomi.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret oversender forslaget.

SAMORGANISASJONENE

Rana faglige Samorganisasjon foreslår at Kongressen 1969 vedtar følgende:

Nr. 570

•Det opprettes et bolig- og byggefond for LO's medlemmer. Rett til lån i fondet gis etter medlemskap i Landsorganisasjonen av en viss varighet. (Eks.vis 1 eller 2 år.) En forutsetter at rentene på lån av fondet bør ligge under Husbankens nivå.

Videre forutsettes det at Kongressen nedsetter et utvalg som får i oppdrag å utrede saken og legge fram forslag til vedtekter for fondet til Sekretariatet. Representantskapet får fullmakt av Kongressen 1969 til å realitetsbehandle saken snarest, og senest innen utgangen av 1970.»

Motivering:

Hovedmotivet for at vi legger fram dette forslaget til drøfting er den stadig vanskeligere situasjon de av våre medlemmer som vil

bygge egne heimer står i, spesielt når det gjelder den såkalte «topp-finansiering». Om de nødvendige beløp kan skaffes til veie er nå lånevilkårene (renter m. v.) slik at det svært ofte blir en *meget stor belastning* for byggeren og hans familie.

Vi mener også å ha brakt i erfaring i vårt arbeid med verving av medlemmer til de forskjellige LO-forbund at det i dagens situasjon ligger for lite av håndgripelige verdier i et medlemskap i LO til at det kan appellere til dagens og morgendagens ungdom. Ungdommen av i dag og i morgen forlanger ikke bare ord og gode hensikter, men vil ha håndgripelige fakta som kan legges på bordet til enhver tid.

Det gamle gode ordet solidaritet som *vi mener* er det mest verdifulle med et medlemskap i LO er i dagens samfunn ikke godt nok som appell til spesielt de unge. Ordet solidaritet er i mange tilfelle og i manges bevissthet langt på vei til å høre fagbevegelsens historie til.

Et bolig- og byggefond i LO's regi mener vi vil være noe som fenger — og som vil gi fagforeningsboka en håndgripelig verdi som aldri før.

Vi fikk hjemforsikringen, og den både fenget og skapte motsetninger, men la oss ikke derfor unnlate å gjøre nye framstøt.

Hva et bosetningslån med rimelige renter og avdragsbetingelser vil kunne bety, spesielt for LO's unge medlemmer skulle det være unødvendig for oss å presisere for et så allsidig sammensatt og sakkyndig forum som utgjør en LO-kongress.

Vi håper at vårt forslag kan bidra til framgang for Landsorganisasjonen og til nytte for LO's medlemmer over det hele land.

Nr. 571 **Fra Sekretariatet:**

Kongressen 1965 vedtok en uttalelse vedrørende den sosiale boligpolitikk. På grunnlag av denne uttalelse har Landsorganisasjonen hatt kontakt med Norske Boligbyggelags Landsforbund.

Det tas opp samarbeid med Norske Boligbyggelags Landsforbund om den sosiale boligbygging.

I samsvar med foranstående sendes forslagene det nye Sekretariat.

Angående tillitsmenn.

• NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 572 *Avd. 55, Kragerø, foreslår:*

•Avdelingen foreslår at en stiller krav om at ledende tillitsmenn i fagbevegelsen ikke innehar ledende politiske verv i politiske partier. F.eks. skal ikke LO-formannen samtidig være stortingsmann eller partiformann. •

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

Forbundsstyret i Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund foreslår:

Nr. 573

«Aldersgrensen for tillitsmenn i fagbevegelsens sentrale organer settes til 60 år. Pensjonskassens vedtekter omarbeides i nødvendig utstrekning.»

Motivering:

Vanligvis rykker tillitsmenn i fagbevegelsen inn i relativt ung alder. De får derfor en lang tjenestetid bak seg, og en praksis og erfaring som er til stor hjelp i det daglige faglige arbeid.

Funksjonstiden for ledende tillitsmenn vil derfor være relativt lang, og de tillitsverv disse i sin tid bekledd på arbeidsplassen — eller i det lokale organisasjonsmiljø — blir overtatt av yngre krefter.

Det vil derfor ofte være en tendens til at de yngre krefter — som rykker inn — føler at den eldre generasjon stenger for nye impulser og idéer fra grunnorganisasjonene.

Forbundet ønsker ikke å uttale seg om riktigheten av disse påstander, men ved å sette pensjonsalderen til 60 år, vil generasjons-skiftet skje hurtigere.

Et annet forhold som også bør tillegges vekt, er at ved de undersøkelser som i dag foreligger, blir det regnet som en selvfølge at den mest intense arbeidsprestasjon skjer i aldersgruppene under 60 år. Men en må sjølsagt ikke se bort fra at den eldre generasjon har store fordeler i den erfaring de etter hvert opparbeider seg. Det vil være skadelig om denne erfaring gikk tapt. Forbundet mener derfor at tillitsmenn som forlater organisasjonen bør kunne benyttes som forelesere, konsulenter, rådgivere eller administratorer i institusjoner, organisasjoner m. v. som står fagorganisasjonen nær.

For tillitsmenn som blir satt til annen funksjon etter oppnådd aldersgrense, bør utbetaling av pensjon ikke finne sted med mindre fortjenesten i den nye funksjon er mindre enn den pensjon han oppbærer.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Fagbladene.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 114, Brumunddal, foreslår:

Nr. 574

«Hvert enkelt forbunds fagblad slås sammen til et faglig dagblad «ikke politisk». Bladet sendes hvert enkelt medlem av LO.»

Motivering:

Medlemmene kunne ved dette bli bedre kjent med de problemer som hvert enkelt fagforbund arbeider med. Dessuten er det jo en tendens til at hvert enkelt forbund nå etter hvert mister flere og flere av sine medlemmer, og det kan da med tiden bli vanskelig for disse forbund å opprettholde sine fagblad.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret sier seg enig i at en bør arbeide for en sammenlutning av fagbladene.

NORSK KJØTTINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 575

Fredrikstad Kjøttindustriarbeiderforening foreslår:

«At Kongressen gjør et prinsippvedtak om at den anbefaler en komité nedsatt med et mandat som tar sikte på, i løpet av kommende kongressperiode, å få slått sammen fagbladene, Fri Fagbevegelse og bildebladet Aktuell, til et felles orienteringsorgan for samtlige LO's medlemmer.»

Motivering:

Etter vår mening er de midler som i dag brukes på fagbladene delvis bortkastede midler på grunn av at få av medlemmene virkelig leser fagbladene.

Vi tror at et tidsskrift som kunne lages i et opplag på 600 000 ville kunne legges på et såvidt høyt kvalitativt nivå — både hva utseende og innhold angår — at det ville være en vesentlig motvekt til den kulørte ukepresse.

Ved at Aktuell kommer med, vet vi at det kunne skapes et underholdende blad for hele familien, med ungdomsstoff, idrettsstoff, varekunnskap osv.

Vi tror også at en på denne måten muligens kunne få ungdommen tidligere opptatt av og kjent med arbeidslivets problemer, både i faglig og politisk sammenheng.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret vil gi forslaget sin varmeste anbefaling og håper at dette forslaget blir et ledd i LO's program 69.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 576

Avd. 241, Arendal kommunale Funksjonærforening, foreslår:

«De enkelte fagblad sløyfes, samtidig som det opprettes et felles LO-organ.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret slutter seg til forslaget slik at saken om et felles fagblad for LO forelegges Sekretariatet til utredning og uttalelse.

Motivering:

Forbundsstyrets oppfatning var at det ville være en stor fordel om man for fagbevegelsen hadde et organ som dekket hele Landsorganisasjonens medlemstokk. Dette ville samtidig som det var et faglig medlemsblad, også bli LO's talerør utad og som sådan ha en meget stor betydning som organisasjonsskapende faktor.

Enn videre ville det enkelte medlem for det første få en informasjon om hva LO sentralt arbeidet med og for det andre ville man kunne følge med i hva som skjedde på den faglige front i andre forbund.

Hvert forbund satser mange penger på sine fagblad. Kunne man derfor i stedet for denne investering sette inn penger i et felles LO-organ, ville man oppnå en økonomisk effektivisering av informasjonsmidlene og samtidig spare penger — fagbevegelsen sett under ett.

Det finnes en del fagblad som den enkelte avdeling driver, og det er ikke meningen her å berøre disse.

Fra Sekretariatet:

Secretariatet har satt ned en komité som vil legge fram innstilling på Kongressen.

Fagorganisasjonens Pensjonskasse.

Landsorganisasjonens kvinnemnd foreslår:

•Pensjonsalderen må bli lik for kvinner og menn.»

Nr. 577

Motivering:

Denne rett må bli en realitet. Fagbevegelsen arbeider jo med gjennomføring av likelønnsspørsmålet for å få likestilling på det økonomiske området, og DNA på det politiske. Det skulle da være helt naturlig at det ble lik pensjonsalder for kvinner og menn. Fastsettelse av aldersgrensen overlates til Kongressen å fatte.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Fagorganisasjonens Stønadskasse.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 578

Avd. 67, Tønsberg, foreslår:

«Avdelingen foreslår at man tar opp spørsmålet om å styrke FSK ved at man utvider ordningen til også å hjemle en gruppeforsikring.»

Motivering:

Den nåværende ordning innen FSK er ikke tilfredsstillende nok.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 579

Avd. 48, Herøya, foreslår:

«Herøya Arbeiderforening foreslår for LO's kongress tilleggsbestemmelse til § 6, punkt D. For øvrig utbetales medlemmene for alle reststående merkeår ved overgang pensjon eller uførhet såfremt dette beløp overstiger 800 kroner som ifølge punkt B tilbakeholdes for begravellesbidrag.»

Motivering:

En vil her foreslå at alle medlemmene får utbetalt sin fulle opparbeidede forsikring i henhold til kassens ytelse, ved avgang pensjon eller uførhet etter fylte 65 år, og med fratrukk av tidligere utbetalt forskudd, samt at begravellesbidraget, kr. 800,00, blir å utbetale ved medlemmets død.

Nr. 580

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes FSK's representantskap til vurdering.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Nr. 581

Avd. 9, Bergen, foreslår:

Vedtekter for Fagorganisasjonens stønadskasse.

«§6, punkt B i vedtektene for stønad til «Ikke berettigede etterlatte» utbetaler FSK den fulle dekning av utgiftene ved medlemmets begravelse.»

Motivering:

Den nåværende bestemmelse dekker ikke på langt nær en begravelse i dag.

Nr. 582

Avd. 410, Bergen, foreslår:

«§ 6. B. Finnes det ikke berettigede etterlatte, utbetaler FSK opptil 800 kroner ved medlemmets død, foreslås endret til:

... opp til 1500 kroner ved medlemmets død.

Dersom dette forslaget forkastes, foreslås følgende:
 opp til 800 kroner og FSK dekker de regninger begravelser påfører de etterlatte.»

Motivering:

Med de priser som er i dag, blir den/de etterlatte påført store ekstra utgifter ved en begravelse. Vi finner at den nåværende sats er urimelig liten, og anbefaler derfor at den blir hevet som nevnt.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret mener at FSK's regnskap tydelig markerer at kassen ikke kan øke kassens økonomiske forpliktelser uten en betydelig kontingentøkning. Spørsmålet må også vurderes ut fra de tilskudd som gis fra det offentlige ved dødsfall. Endringer i kassens vedtekter bør avvendes inntil spørsmålet om en eventuell omlegging av den nåværende forsikringsform er avklart.

SAMORGANISASJONENE

Tønsberg og omland faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 584

«At FSK blir styrket gjennom en utvidelse av forsikringsordninger.»

Motivering:

Det er på det rene at FSK har vært og er fremdeles en god ordning for de fagorganiserte medlemmer. Men det er heller ikke tvil om at FSK bør styrkes på forskjellige vis for å gjøre ytelser til medlemmene bedre. Blant annet bør spørsmålet om en gruppeforsikring tas med i ordningen. LO bør i samarbeid med Samvirke finne fram til en rimelig gruppeforsikring som gir en betydelig større ytelse enn FSK i dag yter ved dødsfall uansett årsak, og ved ulykker som gir invaliditet.

Fra Sekretariatet:

Nr. 585

Forslagene sendes Representantskapet i Fagorganisasjonens Stønadskasse.

Representasjon i utvalg og råd.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Avd. 120, Yrkesskolenes Landsforening, foreslår:

Nr. 586

«LO's oppnevnte representanter i utvalg og råd, bør oppnevnes fra det eller de fagforbund som har den aktuelle etat som organisasjonsområde.»

Motivering:

Man vil ved dette oppnå en bedre kontakt med, og aktivisering av, de berørte fagorganiserte. LO-representanten vil sitte inne med førstehåndskjennskap til de saker han skal være med å avgjøre. Dette vil være et skritt i retning av demokrati på arbeidsplassen og medbestemmelsesrett for de ansatte.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret slutter seg i prinsippet til forslaget fra Yrkeskolenes Landsforening. En er imidlertid klar over at det for enkelte styrers og råds vedkommende kan være andre interesser som skal dekkes gjennom LO's representasjon, enn forholdene for de ansatte innenfor vedkommende områder. I de tilfelle LO's representanter i slike styres og råd ikke oppnevnes fra vedkommende fagforbund som har vedkommende etat eller institusjon som sitt organisasjonsområde, foreslår en at det fastsettes følgende generelle regler:

Nr. 586 b

- a) Såframt et forbund innen LO ønsker å ta opp spørsmål som ligger under vedkommende styres eller råds arbeidsområde, må forbundet snarest mulig underrette LO's representanter i styret eller rådet, slik at det kan skje en forhåndsdrøfting av spørsmålene.
- b) I de tilfelle LO's representanter i et styre eller råd som nevnt, får seg forelagt saker til behandling som har spesiell interesse for ett eller flere av LO's forbund, må vedkommende representanter ta opp slike spørsmål med vedkommende forbund før endelig vedtak finner sted.

Organiserte — uorganiserte.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Nr. 587

Avdeling 44, Grubernes Arbeidsmannsforening, foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge utreder mulighetene for å framtinge at også arbeidskraft som nekter å la seg organisere, må delta i utgiftene de fagorganiserte påtar seg for å bedre lønns- og arbeidsvilkårene på arbeidsplassen.»

Motivering:

Foreningen vil peke på de uorganisertes frukter av fagbevegelsens arbeid på mange felter.

De har samme lønn som organiserte, de nyter godt av lovgivningen som fagbevegelsen har kjempet fram osv. Dette kan de gjøre uten at det koster dem noe som helst. Foreningen mener det finnes en rekke mennesker som unndrar seg organisering kun for

å spare utgiftene til kontingent, og at det er på sin plass at en slik holdning bør få konsekvenser.

Fagbevegelsen bør ikke tolerere at de fagorganiserte skal bære utgiftene alene til det det koster å drive tariffarbeid på arbeidsplassen.

De uorganiserte bør gjennom tvungne avgifter, på fortjenesten, innbetale til den lokale fagforening en ukentlig avgift tilsvarende fagforeningskontingenten som i sin helhet går til foreningen uten organisasjonsrettigheter.

Fra forbundsstyret:

Forbundet viser her til det forslag som landsmøtet vedtok om organisasjonsplikt, og som tidligere er oversendt LO.

Vedtaket lyder:

- 1. Bare organiserte arbeidstakere kan påberope seg ansiennitetsfordeler.*
- 2. Ved arbeidsinnskrenkninger skal eventuelt uorganiserte arbeidstakere på arbeidsplassene sies opp først.*
- 3. Ansiennitetesmessige opprykk eller forfremmelser skal gjelde bare for organiserte.*
- 4. På alle arbeidsplasser, hvor det er opprettet tariffavtale, kan de organiserte arbeidstakere, om de ønsker det, forlange at alle skal stå tilsluttet den stedlige fagforening.*
- 5. Når et flertall av arbeidstakerne på en arbeidsplass eller i en bedrift ønsker det, skal bedriften foreta trekk av fagforeningskontingent.*
- 6. Hvordan trekkordningen og overføringen av pengene til fagforeningen skal gjennomføres, avtales med den stedlige forening i hvert enkelt tilfelle.*

NORSK HOTELL- OG RESTAURANT-ARBEIDER-FORBUND

Tromsø Hotell- og Restaurantpersonales forening foreslår:

«Ved kommende tariffrevisjoner må Landsorganisasjonen reise krav om organisasjonsplikt i de bedrifter hvor tariffavtale er gjennomført.»

Nr. 588

Motivering:

Det er et sørgelig faktum at de resultater som blir oppnådd gjennom tariffavtaler og overenskomster, også kommer de uorganiserte til gode.

Tiden må vel være kommet til å trekke dette misforhold sterkt fram i lyset.

På avdelingens medlemsmøter blir dette forhold gang på gang holdt fram og debattert om.

Vi vil ikke lenger se på at de uorganiserte innkasserer fordelene uhindret.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundet støtter fullt ut avdelingens forslag.

NORSK JERNBANEFORBUND

Nr. 589

Bilpersonalets landsråd av Norsk Jernbaneforbund, foreslår:

«Det kreves at LO og de tilsluttede forbund for framtiden må vise en mer markant og skarpere front overfor de uorganiserte ved å utarbeide retningslinjer for de uorganisertes oppnåelse av arbeidsvilkår og deres økonomiske forpliktelser overfor den organisasjon som fremmer krav og tilkjemper seg fordeler som også kommer de uorganiserte til gode.»

Motivering:

Vi har alltid ment at uorganiserte ikke skal kunne påberope seg de goder og fordeler som medlemskapet i fagorganisasjonen innebærer. Det må også være riktig at det som fagorganisasjonen har kjempet for ikke automatisk skal omfatte dem som stiller seg utenfor dette fellesskap og heller ikke økonomisk tar på seg den del av byrdene som de øvrige arbeidstakere gjør.

Forbundets landsstyre har behandlet forslaget og fattet slikt vedtak:

«Forslaget tiltres og fremmes for LO's kommende kongress.»

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 590

Avd. 83, Fjellhamar, foreslår:

«LO må arbeide for at der hvor arbeiderne og bedriften står tilsluttet henholdsvis LO og Arbeidsgiverforeningen, skal det være 100 prosent organisasjon.»

Motivering:

De uorganiserte oppnår de samme fordeler som de organiserte, som fagforeningen og bedriften har forhandlet seg fram til. Derfor mener vi at alle innenfor en slik bedrift skal stå tilsluttet LO. Vi har etter vedtektene ikke lov til å hjelpe de uorganiserte til bedre lønns- og arbeidsvilkår.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres i prinsippet.

NORSK KJØTTINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Oslo Kjøttindustriarbeiderforening foreslår:

Nr. 591

«At Landsorganisasjonen legger opp en linje som sikrer de organiserte større rettigheter framfor de uorganiserte.

En tenker ikke bare på sosiale fordeler som LO vil kunne få gjennomført framover, men også at en sikrer medlemmene fordeler i institusjoner som LO har hånd om, f. eks. Norsk Folke Ferie o.l. fritidsorganisasjoner.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 123, Sykehusenes Personalforening, Bergen, foreslår:

Nr. 592

«Organisasjonsplikt. Her må innføres avgiftsplikt for de uorganiserte.»

Motivering:

Dette er jo en vanskelig sak, organisasjonsplikt eller avgiftsplikt. Vi må innføre en form at vi forhandler kun for de organiserte. De uorganiserte får da ordne seg på annen måte ved søknad etc. Når disse da vil ha de samme rettigheter og fordeler som de organiserte, så må det innføres en form for avgiftsplikt til vedkommende forbund som har forhandlingsrett og/eller organiserer seg. Måten må bli den at det vil bli billigere å være medlem enn å betale avgift.

Samarbeidskomitéen i Nordland foreslår:

Nr. 593

«Det henstilles til Landsorganisasjonen og de tilsluttede forbund gjennom fagbevegelsens tariffpolitikk å få slått fast at de avtalemessige forbedringer som blir foretatt i lønnskalkulenes lønns- og arbeidsvilkår bare skal gjelde for fagorganiserte arbeidstakere.»

Forbundsstyrets innstilling:

1. Organisasjonsplikt innflettes i tariffavtalen.
2. Tariffen inneholder bestemmelser om at uorganiserte og medlemmer av organisasjoner som ikke har forhandlingsrett, betaler avgift til den organisasjon som har avtalen. Avgiften tilsvarende fagforeningens kontingent.

Nr. 593 b

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 82, Mesna Kartongarbeiderforening, foreslår:

Nr. 594

«Ved kommende tarifforhandlinger stiller Landsorganisasjonen følgende krav:

1. Lønnsmessig opprykk tilstås bare organiserte arbeidere.
2. Ved arbeidsinnskrenkninger skal uorganiserte arbeide sies opp først.»

Nr. 595 *Avd. 82, Mesna Kartongarbeiderforening, foreslår:*

«På alle arbeidsplasser hvor det er opprettet avtale kan de organiserte arbeidere — om de ønsker det — forlange at alle skal stå tilsluttet den stedlige fagforening.

Ved alle bedrifter, selskaper o.l. hvor Landsorganisasjonen eller forbund og foreninger tilsluttet Landsorganisasjonen har eiendomsrett eller aksjer, skal alle ansatte være fagorganisert.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltrådt mot 1 stemme.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 596 *Tønsberg og Omland faglige Samorganisasjon foreslår:*

«At Landsorganisasjonen i Norge gjør sitt til for å få innført organisasjonsplikt så langt som det er minst 50 prosent organiserte i vedkommende firma eller bedrift.»

Motivering:

Vi mener denne ordning bør innføres i hvert fall i første omgang, subsidiært at de uorganiserte betaler en avgift til et formål man blir enige om.

Det er mange av våre medlemmer som ser surt på at de uorganiserte oppnår de samme fordeler som de organiserte uten å yte noe som helst. Dette vil også støtte moralsk med hensyn til medlemskap i LO.

Nr. 597 *Tønsberg og Omland faglige Samorganisasjon foreslår:*

«Tønsberg og omland faglige Samorganisasjon foreslår at det taes opp forhandlinger med Norsk Arbeidsgiverforening med sikte på en ordning som tilsier at uorganiserte ikke får de tillegg som tariffoppgjørene hjemler.»

Motivering:

Det har vært til dels sterk misnøye med at uorganiserte på de enkelte arbeidsplasser oppnår de samme fordeler som de fagorganiserte. Det er de fagorganiserte gjennom sine tillitsmenn som forhandler om bedring av overenskomstene. Når de ikke ønsker å være med i fellesskapet, er det heller ikke riktig at de skal høste fordeler av de tariffavtaler som de fagorganiserte oppnår.

Nr. 598 *Lillehammer og Omland faglige Samorganisasjon foreslår:*

«Punkt 1.

Bare organiserte arbeidstakere kan påberope seg ansiennitetsmessige fordeler.

Punkt 2.

Ved arbeidsinnskrenkninger skal eventuelle uorganiserte arbeidstakere sies opp først.

Punkt 3.

Ansiennitetsmessige opprykk eller forfremmelser skal gjelde bare organiserte.

Punkt 4.

Arbeidervernlovens bestemmelser om 1 måneds oppsigelsesfrist, gjelder allerede fra 1 års ansettelse for organiserte.

Punkt 5.

Bare de organiserte arbeidere har krav på, og kan forhandle om akkord. Dette gjelder såvel for enkeltmannsakkord som fellesakkord.

Punkt 6.

Har et flertall av arbeiderne på en arbeidsplass eller i en bedrift ønsket det, skal bedriften foreta trekk av fagforeningskontingenten.

Punkt 7.

Hvordan trekkordningen og overføringen av pengene til fagforeningen skal gjennomføres, avtales med den lokale forening i hvert enkelt tilfelle.»

M o t i v e r i n g :

LO's medlemstall har stagnert. Tendensene er heller negative. Vi har ikke maktet å få vår andel av de nye lønsmottakere.

Vår andel av det samlede antall sysselsatte er derfor synkende. Vi må da med rette spørre oss sjøl: Er ikke et faglig medlemskap attraktivt nok? Kan vi gjøre noe for å bedre dette?

Svaret er så avgjort ja. Vi mener de organiserte gjennom overenskomsten må gis synlige særfordeler. Dette å stå organisert må gi en arbeider et *pre* i forhold til uorganiserte. Dette må skje gjennom overenskomsten. LO må arbeide for å få inn i overenskomsten slike punkter som nevnt ovenfor, og vi må være villig til å ta i bruk de kampmidler vi har for å få dette gjennomført.

Fiskeripolitikken.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDER- FORBUND

Avd. 8, Tromsø,

Avd. 43, Honningsvåg,

Avd. 79, Melbu,

Avd. 147, Hammerfest,

Avd. 174, Stamsund, uttaler vedrørende fiskerinæringen i Nord-Norge:

«Spørsmålet om helårsdrift i fiskeindustrien er i dag viktigere enn alt annet. Ingen arbeidstaker kan i dag se seg tjent med en periodevis beskjefligelse. Med slike utsikter for framtiden vil de søke seg andre og mer

sikre arbeidsplasser, selv om disse må søkes andre steder. Dette kan få alvorlige følger for bosettingen i Nord-Norge. Hvis ikke helårsdrift blir gjennomført i løpet av få år, kan fiskeindustrien ikke regne med å kunne beholde en fast, stabil og erfaren arbeidsstokk.

Det er for øvrig et rimelig krav at fiskeindustrien byr like gode vilkår som annen virksomhet, men skal det bli tilfelle er det absolutt nødvendig at bedriftene sikres mest mulig kontinuerlige råstofftilførsler også på vintertiden. Dette kan bare gjøres ved en utbygging av vår trålerflåte.

Ut fra det faktum at det etter siste krig er bygd opp en stor fiskeforedlingsindustri i Nord-Norge, hvis kapasitet langt overstiger det råstoffkvan- tum vår tradisjonelle kystfiskeflåte makter å fange, er det blitt klinkende klart at vi trenger en fiskeflåte hvor trålerne inngår som et naturlig ledd. Småbåtflåten er ikke i stand til å drive et helårsfiske, og det er særlig i den harde vintertiden råstoffmangelen gjør seg gjeldende.

Utviklingen har også vist at en fiskeribedrift som baserer seg på små og tilfeldige fangster har ingen eksistensberettigelse, og arbeidsplassene på slike bedrifter blir usikre og lite attraktive.

Derimot viser det seg at der hvor bedriftene har knyttet til seg moderne trålere, blir tilførslene av råstoff mer kontinuerlig. Der blir det et bedre samspill mellom fangst og foredling, og resultatet blir bedre fortjeneste både på sjø og land.

Denne oppfatning og erfaring er særlig i den senere tid kommet klart til kjenne ved at både industrien og nå flere og flere typiske fiskerikommuner har innsett at det er nødvendig med en trålerflåte.

En har likevel inntrykk av at det ennå er sterke krefter som går imot en nødvendig utbygging av vår trålerflåte. Av grunner som er vanskelig å forstå, er det enda noen som bekjemper enhver anskaffelse av trålere, og som ivrig går inn for tiltak som går ut på å gjøre tråldriften umulig. Men skal man kunne gjennomføre at fiskeindustrien skal gå over fra sesong- virksomhet til helårsdrift, som annen produksjon i landet, er det absolutt nødvendig med en utbygging av vår trålerflåte.

Vi vil derfor henstille til Kongressen å gå inn for at LO i større grad enn hittil engasjerer seg i fiskeripolitiske spørsmål. De må, når det gis høve til det, gå inn for at det blir ført en fornuftig og framtidsrettet fiskeri- politikk. De må gå inn for at det blir tatt tilbørlige hensyn til interessene til arbeiderne i fiskeindustrien, og til fiskerne i vår trålerflåte, som også er medlemmer i LO gjennom Sjømannsforbundet. Vi mener at LO må gå inn for følgende:

1. For å sikre stabile og trygge arbeidsplasser ved en jevn råstofftilgang, også til de tider andre båttyper ikke kan drive effektivt, må forholdene legges til rette for en utbygging av vår trålerflåte. Disse fartøyer skal være fast tilknyttet de enkelte distrikter eller anlegg, og baseres på fersk- fiskleveranse til anleggene i land.
2. Anskaffelse av trålere krever kapitalinnsats, og det er derfor nødvendig at de får drive fangst på en effektiv måte og at det ikke blir satt i verk tiltak og hindringer som går ut på å gjøre tråldriften umulig. Norske trålere må derfor, også etter 1970 når 12-milsgrensen skal gjøres gjel- dende for utenlandske trålere, fortsatt få anledning til å fiske mellom 12- og 4-milsgrensen. I alle fall må det ikke iverksettes strengere restriks- joner enn de som nå gjelder.»

Fra forbundsstyret:

Forbundsstyret støtter avdelingenes synspunkter.

NORSK SJØMANNFORBUND:

Avd. Tromsø, foreslår:

Nr. 600

•Landsorganisasjonen må gå inn for at norske trålere fortsatt må få adgang til å fiske i beltet mellom 4 og 12 mil fra grunnlinjen også etter 31. oktober 1970, i alle tilfelle i samme utstrekning som i dag.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget og vil bemerke:

Spørsmålet om norske tråleres adgang til fiske i beltet mellom 4 og 12 mil fra grunnlinjen etter 31. oktober 1970, er f. t. til utredning av et regjeringsoppnevnt utvalg. Saken er av største betydning både for trålfiskerne, arbeiderne i fiskeindustrien og for utviklingen i fiskeriene i sin alminnelighet. Sjømannsforbundet vil derfor anmode Landsorganisasjonen om å støtte lønnsstakernes interesse i denne sak.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Utenrikspolitikk.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:

Nr. 601

•Kongressen slutter seg til de mange krav fra fagforeningene i Norge om full støtte til Den Nasjonale Frigjøringsfront i Sør-Vietnams kamp for nasjonal frihet og uavhengighet.

Kongressen mener at det bare kan bli fred i Vietnam om følgende punkter blir lagt til grunn for løsning av konflikten:

1. USA straks stanser all bombing.
2. Alle fremmede tropper trekkes ut.
3. Full anerkjennelse av FNL.
4. Frie valg.

Kongressen pålegger det nye LO-sekretariatet straks å gå i gang med å arbeide for å invitere 10 representanter fra ungdommen i Vietnam (5 fra nord og 5 fra sør) til å lære et mekanisk yrke i vårt land.»

Motivering:

Vietnam, som i 27 år har lidd under en ufattelig brutal og ødeleggende krig, har et skrikende behov for hjelp. Vi mener at norsk fagbevegelse ikke kan yte mer nærliggende hjelp enn å være med på å utdanne ungdommen som i sin tur igjen skal reise sitt land opp av ruinene.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 601 b

Forslag fra Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, vedr. Vietnam, oversendes LO.

Vedr. forslagens 4 punkter vises til de forhandlinger som er opp-tatt i Paris.

Vedr. forslagens siste avsnitt:

Det må imidlertid være det nye sekretariat som må kunne be-dømme om og hvordan et slikt prosjekt eventuelt kan gjennom-føres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 602

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

«Mo Jern- og Metallarbeiderforening har tidligere understreket nødven-digheten av at maktblokker av type NATO og Warszawa-pakten må oppløses.

Hendingene i Tsjekkoslovakia er også et bevis på dette. En forutsetning for dette er imidlertid at Tysklands-spørsmålet løses.

Det er i dag ubetinget nødvendig at en erkjenner de nåværende grenser i Europa, samt at en oppretter normale forbindelser og statsrettslig aner-kjenner den tyske demokratiske republikk (DDR). Landsorganisasjonen må i de kanaler som forefinnes, herunder DNA's representantskap arbeide for dette.

Landsorganisasjonen understreker videre nødvendigheten av et omfattende samarbeid og kontakt på tvers av de eksisterende maktblokker.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret vil uttale at det til dette forslaget knytter seg mange kompliserte spørsmål som trenger en mer inngående be-handling enn det er forutsatt på Kongressens dagsorden.

Fra Sekretariatet:

Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Samling av den politiske arbeiderbevegelse.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 603

Avd. 8, Rogaland, foreslår:

«At det i forbindelse med behandlingen av den politiske situasjon stilles forslag om en uttalelse på LO-kongressen om en samling av arbeiderbevegel-se foran det kommende stortingsvalg.

Som et første skritt i denne retning velger Kongressen et politisk utvalg med mandat til å undersøke mulighetene for en samling av de tre arbeider-partier i ett parti.»

Forbundsstyrets innstilling:

En kan gi sin tilslutning til forslaget intensjoner om samling av arbeiderbevegelsen ved stortingsvalget i 1969, men i praksis kan dette bare gjennomføres ved oppslutning om Det norske Arbeiderparti.

Fra Sekretariatet:

Forslaget vil bli behandlet i forbindelse med uttalelse vedrørende årets stortingsvalg. Innstilling vil bli lagt fram på Kongressen.

Fagorganisasjonens politiske engasjement.

Telegrafmennenes Landsforbund foreslår:

«Vårt hovedstyre vedtok i møte 30. oktober 1968 å sende følgende forslag til LO-kongressen 1969:

«Representantskapet pålegges å oppnevne et utvalg med følgende mandat:

«Utvalget skal på bakgrunn av påstanden fra lønnstakere og lønnstakerorganisasjoner om at de ikke kan tilslutte seg LO på grunn av organisasjonens partipolitiske engasjement:

1. Såvidt mulig klargjøre hvilke krav som på dette felt stilles til LO fra utenforstående lønnstakere og lønnstakergrupper for at de skal kunne tilslutte seg LO.
2. Utrede de praktiske tiltak og endringer som må til i LO's organisasjon og arbeidsmåte for eventuelt å imøtekomme disse krav.
3. Fremme forslag for LO om
 - a) hvorvidt LO bør ta hensyn til de krav som er nevnt under punkt 1) og
 - b) i så fall om hvilke tiltak og endringer (som nevnt under punkt 2) LO bør iverksette.»

Utvalgets innstilling skal foreligge senest våren 1971. Den skal offentliggjøres og sendes grunnorganisasjonene til behandling så snart Sekretariatet har tatt foreløpig standpunkt til den — senest høsten 1971.»

Motivering:

Etter TMLF's oppfatning er spørsmålet om LO's partipolitiske engasjement av avgjørende betydning for fagbevegelsens framtidige struktur, posisjon og virksomhet. Diskusjonen om dette spørsmål har hittil vært springende, og det synes å gjøre seg gjeldende vesentlige misforståelser mellom dem som har forskjellig syn — også innen LO. Dette kan ikke fagbevegelsen være tjent med. Spørsmålet skulle være av så vital betydning for alle — uansett hvilken oppfatning man måtte ha — at interessen for en grundig utredning skulle være til stede innen alle LO-forbund.

Fra Sekretariatet:

Forslaget kan ikke anbefales.

Funksjonæroverenskomsten mellom LO-forbund og Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Nr. 605

Kontor- og Bankfunksjonærenes Forening, Oslo, fremmer følgende forslag:

«I overenskomsten mellom Landsorganisasjonen og fagforbundene på den ene side og Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund på den annen side, del 1, § 3, Løsning av interesselvister, foreslås at denne bestemmelsen får følgende ordlyd:

Ny tekst:

«Blir partene ikke enige om løsningen av en interesselvst etter at forhandlinger har vært ført, kan en av partene begjære mekling foretatt ved en meklingsmann som hovedorganisasjonene oppnevner fast.

Blir organisasjonene ikke enige om oppnevningen, skal den foretas av Riksmeklingsmannen.

Meklingsmannen skal snarest mulig og senest innen 14 dager etter at anmodning er kommet fra en av partene, innkalle til mekling. Blir tvisten heller ikke løst for meklingsmannen, skal den avgjøres med bindende virkning av en nemnd på minst 5 medlemmer.»

Tekst som tidligere:

«De direkte interesserte oppnevner hver 2 medlemmer av nemnda. LO og DNA oppnevner i fellesskap formannen for 2 år av gangen etter at de interesserte organisasjoner har hatt anledning til å uttale seg om foreliggende forslag til formann. Henvendelser til nemnda skal skje direkte til formannen, som innkaller til møte senest 14 dager etter at henvendelsen er kommet. Hver av partene betaler utgiftene i samband med nemndas møter.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundet tiltrer forslaget om at det innføres en meklingsinstans slik som foreslått i § 3, og anbefaler det foreliggende forslag vedtatt av Kongressen.

Nr. 606

Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund, forbundsstyret, foreslår at § 6, Ikrafttreden og varighet, i samme avtales del 1, 1. avsnitt får følgende ordlyd:

«Disse retningslinjer gjelder til 30. juni 1969 og videre 1 år av gangen såfremt de ikke skriftlig blir sagt opp av Sekretariatet i Landsorganisasjonen i Norge, Sentralstyret i Det norske Arbeiderparti eller et av de fagforbund som er part i disse retningslinjer på vegne av arbeidstakerne, med 3 måneders varsel.

2. avsnitt som før.»

De innkomne forslag fra Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund gjelder del I i tariffavtalene for arbeiderforetak og angår derfor også medlemmene i andre forbund som har tariffavtale med slike foretak.

1. Spørsmålet om mekling var oppe på Kongressen i 1957 i forbindelse med et forslag fra Arbeiderpartiets Presseforbund.

Kongressen vedtok da: Kongressen gir sin tilslutning til at mekling foretas når en av partene ønsker det.

Sekretariatet viser til dette vedtak.

2. Når det gjelder spørsmålet om retten til å si opp del I i tariffavtalene om arbeiderforetak, finner Sekretariatet det vanskelig å innføre en ordning hvoretter et av fagforbundene alene skal kunne si opp denne del av avtalen.

Punkt 1 enstemmig vedtatt.

Punkt 2 mot 1 stemme (O. Totland) som stemte for Forbundets forslag.

Vernespørsmål.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

«LO's kongress 1969 henstiller til Sekretariatet å arbeide for at fagbevegelsen blir aktivisert i kampen mot arbeidsulykker og helseskader på arbeidsplassene.

Klubbstyret ved A/S Norsk Jernverk, Mo i Rana, vil i den anledning foreslå følgende:

1. De enkelte forbund oppfordres til å opprette spesielle avtaler i sine overenskomster om effektivisering av vernearbeidet innenfor sitt virkeområde.
2. I denne forbindelse må forbundene sørge for å få inn bestemmelser om godtgjørelse for tillitsmenn i vernesaker, på like fot med bestemmelsene i Hovedavtalens kap. 4, punkt 2, vedrørende lønn til de ordinære tillitsmenn.

I de bedrifter der forholdene tilsier det, bør det ansettes spesielle tillitsmenn (verneombud) på halv- eller heldagsstilling, for å kunne ivareta arbeidernes interesser og lovens bestemmelser.

3. I avtalen om arbeidsstudier mellom LO og NAF må det tas inn bestemmelser om avholdelse av Arbeidervernlovens § 5 vedrørende «Sikring av sunne og trygge arbeidsvilkår» ved bruk av såvel metode- som akkordstudier på arbeidsplassene.

Dette for at arbeiderne blir beskyttet etter loven ved bruk av slike studier.

4. Forbundene må bestrebe seg på mer og bedre opplysninger, samt skoleing av tillitsmenn i vernesaker, for at de kan bli i stand til å ivareta de bestemmelser som en har i h. h. t. loven på dette område.

5. LO må påvirke våre skolemyndigheter så en på utdannelsessektoren innen høyskoler, yrkesskoler o.l. får en planmessig undervisning i helse- og vernesaker for dem som går på disse skoler og siden kommer ut i arbeidslivet.
6. Videre bør LO henstille til myndighetene at de moderne opplysningsmedia, som radio og fjernsyn, blir tatt i bruk i opplysningsarbeidet mot arbeidsulykker og helseskader på arbeidsplassene.

M o t i v e r i n g :

En detaljert motivering for forslaget skulle være unødvendig, da alle kjenner til at det i vårt land blir ca. 1000 invalider pr. år på grunn av skader i arbeidslivet, og at det dør mellom 120 og 150 mennesker pr. år av samme grunn. Som følge av dette taper samfunnet en halv milliard kroner pr. år.

Når en da vet at sorg og smerte ikke kan erstattes med penger, må det være en av fagbevegelsens primære oppgaver i de kommende år å sette alt inn på å arbeide for et forebyggende arbeid på denne sektoren.

Først når det lykkes å finne fram til en form for effektiv «aktivisering» av alle som dette angår, kan man regne med å nærme seg målet for alvor.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

- Nr. 609 Fra Sekretariatet:**
Forslaget sendes til Sekretariatet.

K u r s v i r k s o m h e t .

NORSK KOMMUNEFORBUND

- Nr. 610 *Avd. 123, Sykehusenes Personalforening, Bergen, foreslår:***

«Fagbevegelsen må engasjere seg mer i den sosiale sektor med hensyn til de av våre fagbevegelseskamerater som blir påført skader i arbeidslivet. Likeledes må AOF ha kurser for attføring til disse av våre kamerater.»

M o t i v e r i n g :

Mange av våre kamerater blir påført skader i arbeidslivet. En del får sykdom, det være seg slagtilfelle eller andre ting som gjør dem arbeidsuføre.

Så vidt vi vet så fristempler vi medlemsboken og har gjort vårt.

Fagbevegelsen må få et organ som kan følge opp våre medlemmer i slike tilfelle, slik at de får sine rettmessige trygder etc. Vi har inntrykk av at her somles meget i disse saker, konsentrerer

seg mer i bagateller om litt ufullstendige opplysninger enn om selve resultatet av skadene eller selve sykdommen.

Det var også en tanke at AOF kunne komme mer med i attføringssektoren slik at fagbevegelsen også kunne gjøre seg gjeldende med å føre medlemmet tilbake til arbeidslivet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret oversender forslaget.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDER- FORBUND

Avd. 79, Melbu, foreslår:

Nr. 611

«Avdelingen vil fremme forslag til LO's kongress om å ta hele LO's kursvirksomhet i landsdelen opp til vurdering når det gjelder utdanning av tillitsmenn innen de ulike avdelinger og arbeidsplasser. Forslaget omfatter at det må bli nedsatt en komité med representanter fra de enkelte forbund, med sikte på å framlegge planer og forslag om opprettelse og anskaffelse av et permanent skolesenter i LO's regi, for utdanning av tillitsmenn på et sentralt sted i Nord-Norge, snarest.»

Motivering:

Begrunnelsen for forslaget er at vår avdeling sammen med andre ulike avdelinger mener å spore en katastrofal mangel i nærmeste framtid på skolerte, dyktige tillitsmenn, så vel på arbeidsplassen som i avdelingens arbeid (administrasjonen), særlig blant de unge medlemmer. Man merker seg også en synkende interesse blant disse, og også blant eldre medlemmer for å ta opp arbeidet etter de gamle tillitsmenn etter hvert som disse legger opp arbeidet i fagorganisasjonen. Denne utvikling mener vi er den største, eller en av de store farene for LO's framtid.

Vi mener også at kursvirksomheten i sin nåværende form med avholdelse på hoteller og turistsentra faller LO og forbundene for dyrt, sett i forhold til antall deltakere pr. år, enn hvis det ble anskaffet og drevet en fast skole i landsdelen, med kursvirksomhet hele året.

Forbundsstyrets innstilling:

LO tar saken opp til vurdering ut fra praktiske så vel som økonomiske hensyn.

Fra Sekretariatet:

Nr. 612

Forslaget fra avd. 79, Melbu, sendes komitéen som utreder spørsmålet om arbeiderbevegelsens skoler.

Nordlandsbanen.

NORSK JERNBANEFORBUND

Nr. 613

«Vi tillater oss med dette å oversende følgende forslag fra *Narvik distriktsorganisasjon*:

Norsk Jernbaneforbunds 50. landsmøte gir sin tilslutning til kravet fra kommunale og fylkeskommunale myndigheter om videreføring av Nordlandsbanen.

Motivering:

En effektiv utbygging av næringsgrunnet i våre nordligste fylker betyr tidsmessige kommunikasjoner.

Videreføring av Nordlandsbanen vil gi landsdelen en tidsmessig stambanekommunikasjon som ikke vil kunne oppveies av landveistransport på E 6.

En slik utbygging av stambanen vil også legge forholdene til rette for en reell distriktsutbygging.

Forslaget med motivering ble enstemmig vedtatt, og en vil be om at forslaget tas opp på landsmøtets dagsorden.»

Landsstyret uttaler:

Ovennevnte forslag forelå også til behandling på landsmøtet 1965. I landsstyrets uttalelse ble det den gang vist til de retningslinjer som er fastlagt i Statsbanenes moderniserings- og rasjonaliseringsplan vedrørende utviklingsarbeidet ved Statsbanene, herunder undersøkelser og/eller anlegg av nye baner i årene framover.

I forbindelse med saken om Nordlandsbanens videreføring fra Fauske har Hovedstyret satt i gang tekniske undersøkelser og økonomiske beregninger over hva det vil koste å anlegge jernbane med tilknytning til Ofotbanen. Etter de opplysninger som foreligger vil ventelig disse arbeider være avsluttet i løpet av inneværende år.

Landsstyret innstiller:

Forslag nr. 27 oversendes landsstyret og fremmes for Samferdselsdepartementet.

Landsmøtets vedtak:

Landsstyrets innstilling enstemmig vedtatt. Forslaget oversendes Landsorganisasjonens kongress 1969.

Nr. 614

Fra Sekretariatet:

Forslaget sendes Samferdselsdepartementet og DNA's stortingsgruppe.

Lønnsstatistikk.

Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund tillater seg å framsette for Kongressen følgende forslag:

Nr. 615

«Lønnsstatistikk for LO's medlemmer utarbeides for tiden bare for industri- og håndverksgrupper og kommer med i Statistisk Sentralbyrås kvartalsvise rapporter.

Fagkongressen finner det påkrevd at Finansdepartementet stiller de nødvendige midler til disposisjon for Statistisk Sentralbyrå, som derved kan oppta arbeidet med lønnstilling for de fagområder som til nå ikke er medtatt i de kvartalsvise oppgaver.

Arbeidslivets parter må ha berettiget krav på å få utredningsmateriell utarbeidet, som grunnlag for de inntektsforhandlinger som finner sted.»

Motivering:

Hotell- og restaurantfaget er et av de fag som i dag ikke har offisiell lønnsstatistikk.

Gjennom de senere år har Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund rettet henvendelser til Statistisk Sentralbyrå og Landsorganisasjonen i Norge om det sterke behov det er for å ha en tilnærmedesvis å jour statistikk, for til enhver tid å kunne følge lønnsutviklingen.

I 1955 tok forbundet opp med Landsorganisasjonens økonomiske kontor og byrået en henvendelse om å få en slik utarbeidelse på samme grunnlag som for inindustrien og håndverksfagene. Man orienterte byrået om at det i Sverige er utarbeidet løpende statistikk for denne bransjen gjennom Sosialstyrelsens Utredningsbyrå.

Henvendelsen var negativ, idet byrået ikke hadde fått midler til disposisjon for slikt arbeid som kunne gjelde denne bransjen.

Saken ble opptatt på nytt i 1956. Da svarte Finansdepartementet at «spørsmålet om å utvide den offisielle lønnsstatistikk til også å omfatte funksjonærer, for tiden er under overveielse i dette departement».

Man har senere ikke hørt hva denne overveielse har ført til.

I 1964 ble saken igjen opptatt, men den er ennå ikke besvart.

Norsk Arbeidsgiverforening utarbeider en lønnsstatistikk 1 — en — gang i året i desember måned, og denne foreligger først i oktober/november året etter, og blir da stilt til rådighet også for vårt forbund.

Forbundet er av de foran nevnte grunner stilt overfor en nærmest umulig situasjon ved tariffoppgjørene, fordi det ikke finnes en ajour-ført statistikk fra offisielt hold. Man anmoder derfor Kongressen om tilslutning til forslaget.

SAMORGANISASJONENE

- Nr. 616 *Den faglige Samorganisasjon i Bergen* foreslår:
«LO's kongress, mai 1969, vil be det nyvalgte sekretariat om i samråd med Samarbeidskomitéen mellom LO og DNA å forsøke utredet og fremmet konkrete forslag når det gjelder:
inntektsfordelingen i samfunnet, må Statistisk Sentralbyrå kunne framlegge en statistisk oversikt for de såkalte frie yrker — i likhet med den statistiske oversikt som foreligger for lønnstakerne i vårt land.»

Nr. 617 **Fra Sekretariatet:**

Når det gjelder forslag nr. 615 så er saken allerede tatt opp med myndighetene. Kongressen er enig i forbundets forslag.

Forslag nr. 616 sendes Sekretariatet.

Streikefond og streikebidrag.

NORSK JERN OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 618 *Avd. 143, Mo i Rana*, foreslår:

«Behovet for en sterk og enhetlig fagorganisasjon er i dag minst like stort som tidligere. Etter hvert som klassemotsetningene øker, hvilket er uunn-gåelig, vil også behovet for en sterk og enhetlig fagbevegelse øke. På denne bakgrunn anser vi kravet om å gjenopprette LO som en effektiv kamporganisasjon som høyst berettiget og oppfordrer ledelsen i LO til snarest å gå i gang med dette arbeidet.

Vi understreker at dette innebærer at streikefondene og størrelsen på streikebidragene må radikalt og omgående forhøyes.

LO skal være en press- og kamporganisasjon for lønnsuttakerne.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundet vil arbeide for at fagbevegelsen har størst mulige økonomiske ressurser til å møte situasjoner og vil arbeide for at kontingenten til Landsorganisasjonen og forbundet blir fastsatt med dette mål for øyet.

Nr. 619 **Fra Sekretariatet:**

Prinsippet i forslaget fra Jern- og Metall's forbundsstyre tiltres. Det må være et mål for alle forbund å skaffe seg en økonomi som kan bidra til å styrke fagbevegelsens beredskap.

Behandling av prinsipielle saker.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 620 *Avd. 48, Herøya*, foreslår:

«At saker av prinsipiell art bør ut til medlemmene til behandling før endelig vedtak fattes av de instanser som har avgjørende myndighet.»

Motivering:

Det viser seg at gjennomføringen av prinsipielle vedtak ofte møter store problemer i avdelingene. Det kan av den grunn synes som om det er blitt en stor avstand mellom de valgte tillitsmenn og medlemmene. Vi tror at vi vel kunne bøte på dette ved at medlemmene fikk seg forelagt sakene til uttalelse før de settes ut i livet.

Forbundsstyrets innstilling:

Saken er behandlet på vårt landsmøte i 1968 og ble vedtatt med stort flertall og er inntatt i forbundets vedtekter.

Sammensetning av forhandlingsdelegasjoner.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 57, Haugesund, foreslår:

Nr. 621

«Avdelingen vil foreslå overfor forbundet at følgende forslag blir tatt opp på LO-kongressen 1969:

Avdelingen har merket seg i lengre tid sammensetningen av forhandlingsdelegasjonen fra LO under tariffrevisjonene og revisjon av Hovedavtalen, og er ikke enig i denne.

Avdelingen vil foreslå at sammensetningen blir: 50 prosent av delegasjonen utpekes av LO, de øvrige 50 prosent fra medlemmene.»

Motivering:

Ved revisjon på forbundsplan blir forhandlingsdelegasjonene i regelen sammensatt av administrasjonen og medlemmer fra forbundet. Det er derfor rimelig at også medlemmer blir engasjert i LO's forhandlingsdelegasjoner.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 622

Forslaget søkes innarbeidet i forbindelse med forslagene til revisjon av Hovedavtalen.

Fra Sekretariatet:

Nr. 623

Forslaget kan ikke tiltres.

Tillitsmennenes lønninger.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

Nr. 624

«LO's og forbundenes styrer får justert sine lønninger i takt med arbeidernes lønnsjusteringer.»

Motivering:

Med dette forslaget har man ment å gi våre forhandlere ved tariffoppgjør en mer direkte interesse i å oppnå bedre forhandlingsresultater.

Forbundsstyrets innstilling:

Vi kjenner ikke til at tillitsmenn som forhandlere har vurdert egne økonomiske interesser i forbindelse med sitt arbeid som tillitsmann i fagbevegelsen.

Nr. 625 Fra Sekretariatet:

Det vises til LO's vedtekter § 9, punkt 4.

Retten til å bruke arbeidskamp.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 626 *Avd. 55, Kragerø, foreslår:*

«Landsorganisasjonen må ta opp til vurdering retten til å bruke arbeidskamp som middel på den enkelte arbeidsplass, da vi mener at klubben i mange tilfelle har størst mulighet for å vurdere dette, men at forbundet gjøres oppmerksom på forholdet i god tid. Det må ikke gis anledning til slike aksjoner så lenge forhandlinger pågår. LO må også ta opp spørsmålet om tvungen lønnsnemnd med sikte på å få en lov som beskytter lønsmottakerne mot dette.»

Nr. 627 *Forbundsstyrets innstilling:*

Forslaget innebærer at en må gå vekk fra landsomfattende kollektive avtaler og forbundsstyret kan ikke tiltre dette forslaget.

Nr. 628 Fra Sekretariatet:

Kongressen tiltrer innstillingen fra forbundsstyret i Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund.

Medlemskapets egenverdi.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 629 *Samarbeidskomitéen i Nordland foreslår:*

«Det henstilles at det må bli overveid og søkt satt i verk tiltak for å styrke egenverdien av et medlemskap i fagforbund tilsluttet Landsorganisasjonen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes.

Sommertid.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Moi Trearbeiderforening foreslår:

Nr. 630

«Moi Trearbeiderforening foreslår at Landsorganisasjonens kongress går inn for at det igjen blir innført sommertid i Norge, og om mulig slik at den gjelder for hele året.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales av forbundsstyret med 5 mot 2 stemmer.

Fra Sekretariatet:

Nr. 631

Etter vedtak i LO's Representantskapsmøte 10. desember 1968 er spørsmålet om sommertid sendt forbundene til uttalelse.

Retten til arbeid.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 143, Mo i Rana, foreslår:

Nr. 632

«I forbindelse med sysselsettingssituasjonen i framtiden og strukturrasjonaliseringen i samfunnet, vil LO-kongressen overfor Regjeringen uttale følgende:

Retten til arbeid for alle norske borgere lovfestes.

I denne forbindelse må de offentlige arbeidsformidlinger utbygges kraftig, og voksenopplæringen gis en atskillig større prioritering enn hva tilfellet er i dag.»

Fra Sekretariatet:

Nr. 633

Det vises til Grunnlovens § 110 (vedtatt 16. november 1954) sålydende:

«Det paaligger Statens Myndigheter at lægge Forholdene til Rette for at ethvert arbeidsdygtigt Menneske kan skaffe seg Ud-komme ved sit Arbeide.»

For øvrig må forslaget sees i sammenheng med: Sysselsetting og arbeidskraftpolitikken.

Forholdet mellom arbeidere og funksjonærer.

SAMORGANISASJONENE

Den faglige Samorganisasjon i Bergen, foreslår:

Nr. 634

«LO's kongress, mai 1969, vil be det nyvalgte sekretariat om i samråd med Samarbeidskomitéen mellom LO og DNA å forsøke utredet og fremmet konkrete forslag når det gjelder:

Normalisering av arbeidstidsrytmen mellom arbeidere og funksjonærer.»

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 635

Avd. 38, Kristiansand, foreslår:

«LO må overfor de politiske myndigheter kreve sosial likestilling.»

Motivering:

Den norske arbeiderklasse kan ikke lenger være kjent med den sosiale ulikhet vi har i Norge. Stat, kommune og privat industri betaler sine funksjonærer lønn under militærtjeneste, mens en vanlig lønnsmottaker får noen lusne kroner.

Har Norge råd til å betale disse grupper som øker i antall fra år til år, så har vi også råd til å betale alle.

Når det gjelder syketrygdordningen, må det være et absolutt krav at vi får samme vilkår som en funksjonær.

På tjenestereiser må diettpengene være like for alle. Også lik arbeidstid for alle.

En må kort sagt viske ut alle skillelinjer i samfunnet. Dette må bli hovedpunkter i LO's handlingsprogram.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 636

Torpa Trearbeiderforening, foreslår:

«Torpa Trearbeiderforening har i medlemsmøte 14. november 1968 enstemmig vedtatt å foreslå for Fagkongressen at den gjør vedtak om at Landsorganisasjonen, i samarbeid med Arbeiderpartiet, må gjøre noe effektivt for å få utjevnet den klasseforskjell som fortsatt er til stede mellom tjenestemenn, funksjonærer og arbeidere.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

